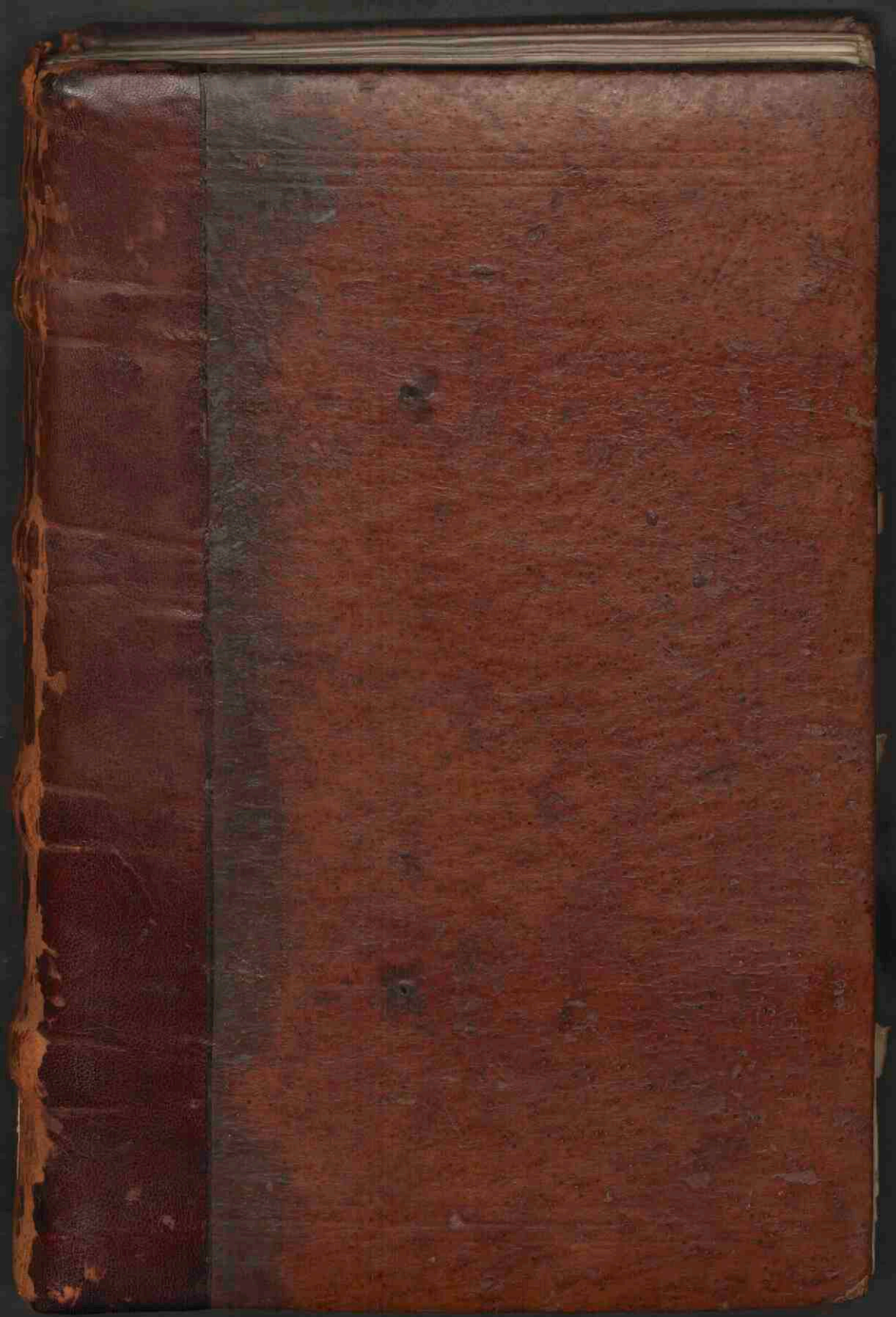

Opuscula

<https://hdl.handle.net/1874/330980>

Hs. 3

Kast 4, Pl. G

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

Nº. 467.

K4 Pl. G

Nº 3

64 (Eccl. 267, antea 283bb.) Membr. 4°. 100 ff. Saec. XV.

S. Augustinus, Opuscula, scil.: Quaestiones in Evangel. sec. Matthaeum et Lucam; De catechizandis rudibus; De fide et operibus; De presentia Dei ad Dardanum episc.

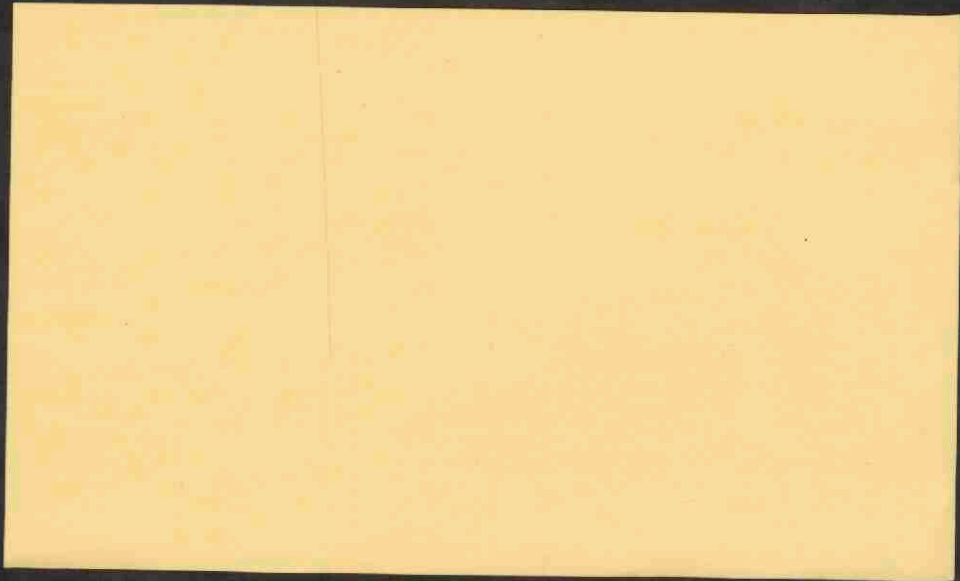
Fol. 1a Retractatio beati augustini episcopi in libro questionum evangeliorum.
Fol. 100b Explicit liber beati augustini episc. ad dardanum episc. de presentia dei.
„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum inferius.”

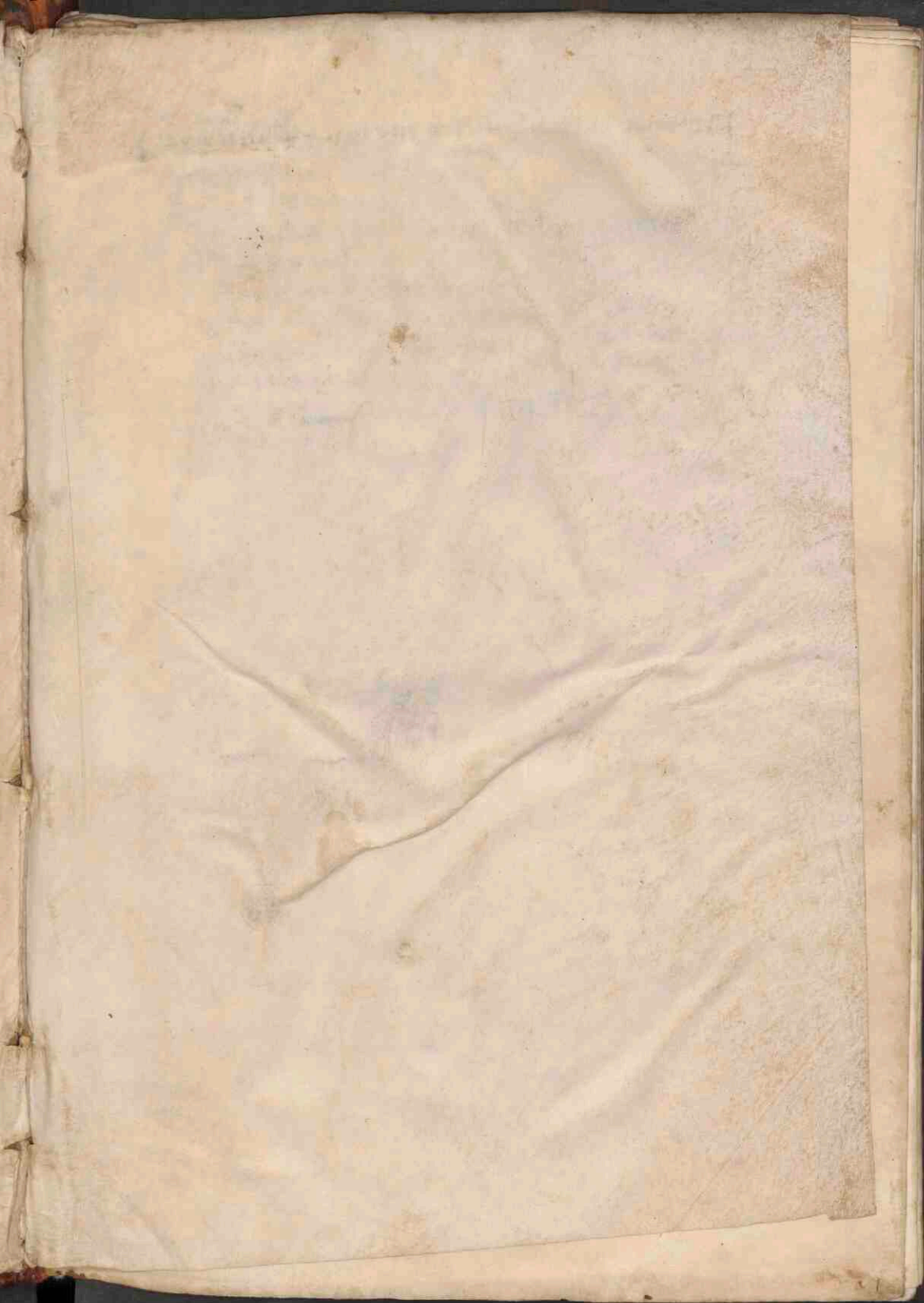
**Hs.
4 G 3**

gefoliirt: mnt. 1330

Collatieform.: a-h¹²(96), i⁸

f. 101-104 blancs; 104 tegen achterplat geplakt

Pertinet ad carthasenses ppe tuncetū inferius.

Subscripti libri continent in isto volume

Augustin⁹. Quaestiones euāgeliorū.

70. De catechizandis modis.

70. De fide et opibus.

70. De presbitero ad ad Iordanū ep̄m.

Est Camusien francie ~~Vini~~ diocesis

n° 244. u.

N° 203. BB.

Retractatio beati augustini episcopi in libro questionum
omnium euangeliorum.

Vnde quedam expositiones quorundam lo-
corum ex euangelio secundum mattheum. et alie
secundum lucam. in unum librum ille. in alterum iste re-
redacte sunt. titulus operis huius est. questiones
euangeliorum. Sed quare illa sola de supradictis
euangelicis libris exposita fuerint que huius li-
bris continentur. et que ista sunt. prologus meus ad-
iunctis atque adnumeratis eisdem questionibus ita
ut quisque legeat quod voluerit minus secutus inveniat
satis indicat. In primo ergo libro. in eo quod positum
est dominum secutus duobus discipulis suam retulisse
passionem. modestitas codicis me refellit. Nam
duodecim scriptum est. non duobus. In secundo libro vo-
les exponere quomodo duos presbiteros potuerit habere
ioseph. cuius coniungitur dicta est maria. illud quod
prohibetur dixisse. fratrem defuncti fratris uxorem. ut
ei semen suscitaret secundum legem. ideo dixi infirmum
esse. quomodo quod nascetur nomen defuncti lex cum in-
beat accipe non est verum. Nomen ei defuncti quod
dictum est ad hoc vale lex precepit. ut eius filius
diceretur. non ut hoc quod ille vocaretur. Hoc opus
sic incipit. Opus hoc non ita scriptum est. Explicat
retractatio. Incipit prefatio questionum beati au-
gustini episcopi: in euangelium secundum mattheum.

Opus hoc non ita scriptum est. ac si euange-
lium exponendum ex ordine susceptum esset
a nobis: sed pro arbitrio et tempore consulens cum quo
legebat si quod ei videbatur obscurum. Ideoque

multa & fortassis obscuriora p̄missa s̄t qui iā
ea nouerat q̄ ea que nondū nouerat īgrebat.
nec tenē volebat festinationē suā ī hīs qui
ante iā sic acceperat. ut etiā assiduitatē au-
diēdi atq; tractandi mēoria facillit̄ firmēq;
mādaret. Nō nulla etiā nō hic eodē ordine
inueniūt̄ exposita quo ī euāgelio narrata
s̄t. qm̄ quedā festinatioē dilata cū tēp̄da-
ret̄ retractabāt̄: et eo loco scribebāt̄ qui
vacuus ī ordie iā expositarū rerū s̄bse-
quebat̄. Qd' postea q̄ cōpari. ne q̄s forte
querēs aliqd̄ legē ī hoc ope qd' eū ī euāge-
lio mouisset. et ad querēdū excitasset. ac-
tione p̄turbati ordis offendēt̄? qm̄q; ea
que carpsim ut poterā dictabāt̄ ī vnu corp⁹
collectū & cōceptū cognoui: feci & ordinē
nūorū p̄scriptis titulis. ut qd'cūq; opus esset
facile inuestigaret. **Explicit p̄fatio** **Incipiūt**
tituli questionū b̄i augustini ep̄i ī euāgelium s̄c̄m

Quod ait. nemo nouit filiū nisi p̄ **Matheū**,
pater. **j.** De iohāne baptista. **ii.** Qd' discipuli
dñi acceperūt euellē spicas & manducare. **iii.**
De ligno fumiante. **iiii.** De ceto & muto. **v.**
Qd' ait. et si ego ī beelzebub eicio demones. **vi.**
Qd' ait. p̄genies viperarū. **vii.** Qd' ait. sicut ei
fuit ionas ī ventre ceti t̄b⁹ dieb⁹ & t̄b⁹ noctib⁹. **viii.**
Qd' ait. cū sp̄s inuād⁹ exierit ab hoīe. **ix.**

De fructu ætæno. sexageno et triceno. **x.**
 Quid ait. colligit p^{ri}mū zizania. **xi.** De g^ono
 sinapis qd' maius fit oib⁹ oleib⁹. **xii.** De
 fermēto qd' accepit mulier. et abscondit ī
 farine satis ut trib⁹. **xiii.** De thesauro ī agro
 abscondito. **xiiii.** Quid dixerūt iudei. unde
 hinc sapiēcia her. et v^otus. **xv.** Quid ambulabat
 ī mari ad discipulos. **xvi.** Quid ait. mung⁹ qd' cūq;
 est ex me tibi p^odeit. **xvii.** Ois plātatio. quā nō
 plātavit p^o mens; eradicabit. **xviii.** De puēo
 cēturiois; et filia chānee mulieris. **xix.** Quid
 significat. muti. cecī et surdi et claudi q' curādi
 oblatis s^o d^ono. **xx.** De eo qd' sēptū est turbas
 dnm ī mōte panisse. **xxi.** Quid ait. facto vespe
 dictis sarem ēit: rubicundū est ei celū. **xxii.**
 Quid ait. helyas qd' vēturus est: et restituet oīa
 oīa. **xxiii.** De illo q' sepe cadit ī ignē. et aliqñ
 ī aquā. **xxiiii.** Quid ait. ergo liberi s^o filij. cū
 ēbitū epiget. **xxv.** Qui at scandalizauit
 vnu de pusillis istis. **xxvi.** Quid oblatus est ei
 debitor decē milia talentor⁹. **xxvii.** Dimitte
 q' nō itat ī regnū dei. **xxviii.** Quid duobus
 scorsū discipulis passurū se idcat. **xxix.**
 Quid cū ab iherō egredt⁹ duos cecos illūauit.
xxx. Quid ait discipulis. dictis mōti hinc. tolle
 et iacta te ī mare. **xxxi.** Quid ait. et q' cecidit
 sup lapidē istū g^ostiget. **xxxii.** De hoīe rge
 q' fecit nuptias filio suo. **xxxiii.** De septē

Filijs et q' vnā vxorē habuerūt. **xxxiii.** Qd' sit
qd' ait. tota lex pōdet ī hīs duobus. **xxxv.** Qd'
ait. qd' ei manus ē aurū. an tēplū qd' satisfiat au-
rū. **xxxvi.** Qd' ait. excolantes culicē. camelū
at' glutientes. **xxxvii.** Qd' ait. quoties volui cō-
gregare filios tuos sicut gallina. **xxxviii.**
Qd' ait. orate ne fiat fuga vrā hyeme vel sab-
bato. **xxxix.** Qd' ait. sicut fulgur exit ab oriēte
et puenit ad occidētē. **xl.** Ab arbore fici discite
pabulū. similitudinē. **xli.** De eo qd' scriptū est. de die
at' illa et hora. ~~nescit~~ nemo scit. **xlii.** De decē
vginibz. **xliii.** Qd' ait de iuda. bonū erat illi nō
nasci. **xliii.** Qd' egit argeis veditus est
dn̄s. **xlv.** Qd' ait. vbi fuit corp⁹ illiū aggregabūt'
agle. **Qd' ait.** nō bibā modo de q' hac genera-
tione vitis. **xlv.** Qd' oppuerūt ī facē ei⁹. et co-
laphis eū pauerūt. **xlvii.** De trina petri ne-
gatione. **xlix.** Qd' ālonge secut⁹ ē dn̄m eūte ad
passionē. **l.** Qd' ter dn̄s p'usq' tradet' orauit.
li. Explicauit tituli. Incipit liber q'stionū etā

Quod euāgelii scdm mathā. Qd' nemo nouit
filium nisi pater. Capitula p'mū:
Qm dicit. nemo nouit filium nisi pater.
nō dixit et cui voluit pater reuelare.
quāmodū cū dicit. nemo nouit patrem nisi filius.
addidit. et cui voluit filius reuelare. Qd' nō
ita intelligendū est. quasi filius a nullo possit cog-
nosci. nisi a patre suo. Pater at' nō solū filio. s'
etiā ab eis quibz reuelauit filius. Sic et potius

dictū est. vt itelligam⁹ & p̄rem & ip̄m filiū p
filiū reuelari: q̄ ip̄e est mētis m̄e lumē:
vt qd' postea itulit. et cui voluerit filius reue
lare. nō p̄rem tātū. sed etiā filiū accipias.
Ad totū ei qd' dixit illatū est. vbo ei suo se p̄
declarat. Verbiū at nō solū id qd' p vbu derla
ratus. s; etiā scipm̄ declarat. y. De iohē baptista.

Iohānes baptista q̄fideata scriptura que
de illo ī euāgelio legit. multis pbabi
lib⁹ documētis nō absurde credit⁹ p̄phete ges
tasse p̄sonā: et eo maxie qd' de illo dñs dixit.
plusq; p̄ph̄a. Sic siq̄e totius p̄phete que ab ex
ordio geneis huāni vsq; ad aduētū dñi de dñō
facta est ymaginē gestat. Est at euāgelij p̄so
na ī ip̄o dñō que p p̄phetiā p̄nūciabat. cui⁹
auget⁹ p̄dicatio p vniūsu orbē terrarū ab ip̄o
dñi aduētū. p̄pheta at minuit⁹ p̄q̄ id qd' p̄
nūciabat aduēt. Itaq; dñs dicit. Lex & p̄phete
vsq; ad iohāne baptistā: ab hīc regnū dei p̄e
dicat⁹. Et iohēs ip̄e. Illū iqt oportet a-escē.
me at minui: qd' & dieb⁹ q̄b⁹ nasca nati sūt.
& mortib⁹ q̄bus passi sūt figuratū est. Nasca
nāq; iohēs ex quo dies icipit minui: nascat⁹ dñs
ex quo dies icipit a-escē. Capite ille minuit⁹
dū occidit⁹: hic v̄s attollit⁹ cruce. Postq;
go p̄pheta ip̄a ī iohāne gstituta digito ostēdit
p̄sentē que v̄eturū ab exordio geneis huāni
cetinet. icipit minui: atq; idē a-escē p̄dicatio
regnū dei: et ideo baptizauit iohēs ī p̄tēcia

Finitur ei vetus vita usque ad peccata, atque id
incipit noua, **N**on autem tantum in his qui ipse propheta
appellati sunt: sed in ipsa historia veteris testamenti
prophetia non solum colligitur ab eis qui pie querunt
et ad haec investiganda diuinitus adiungetur, maxime
tamen illis euidentioribus rebus figuris apparet
quod abel iustus a fratre interficitur, et dominus a iudeis:
quod in archa noe tempore in diluuiio sancti ecclesia gubernatur:
quod ysaac immolatus deo ducatur, et arie per
illo in sentibus tempore crucifixus agnoscitur: quod in duobus
abraha filiis, vno de ancilla, altero de libera
duo testamentum intelliguntur: quod duo populi in gemi-
nis esau et iacob intelliguntur: quod ioseph a fratribus
persecutione passus, ab alienis honoratur, sicut
dominus iudeis persecutoribus apud gentes clarificatus
est, longum est singula commemorare: cum ita concludat
apostolus et dicat, **H**ec autem in figura contingebat eis: scriptum
est autem ad corruptionem nostram: in quos finis saeculorum
aduenit, **F**inis autem saeculorum tempore senectus est veteris
hominis, si totum genus humanum tempore vnum constitueris:
que senectus sexta etate signatur, in qua dominus
vit, **S**unt et etates sex in vno homine, infancia,
puericia, adulescentia iuuentus, gravitas et senectus,
Prima itaque generis humani etas est ab adam
usque ad noe, **S**ecunda a noe usque ad abraham: qui
articuli euidentissimi sunt et notissimi, **T**ercia
ab abraham usque ad dauid, **S**ic et matheus eu-
angelista petitur, **Q**uarta a dauid usque ad transmi-

gratiōe ī babiloniā. **Q**uāta a trāsmigratiōe
 ī babiloniā vsq; ad aduētū dñi. **S**exta ab ad
 uētū dñi vsq; ī finē scli separāda est: qua ex
 celior homo tñ senectute corūpit. qui etiā
 vetus dicit. **Q** et itēior renouat. de die ī die:
 idē regēs sempiterna est que significat. sab
 bato. **H**uius rei agitur. ut homo sexta die factus
 est ad ymaginē & ad similitudinē dei. **N**emo at
 ignorat homī vitā iā aliqd administrāte cog
 nitioē & actioē fulciri. **N**ā & actio temeraria
 est sine cognitioē: et sine actioē ignaua cog
 nitio. **S**ed pma vita hoīs cui nulla administ
 ratio rē credit. qñq; sensib; corpis dedita est:
 q'st visus. auditus. olfactus. gustus. tactus. **E**t
 idē due pme etates generis huāni. demis ge
 neratioib; definiūt. tñ ifancia & pueicia. qui
 nario scilicet geminato: qm generatio vtrq;
 sexu pparat. **S**ūt gō gnatioēs decē ab adā vsq;
 ad noe. et idē ~~ab abrahā~~ vsq; ad abrahā alie
 decē: quas duas etates ifanciā & pueiciā ge
 neris huāni esse dixim. **A**doleſcentia vō & iu
 uetus & grauitas. id est ab abrahā vsq; ad da
 uid. & idē vsq; ad trāsmigratiōē ī babiloniā.
 et idē vsq; ad aduētū dñi. quatuor demis gene
 ratioib; figurāt. septenario geminato. ad eādē
 rationē vtriusq; sexus: cū quinario q'est ī sen
 sibus corpis & cognitio addita fuerit. **B**enect
 at solet etiā tātu tēne tēpis: quātū vtrq; oēs
 etates. **N**ā cū a sexagesimo āno senect; dicit.

icipere: et possit huana vita vsq; ad cetū vi
ginti ānos puenire: manifestū est solā senec
tute posse tā longā esse q̄ oēs etates ceterē
priorēs. Etas 60 vltima generis huani que
incipit a dñi aduentu. vsq; ad finē scli: q̄bus
gnatioib; q̄putet̄ iactū est. Et hoc vtilit̄
latere dñs voluit. sicut i euāgelio sc̄ptū est:
et apls testatur dices diē dñi t̄q̄ fūrē i nocte
esse v̄turū. Sed tamē sexta etate visitatū
esse genus huani hūlli dñi aduentu sup̄eius
distictis generatioib; edocet̄: qua visitatioē
incipit manifestā p̄phetia que sup̄iorib; q̄q;
etatic; latet: cui; p̄phetie p̄sonā qm̄ iohēs
gestabat ut supra dictū est: ideo ex semib; pa
rētib; nascit̄ t̄q̄ senescēte scli p̄phetia illa
inotescē incipiat. Et q̄q; m̄tib; occultabat
mater ei; sicut sc̄ptū est. occultauit se eliza
beth m̄tib; q̄q; i sexto at̄ m̄se visitat̄ a
maia m̄e dñi. et exultauit ifans i vtero:
t̄q̄ p̄mo aduentu dñi quo i hūilitate dignatus
est apparē p̄phetia manifestari incipiat: s; t̄q̄
i vtro. id est. nodū tamē eundē ut oēs sicut
i luce manifestū esse faciat̄ qd̄ futurū credūg
scli aduentu dñi. quo i clāitate v̄turus est: cui;
aduentus p̄cursor sperat̄ helyas sicut hui; iohēs
fuit. Et ideo dicit̄ a dño. helyas iā v̄it. et
m̄lta ei hōēs fecerūt. et si scire volitis. ip̄e
est iohēs baptista qui v̄turus est: q̄ i eodē
spū et i eadē v̄tute et t̄q̄ p̄cedēis p̄comis officio

et hic iam venit, et ille veterus est: propterea et istum
iohannem per spiritum quia pater eius vates impletus est dicit
pauisore domini futurum in spiritu et virtute helye. **W**
actis autem maiore cum elizabeth matribus eorum discedit:
quo magis michi videtur significari fides trinitatis,
et baptismus in nomine patris et filii et spiritus sancti: quo
per humile domini aduentum genus humanum ibiuit: et
futuro aduentu claritatis eius excolitur: **¶ Quid**
discipuli domini asperunt euellere spiras et madurare.

Quod nisi contriti fueritis, non poteritis intrare in regnum celorum. **¶** **capitulum secundum.**
Quod non posset, hoc est mortificare membra vestra que sunt super terram: id est, quod non transiit
in corpus christi, nisi carnalibus expoliatus. Hic
est, exuite vos veterem hominem. Hic est, circum
cisione non manu facta in expoliatione carnis.

Non de ligno fumigante. **¶** **capitulum quintum.**
Notandum: quia desertum lumine facit pu
dore. **¶** Tunc oblatum est ei demonium habes

Incecus et mutus, **¶** **capitulum, quintum.**
Id est qui non credit, et subditus est dyabolo, loqui non intelligit, et non confitetur ipsam
fidem, de qua dictum est, ore confessio fit in salutem:
vel qui non dat laudem deo. **¶ Quid** dixit, si ego in
beelzebub exicio demones, **¶** **capitulum sextum.**

Etiam secundum vestram, igitur, puenit in vos regnum
dei: quia regnum dyaboli stare non potest
quod aduersum se diuisum esse fatemur. Regnum
dei nunc dicit, quo dampnat ipsi: et a fidelibus

de peccatis suis penitentiā tūc agētib⁹ se conuertunt.
forte illū appellat. quia ipse tenebat ne posset
ab illo virib⁹ suis se hoīes erūe. s. p. grām dei
Vasa ei⁹. dicit hoīes i fideles. Nisi pri⁹ alliga
uerit forte, alligauerit diuit. p. tate illi⁹ admeit:
impediēdo volūtate fidelū a seq⁹do xpō. & obci
nēdo regno dei. ¶ Progemēs viperarū. vii.

Eos dicit. q. & dyaboli filios eos appellat.
In tātu ei⁹ q. filius est: i. quātū cū pec
cādo imitat⁹. ¶ Sicut ei⁹ fuit ionas i. vētre ceti
t. 3. diebus & trib⁹ noctib⁹: sic est filius hoīis i. corde
t. 3. diebus & trib⁹ noctib⁹. caplm octauū.

Sexte fere dicit p. tē qua sepultus est cū
p. tēta nocte & diē accipies. hoc est pro
toto diē. sabbatū nocte & diē. & nocte dñicā
cū eodē diē illuc esēte. Ac p. hor accipiēdo p. tē
p. toto habes triduiū & tres noctes, qd' em
dicit⁹ decē mēses pregnātis. nouē s. plen:
s. uicū decimū p. toto accipit⁹. Et qd' se dñs of
fedit i. mōte. post sex dies factū dicit unus
euāgelista. alter vō post octo dies dicit: p. tē
posteriore p. mī diēi i. quo futurū hoc dñs
p. misit. et posteriore p. tē nouissimi
diēi i. quo q. pletū est qd' p. misit p. totis atq.
ūtegrīs dieb⁹ anni mētās: vt ītelligas cū
q' dicit post sex dies. solos mediōs q. mēcorasse:
q' p. ere toti & ītegrī q. pletū sūt. In genesi ei⁹
a lūmīe īcipit dies & f. mit ad tenebras. ad

significadū lapsū hoīs. Nūc at a tenebris ad
luce sicut dictū est de tenebris ad lucē claresce:
qz pccis homo liberatus. puenit ad lucē iusticie.

Cū spūs imūdy exierit ab hoīe. caplm ix.

Significat quosdā ita credituros. vt non
possint ferre labores q̄tinēcie: et ad
sc̄lm redituri s̄t. Ad dictū est. assumit sc̄m
alios septē: itelligit qz cū q̄s ceciderit de ius
ticia. etiā simulationē habebit. Cupiditas
ei carnis expulsa p̄ patiēciā a q̄suetis opibz.
cū nō inuenit ī q̄bz delectatioibz req̄scat.
auidius redit: et rursum occupat mētē hoīs
si q̄pulsā esset negligēcia subsecuta est: vt
nō itrocludet t̄p̄ habitator mudate domui ser
mo dei p̄sonā doctnā. Et qm̄ nō solū habebit
illa septē vicia q̄ septē vtutibz spiritualibus
s̄t cōtrā. sed etiā p̄ ypocrisim ī seipsa vtutes
habē simulauit. p̄ptea assumptis sc̄m alijs sep
tē neq̄oribz. hoc ē. ip̄a septenaria simulatio
redit illa q̄cupiscentia. vt sint nouissima hoīs
peiora q̄ erāt p̄ma. Ad dicit. aliud cētesimū
aliud sepagesimū. aliud tricesimū. caplm. v.

Centesimū martirū. p̄t̄ facietatē vite vl
t̄ptū mortis. Sexagesimū v̄ginū. p̄t̄
ocū it̄cius. qz nō pugnat cōt̄ q̄suetudinē
carnis. solet ei ocū gredi sexagenarius post
miliā vel actionē publicā. Tricesimū q̄u
gatorū. quia hec est etas pl̄atū. ip̄i ei habet

acriore afflictu. ne libidimbꝫ superetur. **¶** Quid
inuidia i segete. zizania dicunt. qd' pmo sepat. .xi.

Zizania dicunt. qz tribulatioe pcedere sepa
bunt iph a pñs. qd' p bonos angelos intelligit
fici. qz officia vidute possut iplere boni. bo
no mo qmo lex. qmod index. **¶** Officia v'o miseri
cordie. mali iplere no possut. **¶** De grano si

Onapis qd' manus fit oibꝫ oleis. .xii.
ranu sinapis ad feruore fidei. vel qd' dicat
venenu expelle manus fit oibꝫ oleibꝫ. id est.
dogmatis. Dogmata at st placita sectaru. id est.
qd' placuit singulis sectis. **¶** Fermentu qd' accepit
mulier et abscondit i farine satis tribus. .xiii.

Muliere sapietia dicit. fermentu dilectione.
qd' feruere facit et excitat. In farine at
satis tribus. vel tria illa i hoie. ex toto cord. ex
tota aia. ex tota mete. v' tria illa fructifera.
foetenu. sexagenu. ternu: v' tria illa hoim ge
nera. noe. daniel et iob. **¶** Thezauru i agro

Abscondito dicit. Caplm. .xiiii.
Vo testameta legis i ecclia. que qd' cu ex
pte intellectus attigit. sentit magna illuc la
tere. et vadit et vadit oia sua et emit agru istu.
id est. qceptu tpaliu sibi oia. vt sit diues cogni
tione dei. **¶** Qd' dixerut iudei. vnde hunc sapie
tia her et virtutes. .xv.

Sapietia i hys q loqbat: vtutes i hys q
opabat. **¶** Xpo et apls cu dixit xpm dei vtute
et dei sapietia. vt vtute assignaret itulit ppe

iudeos: sapienā at ad doctrinā pp' grecos id est
gētes. **¶** Qd' dixerūt discipuli. fantasima est. xvi.

Significat id qd' dictū est. pueri inuit fidē
ī tēra: qz qdā qui cesserūt dyabolo de xpi ad
uētū dubitabūt. **¶** Qd' at petrus a dno iporat a
dno auxiliū ne mergat': significat qbusdā t'bulā
tioib9 etiā posse vltiā psecutioē purgatiuā
esse ecclām. **¶** Qd' et paulus significauit dicēs:
saluus ēit. sic tē p ignē. **¶** Qd' seqt'. vt adorātes oēs
q' ī nām erat dicerēt. vē filius dei est: signi
ficat caritatē ei9 tūc manifestā futurā. p spēm
iā vidētib9 q' p fidē iā ambulat. **¶** Agimus qd'

Iūqz est ex me tibi proderit. caplm. xvii.
d est munus qd' offeris causa mei. ad te
iā ptinebat. qb9 vbi9 significat filij iā non
sibi opus esse parētū p se oblatioēs quo ad
eā etatē puenissent vt possent iā ipi offerre
p se. In hac ergo etate gstitutos vt possent
parētib9 suis hoc dicē cū hoc dixissent. nega
bāt pharisei reos esse si parētib9 suis non
prestaret honore. **¶** Ois plātatio quā nō plan

Tauit pater meus eradicabitur. xviii.
d est carnalis cupiditas. scdm quā sentie
tes offendebāt: de p'missis rerū signis. vl'
etiā traditioib9 suis. et pcepta vite nō cura
bāt. que a cupiditate aīm purgāt. **¶** De puco
centuriois et filia chananee mulieris. xix.

Quod et puerū centuriois et filiā chaneē
mulieris nō vtiens ad domos eor9. saluat:

figt gētes ad quas nō vāt saluas facē p vbiū
sūū, qd' ipis rogātib9 filij sanāt: itelligēda est
ecclē psona. que sibi est et mater et ali9, Nā
fil' oēs qb9 gstat ecclā mater dīat: figuli autē
idēpi filij appellātur. ¶ Qd' turbe obtulerūt

Mortuos. qui deū nō laudat: dñō mutos. xx.
vel qui nō qfiet fide. Deos. q nō itelligūt
etiā si obtēperēt inbētib9. Surdos. q nō obtē
perēt etiā si nō itelligūt. Claudos. qui pcepta
nō tplet. ¶ De eo qd' scptū est turbas dñm

ī monte paulste. Caplm. xxi.

Quinqz panes ordeacei qb9 ī mōte dñs tur
bas pauit. significāt veterē legē: siue quia
nōdū spiritalib9 sed adhuc carnalib9 data ē.
id ē qnqz corpis sensib9 deditis: nā et ipē tur
be qnqz milia hoīm fuerūt: siue qz p moysen
lex ipā data est. Moyses ēi qnqz libros scpsit. Et
qd' ordeacei erāt. bene significat vel ipām legē
que ita data ēat. vt ī ea vitale aīc alimētū
corpah9 sacramētis obtegēt. Ordei ēi medul
la. tenacissima palea tegit. vel ipm pplm nōdū
expoliatū carnali desiderio. qd' tñ palea cordi
ei9 ihebat. id est nōdū corde cūcīlū. ita vt nec
triturationē tbulatiōē cū p desertā qdragūa ānis
ducet. itellctū reuelato carnalia tegumēta
deponet. sicut neqz ordeū arce tritūra illo pa
leavi tegmēte opuit. Itaqz illi pūlo aggruet lex
talīs data est. Duo at pisces q sapore suauē

, Omelia dñca
xxv. sup euāg.
Cū sbleuasset o
culos ihs. 2^a
scdm carthusi.

pami dabat. duas illas psonas videt significare
 ut q̄b9 ppl's ille regebat. ut p eas gñilior mo-
 deramē accipet. regia scilicet & sacerdotale. ad
 q̄b etia sacrosca illa unctio ptinebat. quarū of-
 ficiū erat pcellis fluctib9q; populāib9 nūq; frā-
 gi atq; corrūpi. et violētas turbārū cōd' dicti-
 ones t̄p' adūsantes vndas sepe distūpe. itēdū
 ei custodita sua integritate cede p̄sus more pis-
 ciū. t̄p' i pcelloso mari. sic i turbulēta ppli admi-
 nistratiōe versai. Que tamē due psonae dñs
 nrm pfigurābat. Ambas ei solus ille sustinuit.
 nō figurate. s; p̄p'e solus impleuit. nā rex nrm
 est ihs xps dñs nrm q' nob' pugnādi & vīcendi
 demonstravit exemplū i carne mortali pccā mra
 suscipiēs tēptatiōib9 iūmici neq; illecebris
 neq; terribilib9 cedēs. postmo exuēs se carne
 p̄ncipatus & p̄tates expoliās fiducialit' & tū-
 phas etiā i semetipō. Itaq; ipō dūce ab onēib9
 & laborib9 hui9 p̄gnatiōis nrm t̄p' ab egipto li-
 beātm. et p̄sequā nos pccā sacramēto baptis-
 matis nob' euadētib9 obruiūt. et q̄dū i spe-
 rum9 ei9 p̄missiōis quā nodū videm9. t̄p' p
 deserta ducim. cōsolante nos i scripturis sac-
 vbo dei. sicut illos māna de celo. Eodē ipō dūce
 dūce i iherlm celestē t̄p' etiā ~~p̄gnatiōis~~ p̄missiōis
 iroduci nos posse p̄sumim9. et i etnū ipō reg-
 nāte ipō & custodiēte seruari. Ita dñs nrm ihs
 xps rex nrm ostendit. Ipē est etiā sacerdos nrm iet'

nū scdm ordinē melchisedech. q' seipm obtulit ho-
locustu p peccis nr̄is. et ei' sacrificij similitudinē
celebrādā i sue passionis mēorā qmēdauit. et
illud qd' melchisedech obtulit deo iā p orbē ter-
rū. i xp̄i ecclā vidēam offerri. Ergo qm̄ rex
nr̄ peccā nr̄a suscepit. ut nob' pugnādi & vi-
cedi demonstraret exēplū eorū pccōz suscep-
tionē i' g'ia q' psonā matheus euāgelista signi-
ficās gnationē ei' q' est scdm carnē ab abrahā
q' p̄r est ppli fidelis. et successionē p̄lis deorsū ver-
sus enumerās puenit ad dauid i quo regni
stabilimētū manifestissimū apparet. Atq' inde
p salomonē natū de illa i qua p̄r ei' peccā
uerat. sup̄e i' g'ia psecutus vsq' ad dñi gnationē
pducit. Lucas vō alius euāgelista. qm̄ & ip̄e
gnationē dñi que scdm carnē est. s' i sacerdotali
psona explicādā suscepit. ad quā psonā p̄mēt
mūdatio & abolitio pccōz. nō p̄ncipio libri sicut
matheus. s' ab illo loco vbi baptizatus est ihesus.
vbi pccōz mōz mūdationē pfigurāuit. incipit
patētū ei' originē gradatū p̄seq'. Neq' deorsū
versus. sicut ille q' eū ad suspensionē pccōz t̄p̄
descēdētē ondebāt. s' sursum vsus t̄p̄ is q' eū p
abolitionē pccōz t̄p̄ ascēdētē i' sinuabat nec eos
patētēs quos ille noīat. Alia eī eāt origo sa-
cerdotalis. que p vnū ex filiis dauid sicut as-
solet de t̄bu ~~de d' i' g'ia & sacerdotali agnatione~~
matrimoniu' sortiente effecerat ut maria de
vtrāq' t̄bu id ē de i' g'ia & sacerdotali agnatione

ducit, **S**ed et quoniam censiti sunt ioseph et maria. scriptum
 est eos fuisse de domo id est de genere dauid. et e-
 lizabeth que nichilominus agnata marie secundum bibe-
 rat de tribu sacerdotali. Sicut autem matheus qui totum
 descendit ad suscipienda peccata nostra regem populi in-
 nuas. per salomone ad dauid descendit. quia salomone
 de illa in qua dauid perconueat natus est. Ita
 lucas qui totum ascendit per abolitionem peccatorum sacerdotem
 christum innotat. per nathan ascendit ad dauid. quia na-
 than propheta missus erat. cuius conuersio dauid ipsum
 peccati abolitionem penitendo impetravit. Itaque pos-
 tea quod transiit lucas personam dauid. non dissonat a
 matheo in nominibus generationum. **S**ed eas notat as-
 cendere a dauid usque ad abraham. quas ille descendit
 ab abraham usque ad dauid. **A**d dauid enim in duas fami-
 lias regiam et sacerdotalem origo illa distributa est. Quarum
 duarum familiarum sicut dictum est regiam descendit ma-
 theus. sacerdotalem ascendit lucas secutus est: et dominus
 ihesus christus rex et sacerdos noster et agnationem ducit de
 stirpe sacerdotali et non esset tamen de tribu sacerdotali
 hoc est de tribu leui. sed esset de tribu iuda. hoc est
 de tribu dauid. Ex quo tribu nemo credit altari. Ideo
 et filii dauid maxime dicuntur secundum carnem. quia et lu-
 cas ascendit. et matheus descendit in dauid sibi ob-
 uia facti sunt. Oportebat enim ut euacuatur sacrificia
 que secundum ordinem aaron in leuitico sacerdotio fie-
 bant non esset de tribu leui. ne ad ipsam tribum et ad
 ipsum sacerdotium quod temporaliter umbra erat futuri pertine-
 re videretur mutatio peccatorum. quam dominus oblatione holo-
 causti sui quod in veteri sacerdotio figurabat impleuit

et holocausti eius ymaginē ad memoriā passionis in ecclesia celebranda dedit. ut esset sacerdos in eternum non secundum ordinem aaron. sed secundum ordinem melchisedech. Cuius rei sacramentum diligentius adhuc considerari potest. Sed propter duos pisces in quibus duas personas regiam et sacerdotalem figuratas esse dupliciter habemus hunc tractatum esse sufficere. Quod autem super fenum turba illa discubuit. significat eos qui testamentum acceperant. quia regnum eis temporale et iherusalem temporalis eis promittebatur in specie carnali collocatos fuisse. Quis enim cario fenum. et clauas hominis ut flos feni. Quod autem de illius frangimento duodecim cophini butrellarum impleti sunt. significat ipsi legis apostrophe et disputatio quam iudei reliquerunt et deseruerunt repletos fuisse discipulos domini. in quibus duodecim numerus principatum tenet. Nondum enim erat scriptura noui testamenti. quando dominus quasi frangendo et aperiendo quod durum et clausum erat in lege discipulos impleuit. cum eis per resurrectionem aperuit scripturas veteres incipientes a moysi et prophetis in prophetas in illis in omnibus scripturis que de ipso erant scripta et tunc cum duo illos in panis fractione cognouerunt. Et ideo secunda passio populi que de septem panibus facta est ad noui testamenti predicationem recte intelligitur pertinere. Non enim ab aliquo euangelista dictum est. quod isti panes ordinaui fuerunt sicut de illis quique dixit iohannes. Hec ergo passio de panibus septem. ad gratiam pertinet ecclesie. que notissima illa septenaria spiritus sancti operatione cognoscitur. Et ideo non hic duo pisces esse fuisse describuntur. sicut in veteri lege ubi duo soli ungebantur. rex et sacerdos. sed pauci pisces uidelicet qui

¶ Omelia dominica
septima per octavam
hierosolimitane. si enim
cuiuslibet milia aut
cum ihesu. et c.

pmi dno ihu xpo crediderunt et i eis noie uncti st.
 et missi ad pdicatione euangelij. et ad sustinendu
 turbulenti mare huius seculi. ut p ipso magno pisce
 id e xpo. legatione fugerent. sicut paulus aplos
 dicit. Neq; i ipa turba quq; milia hominum fuerunt.
 sicut illi ubi carnales lege accipientes. id e. quq;
 carnis sensib; dediti significat. s; quatuor milia
 potius. Quo nro significat spirituales. ppe qua
 tuor au vtutes. qb; i hac vita spiritualit viuunt.
 prudentia. sepeitana. fortitudinem. iusticia. **Qua**
 pma est cognitio reru appetendaru et fugiendaru.
Seda. refrenatio cupiditatis ab hys q tpaliter
 delectat. **Tertia.** firmitas cu aduersus ea que
 tpaliter molesta st. **Quarta** que p ceteras oes dif
 fundit. dilectio dei et pxi. **Hanc** et ibi quq; milia.
 et hic quatuor milia exceptis mulierib; et pueris
 pueris fuisse memorat. **Qd** michi videt ad
 hoc ptine. ut intelligamus et i iplo veteris testamti
 fuisse qda ifirmos ad impleda iusticia q scdm
 lege est. i qua iusticia aplos paulus sme qrela
 querat se ee dicit. fuisse ite alios q facile sedu
 cerent i cultu ydoloru. que duo genera. id e. ifir
 mitas et error. mulieru et pueroru noib; figura
 ta st. **Infirmus** est et sexus mulieru ad actioes.
 et facilis ad lusu puericia. **Qd** at lusu puerili
 ta simile est. q ydola colt. qn et aplos ad hoc re
 tulit hoc gen; supstitiois cu ait. neq; ydol ser
 uiamus qadmodu qda eoz. sicut scriptu est. **Sedit**
 plis māducare et bibere et surrexerunt ludere.

Mulieib9 go filijs erat. q̄ i laboib9 expectationis q̄
vsq̄ ad pmissa dei puenirent nō vult p̄seuerantes.
temptauerūt deū: pueis at. q̄ sederūt māduare &
bibere & surreperūt lūdē, Nō solū at ibi. s̄ etiā i p̄lo
nouī testamēti qui nō durāt oīe i vītū p̄fectū
vl' i f̄mitate vītū vl' mētis leuitate: mulieibus
& pueis opandi s̄. Nā illis dicit: Si tamē uicū
s̄btācie ei9 vsq̄ i finē firmū cōtineam9. Istis at.
nolūt puei effici sensib9: s̄ malicia s̄cotos esto
te: ut sensib9 p̄fci s̄itis. Et ideo neq̄ i petri neq̄
i nouo testamēto t̄les admittūt ad nūm. Sed
sue ibi q̄nq̄ milia. Sive hic q̄tuor milia. excep
tis mulieib9 & pueis fuisse dicit. Quāuis v̄co
& illis & hic p̄t ipm xpm q̄ assidue i scripturis mōs
uis appellat: ggruet i mōte vterq̄ p̄ls pascet.
Hic tamē nō i feno discubūt. sed i t̄ra. Ibi ei cel
situd xpi p̄t carnales hoīes & iherlm̄ t̄renā car
nali spe & desidio tegit: hic at remota oī cupi
ditate carnali. quinas nouī testamēti spei p̄ma
nētis firmamētū t̄p̄ ipi9 mōtis soliditas nullo
feno it̄posito cōtinebat. Et qm̄ r̄ssime dicit apls.
p̄us at q̄ v̄cū et fides sub lege custodiebam9: hoc
significare videt. et dñs cū dicit de hys q̄s q̄nq̄
panib9 pasturus eat: nō op9 habet ire. s̄ dare ill'
māduare. Sub hys cū oī figuratū t̄p̄ custodia de
tinet: cū hoc admonuisset discip̄li ut dimittēt
eos. Hui9 vō turbe q̄ ad septē panes p̄tinet vltro
misereri se dicit: qd' iā t̄rcius dies esset ex quo
ei ieiunū adhsisset. In toto ei sc̄lo generis hūmāni

terciū tēpus est. quo fidei xp̄iane gr̄a data est.
 p̄mū est ante legē. scdm̄ sub legē: t̄ciū sub gr̄a.
 Et qm̄ q̄tū adhuc restat qd̄ ad plenissimā pacē
 iherl̄m celestis v̄turi sumq. quo cōdit q̄sqz rē cre
 dit ī xp̄m. p̄p̄a dicit turbā illā reficē. ne defi
 ciat ī via. Ita ē disp̄etatio qua nobis dñs pa
 lū & visibilis ī hoīe appare dignatus est. et dedit
 nobis p̄gnus sp̄m. cui⁹ op̄atōe septenaria vege
 tare ī apl̄ca auctoritate: q̄li paucorū piscū sa
 pore quic̄to. Hec ḡo disp̄etatio qd̄ aliud agit?
 nisi ut ad palmā sup̄ne vocatiōis. sine defcū
 viriū p̄uenire possim⁹? **P** fidē et ābulam⁹. nō
 p̄ sp̄m. Et ip̄e apl̄s paulus nondū se dicit cōp̄
 hēdisse regnū dei. s̄ ea que retro s̄ oblitus. ī
 ea q̄ ante s̄ extēus. scdm̄ ītentionē loquor igit
 ad palmā sup̄ne vocatiōis. Verūtamen ī qd̄
 p̄uenim⁹ ī eo ābulam⁹. qz t̄cio die dñō adherē
 tes ab illo pasti nō deficiem⁹ ī via. Etia h̄c sa
 ne p̄uenire ad comedēdi finē nō potuit. s̄z relic
 te s̄ eset. Nō ē frustra dcm̄ est. putas veniet
 filius hoīs & īueniet fidē sup̄ trā: et credo ita
 futurū p̄p̄ mulieres & puulos. Sed tamē frag
 mētoꝝ remanēt. & discip̄li septē sportas īple
 uerūt. ad quas eccl̄a septiformis q̄ ī apocalip
 si etiā desc̄bit⁹ p̄tinet. id ē. oīs q̄ p̄seuerauerūt
 vsqz ī finē. saluabit⁹. Ille at̄ q̄ dixit. putas ve
 niet filius hoīs & īueniet fidē sup̄ trā. signifi
 cauit qd̄ ī extremo quicūqz reliq̄ posse & deser
 escas suas. s̄z qm̄ ip̄e itē dicit. oīs q̄ p̄seuerauerūt

vsq; i finē hic saluus est. significauit nō defu-
turā eccliam que septenario nūo eos dē septē pa-
nes habūdantius recipiat. & latitudinē cordis
que ipām psecutiōnē i sportis videt significā-
re cōtineat. **Q**uo dicit dñs. factū vesp̄e dicitis.

Iserenū erit. rubicundū est et celū. xxij.

Id est sanguine passiois xpī. In pmo
aduētū. idulgētia pccōz. et mane hodie tēpes-
tas. rubet et cū tristitia celū. id ē. qd' scdō ad-
uētū igne pcedere vcturus est. scāc et celi
iudicare nostis. signa at tpm nō potestis. Signa
autē dicit de aduētū suo vl' ad passionē. cui filie
est rosetū celū vesp̄e. Et itē de ebullitiōe ante
aduētū suū futurū. cui simile ē mane rosetū
cū tristitia celū. **Q**uo dicit dñs. helyas qd' v-

Intus est & restituet oīa. saplin. xxij.

Id est vel eos quos psecutio antixpi gtrba-
uit. vl' ut ipē restituat morēdo que debet.

Quo dicit. sepe cadit i ignē. & aliqñ i aquā. xxij.

Ignē ad irā qd' alta petat. aqua ad voluptatē
carnis. Itē qd' dicūt discipuli. quare nos nō potuim⁹
eicē eū. ne illis miracula faciētib⁹ extollerēt⁹ i
supbiā. admoniti s' potius p hūilitatē fidē. qñ p
sinapis grām. dationē trena que noīe mōtis
significata est curare ut trāstret. **Q**uo dicit.

Iergo liberi s' filij cū ebulli epigēt. ppx.

In oī regno itelligēdū est liberus esse filios.
id est non esse vectigales. ayulo ergo magis liberi
esse debēt i quolibet regno trena filij regni illius.

sub quo st oia regna trena. **Q**uo dñs dicit, qui
at scandalizauit unū ex pusillis istis. xxvi.

Id est hūilib⁹ quales vlt esse discipulos suos.
nō obsequerando vel contra vtiendo sicut
de alepādro ciuio apls dicit. Expediit ei vt
mola azimaria suis pedat⁹ collo ei⁹, et papiretur
ī pfidū maris. Congruet ei vt cupiditas rerū
tpaliū cui stulti ⁊ cecī colligūt eūde cū ponde suo
deducat ad itēitū. **Q**uo oblatus est debitor dñs decē
milīa talentoy. et misit eū venūdai et vxore ei⁹

Et filios ⁊ oia que habebat, p pōi.
Intelligedū est decē pceptoy legis eū fuisse
debitore, et p cupiditate atq; opib⁹ suis tē vxore
⁊ filijs penas solue debuisse. qd' est pōi eius.
pccatū ei vediti. supplicatū dāpnati itelligit⁹, qd'
dixit, noluit ignoscere ofensio suo. si abijt ⁊ misit eū
ī carcerē. ⁊ cetera. itelligedū. tenuit cont' eū hūc
amī vt supplicia illi velle. Conserui at q narra
uerūt dñs suo que fiebāt. p itelligi ecclā. q
⁊ illū soluit ⁊ illū ligat. **Q**uo ait dñs. diuite
nō intrare ī regnū dei. ⁊ discipuli dicūt. qd po

Quest saluus fiet. Caplm. xxviii.
Quā pauci sint diuites. ī q patione mltitudis
pauperū. itelligedū. qd' oēs qui talia cupiūt
ī eoz nūo haberi animaduerit. **Q**uo dñs fecit

Alū se duob⁹ discipulis passurū rferit. **Q**uo
d affirmādū ī posteriū testimoniu fecit, qz **R**etractatū est.
dixit ī ore duoy vel cū testiu stat oē vbu. **V**t ei
neq; volgaret⁹ qd' dicebat. neq; careret hūam
testimoniū firmitate. pauciorib⁹ q duob⁹ dice
nō potuit. vel ad sacmētū cūtatib⁹ ostendū.

agimus ei q̄ it' duos caritas esse nō potest. Erat at
ille nō necessitate debiti p̄p̄tū p̄cām suā. s; ad solue
da nra p̄cā caritate passus. **Ab iherico egdit dñs. xxx.**
Añ de ista etia resurrectione discedēs. sequit' eū
turba multa. credūt ī eū illi & gētes. Duo autē
occi fideles iuxta viā. significāt de utroq; illō q̄dā
ei coherētes p̄ fidē disp̄tationi tpali sōz quā xp̄us
viā est. et desiderātes illūari. id ē aliqd de vbi et m̄
tate itelligē. **Q**uā trāseūte ihū tpetrare cupiebāt.
id ē p̄ meritū fidei qua credūt' filius dei. et natus
homo & passus p̄p̄t' nos: p̄ hāc ei disp̄tationē q̄si
trāsit ih̄s. qz talis actio tpalis est. Oportet at v̄t
tātū clamaret. donec resistētis sibi turbe strepitū
vīaret. id est tā p̄seuerāt itederēt am̄. orando
atq; pulsādo. quousq; q̄suetudinē desiderōz carna
liū que t̄q; turba obstinēpit cogitationi. lucē v̄ita
tis etne cōtari. v̄l ip̄am hom̄ carnaliū turbam
studia sp̄talia tp̄dictē. fortissima itentioē superet.
Itaq; audirēt ih̄s q̄ ait. petēti dabit'. et q̄rēs inietet.
& pulsanti aperiet'. veniētes ad seip̄os. saluet at
dore desiderij. pueniētes ad id qd' desiderāt. stans
eos tangit atq; illūiat. **N**ō ē ei ficut illa disp̄tatio
tpalis atq; etiā vbi et m̄tas trāsit. q̄ ī seip̄a manēs
inuat oīa. **Q**uagq; qz fides itarnatiois tpalis
ad etna itelligēda nos p̄parat & trāseūte ihū admo
niti s̄ v̄t illūaret'. et ab itate illūati s̄. **T**palia
ei trāseūt: etna stat. **Q**uod dñs dixit discipul'. dice
tis mōte hūc. tolle & iacta te ī mare. **xxxi.**

De supbia dicit: q̄ ad sc̄lares p̄ciet. **H**or sibi ser
uus dei dūc debet. v̄t eā a se sp̄pellat: quia
ip̄i nō ggrūt. **V**el qd' p̄ eoz fide. qz p̄ eos euāgelū

predicandū esse ipse dñs qui mōs appellatus est ab
latius est indicis: ut i gētes tñ i mare prouocet.

Quod dñs dicit, et qui cecidit sup lapidē istū.

Dfriget: sup qd vō cecidit, cōtēt cū. pppu.
De hys dicit qd cadit sup eū q illū modo gēp
nit. vl' iunys afficiūt: ideo nodū penitus iūre eūt.
sed tamē qfrīgūt: ut nō rē abulēt. sup qd autē
cadit. vñt illis desup i iudicio cū pena pdimōis.
pō dicit. gēret eos. ut sint ipy tñ puluis quē
picat vñt a facie frē. **Q**uod dñs dicit, simile
est regnū celoz homi regi. qui fecit nuptias filio

Nuptias dicit vñt iūmatū: **I**no. xxviii.
qz i ipō hoīe suscepto. ecclā deo copulata
est. **Q**uod dicit. tauri mei & altilia mea occi
sa sūt: taurōs dicit pñces plebū. altilia vō
oīa saginata. **Q**uod dñs dicit. ite ad exitus viay.
& quoscuq; inuentis. vocate ad nuptias: vñ
iūelligūt dogmata gētū: qz ex oībz illis ad
nuptias venerūt. id ē xpō crediderūt. **Q**uod sa
duci dicit dñs. fuerūt apd' nos septē frēs, et vnq

Interpreta vxore obut. et sds 7us xxviii.
iūelligūt hoīes ipū. q fructū iusticie nō
potuerūt afferre i tñ p oēs septē mūdī eta
tes. qbz ista tñ gñstie. Postea eī & ipā tñ tñ
sūt: p quā illi oēs quasi mariti sberit tñsierūt.
Quod dñs dicit. i hys duobz pceptis tota lex pō.

Det & pphete. xxv.
ender dicit. id est. illo i fatiur ibi finē habet.
Quod dñs dicit. Qd ē maius est aurū. an tēplū
qd sificat aurū. Et itē dicit. qd est maius est. donū

an altare qd' sacrificat donū. Caplm. xxxvi.

Intelligēdū tēplū & altare ipm ppm: aurū & donū.
laudes & sacrificia pāi, que ī eo p eū offerimus,
Nō ē illa p her: s; ista p illū sificantur. **Q**uod

Rdnō dixit. exolantes culicē. xxxvii.

Refert ad id qd' dixit decimare illos minu-
ta queq; Camelū glutientes. rft ad id qd' dixit.
pberis grauiora legis. misericōdia & iudiciū & fidē.
ut iste sit sensus: mīma obseruatis. maxia
q̄pmitis. Ex hac ē pūitate etiā illud eis accidit.
qd' possūt her p allegoriā rferri; ut dimitteret
barabam. Quia videlicet ipē non soluerat sab-
batū qd' magna diligēcia carnalit' obseruabāt;
occideret at dnm. spiritalit' sabbatū īsimātē.
p iudiciū misericōdia & fidē: q̄ illi maxia q̄pne-
bāt. Nā & culicis noīe. nō absurde figurat' se
diciōsus homicida: q; & hor aīal & strepēdo ī
quietat & sanguine delectat; et cameli noīe
pū hūilitatē. s; ad sbeūda onera magnitudinē.
aggreget' intelligit' dno. **Q**uod dixit dno ad iherlm.
quoties volui aggregare filios tuos sicut gallinas
aggregat pullos suos sub alis suis & nolasti. xxxviii.

Noc genus aīantis magnū affectū ī filios
habet: ita ut ex eorū īfirmitate affecta &
ipā īfirmat; et qd' difficilius ī certis aīantib;
tucies. alis suis filios pteget con' mīliū
pugnat. Sic etiā mater nrā sapiēcia dei p car-
nis susceptionē īfirmata quodāmodo, vnde
apls dicit. qd' īfmū est dei. fortius est hoīb; q;

protegit infirmitate nostram: et resistit dyabolo,
ne nos rapiat. In qua defensioe qd' illa ad-
uersus milium conatur affectu: hec aduersus
dyabolu p'ficat p'tate. **¶** Quid dñs dicit. orate
ne fiat fuga v'ra hyeme vel sabbato. pppip.

Id est impedimento aliquo detineamur: qz et hyeme
ymbribus vel frigore: et sabbato i quo p'fiscia
no licebat. impediebat' q's ab itin'e. Vel aliud:
ne i tristitia aut leticia reru t'paliu q's inuēiat'
i die illa. **¶** Quid dñs dicit. sicut ei fulgur exiit
ab oriente et p'uenit vsqz ad occidente. ita erit aduē-

Orientis et occidentis noie. to. **I**us filij x'i. xl.
tū orbe voluit significare q' p' qd' figura-
ta eat eccl'a. incipiente euāgelio ab iherlm: sc.
cū illū sensu qd' dicit. A modo videbitis
filium hoīs uenientē i nubibus. Conuenient'
ei etiā nūc fulgur notauit: qd' maxie de
nubibus solet emicare. Constituta g'o aut
toritate eccl'e p' orbe terrarū clara atqz mani-
festa: q'seqt' discipulos admonet atqz oēs fide-
les. et q' i eū credē voluerūt de scismaticis
et hēticis credāt. Vnūqzqz ei scisma et vna-
queqz hēsis. aut lutū suū habet i orbe terrarū
p'te aliq' tenēs. aut occultis et obscuris quē-
tibus curiositate hominū decipit. qd' nō p'tinet
qd' ait. Si q's vob' dixerit. ecce hic est xps aut
illuc. qd' significat t'raz p'tes et p'uidariū. aut
i penetrabilibz. aut i deserta. qd' significat

occulta et obscura quæticula hæticorum, **Q**d' go dicit
ab occulte i occidit pñeturū aduētū suū; con-
illo valet. q' p finū pticulas noiant' et dicit
apud se esse pñm. **Q**d' at' ait. sicut fulgur. cō-
eos valet. qui occulte cōgregat qñ tñ i penet-
bilib9. et paucos tñ i deserto ad manifestacionē
qñe claritatē que ptinet ecclā fulgoris nomē
ad clāfās signās enā nocte v' nebula scilicet hui9.
tū ei fulgoris candor apparet. **Q**d' dñs dicit. p
arborē at' fici dinoscere similitudinē. dicitur pabolā. xli.

Arborē fici genus huānū intelligit. ppter
pruritū carnis. Cū at' tam9 eiq' tener fuit.
id ē cū filij homī p fidē xpi ad spirituales fructus
pfererūt. et i eis honor adoptiois filioy dei emi-
cuerūt. **Q** De die at' illa et hora nemo scit. neq9

Sageli celoy neq9 filij hoīs. nisi pater. xli.
sicut scire de9 dicit'. etiā cū scētē facit.
sicut scptū est. tēptat vos dñs d9 v'z. vt sciat
si diligitis eū. **N**ō ei hic sic dictū est. q'si nesciat
deus. s; vt ipi sciant quānū i dñi dilectioē pfe-
cerūt. qd' nisi tēptatioib9 que accidunt nō ple-
ne ab hoīb9 agnoscat'. et ipm tēptat p eo po-
sitū est. qd' tēptatū sunt; sic ei at' dicit' nescire.
aut p eo dicit'. qd' nō approbat. id ē i disciplina
et doctrina sua nō agnoscat. sicut dictū est. nescio
vos. aut p eo qd' valit' nesciētē facit. qd' scire
iutile est. **I**deo bene accipit'. **E**t qd' dictū est solū et
scire pñm. sic dictū ē. qz fecit filiū scire. et qd'
dictū est. nescire filiū. sic dictū esse. qz facit nes-
cire hoīes. id ē. nō eis prodit qd' iutile sciret.
Q De decem v'ginibus. Caplm xliij.

Inter parabolas a dño dictas, solet quæres multū exercee ista que de decē vginibꝫ posita est. multi qđe hīc mltā sp̄serūt qđ nō sūt preter fidē: sed qđmodo p̄tibꝫ oibꝫ que māt expositiō id elaborādū est. Legi etiā ī qđā s̄ptura. ex earū genē que apoc̄rife noīant. qđ nō sit cōt. catholīcā fidē: sed hūic loco michi minus ggruē visa est: gliderātī oēs hūic silitū dūis p̄res. De qua tamē expositiōe tēmere nichil audeo iudicare: ne forte nō eiꝫ īguētiā michi angustīā fecit: si mea tarditas ī ea cōuētentiā nō īueniēt. Qđ michi videat nō ab. surde de hoc loco accipi: quātū potēo breuius et diligēt exponā. Inīrogatus igit dñs nū a discipulis de gsumatiōe s̄li: it mltā q locutꝫ est. hoc q̄ dixit. Tūc s̄le estimabit regnū celoꝝ decē vginibꝫ: q̄ acceperūt lāpades suas. et veniērūt obuiā sponso. Qūq; at ex eis erāt fatue: et qūq; p̄uiderēs. Sed qūq; fatue. acceptis lāpadibꝫ suis: nō supserūt oleū seā. Prudētes vō acceperūt oleū ī valis suis cū lāpadibꝫ. Tardate at sponso: dormierūt oēs. Media at nocte clamor factus est: ecce sponsus vēit. surgite obuiā ei. Tūc surrexerūt oēs ille vginēs: et aptauerūt lāpades suas. Et dixerūt ille stulte ad sapiētes. Date nobis de oleo vō: qz lāpades n̄rē extīgūt. Rñderūt at sapiētes. Dicētes. Ne forte nō sufficiat nobis: ite potius ad vēdētes & emite vobis. Et dū eūt emē vēit sp̄sus: et que p̄ate erāt īuēerūt cū eo ad nuptias. et clausa est ianua. Nouissime autē veniūt illic vginēs dicētes. Dñe dñe: api

In festis s̄c̄rū
vginū. lēones
ī duobꝫ p̄mis
noctē n̄r.

nobis. **De** ille respondens ait. Amō dico vobis: qđ nescio vos. **Vigilate** ergo: qz nescitis diē neqz horā, **De** ē itaqz vgnitū qđ qñqz ~~excludūt~~ admittūt. et qñqz excludūt: bonorū & malorū discretionē significat. **Quare** si vgnitatis nomē honorabile est. cur receptio exclusio cōmune est? **Deniqz** qđ sibi vult nūc ī vtrūqz qñarius? **Qđ** at significat oleū? an rū videt? qđ sapientes petentibz nō qñant? cū & tōidē fas non ~~est~~ sit eas q̄ im p̄fē sūt. vt a sponso recipiāt: quo notē nullo dubitare dñs ih̄s xps significat? et misericordes esse oporteat ad prestā dñ ex eo qđ habet: p̄scribere illa sentēcia ei qđ dñm dicētis. oī peteti re t̄bue. **Qđ** est at qđ possit dando nō sufficere vtrūqz? **Hec** maxie augēt qñtiōis difficultatē: qđ & cetera diligēt q̄siderata. vt oīa ī vnā rationē cōcurrāt. nichilqz ī vnā p̄tē dicat? qđ īpediat aliā magna cautio est adhibenda. **Videt** itaqz michi qñqz vgnēs significare qñquiptiā qñnecia: a carnis illecebris. **Continēd** est ei cū appetitū. a voluptate odorū? a voluptate aurū? a voluptate olfactū? gustadi: tangēdi. **Sz** qz ista qñnecia parti corā deo fit. vt illi placeat īuiciorū gaudio q̄sacere: parti corā hoībz cū vt glā huāna capiat? qñqz dicūt? sapientes. & qñqz stultē. **Vtrūqz** tamē vgnēs: qz vtrūqz qñnecia est. qñiū diuiso fo- mite gaudeat. **Lāpades** at sūt. qz manibz portāt? opa q̄ scđm istā qñnecia fiūt. **Dictū** est autē. **Luceat** opa vrā corā hoībz. **Dēs** vō acceperūt lāpades suas: et venerūt obuiā sponso. **Intelligēdū** est ergo xpi notē censēi: de q̄bz agit? **Nō** ei possūt q̄ xpiani

non st: sponso xpo venire obuiā. Sed quq; fa-
 tue: acceptis lapadib; suis nō supserūt oleū secū,
 aultū ei q̄uis de xpi bonitate plurimū speret:
 gaudiū tamē nō habet dū q̄rēt vīuē: nisi i lau-
 dib; homī. Nō gō habet oleū secū. **Nā** ipām leticiā
 oleo significāi arbitror. **Propterea** iqt̄ vnipt̄ te dō
 tuis. oleo exultationis. **Qui** at nō **propterea** gaudet.
 q̄ deo iustificatus placet: nō hab; oleū secū. **Prude-**
 tes vō acceperūt oleū secū i vasis suis cū lapadi-
 b;: id ē leticiā bonoz opm i corde atq; gñācia po-
 suerūt. **Sic** et apls monet. **Probet** at se homo iqt̄:
 et tūc i semetipō habebit glām et i nō i alio. **Tarda-**
 te at sponso. dormierūt oēs? q̄ ex utraq; genere
 q̄rētū homī. siue eoz q̄ corā deo epulāt. siue
 eoz q̄ i laudib; homī acquiescūt. moriūt̄ hoc tūal-
 lo t̄p̄is: donec s̄b aduētū dñi fiat r̄surrectio mor-
 tuoz. **Media** at nocte. id ē nullo sciēte aut spe-
 rante? q̄ppe cū ip̄e dñs dicat. **de illa die** at illa et
 hora nemo scit. et apls. dies dñi t̄p̄ fuit i nocte
 ita veniet: ex quo significat̄ penitus latere cū
 venit. **Clamor** fr̄is ē: ecce s̄p̄os venit. surgite
 obuiā ei. **Ergo** sumperūt oēs ille v̄gēs. et apta-
 uerūt lapades suas: id ē rationes reddēdas opm su-
 oz. **Oportet** ei nos exhibē ante t̄bunal p̄p̄i: ut
 illic recipiat vniq; qd̄ gessit i corp̄ suo. siue bonū
 siue malū. **Et** dixerūt stulte ad sapientes. **Date** nob̄
 de oleo v̄ro: q̄ lapades nr̄e extinguit. **Quoz** enī
 fr̄i aliena laude fultū? eadē s̄btracta deficiūt: et
 de gñāciā id sp̄ iqr̄it unde gaudē ālm̄s solet. **Itaq;**
 homī q̄ corda nō vidēt testimoniū volūt habē apud

deū. q' cordis et pector est. Sed qd responderūt sapie-
tes: **N**e forte nō sufficiat nobis. **U**nq'sq; ei pro
se ratione reddet. nec alieno testimonio q'sq; ad-
muet. apd' dñi. cui secreta cordis apparēt. vt et tes-
timoniū phibeat q'stētia sua. Quis ei glārie mū-
dū se habet cor? Inde est qd apls dicit. **A**nichi mūmū
est. vt a vobis iudicet aut ab huāno dñe: sed neq;
māp'm iudico. **Q**uapp' cū de se q'sq; aut nō oīno
aut q's possit verū pphē sententiā: q'modo potest de
alio iudicare. cū sciat nemo qd agat ī hōie nisi sps
hōis. **I**te magis ad videntes et emite vob. **N**ō q'siliū
dedisse putande s't: s; cū ē eaz ex obliquo q'mcorasse.
Pedit ei oleū adulatores. qui siue falsa siue igno-
rata laudādo ī errorē ~~aut~~ aīas mittūt. et eis vana
gaudia t'p' **E**t fatius q'siliādo aliquā de hīs mercede.
siue ciborū. siue pecunie. siue honōis. siue alicuius
modi opalis. accipiūt: nō itelligetes qd dictū est. q
vos felices dicūt. ī errorē vos mittūt. **A**melius est at
obiurgari a iusto: q' a pōre laudat. **E**ndabit me
iq't iustus ī misēdia et arguet me ī oleū at pōris
nō īp'mguet caput meū. **I**te gō ad videntes magis
et emite vob: id ē. videamq; nūc qd vos adiuuet.
q' vob laudes vēd' q'suenerūt. et vos ī errorē iduēt:
vt nō corā deo. s; ab hōib; glām q'rētis. **E**ūib; autē
illis em'e. vēr sponfus. id ē īclinātib; se illis ī ea
que fōis s't. et solitis gaudē querētib; qz gaudia
t'p'na nō nouerūt: vēr ille qui iudicat. et que
paratē erāt. id est q'b; bonū corā deo testimoniū q'stē-
cia phibeat. **I**trauerūt cū eo ad nuptias: id est
vbi mūda aīa sempiterno dei vbo fēdāda copulat.
Clausā est ianua. id ē īceptis illis qui s't ī angelicā
vitā īmutadi: oēs ei īsurgemq; iqt. s; nō oēs īmu-

tabimur: clausus est aditus ad regnū celoz. Non
 ei post iudiciū patet pā aut mētoz locus, No-
 uissime at veniūt & relique v̄gēs dīctes. **Q**ue
 dñe: apī nob. **N**ō dictū est qd' emerit oleū: et
 ideo itelligēde s̄ nullo iā imanēte de alienis
 laudibz gaudio. ī angustis & magnis afflictio-
 nibz redire ad īplorationē dei. **B**ed magna ē
 ei9 seueritas post iudiciū: cui9 ante iudiciū īef-
 fabilis misericōdia p̄rogata est. Itaqz respōdēs ait,
Ame dico vob. qd' nescio vob: ex illa saluet rōla.
 quā nō habz ars dei. hoc est sapiēcia dei. vt ītret
 ī gaudiū ei9. q' nō corā deo. s̄ ut placeret hōibz vi-
 si s̄ **q** aliqd' sēdm p̄cepta ei9 opari. Atqz ita gclud^r
Vigilate gō: q' nescitis diē neqz horā. **N**ō modo
 illius ultimi t̄pis. quo v̄tur9 ē spōsus: s̄ suo q̄sqz
 dormitiōis diē & horā nescit. **Q**sqz at patus est.

vsqz ad sopnū. id ē vsqz ad mor-
 tē que oibz debet^r: patus
 tūciēti etiā cū illa vox me-
 dia nocte sonauit. qua oēs
 euigilaturi sum9, **Q**d' vō
 dixit sponso obuiā v̄tūre
 v̄gēs. sic itelligēdū puto.
 vt ex ipis v̄gibz q̄stet ea q'
 dicit spōsa: t̄j si oibz xpia.

m̄bi ecclā gaurētibz filij ad m̄rem gēre dicit^r:
 cū ipis filiis ggregatis cōstet ea que dicit ma-
 ter. **N**ūc et despōsata est ecclā. et v̄go est ad imp-
 tiās pducēda. id est. cū se cōtineat a corruptiōe
 seculai. illo ei t̄pe pubet. quo vniūsa mortalita-
 te p̄terente. īmortali gūctiōe fetat^r. **D**espōsati

igitur vos vni vno vrgine castu exhibe xpo. Vos
 igitur vrgine. a plali ad singulare ycludes: ideo
 et vrgies dici possut et vgo. Cur de qnq; vty
 michi videt expostu est. Sed videmus ne i enig
 mate. tuc at facie ad facie: et ne ex pte. hic
 ex toto. Ipm at i enigmate et ex pte ne i sep
 turis carne qd' tamē sit scdm catholicā fidem,
 ex illo pignore qngit qd' accepit vgo eadē hūili
 aduentu spōsi sui. q illo vltio aduentu cū vāet
 i clauitate nuptiarū est cū iā facie ad facie con
 tuebit. Dedit ei nob pignus. spm: sicut dicit
 apls. Et ideo ista expositio nichil certū ituet.
 nisi vt sed; fidē sit. neq; alijs p iudicat q
 nichilomin; sed; fidē esse potuerit. **¶ Qd'**
 dñs dixit de iuda. bonū eāt illi nō nasci. xliij.

Utrū i hac vitā visitate
 locutus est sit: nō ei
 potest bonū esse ei q non
 est. Et si qsq; qd' dicit esse
 aliquā vitā ante istā: non
 inde tācū vt nascet: sed
 nulli expedire qmēt. An
 dyabolo dicit nō nasci ad
 pccm. an etiā bonū illi eāt
 vt xps non nascet: p vocationē ne esse appostata.
¶ Qd' dñs triginta argēteis venditus est. xlv.

Significat p iudā iudeos. i quos q sequētes car
 nalia et tpalia q ad qnq; sensus ptinet corpis
 xpi habē noluerūt. qd' qz sexta etate mudi fecerūt.
 sepius quini eos tē pccū vediti dñi accepisse sig

nificatū est. quo tpe talib9 iuliat ppheta diceb. filij
 homi9 vsq; quo graui corde? ut qd diligitis vanitate &
 queritis mēdaciū? Si quiq; etatib9 fuisset aliq; exca-
 satio segre vanitatis. vt sexta qphēderet veltatē.
 que dnm ihm p dūbat & demonstrabat. sicut sexta
 die fūus est. homo. ad ymaginē dei. **Qd'** qz noluerit.
 habet sepius quā ipressā ymaginē principis scilicet.
 et nō habet xpm p quē signatū ē i nob lumē volū-
 tui dūe. et qz eloqū dñi argētū. illi at ipm lege car-
 nalis uelleperit tñ i argēto ipressā scilicet pnci-
 patus ymaginē amisso tenuerūt. **Qd' dñs dicit.**
ubi fuerit corpus illic gregabitur aqle. xlvj.

Id ē celū quo hūc scū leuauit corp9 i hoīe fūf.
 cepti. qd' etiā cadauer idē appellatū est. qz mori-
 tuus hūc loqbat. **I**llo gregabitur aqle dictū est.
 de spālūis qui ei9 passionē hūilitatēq; imitādō
 tñ de ei9 corp9 facuerūt. **C**orp9 ē qut' hūilitatē
 p nob passionēq; suscipit. **Qd' dñs dicit sū tpe**
passionis discipulis. nō bibā amodo de hac gnatione
uinis. vsq; i die illā. cū illud bibā nouū i regno pīs

Quōt intelligi. hoc vetus ē. cū illud **mei. xlvij.**
 nouū dicit. Quia go de ppagie adā q' vetus
 homo appellat' corpus suscepit. qd' i passione mor-
 ti traditurus ē. **U**nde etiā p vīni sacramētū
 gmedat sanguinē suū. qd' aliud nouū vinū? nisi
 immortalit' inatōz corp9 intelligē voluit? **Qd'** cū
 dicit vobis bibā. etiā ipām ēsurrectionē corporū ad
 iduēdā immortalitē pmittat. **V**obis cū ei nō ad
 idē tēpus. si ad eadē inouationē dictū accipiendū. est.
Mā & nos dicit apls i'surrepisse cū xpo. ut spes rei

fuerit iā leticiā presentē auferat. **Q**uod autē de hoc
genimine vitis etiā illud nouū dicit "ēē: signifi-
cat eadē vitis corpa iſurrectura ſcđm inuolutionē
celeſtē que nūc ſcđm tēnā vetuſtatē moitua
ſt. Si autē vitē de cuius vetuſtate nē paſſiōis calicē
bibie. ipōs iudeos iſolleperis. ſignificatū ē etiā
ipām gēte ad corpa ppi p nouitatē vite accēſſurā.
cū iſta pleitudo gētū oīs iſrl' ſaluus fiat.

Quod dictū ē. ſpueſcēt i facie eius. xlviii.

Significat eos qui eiſus prezenciā grē reſpiciūt.
Ite. tñ colaphis eū cedūt. qui ei honores ſuos
pferūt. Palmas ei i facie dat. eiſus. q' pſidia ce-
cati. eū nō velle affirmāt. tñ pſenciā eiſus ex-
minatēd iſpellētes. Error hēticōz de xpō tñ
geneibz tminat. aut ei de diuinitate. aut de hūa-
nitate. aut de vtroq' fallūt. **Q**uod ad paſſiōē
eūte dñm. alonge ſeqbat' petrus. xlix.

Significat eadē ſecuturū qdē. hoc ē unita-
turā paſſiōis dñi: ſed longe differēt. Ecclā
ei p ſe patit. i ille p ecclā. **Q**uod ter dñs orauit. l.

Sicut tēptatio cupiditatis trina eſt: ita i tēpta-
tio timoris trina. Cupiditati q' eſt i curioſi-
tate. opponit' timor mortis. Sicut ei i illa qdē
noſcedatū rerū eſt auaritia: ita i iſta metus a-
mittēd talis noticię. Cupiditati vō honoris vō
laudis: opponit' timor ignominie i gtimēdię
Cupiditati at' voluptatis: opponit' timor doloris.
Nō abſurdē gōtelligit' ppe trinā tēptationē paſ-
ſiōis. ter dñm oraiſſe. ut trāſiret calicē: ſi iſta vt
potius iplēt' volūtas pūb. **E**xpliaūt qſtiones

bti augustini epi i euangelii scdm mattheu. Ina
puit tituli questionu eiqde i euangelii scdm lucā.

Quod zacharias audiuit ab angelo. exaudita
est oratio tua. **i.** Qd' de nannula docet t-
bas. **ii.** Qd' ait de lepso mudato. vad' ostende te sa-
cerdoti. **De palatio q' p' lectu est ad eu' depositus. iiii.**
Quomodo duos p'ces potuit ioseph habere. v.
De septuaginta septē gnatu oib9. vi. De eo q' habe-
bat manu' d'p'era' arida. **vii.** Qd' ait. mēsurā
bonā. q'ntā & coagratā & superfluentē dabit i
sinū vrm. **viii.** Qd' ait. nūq' cecus cetū dūc' po-
test. **ix.** De illo q' calu' fodit. & posuit fidamētū
sup' petra. **x.** De pueris sedētib9 i foro & ad vice
clamantib9. **xi.** Qd' ait. nō lucnā accēdēs op'it
eā vase aut s' b' lecto ponit. **xii.** De illo i q' eāt le-
gio dōmior. **xiii.** De septuaginta duob9 discipulis
xiiii. Si qd' lumē est tenebre s't. ipē tenebre quā-
te erūt. **xv.** Qd' ait. nūc' vos pharisei qd' d'foris
est calias & cathini mūdatis. **xvi.** De digito dei.
xvii. De ieiunio filiorū sponsi. **xviii.** De illo qui
descēdēs ab iherosolimis iherosolimis incidit i lachryas. **xix.** Qd'
martha excepit illū i domū suā. ubi maia se-
debat ad pedes dñi. **xx.** De illo q' media nocte
ab amico petiit tres panes. **xxi.** De pane & pisce
& ouo. **xxii.** Qd' ait. tulistis parū clauē sciēcie.
xxiii. Qd' ait. aīa plus est q' scia. **xxiiii.** Qd' ait.
sine lūbi vri p'acti & lucne ardetis. **xxv.** De mē-
sura tritici quā dat fidelis dispēsator fūlic. **xxvi.**
Qd' ait. cū vidētis nubē oriētē ab occasu. **xxvii.**
Qd' ait. de statura corporis tui nō possūt aliqd' addē.
xxviii. Qd' ait. nolite i sublimē extollī. **xxix**

De iocunditate ad cenā. **xxx**. De scriptis ad tuam edi-
ficandā & regē q̄ habet viginti milia. **xxxi**. De sale
itatuato. et omne p̄dita. **xxxii**. De duobus filiis quorū
minor p̄fatus est ī regione lōgigā. **xxxiii**. De villis
quē dñs edificabat de villificatione. **xxxiiii**. Qd' ait.
si ī alieno fideles nō fuistis. **xxxv**. Qd' ait. nō
p̄t duobus dñis seruire. **xxxvi**. Qd' ait. regnū ce-
lorū v̄i parit. **xxxvii**. De diuites ad cuius ianuā ia-
cebat lazarus ulcerosus. **xxxviii**. Qd' dixerūt dis-
cipuli. dñs auge nob̄ fidē. **xxxix**. De decē leprosis.
xl. De illo q̄ agro est vt nō recedat retro. De illo qui **xli**.
i recto est et vasa ei⁹ ī domo. **xlii**. De vxore loth. **xliii**.
De duobus ī lecto et duobus molestib⁹ et duobus ī agro. **xliiii**.
De iudice liquo quē vidua īpellabat. **xlv**. De hōie
nobili. q̄ abiit ī regionē longinquā accipe sibi regnū. **xlvi**.
De oco illuminato. **xlvii**. De camelo p̄ foramē acus
p̄trāre ab iherico. **xlviii**. De vita scōy cui i surperit
xlix. Qd' ait. orate ne ītratis ī temptacionē. **i**. Qd' sc̄ptū
est de dño. finit se longius. **ii**. Explicuit tituli
questionū ī lib̄a euāgelii sc̄d̄m lucā. Incipit liber
questionū ī euāgelii sc̄d̄m lucā. De eo qd' fr̄ zacha-
rias audiuit ab angelo exaudita est oratio tua. Caplm. j.

Quod zacharias oras p̄ p̄lo audiuit ab angelo.
exaudita est oratio tua. ecce elizabeth vpor
tua concipiet & pariet filiū. et vocabis nomē
eius iohāne & p̄mo hoc attēdū est. q̄ nō nō est ve-
ri simile vt cū pro p̄cis p̄li vel salute vt rēp-
tione ille offerret. siq̄d p̄lis eū p̄ expectabat
offerre. qd' potuēt illicitis publicis ~~votis~~ votis
homo senex vxorē habēs anū p̄ accipiedis fili⁹

orare: presertim qz nemo orat accipe qd' se accep-
tūti desperat. Vsqz adeo at illi iā se habiturū
filiū desperabat: ut hoc angelo pmissū non
credet. Ergo qd' dicit. exaudita est oratio tua.
p' ipso intelligēdū est: cui qm salus & redēptio et
pccōz abolitio p' p'p'm futura erat. ad hūc mū-
ciat zacharie filius nascitur. qz p'p'ator xpi des-
tinabat. Qd' at non credeti ab eodē dicit. ecce
eris tacēs. donec impleat. ~~type~~ h' her i type suo.
intelligēdū significasse qd' p'phetia vsqz ad iohem
tēp' silēt a suo intelligibili: quia nō est intellectu
donec i dno q' plet. **¶** Qd' dñs de nauula docet

Significauit hoc tps. quādo **I**turbas. 11.
dñs de auctoritate ecclē docet gētes. Qd' dñs
ascēdēs i nauē que erat petri. rogat eū a tra-
idūe pusillā? significat vl' t'pate vtedū vbo ad
turbas. ut nec frena eis p'cipiāt: nec sic a fre-
nis i pfudioza sacramētōz recedat: ut ea p'p'it
p'p'itus nō intelligūt: vl' p'p'us i p'p'is r'giōibz
gētibz p'dicandū: ut qd' dicit iohē petro. duc i altū
& laxare retia v'ra i capturā. ad remotiores
gētes qbz postea p'dicandū est ptineat. sicut p'saias
dicit. Tolle signū i gētes ad eas que p'p'e. et ad eas
que longe. Ut qd' etiā retia r'pēbāt p'saiā capie.
et nauicula implete s' ita ut mergeret. Que signi-
ficat hoīm carnaliū m'ltitudinē tamē futurā i
ecclā. ut etiā disruptio pacis et cūabz de h'isibz
et scismatibz tanta imanēt et tā esset futura.
Alio misso fidei et bonoz mox ut xpo dicit videat
talis ecclā. exi a me. qz homo pccōz sū. tēp' t'bis

carilib9 impleta et eoz morib9 pene s̄m̄versa r̄gimē
sp̄aliū ī q̄b̄maximē p̄p̄i p̄sona eminet a se īpellēt
quodāmodo. Nō ēī hoc voce lingue dicūt hoīes boīs
mīst̄s dei ut eos a se īpellāt. s̄i voce morū t̄ actiū
suoz suadet a se r̄cadi. me p̄ bonos regāt. et eo
vehemētius qd̄ defenit eis honore. et tamē factis
suis a se r̄cedē admonēt. ut honorificētia eozū
significauit petrus cū d̄s ad pedes dñi. Moies at̄
t̄ eo qd̄ ait. epi a me dñe q̄ p̄cōi homo sū. qd̄ ta
mē q̄ nō fecit dñs. nō ēī recessit ab eis. s̄i eos s̄duc
tis nauib9 ad litus p̄dūxit. Significat ī bonis et sp̄i
ritualibus viris nō esse oportē hāc volūtate. ut
p̄cōis turbay q̄mōti. quo quasi securius t̄rāq̄lliusq;
viuāt. mun9 eccl̄asticū deferāt. qd̄ go s̄b̄ductis
ad f̄m̄ nauib9. elictis oīb9 secuti s̄t eū. petrus et
iacob9 et ioh̄es potest significare finē t̄p̄is. qd̄ ad
hūi9modi solo q̄ p̄pō īheserūt penitus r̄cessuri s̄t.
¶ qd̄ dñs dicit de leproso mūdato. vade ostēde te
sac̄doti. et offer mun9 tuū p̄ emūdationē tuā. 2. iij.

Sic videt̄ approbare sacrificiū qd̄ p̄ moysen
p̄ceptū est. cū id nō r̄cepit eccl̄a. qd̄ ideo ius
siste ītelligi p̄t. q̄ nodū esse cepat sacrificiū s̄c̄m̄
s̄c̄oz qd̄ corp̄a ei9 est. Mondū ēī obtulēat ī passioē
holocaustū suū quo sacrificio q̄firmato ī credētib9
p̄p̄lis tēplū ip̄m̄ euerfū est vbi illa sacrificia off̄ri
solēt. hoc at̄ f̄m̄ est s̄c̄m̄ ap̄licā danielis. Nō ēī
oportebat offerri auferrī significācia sacrificia.
p̄usq̄ illud qd̄ significabat̄ q̄firmatū esset. q̄restatē
ap̄lōy p̄dicatū t̄ fide credētiū p̄lōy. **De palitico. iij.**

Potest ītelligi. aīa dissoluta mēbris. hoc ē bo
nis op̄atioib9. xp̄m̄ q̄rē. id ē volūtate vbi dei.

Impediri a q̄bq̄ depōit. significat ab hōie ī ista
carne adhuc ḡstato xpm̄ debet agnosci. Quē tamē
lectū sanus postea inleat portare & ire ī domū suā.
ut remissioe p̄ccōy qualescūq̄ p̄ spem bonā mē
bris aīe hoc opus restare īdelligat. ut nō iā in
carnalibz gaudiis t̄q̄ ī lecto requiescat īfinitas aīe.
s; magis q̄tineat affectioēs carnales. et tendant
ad req̄e secretoꝝ cordis sui. **¶** Quomodo duos p̄es

N potuerit ioseph habere. **Caplin. v.**
Non absurdē questio p̄ponit. q̄modo potuit
duos p̄es habē. ioseph. Nā matheus eū dicit
genitū ab eo q̄ vocabat̄ iacob. Lucas v̄o dicit eē
filiū eiꝝ q̄ vocabat̄ hely. Neq; hoc loco illud dici po-
test. qd' vñq; homo sicut nō solū apd' gētes. s; etiā
apud iudeos acade solē manifestū est duo nom̄a habue-
rit. ceterū eī sūre ḡnationū q̄ hoc putat facile fal-
lit. qd' eī de auiis & actauis. paucis ceterisq; maiōibz
dicturus est. quoz diūsa nom̄a singuli euāgeliste ī
sinuata q̄sq; narratioe ḡcepūt. q̄ postmo de ip̄o mō
quāq; lucas a dñō vsq; ad dauid quadraginta tres
ḡnationes enūmerat. q̄thēq; a dauid vsq; ad dñm
viginti octo vl' viginti septē. ceterū eī sacramētū ḡratia
vsq; ad trāsmigrationē. et ab ip̄a trāsmigratione
vñq; bis mūtāt. Querēdū igit̄ q̄mō potuerit duos
habē p̄es ioseph. et michi qd' ī p̄sencia tres cause
eo occurrūt. qm̄ aliqua euāgelista sentit̄ sit. aut eī
vñq; eāt ioseph nālis pater. & alterū adoptauerat.
ut ~~mo~~ more iudeoz. cū sine filiis vñq; decessisset vxor.
2° q̄ p̄t̄ quibz accipies filiū quē genuit. p̄t̄ quo
mortuo dep̄uauit ut eū ab alio alit̄ genitū esse
ioseph quārentes duos p̄es habē dicēt. aut vñq;

Retractatū est.

euāgelista prīm eiꝝ a quo est gēitus et noīauit. Alē
vō vl' aiū uel matū vl' aliqū de agnatis maio
ribus posuit. ~~et~~ cui ppē q sanguinitatis viāclū t filio
loco ioseph nō absurde qstruēt. ut idē iā vsqꝫ ad
dauid nō eūdē q matheus gnationū ordinē tēpēt.
t qbz causis illa vidēt ifirma quā sōlo loco posuimꝫ.
qz cū qsqꝫ apud iudeos defuncto uel p̄tūo p̄tē de
vopore eiꝝ exsuscitat illud qd' nascit nōmē de
ficti solet accipe. ergo ut ut adoptio soluit istā
questionē. aut origo maiorꝫ. aut aliqua alia
causa. q nob' i p̄ncipia nō occurrūt. Quagppē tāta
est eorꝫ demēcia. q facile dilabūt ad euāgelistaz
aliqꝫ de mēdacio cōminādū. q causas qrit. cur
diuisa p̄m noīa singuli cōmemorauerūt ut temē
dicat. duas solas ēē causas qbz id vō potuēt fieri.
cū tamē ad soluedā questionē vl' vnā inuenire

Q sufficient. **¶ De septuaginta septē gnationibꝫ. vi.**
vid sibi uelit. qd' septuaginta septē p̄sonarū
gnationū quas lucas secutus est inueniūt. qri
potest. nā t huiꝫ mū mētionē ~~fecit~~ dñs fecit.
Cū ē petrus de dimittēdis p̄cīs fr̄is itrogasset.
ait. nō solū septies. s; septuagies septies ēē
dimittēdū. Unde rō credit qmēōratioē huiꝫ
mū oīa iussisse dimitti. quāqꝫ ipē p̄ quē p̄cā oīa
dimissa sūt septuagesima t septia gnatioē scdm
euāgeliste memorati testimoniū ad hoīes hu
manē vīuē dignatus est. Cōueniētissime cū
sit etiā alia series gnationū quā matheus explicat
hac ille tenuit. q baptizato dñō gnatioē ipas p̄ sep
tuaginta t septē p̄sonas suisū v̄sā ~~enūm~~ enūat.

Nā & reddimus ei tñ ascēsus ad deū. cū post pccōy
 abolitionē iudicāliā expressus. cū sursum vñsus p
 illas gnātiōes ascedit. et utiq; p baptismū fit om̃
 pccōy que illo mō significat. Nō ē i baptismō
 dñi. ipō dñō pccā dñmissa sō. s; ipā ibi rmissio
 pccōy om̃. que mira ei q & pccāte donata est hoib;
 p illō baptismō dñi. et p illū mūm gnātiōis cō
 serrata atq; signata est. Nec temē dñs. nec frust
 septuagesima & septā gnātiōē vñt. absolutus
 oīa pccā. nisi q; i illo mō aliqd latet qd' ad signi
 ficatiōē ptineat om̃ pccōy. Hoc at i vñdenāio
 & septenario cōsiderādū ē: q' mū p se multiplicā
 ti ad cāid pueniūt. Nā vñdenāes septe. vñ sep
 ties vñdeni. septuagintā & septe faciūt. fuit. Vñ
 denā ē at tñs gressiōes denari p; significat.
 At si i denario pfectio bñtūdis significat? Vñde ē
 etiā illud. qd' oēs qduci ad vñcā. denāio rmuine
 vñt: qd' fit ad septenaria creatura tñtati creatōis
 adiūgit; manifestū ē qd' tñs gressiō denari. pccm sig
 nificat. p supbiā plus aliqd habē cupiens. et ingri
 tatē pfectionēq; amittētis. hoc at septe pccā du
 ar. ut motu hoīs fñ significet illa tñs gressiō.
 Ternaio & cū mō. corporā p; hoīs significat
 Vñde est qd' ex toto corde. ex totā aīa. ex totā mēte
 diligē iubem deū. quat'naio vñ corpus. qultis
 cū modis qduptis. iueit natura corporis. Ex
 his ergo cōiūctis homo gñs. nō absurdē septenāio
 mō significat. Notus at i mūis nō expm̃itur.
 cū dicim; vñd. duo. tres. quor et cetera: s; cū
 dicim; semel. bis. ter. q; q; q; ut dixi nō septe
 & vñcā. sed septe & vñcā significat tñs gressiō

pō bñ

que motu facta est hominis peccantibus. hoc est perfectio
sue stabilitate transgredientis. cupiditate amplius plus
habedi. ut tamen post apprehensa aie dicit. Speiabas
si a me discessisses aliqd amplius te habinua. ex qo
iucio superbie oia pata siluescit. que ai dimittit
septuagies septies ignoscenda esse admonent: ut
intelligamus. nullu pccm. excipi. qd' penitentia et venia
deprecanti p ecclesiam cuius psona petrus gerat no
dimittat. ¶ Sed dicit dñs iudeis. de eo q' habebat
manu dextera arida. Interrogabo vos si licet sabbato
bene facere an male. anq salua facere an pde. viii.

Quæritur autem corpus curauit. que sic interrogauit.
aniam salua facere et an pde. Vel qd' ita mira
cula ppe fide faciebat. et vbi salua est aie. vel qd' ipa
sanatio manus dexte salute aie significat. que
a bonis opibz cessans. arida qdammodo dextera
habere videtur. Vel aniam p hunc posuit. sicut dia solet.
tot aie ibi fuerunt. ¶ Sed dñs dicit. date et dabit
vobis. mensura bona et offertur et cogitatu et super.
fluente dabit in sinu vrm. gaphn. viii.

Ex illa sententia accipi potest qua dicitur alio
noie. ut et ipi recipiat vos ieterna tabernacula.
ut plebi preceptu videatur qd' dictu est. date et dabit
vobis. Item qua sententia dicit aplo. communicet
q' cathetizat vbo ei q' se cathetizat i oibz bonis. Non
ei dicit bonu dabit in sinu vrm. nisi q' p illoy mēta
q'bz vel calice aq frigide i noie discipuli dederunt. mēte
celestis rapte mēbunt. ¶ Sed dñs dicit. quqd potest

Fecitis peni dicit. nunc alio i finem cadut. ix.
Fortasse hoc ideo subiungit. ne speraret a leuitis
se i preceptis mensura illa de qua dixit. dabit in

simū virū, qm̄ ip̄s decimas dabāt. Quos oīes dicit
qui euāgeliū nō temerūt. ut illā immūnēatio
nē p̄ discipulos dñi potius plebs caperet. iā spe
rare. Quos imitatores suos volēs ostendē. ad
didit etiā. non est discipulus sup̄ magistru. **Q**uod
dñs dicit. Quis q̄ vult ad me et audit sermones
meos et facit eos. ostendā vob̄ cui filius est. Similis
est homī edificatī domū q̄ fodit i altu. et posuit
fundamētū supra petra. **Capitulum. x.**

Fode dicit humilitatē xp̄ianā terna oīa ex
haurire de corde suo. ne pp̄t aliqd tale deū
colat. Alit̄ ac fode dñet ad p̄m p̄ueniat. i tātū
gratis xp̄m seq̄. et gratis eū colē. ut nō solū pp̄t
sup̄flua. si nec pp̄t illa que videt hūc vult ne
cessaria. et que sine culpa a quouis iusto sumi
et haberi possūt. tamē tp̄alia atq; terna se colēdus
p̄ueniat deus. **De p̄uicis sedētib; i foro et ad iuā**

Quādo ordiē ad iuosita clamantib; xi.
respondit. Nā qd̄ ait. lamētūm q̄ nō plo
ratis. ad iohē p̄t. cui? abstīnēcia a cibo et potu
luctū pēnitēcie significabat. **Q**uod ait. cūcūq;
tibiis et nō saltastis. ad ip̄m dñm q̄ vōcēdo cū ceteris
cibo et potu lenā regni figurabat. At illi nec hu
militari cū iohē. nec cū xp̄o gaudē voluerūt. dīcēs
illū dñm habē. itū voracē et ebriōsū et amicū pub
licanorū et p̄corū. **Q**uod ait et b̄ngit. et iustificata est
sapiā ab oib; filiis suis. ostēdit filios sapiēcie iel
ligē nec i abstīnēdo nec i manducando eē iusticiā.
sed i eq̄tate tolerādi iopā. et tēperācia p̄ habūdā.
nā nō se corripēdi atq; oportune sumēdi v̄l nō

sumedi ea. quoy non usus. si gaurisocia iphede da
est. **N**o ei itest oino qd' alimētoꝝ sumas. vt fuerit
necessitati cupis. **D**umodo aggruas i geneibꝫ alimētoꝝ
hīs cū qbus tibi viuēdū est. **N**ecq; e ei multū quā
tū sumas itest. cū videamꝫ alioꝝ stomachū atius
fa faciar. et eos tamē illi ipi pūo quo faciantur
ardēt' & tolleābilē' et oino turpiter ihyare. **A**lios
autē plurculo quidē faciar. sed tolerabilibꝫ iopia
peti. & ante ora positas epulas si id i tpe aut opꝫ
sit aut necesse sit cū tranquillitate ~~facere~~ aspiciere
neq; tangē. **M**agis vō itest "ergo. nō qd' v' quātū
alimētoꝝ pro aggruēcia homi atq; psonē sue. et
p sue valitudis necessitate qd' capiat' sed quāta
facilitate & serenitate cū careat: cū hīs v' opor
tet vel etiā necesse est carē: vt illud i aīo xpiani
opleat' qd' apls dicit. **S**cio & minꝫ habē: scio et
habudare. **V**biq; & i oibꝫ ibutus fū sū. et faciar
et esurire. et habudare & penurā pati: oīa possū i
eo q' me qfortat. **E**t illud. **N**ecq; si māducauēmus
habudabimꝫ: neq; si māducauēmꝫ egebimꝫ. **E**t
illud. **N**ōq; ei est regnū dei esca & potus: sed iusticiā
pax & gaudiū. **E**t q' hoīes solet. multū gaudi de
carnalibꝫ epulis: addidit i spū scō. **I**ustificat' q
sapia ab oibꝫ filiis suis: q' intelligūt vtedis etrens
opa oportuna esse debē. **F**acilitatē vō carēdi talibꝫ
et amorē fruēdi etimꝫ. nō variā oportē p ipa.
sed ppetuo retinēi. **Q**uo dñs dicit. **N**emo at lu
cernā accēdes opit eā vase. aut sctus lectū pōit.
s; sup candelabꝫ ponit. vt itātes videat lūmē. **vij.**

Qui vbiū dei timore carnaliū icōmōdoꝝ abscon
dit. ipām carnē utiq; pēpoit manifestatiōi

veritatis. et ea quasi ceperit vbu timēdo p̄dicare.
 cā utiq; vasis electionē appellavit s̄b quo lucernā
 ponē ait. q' hoc facit. **QD'** i regnōe gerazenoꝝ ca-
 ruit dñs cū i quo erat legio demonū. **xliij.**

Significat s̄ gētes. que mltis demonibus
 serviebāt. **QD'** sine vestimēto erat: nō
 habebat fidē. **QD'** i domo nō habitabat: i q̄saēa
 sua nō requiescebat. **QD'** i monumētis manebat:
 i mortuis opibus. hoc ē p̄cōs delectabat. **QD'** at
 q̄peditōs servis & cathenis ligabat: significat
 graves & duras leges gētiū. q̄b & t̄ eoz republica
 p̄cā cohibēt. qd' etiā ip̄s t̄nsgressis legib; ad ea
 scelē cupiditate ducebat que cā volgarē q̄suetu-
 dinē excederēt. **QD'** at i porcos pascētes i mōtib;
 dōma me q̄ pmissa s̄: significat imūdos & cultus
 idolorū. **QD'** at i stagnū papirati s̄: significat qd' cā
 clāficata ecclā & libēato ip̄lo gētiū a dñatōe demo-
 noꝝ i abditis agūt sacrilegos ritus suos. q' x̄p̄o
 credē noluerūt. cōm & p̄fida curiositate submersi.
QD' at pastores porcorū fugiētes. ita mīcāuerūt:
 significat quosdā p̄imates ip̄ioꝝ q̄ q̄ xp̄ianā
 legē fugiāt. potēciā tamē ei; p̄ gētes stupēdo
 & mirādo p̄dicare. **QD'** gerazem prodeūt videre
 qd' factū est. et invenit hōiem vestitū. et mēte
 sana sedē ad pedes ih̄u. et agnoscentes qd' factū est.
 rogāt ih̄m ut ut ab eis disceder magnō timore
 p̄culsi. & significat mltitudinē petrista sua
 vita delectatā honorare honorare quidē. sed
 nolle pari pp̄ianā legē. dñi dicūt qd' eā iplere
 non possūt: admirātes tamē fidē p̄sim

a pristina quiescentia sanati, **Ad** ille cupit iam
esse cum xpo et dicit ei. redi tibi dnm tuu et enarra
quanta fecit tibi deus: ex illa apli sententia tre
pe intelligi cu ait. dissolui et esse cu xpo mlto
magis optimu manere i carne necessariu ppter
vos: ut sic qsqz intelligat post remissionem peccatorum
redendum sibi esse i gloriā bonā et seruandū
euāgelio ppter aliorum etiā salutē ut deinde cu xpo
regrescat. nec cu pperere iā vult esse cu xpo neg
ligat misteriu pditionis fratne i de pnois
accomodatū. **De septuaginta duobus discipulis. xiiii.**

Sicut viginti quatuor horis totus orbis pa
ritur atqz lustratur. ita misteriu illustrandū
orbis p euāgelium timentis i septuaginta disci
pulis itinat. **Vicies quater et ternū. septua
ginta greges disponit. Ad** at binos mittit. sa
cramentū est caritatis: quia ~~scilicet~~ siue qz duo
sūt caritatis pcepta: siue qz oīs caritas. minq
qz inter duos esse nō possit. potest. **Si quod
lumen est tenebrarū. ipse tenebre quāte erāt. xv.**

Lumen dicit bonā intentionē mētis qua ope
ramur: tenebras at ipā opā appellat. siue
quia ignorat ab alijs quo aīo illa faciamq. siue
qz eorū exitū etiā ipi nesciunt. id est. qmōd exiat
ar que pueniat eis. qbz nos en bono aīo ipe dimus.
plerūqz ei beneficijs nris male vteō corrupunt.
quibz nos en misericordie benignola itentioe psumus.

**Nunc vos pharisei qd' de his colitis et cathini
ic et deinceps qd' dicit i pha / mudatis. xvi.**
Risus et legis doctores. hoc est qd' supius

dixit affirmaret facie i iherlm. vt eis apte ven-
diceret vicia & peccata eorum. **¶ De digito dei, xvij.**

Ideo dicitur sps scus digitus dei: ppter pntione donoy
que i eo dantur vnicuique ppa siue homin siue angeloy.

i nullis

In illis ei mēbris nris magis apparet pntio q̄ i
digitis. **¶ De ieiunio filioy sponsi, xviii.**

Ieiuniū aut i tribulatione est. aut i gaudio: i
tribulatione, ad ppiandū dñm p pccis: i gaudio vō. cū
tātominus delectat carnalia. q̄to spūaliū maior
sagina est. Cū gō dñs interrogatus esset. cur discipuli
eig nō ieiunaret: & vtrq; ieiunio respondit. Namq;
ad illud qd i tribulatione ieiunai solet: p̄tinet qd aut
sposi filios tūc ieiunaturi s. cū ab eis sponsus ab-
latus fuit sponsus. Tūc ei oīa desolabūt: & i merore
ac luctu erūt: donec eis p spm scm. gaudia q̄solato-
ria r̄tribuet. Quo dono pcepto. etiā ieiunai alterū
genus qd fiat p leticiā iā renouat i vitā spūtalē
quēntissimē celebrabit. Qd' autē accipiat dicit
eos tñ vetera testamēta q̄bz iquērent nouus p̄m̄
assuit. id ē aliq̄ p̄cula docthe q̄ noue vite tēpēta. Ad
cā p̄tinet: q̄ si hoc fiat & ipā doctna q̄damodō scm
dicitur. cū p̄cula que ad ieiuniū ciboy valet ipor-
tune tradit: cū illa doceat gnāle ieiuniū nō a cōci-
piscēcia ciboy tācū. s; ab oī leticia spūaliū delectatio-
nū. Cuius q̄si p̄m̄d. id ē p̄te aliquā que ad cibos
p̄tinet dicit nō oportē hoībz adhuc veteri q̄suetudinē
deditis īp̄iri: q̄ & illic q̄si q̄sio videt̄ fieri: & ipi
vetustati nō cōueniēt. Dicit etiā siles eos ēē ve-
teribz vtribz: q̄s vīno nouo id ē xpī talibz p̄ceptis
facilius disrupti. q̄ id posse ḡm̄e dicit. Fuit at iam
vices noui. cū post ascensū dñi desidio q̄solatio

eig orādō & sperādō inouāt. Tūc ei acceperūt spm
sōm. quo impleti cū oīm qdō qui de diuisis gētibz aderūt
linguis loquerēt. dicti sūt multis pleni. & nomē ei
vniū iā nouis vtribz venerat. **Homo qdā de scē**

Idebat ab iherlm i iherico. **xxix.**
pse adā intelligit i genere hūano: iherlm cui
tas pacis illa celestis a cui9 bñtudinē lapsus est.
Iherico luna it' p'tat. & et significat mortalitatē
nrām: & p'te qd' nascit' a sciat. cōfessat. occidit.
Iatrones. dyabolus & angeli eig. q' cū expoliauerūt
imortalitatē: et plagis ipositis. pacē suadēdo re
liquūt seminiū: qz ex p'te qua p't intelligi ac
agnoscē dñi viuus ē homo. et ex p'te qua pacē
cōtabescit & p'mittit mortuus est: et ideo seminiū
dicit'. **Sacerdos at' & leuita** q' eo viso p'terierūt. sacer
dotiū & ministeriū vtriusq' testamēti significat:
qd' nō potēat ad salutē. **Samaritanus** custos it' p'tat:
et ideo ipē dñs significat hoc nomē. **Alligatio vl
nerū**: est cohibitiō p'ccōz. **Oleū**. q'solatio spci bone.
p'te indulgētiā datā ad rēuolūtiōnē pacis. **Vinū**.
exhortatiō ad opandū feruentissimo spū. **Iumentū**
eig. est caro: i qua ad nos vtrē dignatus est. **Im
poni iumento**. est i ipām incarnationē p'p'i a viderē.
Stabula. est eccl'a: vbi r'ficiūt' viatores de peregr
natiōe i etnā priam i dēitēs. **Altra dies**. est p'q
i resurrectionē dñi. **Duo denarii**. sūt vl' & duo p'cepta
caritatis. quā p' spm acceperūt apli ad euāgelizandū
eccl'is. vl' p'missio vite presentis & future. **Sūt ei
due p'missiones** vbi dñi est. accipiet i hoc sclo cōtēs
tātū. & i futuro sclo vitā etnā q'scāt'. **Stabularius**
go. est apl's: qui superogāt illud q'silū quo ait. de

Uginibz at pceptū dñi nō habeo: q̄silū at dō. Aut
qd' etiā manibz ~~for~~ suis opatus est: ne īfirmos
rū aliq̄ euāgelij occasiōe grauari: cū ei liceret
pasci ex euāgelio. ¶ Qd' martha accepit dñm ī
domū suā. ubi maria sedebat ad pedes dñi, xx.

Significat ecclām que nūc est. exapietē do-
minū ī dō cor suū. Maia soror eiꝯ que sede-
bat ad pedes dñi & audiebat v̄bū eiꝯ. significat
eādē ecclām. sed ī futuro s̄clō. ubi cessans ab ope
mīsterioq; idigētē sola sapiēcia p̄fructꝯ. Martha
ergo occupata est circa mltū mīsteriū: qz nūc ta-
libz opibz exerceat ecclā. Qd' at q̄rit qd' se soror
eiꝯ nō adiūuat occasiōe sēndae dñi: q̄ ostendit
istā ecclām solam esse & turbari cō plura. cū
sit vñū necessariū: ad qd' p̄ mīsterij huiꝯ mēta
p̄ueit. Mariā vō dicit optimā p̄te elegisse que
nō auferet ab ea. et idō itelligit optimā: qz
p̄ hac ad illā tēdit et nō auferet. Illa vō mīste-
rij quāuis sit bona. tamē auferet: quādo idige-
cia cui mīstrat trāscit. ¶ Amicus ad que vēit.
media nocte. vt accommodet tres panes. p̄pt.

Utq; ad silitudinē ponit. scdm quā q̄s deū
rogat ī media t̄bulatiōe q̄stitutus. vt ei tri-
buat itelligēciā trinitatis. qua p̄sentis vite
q̄solat labores. Sed opatio est a minore. Si enī
amicus homo surgit de lecto. et dat. nō amicitia.
s̄ tēdio q̄pulsus. q̄tomagis dat deus q̄ sine tēdio
largissime donat qd' petit. Sed hoc repeti vult.
vt cupiens donoz fiat q̄ petit. In t̄b̄at panibz
etiā illud significat. vñus esse s̄bstācie trinitatē.

Dñica īfirmi
occupat
suptis ma-
rie. vñdica
lectio.

† datur

Amicus at quē dicit ille qui petit velle de via, et
nō se habē qd' ponat ante illū. intelligit hoīs appetitū,
qui debet obēperare ratioi. **S**erviebat at q̄sue-
tudinē tpali. quā viā vocat. p̄t oīa p̄ tēpus trā-
scūtia. **C**onūso at hoīe ad deū. etiā ille appetitus
a q̄suetudine r̄uocat. s; si nō q̄olat. iterū gāu-
diū de doctrina spiritali. quā creatoris em̄tas p̄dicat.
magnē angustie s̄t i hoīe. quē p̄mit erūpna mor-
talitatis. cū ab hīs que foris delectat p̄cipit abstīnēcia.
et intus nō est īfectio de leticia doctrinē salutaris;
et ipā angustia. media nox est. q̄ cogit velp̄met
īstare p̄cedo vt accipiat t̄res panes. **Q**uā at dicit
dicit hā hostiā clausū esse. sigt tēpus famis. Intel-
ligēcia claudit cū vbi ē illi q̄ euāgelicā sapiēcia t̄p
panē erogāt. p̄ orbe t̄re p̄dicantur. **P**ueri
p̄stā familias iā s̄t i secreta q̄cta cū dno. tamē
orādo efficit vt accipiat d̄s idēatū itellēm ab ipō
deo; etiā si homo d̄sit p̄ quē sapiēcia p̄dicoet.

¶ De pane. pisce et ouo q̄b; contraria posuit lapidē. scor-
pione serpentem. . Saplin. . xxxij.
Intelligit panis caritā. p̄t maiore appetitū.
et tamē necessariū. vt sine illa cet̄a nichil s̄nt.
sicut sine pane mēta t̄ops; cui q̄traria ē cordis
duricia q̄ lapidi q̄pauit. **P**iscis at intelligit fides
īvisibilū. q̄ de īvisibilib; locis caput. q̄ etiā fides
hui' mudi ~~claudat~~ fluctib; curālarata nō frāgit.
rōe p̄sci q̄pauit. cui contrariū posuit serpē
p̄t venenā fallacie etiā p̄mi hoīs maleficiādo
p̄seminauit. In ouo intelligit spes. **Q**uā. **¶** cū
nondū est fetus p̄fectus. sed fouēda sperat. cū
q̄rū posuit scorpionē. cui aculeus venenatus

terro timēdus est: sicut spei cōtrā. ē retro res-
plē. cū spes futuroz i ea que ante se excedit.

¶ De eo qd' dicit dñs scribis & doctoribz iudeoz, tullistis
clauē sciēcie, ipi nō introiistis, et eoz q' introibāt pñi

Quod scripta de humilitate epi. y. iustis. xxiii.
nec ipi intellige nec ab alijs intelligi volebat,

¶ Quid dñs discipulis. *Ata plus q̄ esca: et corp⁹ plus q̄*

Et utiq; si hoc tibi dedit qd' plus vestimentu. xxlii.
plus est. quāto magis dabit qd' minus est.

¶ Quid dñs dicit. sicut lūbi vñ p̄cuncti. xxv.

Propter q^d g^otinet iā ab amore rerū sc^olōrū,
Lucine ardētes ardētes hor ipm vt vero fine
et recta inuētiōe faciatis. **¶** Q^{uo}d dñs dixit petro.
Q^{uo}d putas est fidelis seruus disp^ositor et prudēti^o
g^ostuit dñs sup familiā suā vt det illis i^ope etia mēsurā. **¶** xxi.

Mensurā dicit, p[ro]p[ter] modū capacitatis quorūq[ue]
auditiū, q[uo]d d[omi]n[u]s dicit, n[on] vidētis m[en]te orē
te ab o[mn]i s[an]c[t]o: carne suā a morte r[es]urgēte sig[n]t[ur],
Ex illo c[um] o[mn]ib[us] terris iubar euāgelice p[re]dicatiōis
i[n]fusus est: austrū flantē ante estus, t[em]p[er]ationes
leniores ante iudiciū. **Q[uo]d d[omi]n[u]s dicit** t[em]p[er]ationes

Nimū est nō potestis. ppxvii.

Quā de agēda statura corpīs dīcēt nūmū et hoc
sed deo corpā pōpōrari. **Q**uā dīcēt dīsapulīs, non

habere debet solitudinem abis. aut. et nolite in solitudine extolli. xxviii.

Primo et hoc ad necessitate implenda homo qrit. **E**u at hoc habudauerit. in piet supline de talibus, tale est hoc ac si se whicatus quis iactet q habet emplastrum i domo, cu hoc illi bonu esset ut whica no habet. et ne vno qre idgeret emplaistro, Congruet pdropiciu aiali qd accidit

In pueru gyanu, humore ei laborabat. sicut illa
mulier que decem & octo annos alligata dixerat ab eade
alligatioe. soluebat. copabat iumento qd' soluit' ut
ad aqua duceret. **Propterea** ac rō gyanu diuini a
uaro. sicut et ille qui quatomagis habundat humore
tordmato. tōo aplius sirit. sic iste. quāto est co
priosior diuicijs: tanto audetius talia percipit
Illa vō ita morbo tēuata ut se erigē nō possit.
aīe tēuatis opmionibz debilitate atqz oppresse.
ita ut diuina cogitare nō po valeat. **De d' cui**
tate adducit iocatos ad cenā. xxx.

De ipā gente iudeoz qui crediderūt sigt' debiles
pccis nō habentes supbia qm iusticie que mē
day p'mares eoz gratia p'hibebat. **De at de sepibz**
et vjs alios adduci iussit cū adhuc locus esset.
gētes sigt. p'p' diūsas vias sectarū & spinas pccōz.
De sup'ribz ad turē edificandā et rge q' habet

Sup'ris ad turē edificandā. | viginti milia. p'p'p'i.
vires ad discipulatū xpī obtinendū. et ad decē
milia p'liatū cū rge qui habebat viginti milia.
si p'licitatē xpīani dimicaueri cū duplicatē dia
boli. hoc est cū dolis & fallacijs eius ī affectu cō
stituit renūciātio oibz que s' ei. Ita ei cōcludit.
Hic gō oīs ex vobis. qui nō i'nūciat oibz que s' ei.
nō p't mēns esse discipulus. **Inf'** que oīa etiā ipā
cpalis vita tēlligat. nō ē est. quā oportet sic pos
sidi ad tēp'q. ut nō te tēpediat ab et'na qui eā fuit
minatus auferre. **Hic** at de turē nō p'f'ra p'op.
p'brū destruit dicētū. qz hic hō cepit edificare

et nō potuit q̄sumare. Sic i rege cū quo dīni-
candū est. ip̄am pacē accusauit cū ait. adhuc illo
lōge agere legationē mittēs rogat ea q̄ p̄cio s̄.
significās ei minas imminēciū a dyabolo tēptatio-
nū nō sustinē hōies q̄ nō iūciāt aliq̄ possidet.
et pacē cū eo facē q̄sentēdo illi ad q̄mittēda p̄tā.
Tuēti q̄ppe illā edificare. et cōt̄ i gē illū dīmicāre:
esse discipulū p̄p̄i ~~est~~ est. Hābē at̄ sup̄tus ad p̄fī
acēdā tuērē. et hābē fortia dēc milia cōt̄ viginti
milia i gēs: iūciāre est aliq̄ que sūt eius.

S De sale itatuato et oue p̄dita. p̄p̄ij.
ale itatuatū. apostotam q̄ ouē p̄ditā. oēs
p̄cōres dīp̄it. qui p̄ p̄cōrēā iūciānt̄ deo: quā
humilis sūis portat q̄ hūiliandō se tales erunt.
Ideo at̄ illas nonagita nouē dīp̄it. q̄s iūciāt i deserto:
q̄ sup̄bos significāt t̄q̄ solitudinē gerētēs in
aīo: dū solos se vidēi volūt. q̄b̄ ad p̄fectionē vni-
tatis dēst. Tu et̄ q̄sq̄ a vera vnitatē diuellit̄.
sup̄bia diuellit̄: sūe q̄ppe p̄tātis esse cupiēs. nō
se q̄rit̄ vñū qd̄ deus est. Ideo i nonagita nouē o-
uibus. et i nouē dragmis ponit cōsignifica-
tiōē: q̄ de se p̄sumētēs. p̄cōrib̄ ad salutē redē-
tib̄ se preponūt. Vñū ei dēst et ad nouē ut dēc
sint. et ad nonagita nouē ut cētū sint: et sic p̄
ceteros mōs hoc q̄siderēs. Variari gō p̄ vnitatē
et magnitudinē nūc possūt. q̄b̄ vñū dēst ut p̄-
ficiāt̄: ip̄m vō vñū sine varietatē i se manēs
cū accesserit p̄ficiat̄: cui deputat oēs p̄ p̄cōrēā
redēciatos. que hūilitatē q̄pōit̄. **H**omo hābēs
Deus ad duos p̄p̄ios iōel. duos filios. p̄p̄ij.
ligitur. t̄q̄ stipes duas gēcis hūam: vna

corū q̄ pmanferūt ī vniūsi culorū: alia corū q̄ vsq; ad
colenda p̄dola deseruerūt dñū. Ab ip̄o at̄ exordio crea-
ture mortaliū q̄sūatio debz ītendi. Maior q̄ filius ad
cultū vniūsi diei p̄tinet: minorē ī r̄gionē longiquā
p̄fectū ēē dicit, Petur ēī vt p̄ s̄b̄stācie que cū tū
gēt daret: a p̄rē: t̄q; aīa p̄tē sua delectata. **Id**
q̄ illi est vniū ītelligē meminisse īgemo alacri ex-
celle. **Q̄ia** ista diuina s̄t mūnēa. que ī p̄tē ampic̄s
p̄ liberrū arbitiū. q̄ dimissū p̄r filijs p̄stācia. minor
filius ī r̄gionē longiq; p̄f̄s male vniūdo natura
libz bonis eo ip̄o quo p̄rēm deseruit cupiditate fr̄uēdi
creatura. illicito ip̄o creatore. q̄ nō post mlt̄os dies
dixit. f̄m̄ est vt aggregatis oibz p̄gūe p̄fic̄sēt ī re-
gionē longiq; q̄ nō mlt̄ū post īt̄itūtiōnē hūmā
gencis placuit aīe p̄ liberrū arbitiū f̄rē secū quādā
velut potēciā nature sue. et deserē eū a quo cōdita.
q̄sūas vbiq; suis: quas vniūes tāto q̄sumit citius.
q̄to eū deserit a quo dñe s̄t. Itaq; hac vniū p̄digam
vocat amāte f̄uē atq; sp̄aari p̄p̄is ex̄c̄loribz
Itq; īaniscere cū ea q̄bz seq̄t que ab illa p̄cedūt: et
reliquit eū q̄ sibi est īterior. **R̄gio** itaq; longiqua:
oblino dei est. **f̄ames** at̄ ī illa īgnoē. **īdigena** vbi
v̄itatis. **Vniū** ciuitū īgnois illius. aliq̄s ac̄rius p̄i-
ceps ad m̄litiā dyaboli p̄tines. **Villa** eiū. modus
p̄t̄is eiū. **P̄orū** īmūdi sp̄s ip̄i s̄t. **Filiū** q̄bz p̄orcos
pascēbat. **sc̄laris** doct̄ina **f̄r̄** sterili suauitate r̄eso-
nā. **De** q̄bz laudē p̄dolorū fabularūq; ad deos gētū
p̄tinetū vaio sermoē atq; carm̄bz p̄cepāt. q̄bz
demonij delectāt. **Vnde** cū īt̄esaturari cupiebat a
h̄q; solidū & īt̄m q̄ ad br̄m vniū p̄tinet īuēire
volebat ī talibus: et nō potēat. **Hoc** ēī q̄d' ait. et

nemo illi dabat. **I**n se at reuſus. iā ſaliat ab eis q̄
 ſortiteus frustra illicuit ⁊ ſeducit: i q̄ſaeria itiora
 reditū facies iſerione ſua dicit. Quāti mercenarij
 p̄iſ mei habūdāt panibz. Vnde hoc ſare poterit
 i quo tantū erat obliuio dei ſicut i oibz p̄dlatris fuit
 niſi q̄ i iſta re cogitatio iā reſipiens ē cū euāgelij
 p̄dicat. **I**ā ei poterat talis adadūc mltos p̄di-
 care ueritatē: it̄ q̄ q̄d eſſet nō ipi amore ueritatē
 ducti: ſed cupiditate p̄pandoy ſclariū q̄modo. **D**e
 q̄bz dicebat apl̄s eſſe quosdā q̄ euāgelij amūciaret
 nō caſte. epiſtimatibz queſtū ēē pietatē: nō ei a-
 liud amūciabāt ſicut hētia. ſi hoc q̄d apl̄s paulus. nō
 ea tamē aīo quo apl̄s paulus: vnde m̄anarij rē
 appellāt. **I**n eādē q̄d dmo eūdē pane ubi tractat.
 nō tamē i et̄nā hēditatē uocati. ſi t̄ali m̄cedē cō-
 ducti. **D**e talibz dictū eſt. Amē dico uob: p̄perit
 mercedē ſuā. Ego go iſt hic ſame p̄ceco. **D**eīd ait. ſur-
 gā. q̄ iacebat: et ibo. q̄ longe aberat: ad p̄m̄ meū.
 q̄ ſb p̄nape p̄ceco ⁊ eāt. **S**ec̄a v̄ba ſt p̄tēnā me-
 ditatibz i q̄ſſioē p̄ci. nondū tamē agētibz: nō ei iā
 diat p̄ci. ſi dicturū ſe eſſe ⁊ p̄mittit cū uenerit.
Intelligas igit̄ hoc nūc accipiedū ēē uenire ad p̄m̄.
 i et̄lā q̄ſtū p̄ fidē: ubi iā poſſit eſſe p̄ciōy legitima
 ⁊ ~~fructuosa~~ fructuosa q̄ſſio. **Q**uod go p̄ci dicturū ſe ēē
 dicit: **P**ater peccauit i celū et corā te. et iā nō ſū dig-
 nus uocali filiū tuū: fac me ſicut unū de m̄ena-
 ribz tuis. **U**trū hoc eſt peccauit i celū ⁊ corā te. ut
 celū appellauit ip̄am ſūmitatē p̄iſ. vnde eſt etiā
 illud i p̄ſalmo. a ſūmo celo egreſſio ei⁹: cū ab ip̄o
 p̄re uellet itelligi: an potius peccauit i celis corā
 ſaī aīb: q̄bz eſt ſedes dei. corā te autē i ip̄o pene-
 trali intiore q̄ſaeria: **E**t ſurgeb̄ cepit uenire ad

prēm. Quā at adhuc longe esset. anq̃ intelligēt dñi. s̃
tamē cū iā pie frēt? vidit illū p̃r ip̃i? i p̃ios et et
sup̃hos cōueniēt? dicit? Tāq̃ ante oculos habet nō
nisi q̃ diligit? dicit solet. Et misēria motus est: et
occurrēs cecidit sup̃ collū ei⁹. Nō ēi p̃r ṽnigenitū
filium d̃seruit. quousq̃ ad nrām longinquā nrām cū
p̃grinationē occurrit. atq̃ descendit: q̃ d̃gerat
i xps mūdū regaliās sibi. Et ip̃e dñs ait. Pater i
me manēs ip̃e facit opa. Qd̃ 2 aut̃ cecidit sup̃ collū
ei⁹. nisi t̃clmare & hūiliā iāplepū ei⁹ brachiū suū?
Et brachiū dñi cū r̃uelatū est: qd̃ ē ṽtq̃ dñs nost̃
ill̃s p̃ps. Et osculatus est illū. Osculū ṽbo gr̃at̃e dei.
adip̃e idulgent̃e p̃ccōr: hoc est p̃ longa itinē p̃ccōr
remeanē ad prēm mereri osculū c̃latis. Et nō
t̃apit p̃ iā p̃ccōr q̃stitutus i eccl̃a q̃fici? nec dicit oīa
que didic̃us se esse p̃mis̃et: sed vsq̃ ad illū.
non s̃c dignus vocāi filius tuus. hoc ēi vlt̃ f̃ci p̃ gr̃ā:
quo se idignū esse p̃ m̃ita facit? Nō addit qd̃ illa
meditationē d̃p̃cāt. fac me sicut ṽnū de m̃c̃nariis
tuis: cū ei panē non habet vel m̃c̃nariū esse cupie
bat: qd̃ p̃ osculū p̃r̃s generosissime iā dedignat?
Stola p̃ma. est dignitas quā p̃didit adā. Serui qui
eā p̃ferūt r̃d̃aliationis p̃dicatores. Anulus i manu.
pignus sp̃s sc̃i. p̃p̃r gr̃at̃e p̃t̃apationē. que digito
bene significat? Calciamēta i pedes: p̃paratio cū
gelizandi ad nō tangeda frena. Vitulus saginatus.
ip̃e itē dñs sc̃dm carnē sac̃atus opprobriis. Qd̃ at
i p̃erat vt adducat eū. qd̃ aliud. nisi vt p̃dicet eū.
et annūciando ṽtr̃e faciāt i ep̃usta fame viscē
filij esurietis? Nā etiā vt occidat eū iubet: hoc est.

ut mori ei gloriaretur. Tunc ei cuique occidit: cum credit
 occisum. Et epulenti itaque: hoc ad leticiam valet. propter illa
 que greges dicit. Quia hic filius meus mortuus erat
 et vivit: perierat et inventus est. Et iste epule atque
 festiuitas non celebratur per orbem terrarum: ecclesia dilatata
 atque diffusa. **Vinculus** ille "ei. in corpore et sanguine domini
 et offertur panis: et pascat totam domum. **Cum** iterea ma-
 ior filius. populus israel scilicet carne. non quod perfectus in re-
 gione loci. sed tamen in domo non est: in agro est. At-
 id est in ipsa hereditaria opulencia legis et prophetarum: et re-
 na potius operatur. et in quibusque israelitis confidant
 nobis. **Quia** et multi tales inveniuntur in eis: et sepe in-
 veniuntur. **De** agro domini quinquagesima cepit. id est labore
 servili operis improbatum ex his de scripturis ecclesie libertas
 gloriatur. **Audit** symphoniam et choros saluat plenos vo-
 cibus gregum euangelium predicant: quibus dictum est. **Obsecro** itaque
 vos fratres. ut idipsum dicatis oves: et gaudere habentes
 animam et cor unum in laudes dei. **Vocat** unum de servis: et
 interrogat que illa sint. **Sumit** itaque ad legendum aliquem
 prophetarum: et in eo querebat interrogat unde ista festum in ecclesia
 celebratur: in qua se esse non videt. **Respondit** ei servus prius.
 propheta. **Frater** tuus vult et occidit per tuum vitulum sa-
 ginantem illum: quia saluum illum cepit. **In** extremis ei fere
 fuit frater tuus: sed idem maior exultatio caritatem domino cum
 non novum: quia laus eius ab optimis fere. **Et** propter eum qui
 absens erat. occisus est iustus in plaga positus et factus
 fere ibecillitate: quia quibus non est narratum de eo. viderunt.
 et qui non audierunt intellexerunt: sed indignatur etiam in me.
 et adhuc non vult intrare. **Cum** ergo plenitudo gentium in-
 venit. egredietur oportuno tempore per eius. ut etiam omnis
 israel saluus fiat: ex cuius parte veritas facta est. **Et**

velut absentia i agri. donec plenitudo filii minoris
longe i ydolatra genti constituti. reducta ad manducandu
vitulu miraretur. et ei quique apud vocatio iudeoy in
salute euangelii: qua manifestatione tunc egressu patris
appellat ad rogandu maiore filiu. Deinde quod respodet
maior filius duas questiones habet. quomodo accipiat
ille populus nunquam mandatu dei preesse. et que dicat edui
que nunquam accepit. ut cum amicis suis epularetur. si
de mandato non pregresso facile illic occurrat neque
de omni mandato dictu esse. sed de uno maxime necessario
quo nullu aliud deum pre omni. omni creatore cole
iustus. neque iste aliud i oibz israelitis. si i hiis intelligit
habe personam quod nunquam ab uno deo ad simulachra con
uersi sunt. Quamquam ei tunc i agro posuit iste filius fire
na desideraret: ab uno tamen deo ista desiderabat
bona quibus tota cum percipit. Vnde i psalmo ex pso
na synagoge ad ieremiam asaph conuenienter accipitur
dictu. Quasi pecus fructu suu apud te. et ego spem tenui.
cui etiam patris ipsius testimonio probatur. cum dicit. Tu
meum es spem. sed ei quasi mentem redarguit. si sciam p
seueritiam eius approbas ad perfectione potioris accip
ionidioris exultationis imitat. Quis est ergo edui que
nunquam accepit ad epulandu? Patris profecto edi nomine
significari solet. sed absit ut antixpium intelligam: non
ei epulatu iucio huiusmodi sententia. Multum ei absue
rit est cum cum dicit. tu meum es spem. a patre obtasse.
ut antixpo credet: neque omnino eis iudeoy quod antixpo
crediditum sit fas est intelligi. et modo at epularetur
ex illo edui. si ipse est antixpus quod non ei creditur. ~~Admiranda~~
~~gaudet~~ Aut si hoc est epulatu ex edi occasione. quod est
de antixpi perditione letari: quo modo diceret filius quod

pater. hoc ~~filio~~ sibi non fuisse gressu? et
 oēs filii dei de illius adūsarii dāpnatiōe letaturi
 sūt. **R**imirū go qd' i re obscurissima sine pūdi-
 cio ~~deliquit~~ diligētioris iñfinitōis dīperit: ipm
 dñm sibi negatū ad epulādū qārit. dñ cū pāore
 putat. Cū ei edus est illi gēti. id ē cū cū sabbati viola-
 tore et pfanatore legis estimer. iocūdari epulis eius
 nō meruit: ut qd' ait. nūq' dedit michi edū ut cū
 amias meis epularer? tale sit. ac si dicat. cū q' michi
 edus videbat' nūq' dedit michi ad epulādū: coipō
 michi illūipm nō qd' dē qd' michi edus videbat'.
 Qd' at' dicat cū amias meis. aut ex psona pūpā
 cū plebe itelligit: aut ex psona pūli iherusalimita-
 ni cū ceteris pūlis iuda. **H**ereticos at' qd' dissipasse
 sūbtāciā suā filius minor accusatus est. rē itelligit
 supstitiōēs. relicto vno cōnubio legitimo vbi dei cū
 turba demoniorū cupiditate turpissima fornicari.
 Qd' deinde sibi vult. qd' cū pater dicat. tu meū es. qd'
 iā tractatū est. addidit. et oīa mea tua sūt. **Q**ua i
 re pmo caueādū ē est. ne itelligas ita dictū. oīa
 mea tua sūt. qsi nō sūt et fīas: ut tū tū ena qēdūate
 patiaris angustias. q' modo possit oīa ēē maioris.
 si habet ibi etiā minor pē sūa. **S**i ei a pās et p
 purgatiōēs etiā imortalibz filiis habet' oīa: ut
 sūt et oīm singula et oīa singulay. Ut ei cupidi
 nichil sū angustia cāltas tenet. **S**ed q' modo oīa.
 Itē angelos ait aliq' et vīrēs sūlimes ac pātēs
 atq' vniūsa celestia dei mīsticia de q' possessione
 tali filio sūbiciisse putādus est. si possessionē sic ac-
 cipias. ut eiū possessor ipē sit dñs. **N**ō vtiq' oīa.
 Itē ei dñi erūt. si qsortes potius āgeloz. de quibz
 dictū est. erūt equales āgelis dei. **S**in vō possessio

sic intelligit. quomodo nō dicam posside aīas mās veltate
nō incio cur nō vē ac ppe possing oīa dicta s. s. cō ē
illud ita loquimur. vt mās veltat aīas dicamq. quā
ab eis dicam possidei: aut si nōte possessiois adhuc
sensu ipedim. id ē qd auferatur, Nō ē aut p. oīa
i possessioē abī dabo. siue oīa mea possideb: s. oīa
mea tua s. nec tamē ita s. eius vt ipi dē. qd
ē est i nra pecunia p. familie nre v. alimētū
ē v. ornamētū v. aliqd huiusmodi. et cōtū ai ipm
p.ēm rā ille posset suū dicē. nō video que ipius
nre sua vocare nō possit. diuisis distaxat modis.
Cū ē i bñtudinē illā obamēamq. nra erūt ad vi
dendū supiora: nra erūt ad cōnuēdū equalia: nra
erūt ad dñandū ifelora. Gaudeat igit. securissimq
maior frater: qz fr. minor mortuus ēat t. re
iupit. perierat t. incens est. ¶ De villis quē dñs
cinebat de villis. et laudabat qd i futuro pspicietur

Non oīa debemq. ad imitadū sumē. Nō xxxiii.
Et aut dñs nro facienda est i aliquo fraus.
vt de ipā fraude elemosinas faciāq. aut eos a
qbg recipi volumq. i tabnacula etna tēp debitor es
dei t. dñi nri fas est itelligi. cū iusti t. s. significet.
hoc loco qui eos introducāt i tabnacula etna. qui
necessitatibq. suis bona etna gēauerūt: de qbg
etiā dicat. qd si qd alicui eoy calice aq. frigide dedit
tātū t. nōte disapl. nō p. det mīaē suā. si etiā et
cōtrario ducūt iste filius dñs. vt itelligamq. si lau
dari potuit ille a dñō cui fraudē faciebat: quāto
āplius placeat dñō deo suo. q. s. dñm eiā p. p. illa opa
faciūt. Sicut etiā de iudice iūstatis qui tēpellabatur
a vidua q. p. ationē duxit ad iudicē dñi: s. cū nulla

ex pte iudex aliquis q̄ferendus est. **Q**uod aut de cētū
 cadis olei. quinquaginta sibi fecit a debitore. et de cē
 tū choris tritici octoginta: ad nichil aliud valere
 arbitror. nisi ut ea que similit̄ atq; i leuitis iudaicis
 q̄ opat̄ i xpi ecclā habūdet iusticia eig sup scri
 bay & phariseoy: cū illis decimas daret. isti decimas
 det. sicut nō de fructib; sed de ip̄is bonis suis fe
 cit zacharias: aut et̄e dupliet decimā. aut duas
 decimas dando supet ip̄edia iudeoy. **M**āmona
 vō iūstatis ob hoc a dñō appellata est ista pecunia.
 quā possidem; ad tēpus. quia māmona diuicie
 it̄ptant̄: nec st̄ iste diuicie nisi iūq; qui i hīs
 cōstituit spem atq; copiā b̄titudis sue. & iustis vō
 cū her possidet̄. est q̄d̄ ista pecunia: sed nō sūt
 illis diuicie nisi celestes & spirituales. q̄b; digē
 ciā suā speculat̄ suplēt̄. exclusa egestate mi
 serie. b̄titudis copia ditant̄. **Q**uod dicit̄ i alieno **S**i

Fideles non fuistis. xxxv.

Vienos appellat tēnas facultates: qz nemo
 scā eas mores auferet. **H**oc est qd̄ dauid. **N**ec tē
 nucis cū diues fr̄s filius homo: et cū multiplicata
 filij glā domus eig; qm̄ cū moriet̄ nō accipiet oīa:
 neq; simul dēcedet cū eo glā eig. **Q**uod ait. aut vñ
 odit et alterū diligit. aut vñ adhibet et altm̄ q̄t̄pnet.

Non sine q̄satione distingueda st̄: | xxxvi.
 non ei passim aut q̄si tem̄e dicta st̄. **V**ieno
 ei irogatus. utrū diligit dyabolū. respōdit se
 dilige: s; potius odisse. **D**eū at̄. se dilige oēs pe
 ne pclamāt. **E**rgo aut vñ odiet. et alterū diliget
 ut fieri debet: odiet scilicet dyabolū. diliget deū.

ad vō ad iūct, aut alteri adhibet et alterū gtepnnet :
adhibet scilicet dyabolo. cū q̄si eiꝝ p̄mīa t̄palia fecit :
Concepnet at̄ deū. nō dixit odiēt : sed sicut solēt
mnas eiꝝ postponē cupiditatibꝫ suis q̄ de boni
tate eiꝝ ad ipunitatē sibi blandiūt : q̄bꝫ p̄ salomonē
dicit : fili ne adicias p̄cām sup̄ p̄cām : et dicas mise
ratio dei magna est. **R**egnū celoz vī patiet̄. et qui

Num faciūt diripiūt illud. xxxvii.
Non solū vt q̄sq; ista concepnet : s; etiā linguas
deridēt. sed aliā concepnet. hec ei vī facta iꝝa
die q̄dāmodō q̄si p̄dator violēt regnū celoz. Hoc ei
sbūxit euāgelista cū dixisset derisū ēē ihm̄ a phai
seis : cū de condēdis iꝝbz debitis t̄rens loq̄ret̄. **T**hō
q̄dā eār dices t̄dnebat̄ p̄p̄ia t̄ b̄stia. et epulabat̄ t̄ xxxviii.

Per allegoriā sic accipi possūt : vt i dūte itel
ligant̄ supbi iudeoz ignorātes iusticiā dei. et
suā volētes ostendē. P̄p̄ia t̄ b̄stia. dignitas reg
ni est. Auferet̄ iqt̄ a vob regnū dei : et dabit̄ gēti faciēt
iusticiā. Epulatio splendida. iactantia legis est. i qua
glābat̄ plus ad p̄p̄ā clancōis. abutētes ea q̄ ad necē
sunt salutis vōtes. **M**edias at̄ noīe lazaros. q̄ i p̄p̄at̄
aditū. sūt idigētes veluti gētilē aliquē aut publi
cānū : q̄ tanto magis adiuuat̄. quāto mīus de suarū
facultatū copia p̄sumit. Tales erāt duo q̄ orabāt i tē
plo. vnꝫ publicānꝫ. et alꝫ phariseus. Dices god iat̄ t̄p̄
sacrarū iusticiā. nō iter illos b̄ros numerādus q̄ esu
riūt t̄ sitiunt iusticiā : gr̄as ago tibi. q̄ nō sū sicut pub
licanus iste. Paup̄ at̄ q̄ se adiuuari desideat. dicit : p̄
p̄cius esto michi p̄cōri. Desideat tūc s̄o saturari de
mīas que cadūt de mēsa dūmīus iacēs ad ianuā.
Nō ei admittebat̄ ad epulas eiꝝ qui nec bene illis

vultu nec egredi datur: tñ scba habes clauces regni
 celoy. nec ipse intras. nec alios intrare p'mittens.
Nice ei' se' addites de mensa diuitib. quedā vba legis:
 que illi iactantes p'uehāt in t'ra. cū supbo p'p'o loq'
 rēt. **P**locā se' ofessioēs p'p'oy: velut mali humores
 a vā viscerib' itimis foras erūpētes. **S**anes q' ea li
 gebat. iuquissimi hoies amātes p'p'a: q' lata lingua
 etiā laudare non cessat opa mala: que i se aliis ge
 mēs et ofites detestat. **S**inus abrahē. requies cat
 hoy pauperū. quoy est regnū celoy: quo post hāc vi
 tā r'apuit. **S**epultura ihermī. penarū p'fiditas: q'
 supbos & imisericordes post hāc vitā vorat. **Q**uē tamē
 dñs i ista narratiōe dicit vidē de longinquo atq; fētre
 b'oy regē: quo sane trāsire nō possūt. **Q**d' at' lingua
 sibi vult i'frigerat' cū i flāma vāq'itatis ardet. signifi
 cat q' spū est: mors & vita i manib' lingue: et q'
 ore ofessio fit ad salutē: qd' p' supbiā ille nō fecit. **E**x
 tremū at' digiti. v' minima opationē figt: que p' spū
 sem s'buēt. **E**n at' ei dicit. i'repisti bona i vitā tua. illd'
 tangit. q' felicitatē dilexit s'li: nec aliā vitā p' illā
 i qua supbus tūmedat adamauit. **L**azarū at' mala di
 cit i'repisse: q' itellepit hui' vite mortalitatē labores
 & dolores & erūpnas penā esse p'p'i: de quo s'ptū est.
Fuim' & nos natiālit' filij ire sicut & ceti. **D**e quo i ^{vita}
 berū s'ptū est. de infante cui' ē vnus de diei sup t'ra
 mūdus nō est a p'p'o: q' oēs vāq'i adā morimur: q'
 fūis ē trāsgressioē mortalis. **Q**d' at' dicit ad ea loca
 i q' b'q' tanquē ipij iustos etiā si velūt nō possūt trāsi
 re. qd' aliud figt: nisi post hāc vitā iam i'repisti i car
 cē. vt nō mād' exeat. donec reddat nouissimū q'drā
 tē. p' i'comutabilitatē diuine sentēcie. nullū auxiliū
 misericordie posse p'bei a iustis etiā si ea vellent

p̄bet: **Q**uod monet saluor. ut i hac vita hoīes stinuerūt
q̄bus possūt: ne postea etiā si optimi rēpti fuerūt
eis quos diligūt opitulāi nō valēt. Illud ei qd̄ sc̄ptū
est. ut & ip̄i rēpiat vob̄ i tabnaula et̄na. non
de sup̄bis & imisericordibz sc̄ptū est. q̄lis ip̄e dices
fuisse demonstrat. qd̄ rāpi a sc̄is i illa tabnaula
mercāt: sed de hīs q̄ sibi amicos officiosissimis
opibz misericordie fecerūt. **E**rgo nec ip̄os iusti velut
p̄a p̄tate q̄li gratificandis recipiat. si p̄ p̄missione
atqz p̄missione illius q̄ eos p̄monuit q̄silio ut sibi
amicos facerēt: et qui seipm̄ pasci & vestiri. hos
p̄cio rāpi. visitat i unoquoqz minimoz suoz libe
tatis bonitate dignatus est: q̄p̄ illa p̄ceptio utrū
statū post istā vitā fiat ante finē sc̄li. vel i suo
retributione mortuoz atqz vltiā r̄tributione. non
mīma q̄stio est: sed quādo libet fiat certe de talibz
qualis ille dies iſimiat. nulla sc̄ptura fieri pol
licet. **Q**uāqz at fr̄es q̄s habē se dicūt i domo p̄is
sui: iudeos sigt. Appellati sūt ei q̄qz: qz s̄b lege de
tinebat̄ que p̄ moysen data ē. q̄ liberos q̄qz q̄sē
sit. Qui vō lazari petir mitti ad fr̄es suos: sensit
se utiqz idignū qui testimoniū phibebat veltati. Et qz
nō ip̄etraverat paululū sibi r̄frigerari: mltō minq
credit r̄lapare se posse ab iheris ad p̄dicationē vei
tatis. **Q**uod abrahā dicat. si volūt cred. habet moysen
& p̄phetas. nō istos euāgelio p̄posuit: sed qz euāge
liū sicut dicat apl̄s testimoniū habet a lege & p̄phetis.
illis credēdū: posse eos sigt ad euāgelii p̄uēire: sicut
alio loco ip̄e dñs dicat. Si credieritis moysi & dēis

et michi: ille ei de me scripsit. Denique ad hoc per-
 net quod etiam postea dicit. Si moyses et prophetae
 non audiunt: neque si quis ex mortuis resurrexerit
 credit. Quia cum praedicauerunt moyses et prophetae
 qui surrexerit a mortuis: hoc ipsum etiam de illo quod
 surrecturus esset a mortuis, quibus non credendo
 utique nec christum vult credere, Multum minus
 ergo cuiuslibet possunt credere quod a mortuis resurrexerit:
 quando ei non credunt. cum resurrectionem moyses
 et prophetae praedicauerunt. quibus nolunt credere. Aliter etiam
 intelligi potest ista narratio. ut lazari deum signifi-
 cari accipiamus. iacentem ad ianuam illius diuitis. quia
 se ad aures superbissimas iudeorum incarnationis humi-
 litate deiocat. cupiens saturari de ~~min~~imis que
 cadunt de mensa diuitis, quod ab eis vel minima opera
 iusticie. que sine mercede. hoc est sine potestate et
 per superbiam non usurparet. qui opera misericordie atque
 humilitatis quous minima. et si non disciplina et perse-
 verantia bone vite. saltem iudicium vel casu facerent.
 sicut mure cadit de mensa solet. Vlcera. passiones
 sunt domini: ex infirmitate carnis quam pro nobis suscepit
 dignatus est. Tunc quod eaungebat: quod est se. quos
 homines peccatores et inuidos dicebat iudei: cum passiones
 domini in sacramentis corporis et sanguinis eius per totum iam
 orbem suauitate deuotissima labitur. Simus abrahe
 intelligit secretum patris. quo post passionem resurgens
 assumptus est domino: quo cum portatum ab angelis ideo
 dictum credo: quia ipsam receptionem quam secretum patris
 abscellit angeli annunciant discipulis iterantibus.

Dicendo ei qđ statim aspiciētes ī celū. qđ aliud dixerūt.
nisi nullo modo posse celos oculos homī vsq; ī illud
penetrare quo ibat dñs? cū ī cōspēu discipulorū fer-
ret ī celū: Jā cetera scđm sup̄iore expositionē
acipi possūt? quia secretū p̄p̄s bene itelligit
vbi etiā ante īsurrectionē iustorū aīc vīnūt cū
deo: tātō ē verius vbiq; deus. quāto nullo cōtinet.
loco? sicut & latroni dictū est. hodie meāc cū ī pa-
diso. vnde nūq; īcessit dei filius: q̄uis p̄ homīb; q
p̄ susceptā carnē ī ciuitate iudeorū tāta pate pa-
teret? **¶** Qđ dixerūt discipuli dñs. auge nob̄ fidē. xxviii.

Fuge nob̄ fidē potest qđ itelligi hāc fidem
sibi eos augeri postulasse. qua credūt: ea
que nō vidēt: sed tamē dicūt etiā fides rerū.
quādo nō vbi. s; ib; ipis p̄ntib; credit qđ futurū
est. cū iā p̄ spēm manifestā se q̄teplandā p̄bebit
sp̄s ip̄a dei sapiā p̄ quā fr̄a sūt oīa. de qua fide p̄rū
lucisq; illius presentate forsūt paulus apl̄s dicit.
Iusticia ei dei ī eo reuelat̄ ex fide ī fide. Dicit ei ī
alio loco. Nos at̄ reuelata facie glām dei speculātes
ī eandē ymaginē transformamur de glā ī glām t̄p̄
a dñi spū. Sicut ei hic ait de glā ī glām. et ibi. ex
fide ī fide. de glā scilicet euāgelij quo nō credēs
illūant̄ ī glām ip̄i? īm̄mutabilis & manifeste rei-
tatis qua tūc ḡmutati p̄ficiūt̄: ita ex fide v̄borū
q̄b; nūc credim; qđ nondū vidim; ī fide rerū qua
tēnū qđ nūc credim; obtinebim;. Scđm sentēciā
hāc etiā illud dictū est a iohāne ī eplā ad parthos.
Dilassimi nō filij dei sum; et nodū apparuit qđ
erim;: scim; q; cū apparuit filis ei erim;. qm̄
videbim; eū sicuti est. Vnde ei nō filij dei sum;.

nisi quod dedit nobis potestatem filios dei fieri credentibus in nomine
 eius ut videamus in enigmate. Unde ait tunc filios ei et
 rimus? nisi quoniam ut ipse ait. videbimus eum sicuti est. quod
 etiam dictum est. tunc ait facite ad faciem. Illa ergo fide presen-
 tissime veritatis. plerisque intelligentibus in dei potestatem dominus non
 discipulis suis non ad id quod petierant respondisse. Quia et dixe-
 rent dominus auge nobis fidem? ait illis. Si habueritis fi-
 dem sicut granum synapis: dicetis huic arbori moro.
 circumducere et transplacare in mare. et obediret vobis. Deinde
 sequitur. Quod ait vobis habetis servum aratorem aut pascentem. cui
 ingressus de agro dicit illi statim transi iocunde? et non dicit ei
 para quod aratorem et perage te et ministra michi. donec man-
 duces et bibas. et post hoc tu manducabis et bibes. Aliquid
 granum habet servus illi que sibi imperat. Non puto. sed ei
 et vobis cum feceritis omnia quaecumque precepta sunt vobis: dicit servus
 totiles sumus. quod debueramus facere fecimus. Quod hoc pertinet
 ad id quod dictum est. dominus auge nobis fidem? Difficile appa-
 ret. nisi intelligamus ex fide in fide: id est ex fide ista in
 qua ministratur deo. in illa fide eorum significasse transiri
 ubi firmiter deo. Augebitur ei fides. cum primo ubi perducen-
 tibus deinde ubi apparentibus creditur: sed illa contemplatio
 summa quod habet. quod in et in deo dei regno tribuitur. Summa
 vero quod illa prima iustorum laborum. qui in ecclesie ministratio-
 pagantur. et ideo quoniam in agro arat et servus aut pascat.
 hoc est in vita seculari vel terrena verset negotia. vel stul-
 tis hominibus temporis pecoribus serviat ut opus est. ut post illos
 labores domum revertatur. hoc est ecclesie societur. laboret
 etiam ibi ministrans domino suo. donec manducet et bibat.
 nam et esuriet ille poma quod sunt in arboribus. et a samari-
 tana aqua sitiens postulavit. manducet ergo et bibat
 confessione et fide gentium. ministrantibus hoc est evangeliza-

tibus seruis suis. qd' p'tinet etiā ad illud qd' de grano
 sināpis eis p'mo respondit. p'us illos fide habē debē
 p'ncis vite necessariā. que mīme videt' q'dm thesau-
 rus est ī vasis fictilibz. s; dū maxie effernēt ge-
 minet dñs n'r ih̄s xp̄s qui vult pasci mīst'io seruoz
 suoz. hoc est ī suū corpus q'si mactatos & māducatos
 trāsferre ~~corpus~~ credēs. et iā pascet eos hic vbo fidei
 & sacramēto passiōis sue: nō ē mīstrari. sed mīstra-
 re p'et. Dicāt go illi serui p' sināpio grām. arbori
 huic moro. hoc est ip̄o euāgelio crucis dñce. p' poma
 sanguinea t'p' vlna ī ligno p'dētis victū p'lis p'bi-
 ture. Dicāt go illi vt eradiat' de p'fidia iudeoz: et
 ī mare gētū trāsferat' atq; plantet'. Hec ē domesti-
 ca seruitute esuriet' & sitiet' dñs mīstrabāt. Tūc
 demū quātē eas corruptibilibz & etnū diuine sa-
 piēcie p'fici. cū dīperit. serui sup'uacū sumz. qd'
 debuimz facē fecimz. nichil nob' op'is ~~restat~~ restat:
 cursū cōsumamz. agōnē p'fecimz. siup' est ē nobis
 corona iusticie. Quā ei dīcī possūt de illa ineffabili
 p'fructioe v'itatis: et tātō magis oīa dīcī possūt:
 quātō magis aliqd dīcī potest. Nā & lup' est illūatorz.
 et v'ges exercitatorz. et p'zā redētū. et esca īdī-
 gētū: & corona vīctū. Et q'q; bona p'pale' t'nā
 scēcia p' creaturē p'ces error appetit īdēlū: veriora
 tēstnū manēcia ī creatore oīm simul īcētū est
 pietas filioz. ¶ De decē legis q's dñs curauit. xl.

dm̄a xiiii. p. 9
 octas p'ether
 omelia sup eu-
 anglos. Dū v'at
 ih̄s ih̄m. 4^a

In decē leprosis quos dñs ita mudauit. cū ait.
 Ite ostēdit v'os sacerdotibz. m'ltā q'ri possūt. que
 m'ito q'rēb monēt: nō solū de m'io. qd' sibi vult qd'
 decē s't. et qd' v'ng solus ex eis grās agit. Hec ē libe

quāt ut etiā nō investigata vlt' nichil vlt' nō nil tū ipe
 diat in actione legēis: ~~sed~~ sed illa potius. cur eos ad
 sacerdotes misit. ut cū irēt mūdaret. Nullū ē eoy
 qbz hoc corpalia beneficia prestat. iucit' misisse
 ad sacerdotes: nisi leproso. Nā & illū a lepra mūdauit
 rat: cui dixit. Vade ostēde te sacerdotibz: et offer p
 te sacrificiū qd' prēpit moyses i testimoniū illis. Deinde
 qbz mūdatis spiritalis possit intelligi eoy qd' i gra
 tos optinisse arguit. Sedm corp' ē facile est videre
 posse. hominē nō habētē leprā. et tamē aī nō esse
 boni: sedm significationē at huius miraculi cōt'bat
 q' dicitur q' modo mūdus dici possit i gra. Siue
 iudū est igit'. qd' ipa lepra significet. nō ē sanati.
 sed mūdatis dicit' q' ea caruerit. Solois appē viciū
 est nō validit' aut ~~ig'.~~ integritatis sensu atq;
 mebroz aīe. Lepsi go nō absurde intelligi possit:
 q' sciam v' fidei nō habētēs: varias doctrinas p'fict' er
 roribz. Nō ē vel abscondit' ipā suā: sed p' summa
 pericia p'ferūt i lucē. ut iactāā sermoibz ostēdāt.
 Nulla pono falsa doctrina est: q' nō aliqua v'ea i' mis
 ceat. V'ea go falsis i'ordinate p'mixta i vna disputa
 tione vlt' narratioe hoīs. cū i vni corp'is coloe appa
 reat: significat leprā: tū veris falsisq; color locis
 huāna corpa variat' atq; maculat'. Hū at cū viciū
 it' calē i vlt' fici p'f. lōgius i moti magno clamore
 epm i'p'ellet q' sicut isti deo p' steterūt alonge. et le
 nauerūt vocē dīctes: ihū p'ceptor. misere nrī. Nā
 et qd' p'ceptor vocat: quo noīe nescio utrū dīm' q' q'
 i'p'ellauit p' medicina corpali: "sanis puro significat
 leprā. falsā ē doctrinā: quā bono p'dicator abstergit.
 Sacerdoti vō iudeoy nemo fere fidelit' dubitat figurā

fuisse futuri sacerdotii regalis quod est in ecclesia. quo consecraret
omnes pertinetes ad corpus christi summi et veri principis sacerdotum.
Nam nunc et oculus ungitur: quod tunc regibus tantum et sacerdotibus
ferebat: et quod ait petrus ad christianum populum sanctus. ve-
gale sacerdotum: utrumque nomen illi populo quere delectavit.
quo illa virtus pertinebat. Cetera itaque vicia tempore valuti-
dis et quasi membrorum anime atque sensuum per seipsum iterius
in gratiam et intellectum domini sanat et corrigit. Doctrina vero
vel ibi dedit per sacramenta vel cathedræ dedit per sermonem so-
nante atque laudante. ubi color quidam intelligitur verus atque
sincerus. qui in proprio est et fons eminentissimus: non est
in occultis cogitationibus. sed in manifestis operationibus hec
agitur: ecclesie proprie gebruta est. Itaque et paulus voce
domini audita. quod me persequens: et ego sum ihesus qui tu persequeris:
ad ananiam tamē missus est. ut illo sacerdotio
quod in ecclesia constitutum est. sacramentum doctrine fidei pararet:
et verus eius approbaretur color. Non quod non potest per seipsum
dominus omnia facere: nec quod alius hec faciat etiam in ecclesia: sed
ut ipsa societatis aggregatio fidelium approbando iudice
atque quandoque fidei doctrinam in omnibus que dicuntur vobis.
vel signatur sacramentis. tempore una spiritum vel coloris ob-
ducit. Ad hoc etiam pertinet quod idem dicit apostolus. Deinde
post annos quatuordecim ascendi iherosolimam cum barnaba
assumpto etiam tiro. Mædi autem secundum revelationem: et
et exposui cum eis euangelium quod predicatum in gentibus. Georsu
autem hiis qui videbant aliquid esse: ne forte in vacui curro
aut curram. Et paulo post. Cum cognovisset ut gratia
que data est michi iacobus et petrus et iohannes qui vide-
bant columine esse: dexteras dederunt michi et barnaba
societatis. Ipsa est collatio una doctrine spiritum exclu-
sa omni vaietate monstrabat. quod salubriter etiam cunctos

monet dicens, **O**besero vos fr̄es p̄ nomē dñi nr̄i ih̄u
 xpi. ut idip̄m dicatis oēs. **C**ornelius etiā. cū elemo-
 sine ei⁹ accepta. et p̄ces ei⁹ exaudire illi ab angelo nū-
 ciat⁹: p̄p̄t doctus tamē sacramētorūq; unitatē q;
 ad pedes iuliet mittere. t̄p̄ illi ⁊ suis dicit⁹: ite ostēdi-
 te vos sacerdotibus. **N**ā et cū ier̄ mūdatus sit. iā em̄
 ad eos veniat petrus: s; tamē ip̄i nondū accepto
 baptismatis sacramēto. nondū spiritualit̄ ad sacerdotēs
 puenierat q; et tamē ifusioe sp̄s s̄a et admirandae
 linguarū: eorū mūdatio declarata est. **Q**uicū ita se
 habeat q; iā facile est etiā illud vidē fici posse: ut q̄sq;
 i eccl̄e societate. doctrinā integrā veraq; assequatur. q;
 et oīa scdm̄ catholicā fidei r̄gulā differat: distinguat a
 creatore creaturā q; eorū manifestat varietate m̄da.
 aq; t̄p̄ lepra caruisse: et tamē ingratus sit dñō dō
 mūdatori suo q; qui elatus supbia agendam gr̄am p̄ia
 hūilitate nō sternerit: similib; effiat eis. de q̄bus
 dicit apl̄s. q; cū agnouisset deū. nō vt deū magnifi-
 cauerūt: aut gr̄as egerūt. **Q**uod ei dicit eorū deū cogno-
 uisse q; ostēdit quidē a lepra fuisse mūdatos: sed tamē
 statim accusat ingratos. **I**deoq; tales ingrati i nouenariō
 nūō t̄p̄ ip̄s i manebūt. **U**nū ei si addat⁹ ad nouē.
 quedā effigies unitatis implet⁹: quo fit tāta op̄letio q;
 vt ultra nō p̄grediat⁹ nūō. nisi rursus ad vnū u-
 m̄s p̄deat⁹: et hec p̄ infinitatē nr̄i r̄gulā custodiat.
Nouē itaq; indiget vno: vt quadā unitatis forma
 coagulet⁹. et decē sint. **U**nū at nō eis indiget: vt
 custodiat unitatē. **J**obis vt illi nouē q; gr̄as non
 egerūt ip̄bi effecti a gl̄orio unitatis exclusi sit: ita
 vnū ille qui gr̄as egit. vnice eccl̄e significatioe appro-
 batus atq; laudatus est. **E**t q; illi erat m̄di: amississe

p supbia declarati s^t regnū celoꝝ: vbi maxie unitas
custoditur: iste vō qui est samaritanus qd' tēptat
custos: illi a quo accipit. Et vñs qd' accipit: et quodāmo-
do cantas illud de psalmo, fortitudinē meā ad te custo-
diā: p grātū actionē regi s^blectus: unitatē regni
huius deuotioē seruauit. **Q**uod est qd' dñs dicit, qui
fuit i recto et vasa eius i domo nō defodiat z^a xli.

In recto est: qui excedēs carnalia tēp i auriā liberat spi-
ritualit^r viuūt. Vasa ei⁹ i domo, s^t sensus carnales: qbz
ad inuestigandā vritatē que intellā caput^r mlti vritates
penitus errauerūt. Hui⁹ go spiritualis viri i vasa
ista vacāt i domo: qui mēte corpⁱ supermincēs, p aac
intelligēcie tēp i recto positus pspiciuntate sapiēcie ve-
luti celo aptissimo fruit^r. Caucat go iste ne inde
tribulationis rursus vire carnalis que p sensus corpⁱ
pascat^r delectatus, ad vasa huiusmodi tollēda defodiat.
Quod dictū est. qd' dñs ē. et qui i agro fuit fili nō rideat

Qui opat^r i ecclā. et sicut paulus ait. **R**etro. xliij.
et apollo plantat z rigat. nō respiciat spem
sclāre cui iūciauit. **Q**uod significat vpor loth. xliij.

Eos qⁱ i tribulationē retro respiciūt. et se ab spe
diuine pmissiois auertūt. et ideo statua salis
fca est ad admonēdos hoīes ne hoc faciāt. tēp con-
cidat cor ei⁹ ne sint statui. **Q**uod sint i illa nocte duo.
i lecto. et duo molētes i vñū. et duo i agro. xliij.

De qbus oib⁹ bñis. singuli assumūt^r z singuli
relinquūt^r: tria genera hoīm hīc vidēt^r signi-
ficari. Vñū eoꝝ. qui octū z quietē eligūt: neq^z
negocijs sclāribus. neq^z negocijs ecclēsiasticis oc-
cupati. quia illorū quies lecti noctē significata est.

Alterū eorū q̄ ī plebibus constituti r̄gūt a doctōibus.
 agētes ea que sūt huius sēi. q̄s & sēat nōie signifi-
 cat: qz gēlis ut dixi p̄torū. regi eis expedit. qz
 lētes dixit p̄tē t̄palū negotiorū oīe atq; cūctū: q̄
 quas tamē ī vno molētes dixit. t̄p̄tū de ip̄is v̄b̄
 & negotiis suis p̄bet v̄sib̄ ecclē. Tertiū eorū q̄ op̄at̄
 ī ecclē ministerio t̄p̄ ī agro dei: idē quā agricultura apl̄s
 loq̄t̄. In hīs go ēb̄ gēnēib̄. vna sūt rursus gēnē
 hōīm ī singulis: & p̄ robore suarū viriū discūnt̄.
 Cū ei oēs ad ecclē mēbra p̄tine videāt̄: aduēiente
 tamē tēptatiōe t̄bulatiōis. et ex illis q̄ sūt ī ocio. et
 ex illis qui sūt ī negotiis sēi. et ex illis q̄ deo m̄strāt̄
 ī ecclā: aliqui p̄manēt. aliq̄ cadūt. Qui p̄manēt as-
 sumūt̄: qui cadūt reliquūt̄. Ergo vna assumetur
 et vna r̄liquet̄: nō q̄si de duob̄ hōib̄ dictū: sed de
 duob̄ gēnēib̄ affectionū ī singulis gēnēib̄ triū
 p̄fessionū. In illa nocte go dixit. ī illa t̄bulatiōe. Ad
 ista ip̄a tria gn̄a que assumūt̄ arbitrii p̄tine etiā
 tria illa nōia virorū sēi. q̄s solos liberādos iezēchiel
 p̄ph̄a denūciat: noe daniel & iob. Videt̄ ei noe p̄tine
 ad eos p̄ q̄s ecclā r̄gūt: sicut p̄ illū ī aquis archa gu-
 bernata est. que figurā gestabat ecclē. Daniel qui
 degit oīb̄ vitā. id ē. nuptias t̄onas gēpsit. ut
 sicut dicit apl̄s. sine solitudine ~~vni~~ viuet cogitās
 que d̄m sūt dei: gēnē eorū significat qui sūt ī ocio: s̄
 tamē fortissimi ī tēptatiōib̄ ut possint assumi. Job
 at. qz & vxorē habuit & filios & āplas t̄enas rerū
 copias. ad illud gēnē p̄tinet cui molēdmū deputatū
 est: sed tamē ut fortissimi sint ī tēptatiōib̄ sicut
 ille fuit. nō ē aliē assumi poterūt. Sed puto esse

talita gñā hoīm qbus gñat calia, q̄ ista tria, habēcia
bina differētia. p̄r assumptionē & r̄lictionē, q̄m
i singulis multis studioz volūtatiq̄ diuinitatib; ad cō
cordiā tamē vnitatēq̄ gaurētēb possint iueiri //

Quod est, qd' sēp orandū et nō deficiendū. xlō,

De iudice iūquo voluit pabolā pone, qui cū
deū nō timēt, et hoīem nō reueretur,
vidue tamē assiduis it' pellationib; cessit, ut eā
vidiraret, ne sibi ab illā tediū fieret. glā hoc est qd'
ait, vtiens suggillet me, qm̄ pabolae dñs aut scdm̄
silitudinē aliquā ponit sicut de seruo illo, cui dñs
dimisit, qd' maiore reddita debere iūctus est, et
ip̄e q̄ seruo suo dilationē dare noluit, Et de fenera
tore, qui cū duob; debitorib; donasset qd' debebat,
ab eo plus dilectus est cui plus donauit, Et de hoīe
qui habebat duos filios, maiore i agro sibi p̄tinquāte
minore i longinquo lupuriāte, aut iūctabilia hui' mōi,
de hiis et iquāti similia sē dicit' ioblectus eis rei cui
adhibet' iūctandū aut req̄rēde, aut ex ip̄a silitudinē
aliqd' pbat velut est illud, qd' si feni agri qd' hodie
est & aras i cibariū mittit' deus sic vestit, q̄tomagf
vos modice fidei, Ad hoc genū p̄tinet etiā illud qd'
de seruo ait, cui dñs deuūciaueat, ut a villitatioē
remonet', fraude q̄ppe ille fecit dñō suo, ut falsa
tis cirographis debitorib; eis quāti cōmodū visū ē
relaxaret, nec vllō modo nos dñs ut sibi fraude
faciam; hortat', sed si fraudando quasi p̄uidet i pos
terū, laudatū eū dicit a dñō, quāto maiore alacri
tate sibi p̄uidere debet i etnā vitā, quib; ut iuste
operet' iubet' de māmōna iūctitatis, qd' suo loco
expositū est, Ad hoc genū p̄tinet & ille qui nō p̄p̄
amiciā, si vite tediū caperet iā dormit' ex citat'

ut tres panes comodat amico suo, si ei ille molestus
 impulsus dedit: quoniam magis deus qui suos diligit, ut pe-
 tamus hortatur, dabit bona petentibus se, Itaque illud quod
 superius genus huius vobis adduci potest, sicut illud ita et
 illud, hoc autem posterius huius vobis illud quoniam magis illud,
 aut si illud quoniam minus est illud, sed alicubi obscurum, alicui
 apte ponitur: Hic vobis nunquam inde, non similitudine sed
 ex dissimilitudine habitus est, ut ostendat dominus quanto
 certiores esse debeat, qui deum perseveranter rogant fons
 iusticie atque misericordie, vel si ad excellenter dicit audiri
 potest, cum apud iustissimum iudicem usque ad effusionem ple-
 desiderii valuerit perseverantia deprecationis, ipsa vobis vidua
 potest habere similitudinem ecclesie, quod desolata videtur, donec
 veniat dominus qui tamquam in secreto iam nunc curam eius gerit, si
 autem monet, aut electi dei se videri deprecantur, quod etiam
 in apocalypsi iohannis de martiribus dicitur, cum apertissime
 monentur ut per nostras inimicas et persecutoribus orema,
 intelligendum est eam videtur esse iustorum ut omnes mali pe-
 reant, Perire autem duobus modis, aut confessione ad ius-
 ticiam, aut ad supplicium, potestate qua
 nunc adversus bonos quodiam hominem bonis expedit vel
 temporali quod valet, Itaque etiam si omnes homines converterentur
 ad deum ita quod sit etiam inimici, per quos iubent orare, dyabo-
 lus tamen qui operatur in filios diffidencie, remanet in soli
 fine dampnandus, quem finem iusti concupiscunt desiderant,
 quibus per inimicos suos orat, tamen non absurde videtur
 desiderare dicunt: **¶** Homo quidam nobilis abiit in regionem
 longinquam accipere sibi regnum et reverti, xlvii.

Ipsa dominus noster ihesus christus intelligit, Regio longinqua,
 ecclesia gentium, usque ad fines, reverti se tamen
 dicit, abiit enim, ut plenitudo gentium miraretur: reverteretur.

ut ois isrl' saluus fiat. Decē minas. legē significat
pp' decalogū. Decē cū ternos q̄b' sub illa positus grā
predicata est. sic et eis itelligēdū est datas minas ad
v'sū. cū itelleperūt cā ipām legē remoto velamine ad
euāgelīū p'tinē. Tuos ei qui post eū miserūt legi-
tione. dicētes se nolle ut regnet sibi. iudei s't. qui
etiā post r'surrectionē eius miserūt p'secutores apl's.
et p'dicationē euāgelīi respuerūt. Redūt at accepto
regno. q' ī m'ifestissima & eminētissima cl'itate ve-
latus est. q' eis hūilis apparuerat cū dicit regnū meū
nō est de hoc mūdo. Qd' at reddētes rationē ex eo qd'
acceperāt laudat' qui laudati s't. sigt' eos bonā ~~rationē~~
reddē rationē. q' bene v'si s't eo qd' acceperāt. ad augēdas
dimicias dñi p' eos qui credūt ī eū. qd' qui fidē nolūt ī
illo significati s't. q' manū suā ī sudario seruauit. Sūt
ei hōes hac sibi p'state blandiētes. ut dicūt. sufficiat
ut de se vniūq'sq' rationē reddat. qd' opus ē ut alijs
dicat' aut ministrare. ut etiā de ipīs rationē reddē
q'sq' cogat'. cū apd' dñm etiā illi sūt r'excusabiles. q̄b'
lex data nō est. neq' audito euāgelio dormierūt. quia
p' creaturā poterāt creatorē agnosce. cū ī uisibilia
a cōstitutione mūdi p' ea q' fca s't itellā aspiciūt. Hoc ē
ei quasi mētē ubi nō sciaūt. id ē etiā eos īp'uentō
reos ~~tenē~~ tenē. q̄b' vbi legis aut euāgelīi nō mi-
nistratū est. Hoc at v'luti p'icillū iudici' de iurantes.
pigro l'ignore aut vbi ministratō cōfessat'. hoc est q'si
ī sudario ligat' qd' acceperūt a mēsa quo dada ēat
pecunia p'fessionē ipām religionis accepim' q. que r'p'
publice p'mittit' v'l p'ponit'. p'mittit' ad v'sū necessariū
saluti. Qd' at vniūq'sq' bene v'si s't decē acq'suit. et aliter
q'q's. significat eos ēē acq'sitos ī gregē dei a q̄b' ipā

lex p grām itellat est. siue qz de celo cōtinetur. quia
 ille p quē latu est. libros quqz qd' sit ad hoc p'tinet
 et dea & quqz ciuitatibz qbz eos p'ponit. multiplicat
 eis ei itelligētia i ipā ueritate que de uno p'cepto
 v' de unoquoqz libro pullulat ad unū r'dacta q'si
 ciuitate facit vnicū rationū etnari. Et m' ciuitas
 nō quozlibet aiantū: s; rationabilū mltitudo
 vniqz legis societate deuicta. **Qd'** at ab illo qui vti
 noluit aufert' qd' acceperat. et ei dat' qui deo
 habebat significat' & illū posse amittē mūdus dei
 qui habēs habet. hoc est bene vti. **I**nimicos ergo suos
 quos corā se iubet it' fieri. sigt' impietate iudeoz qui ad
 eū cōtūti noluerūt. **Qd'** est qd' ait. facilius est came
lū p' foramē acus trāire. q' diuitē iuonē i regnū dei.

Diuite hic appellat cupidū rerū tpaliū. & **xlviij.**
 de talibus supbiētē. **H**ys diuitibz contrarij s;
 paupes spū quoz ē regnū eoz. nā eo manifestat'
 oēs cupidos. etiā si facultatibz huius mūdi careāt ad
 hoc genus diuitū qd' est rephētū p'tine. qz postea
 dixerūt qui audiebāt. et qd' p't saluus fieri. cū tōpa
 bilis maior turba sit pauperū videlicet itelligētes
 tō eo mō deputari etiā illos qui qd' talia non
 habent. tamē cupiditate rapiūt'. sensus est at. faciliqz
 pp'm pati p' dilectoribz scli: q' dilectores scli ad pp'm
 posse cōtūti. **C**amelū at nō se voluit itelligi: quia
 humiliatus onera ~~portant~~ sustulit. **I**n quo ei ma
 nifestius itelligit' q' i p'pō qd' scriptū ē. quāto magna
 es hūilia te tōbz. **P**er aci at pūctioēs dolores i
 passioē susceptos. **F**oramē at acus. dicit angustias
 passiois. **Qd'** at ait. que impossibilia sūt apud hoīes.

haberi

possibilia s^t apud deū. nō ita accipiedū est. qd' cupidi
z supbi qui noīe illius diuinitis significati s^t. ī regnū ce-
lorū sūt intrinseci cū suis cupiditatibus z supbia. s;
possibile est deo. vt p' vrbū eīz sicut etiā factū z conditū
fici videmz audimz a cupiditate tpaliū ad caritātē
etnoī. et a pniaosa supbia ad hūilitatē saluberrimā
conuertātur. ¶ De ceco illuminato. xlviij.

Possūmz p'pinqūatibz ad thesū sic itelligē. vtiā
māe egressi ppe tamē adhuc essent ad eā ciuitatē.
qd' qdē minus v'sitate dicit. sed tamē videri
posset hoc dictū. qm' matheus egrediētibz eis ab thesū
dicit illūatos duos cecos qui iuxta viā sedebāt. De
mō qpe mltā esset questio. sed alter euāgelistā
de vno tacuit. vniū remissioē. Nā z marcus vniū
comēorat. cū et ipse egrediētibz eis ab thesū dicit il-
luminatū. cui z nomē dixit et p'ēm. vt itelligamz
eū fuisse notissimū. alterū ignotū. vt mēto ille notū
etiā solus de cetero comēmoret. Sed qm' que sequūt
ī euāgelio scdm lucā aptissime ostēdūt id qd' ipse
narrat adhuc veniētibz thesū factū esse. nichil a-
liud restat itelligē. nisi bis esse factū hoc miraculū.
semel ī vno ceco cū adhuc venerat ad illā ciuitatē.
et iterū ī duobz cū māe ingredēt. vt illud vniū lu-
cās. illud alterū matheus enarraret. neq; hoc sine
aliquo sacramēto. Si cū thesū limā. et ob mortali-
tatē it' p'ratū. mortū p'pinqūat dñs iudeis solus lūmē
miserat p'dicari. qd' significauit vnus ille cecus q
lucās comēorat. a morte at' r'surgēs atq; d'scēdēs.
z iudeis z gētibz q's duos p'p'os significare vidēt. duo
ceci comēorati a matheo. Tēplū ī euāgelio ipm' hoīem
itelligis. v' etiā aduēto corp'e eīz eccl'e. scdm at' id qd'
est caput eccl'e dictū est. soluere tēplū hoc. z ī triduo

suscitabo illud. scdm id vō qd etiā aduictū eccliam intel-
ligit. septū videt. dixisse. tollite ista hic. septū est.
domus mea domus orōnis vocabit. vos at fecistis ea
domū negociationis vlt' speliū latorū. Significa-
uit ei futuros i ecclā. qui sua negocia potius age-
rēt. vlt' receptacula ibi haberēt. ~~ist~~ ad occultanda
secula sua q' vt caritate xpi sequerēt. et p' dōz
q'fessionē accepta venia corrigerēt. Quid id qd'
dixit dñs de vita scōz cū resurrexerit. xlv.

Non ei ultra incipit mori. quia cōmilia p'it
filios. filij p'it successione. successio p'it
morte. Vbi ergo mors nō est. et neq' cōm-
bia. Sicut ei nūc sermo noster decedētib' & suc-
cedētib' syllabis pagit. atq' p'ficiat. ita & ipi
hoīes quoz sermo est & decedēdo & succedēdo
pagit atq' p'ficiat ordinē hui' scilicet. qui tpaliū
verū pulchritudinē cōcepit. In illa at vita. qm
vbū dei est quo fruem. nulla decēssio ac succe-
ssione syllabarū cōplet. s; oīa que habet sp' manē.
do simul habet ita p'ncips ei' q' b' ipm solū erit
vita neq' moriēdo sibi decedēt. neq' nascēdo succe-
dēt. Qd' dixit dñs discipulis. orate ne intretis i temptationē
et ipe a uolū est ab eis quātū iactus est lapidis. xlviii.

Uanq' hoc eos admonuit. vt i eū dirigeret lapi-
dē. id est vsq' ad ipm p'duceret i temptationē le-
gis que sc'pta ēat i lapide. Vsq' ad illū ei potest p-
uenire ille lapis. qm finis legis xps ad iusticiā oī ac-
dēt. De eo qd' sc'ptū est de dño. f'ngit se longius ire. li.

Non ad mēdaciū p'tinet. Nō ei omē qd' f'ngim'
mēdaciū est. sed quādo id f'ngim' qd' nichil
significat. tūc est mēdaciū. Cū at f'ngio nrā r'fert

ad aliquā significationē, nō est mēdaciū, sed aliqua
figura veritatis. Aliqñ oīa que a sapientibz vni⁹ et scibz.
vl etiā ab ipō dñō figurata dicte sūt mēdaciā deputabūt^r
quia scdm vsuatū itellm nō sbsistit veritas, talibz
dicis nō ē homo qui habuit duos filios, quorū
minor accepta pecunia pte pūmonij sui pfecta
est i regione longiq et cetera que i illa ratione cō-
tinent^r ita dicūt: tñ vere fuit dñs homo qui hoc
i filijs suis duobz aut passus sit aut fecit, ficta
sūt ista ad rē quādā significandā tā longe abq
maiorē, & tā i pabili^r differētē, vt p illū finctū
hoīem deus verus itelligatur. Sicut at dicta ita
& sūt fingit sine mēdaciō ad aliquā rē significandā,
Vnde est etiā illud eiusdē dñi qd qd i fia pabel ar-
borē fructū qstuit, eo tpe quo illa poma nodū esset.
Nō ē dubiū est illā iquisitionē nō fuisse verā qui
vis homī sciret si nō diuinitate vl tpe poma illā
arborē nō habet, fictio igit que ad aliqñ veritatē ist
figura est, que nō refert^r mēdaciū est. Qd ergo
significat, qd se i^{re} dñs finxit, cū comitaretur
discipulos exponēs eis scās sēpturas, vtrū ipē est,
ignorantibz, nisi quia hospitalitatis ~~officiū~~ hospiciū
ad suā agnitiōē puenire posse hoīes itimauit,
vt cū longius ipē ab hoībz abscessit sup oēs celos,
tamē ita cū eis sit qui hec exhibēt seruis ei9 cū dicē
aperit, dñe qñ te vidimus hospite & adduximus, cū
eū scilicet qui longe abscesserat. Respondet ille vni
cū vni ex nimis meis fecistis, Tenet ergo xpī nē
longius ab illo eat, qd cathēzizatus vbo i oībz homībz

ei qui se cathexizat gicit. sicut apls dicit. communiret
qui cathexizat vbu ei q se cathexizat oibz. Et alio
loco. cu dixisset neccitatibz scz communiret statim
sbieat. hospitatilate fertates. Et isti ei cathexizati
erat vbo et cu eis exponet scriptura et qz que i ipa
oppositioe scriptura no cognouerunt i pams frac
tione cognosunt. No ei auditores legis nisi st apd
deu. sed factores legis iustificabunt. Expliat liber
questionu bñ augustini epi. i euangelii scdm lucam.

Inapit extractio bñ augustini epi in libru de cathexizandis

Et etia liber nescit de cathexizandis rudibus.
rudibus. horis titulo pnotatus. In quo libro vbi
dicit. nec angelus qui cu spiritibus alijs suis satellitibus
supbendo deseruit obedien dei. et dyabolus factus est. aliqd
notat deo sed sibi. Nouit ei deus ordinare deseruit se diabol.
conuentionis dicit. deseruit se sps. qm de angelis agebat.
Hic liber sic incipit. Pene a me frater degnas. Explet re
tractatio. Inapit liber de cathexizandis rudibus.

Pene a me frater degnas: vt aliqd de cathe
sizandis rudibus qd tibi vsui esset scribere. Dix
isti ei qd sepe apud carthaginē vbi dyaconus es.
ad te adducit qui fide xpiana primitus ibuedi st: eo
qd existimeris habere cathexizandi obere facultate. et
doctrina fidei et suauitate sermone. Te at pene sp augus
tinas pati idipm qd credo xpiani sumus. quo pacto cōmo
de mutanda sit: vnde exordieda quousqz pducda sit
narratio. Vnde exhortatione aliqua tminata narratioe
adhibe debeamus: an pcepta sola qbz obseruanda cui loqm
nouit xpiana vitā pfectione qz retineri. Expe at tibi
accidisse qfessus atqz qquestus es. vt i sermone longo et
tepido tibi sp vile sciret. esset qz fastidio. ne dñ illi q
loquedo ibuebas. et actis q audiret adrat. Enq ne
cessitate te fuisse qpulla. vt ea me quā tibi debio cūitate

appelles ne grauaret inter occupatioes meas tibi de hac
re aliqd scribere. Ego vò nò ea tantu q̃ familiariter tibi sed
etia qua matru carit̃e vniuersaliter deus caritate ac seruitute
appellor. sed qd p opam meā qua dñi largitate possū ex
hibere. ut eos dñs quos michi fr̃es fecit adiuuari iubet
nullo modo recusare. s; potius propt̃a & deuota voluntate
suscipe. Quāto ei cupio latius erogari pecuniā dñicā.
tanto magis mē oportet. si quā dispensatores q̃seruos
meos difficultate i erogando sentire agnosco. agere q̃tu
i me est. ut facile atq; expedire possint qd' i pigre ac
studiose voluit. Sed qd' ad tuā p̃prie q̃siderationē p̃tinet.
noli te moueri ex eo qd' tibi sepe abiectū sermone
fastidiosūq; habere visus es. Sci ei p̃t ut ei quē istius
bas nò im sit visū. sed qz tu aliqd melius audiri desi
derabas. eo tibi qd' diculus videret idignū aurib; alioy.
Nā & alioy michi p̃prie s; sermo meus displicet. melioris
ei audis sū quo sepe firior iterius atq; eū explicare
vbi sonatib; cepero. Qd' vbi minus q̃ michi notus est.
~~motu~~ euoluero. q̃ristor linguā meā cordi meo nò
potuisse sufficere. Totū ei qd' itelligo. volo ut qui me
audit itelligat. & sentio me nò ita loqui ut hoc efficiā.
maxie qz ille itellatū quasi rapida choruscatione pfudit
añ. illa at locutio tarda & longa est. longeq; dissimilis.
& dū ista voluit. iā se ille i secreta sua condidit. Tamē
qz vestigia quedā miro modo ipressit meōre. p̃durat
illa cū sillabarū morulis. atq; eis dē vestigijs sonātia
signa paginā que lingua dicit v' latina vel greca
v' alia qlibet. siue cogitēz hec signa siue etiā voce p̃
ferat. cū illa vestigia nec latīa nec grēca v' hebreā
nec aliq; alci' gētiō sint p̃prie. sed efficiāt i aū ut volū
i corpore. Aliē ei latine nā dicit. alii' grece. alii' atq;
aliter aliarū diuersitate linguarū. nō at latinus aut

grecus est volens nati. **N**ō itaq; oēs gētes intelligūt
 cū qsq; dicit natus sū. sed latini tantū. ac si affectus
 exaudiretis animi. exeat ī facie volūq; faciat oēs
 qui sentiūt q̄ intus īratū. **S**ed neq; ita licet educare
 et quasi exporrigē ī sensū audietū p̄ sonū vocis illa
 vestigia que īprimūt ītellūs mēorie. sicut aptus ē ma-
 nifestus est volens. **I**lla ei s̄ intus ī aīo. iste foris ī
 corpore. Quāq; cōiacēdū est quā dīket sonus oris ab
 illo ictu ītelligēcie. quādo ne ip̄i qd̄ īpressioni mēo-
 ric filis est. **N**os at̄ plerūq; ī auditoris vtilitate ve-
 hemēt ardētes. ita loqui volumq;. quāmodū tūc ītelli-
 gimq; cū p̄ ip̄am uentionē loq; nō possumq;. **E**t qz non
 succedit. angimur. et velut frustra opa īstīnamus.
 tedio marcescūq;. atq; ex ip̄o tedio languidior fit īdē
 sermo et hebetior q̄ ēat vnde p̄duxit ad tedū. **S**ed
 michi sepe mīrat̄ studiū eorū. qui me audire cupiūt.
 nō ita esse frigidū et eloqū mēū vt videt̄ michi.
 et eos mē aliqd̄ vtile capere ex eorū dilectiōe agnos-
 co. mēaq; ago sedulo. vt hīc exhibēdo ministerio
 nō desim ī quo illos video bene accipe qd̄ exhibetur.
Sic et tu corp̄s qd̄ ad te sepius adducit̄ q̄ fide ībuedi s̄.
 debet ītelligē non ita displicē aliis sermone tuū vt
 displicet tibi. **N**ec infructuosū te debet putare qd̄ ea
 que cernis nō explicas ita vt cupis. qn̄ forte vt cupis
 nec cernē valens. **N**ō ei ī hac vita. nisi ī enigmate et
 p̄ speculū videt̄. **N**ec ip̄e amor tantus est. vt carnis
 disrupta caligine penetret īetnū sermō vnde vt.
 cupit fulget et etiā ista que trahūt. **S**ed qz bonū p̄ficiūt
 de die ī die. ad vīdēdū diē sine volumine celi et sine
 noctis īuentū. que oculus nō vidit. nec auris au-
 diuit nec ī cor hōis ascendit. nulla maior causa
 est cur nobis ī ībuedis rudibq; noster sermo vi-

lescat nisi qd libet iustitiae cernere & tunc ut iustitiae plog.
Et re qd vera multo gratius audimur cu & nob
eode tpe delectamur. **A**fficiet et filii locutionis nre ipso
mo gaudio et exit facilius atq acceptius. **Q**uapropter
no arduum est negotium ea que credenda stimulat pcepte.
Vnde & quousqz narranda sunt. nec sit qd modo variata
fit narratio ut aliqui breuior aliqui longior. **S**ed tamē
plena atq pfecta sit. et quādo breuiore & quādo longiorē
sit vtdū. sed qbz modis faciendū sit ut gaudio **q** cache. **q**st
siet. **T**anto ē suauior est. q̄tomagis id potuerit. **E**n
cura maxima est & pceptū qd huius rei i pceptū est. **S**i
ē i pecunia copali. q̄tomagis i spm mli hilare dato
vō diligit deus. **S**ed hec hilaritas ad horā ut assit.
eig est misericōdie q̄ ista pcepit. **I**taqz p̄us de modo nar
ratiōis qd se velle cognoui cū de p̄p̄edo atqz cohor
tando. postea de hac hilaritate q̄panda qd d̄ suggestit.
differemus. **N**arratio plena est cū q̄sqz p̄mo catheti
zat ab eo qd scriptū est. i p̄ncipio d̄q̄ fecit celū & t̄rā.
v̄sqz ad p̄sencia t̄p̄a ecclē. **N**ō tamē p̄tēa debemus
totū p̄ntentū. totosqz iudiciū & regnū & esdre li
bro. totūqz euāgelii & actus aplōy vel si id v̄bū edi
dicimqz mēditer reddē. v̄l nris v̄b̄ oīa q̄ h̄us volūbz
q̄tinēt narrādo euoluē & explicare. qd nec t̄p̄s capite
nec vlla necessitas postulat. sed q̄ta sumatū generatūqz
q̄plecti. ita ut eligat quedā mirabiliora que suauius
audiunt atqz i ipis articulis q̄stutū s̄t et ea t̄p̄ inolucris
ostēdē. statimqz a q̄spat abripē nō oportet s̄ aliquatū imo
rando. q̄si resoluē atqz expādē. & it̄ p̄cūda atqz mīrāda
offerre aīa auditoz. ceterā vō celari paustius it̄cedo
q̄re. **I**ta & illa q̄ maxie q̄medari volumqz alioz sine
missioni magis eminet. nec ad ea fatigatus puenit
quē narrādo volumqz excitare. nec illis mēda q̄studie

que docedo debemus utruque. In oib9 hui9 sane nō tantū
 nos oportet iteneri pcepti finē. qd' ē castitas de corde
 puro & q̄scia bona & fide nō ficta. quo ea que loq̄m̄
 gēta r̄feram9. sed etiā illiq̄ que loq̄do instruim9 ad
 id monēdus atq; illuc dirigēdus aspectus est. Neq;
 ei ob aliud ante aduētū dñi sc̄pta sūt oīa que ī sc̄is
 sc̄pturis legim9. nisi ut illius gmedaret' aduētus
 & futura p̄signaret' eccl̄a. id est p̄ls dei p oēs gētes
 qd' est corpus ei9 aduētis atq; ad ānumeratis oib9 sc̄is.
 qui etiā ante aduētū ei9 ī hoc sc̄lo vixerūt ita eū ac
 dētes vcturū esse sicut nos velle. Sicut et iacob
 prius dū nascētur manū emisit ex vtero qua etiā pe
 de p̄nascētis fr̄is tenebat. Dēdē utiq; secutū est caput.
 tū demū necessario mēbra cetera. sed tamen caput non
 tantū ea mēbra que secuta sūt. sed etiā ip̄am manū que
 ī nascendo p̄cessit dignitate ac p̄tate p̄cedit & quib9 nō
 tpe apparēdi. tamē nature ordie p̄us est: ita & dñs ihs
 xps & ang' appareret ī carne. et quomodo ex vtero secreti
 sui ad hom̄ oculos mediator dei & hom̄ homo p̄cederet
 q' ē sup oīa deus benedictus ī sc̄la. p̄misit ī sc̄is p̄uar
 chis & p̄ph̄is quādā p̄te corp̄is sui qua vclut manū se
 nasciturū esse p̄nūciās etiā p̄lm sup̄be p̄cedēte vi
 clis legis t̄p̄ dignis q̄q; sup̄latauit. qz & p quib9 tēp̄or
 articulos p̄nūciari vcturus p̄ph̄ar̄iq; nō destitit. et hinc
 rei q̄sonās p̄ que lex data est libros q̄q; q̄sc̄it. & sup̄bi
 carnalē sentientes & suā iusticiā volētes q̄sticūē non
 apta manū p̄pi repleti sūt b̄ndictiōe. sed q̄stricta atq;
 geluta retēti sūt. Itaq; illis diligati sūt pedes & ceciderūt.
 nos atq; surrepim9 & erecti sum9. Qm̄vis go vt dixi
 p̄miserit dñs p̄p̄ quādā p̄te sui corp̄is ī sc̄is q' eū nat
 cōdi tpe p̄ierūt. tamē ip̄s est caput corp̄is eccl̄e. illiq;
 eē eū corp̄i cui9 ille caput est coheserūt credēdo ī eū

quæ prenucliat, **N**o ei parredo dimulsi st. si adiuncti
potius obsequendo. nā & si manus a capite p̄mitti
potest. cōnexio tamē eis sub capite est. **Q**uagitt oīa
que ante sc̄pta st vt nos docem̄ sc̄pta st & figure
nr̄e fuerūt. **I**n figurā ḡtgebāt ī eis. sc̄pta st at
p̄t nob ī q̄s finis sc̄lōy obueit. **Q**ue at maior cau
sa est aduētus dñi. nisi vt ostēdet deus dilectionē
suā ī nob. qm̄edās eā vehemēt. quia cū adhuc inimici
essē. xps p nob mortuus est. **H**oc at ideo. qz finis
p̄cepti & plenitudo legis caritas est. vt & nos iūce di
ligam. & q̄admodū ille p nob aīam suā posuit.
sic & nos p frīb. aliam ponam. & ipm̄ dñm qm̄ p̄or
dilexit nos. & filio suo vnico nō peperit. si p nob oīb
tradidit eū. **S**i amare pigeat. salte redamare nō
pigeat. **N**ulla ei est maior ad amorē ibutio. q̄ p̄e
uēire amand. **E**t nimis durus est aīmq. q̄ dilectionē
si nolebat ipendē. nolit repēdē. **A**d si ī ipis flagiosis et
sordidis amorib. videm. nichil aliud eos agere q̄ ama
ri vicissim volūt. nisi vt documētis q̄b. valet aperiat
& ostēdat quātū amet. eaq. p̄maginē iusticie p̄tendē
affectāt. vt vicē sibi reddi q̄dāmodo flagitet ab eis aīis
q̄s illecebrare moluit. ipiq. ardentius estuat cū iā mo
ueri eadē igne etiā illas mētes quas appetūt sentiat.
Si ḡ & **nō** aīmq. q̄ torpebat cū se amari sensēit exci
tat. et q̄ iā feruebat cū se reamari didicēit magis
accēdit. manifestū est. nullā esse maiore causā qua vlt
telioet. vlt augeat. amor. q̄ cū amari se agnoscat. qui
nondū amat. aut redamari se vlt posse sperat vlt iā
pbat q̄ p̄or amat. **E**t si hoc etiā ī turpibus amorib.
quāto purius ī amiciciā. **A**d ei aliud carēmq. ī offen
sioe amicicie. nisi ne amicus arbitret. qd̄ eū nō diligim.
vlt min. diligim. q̄ ipē nos diligit. **A**d si credidit.
frigidior est ī eo amore quo iūce hoēs mutua familia

ritate pfruit: Et si nō ita est iherimus ut nec illū of-
 fensio faciat ab oī dilāone frageſcē. ī ea se tenet qua
 nō ut fruatur sed ut consulat diligit. **O**perceptū est at
 aditū. qm̄ & superiores velūt se ab inferioribz diligi. eo qd
 ī se studioso delectet obſeq. et q̄tomagis id ſenſerit.
 tātomagis diligit. tamē quāto amore exardescit ihe-
 rior cū a ſupiore se diligi ſenſerit. **I**bi ē grātor amor
 est. vbi nō eſt ut idigēcie ſicilitate. sed vbertate bene-
 ficēcie pſuit. **I**lle nāq; amor ex miseria est. illa ex mi-
 ſericordia. tā vō si etiā se amari poſſe a ſupiore deſpe-
 rabat iherior: teſtabilit' q̄monebit ī amore. si vltro
 ille ſuicit dignatus eſſe dēre quāti diligit eū: q̄ neq; ſi
 ſibi tān bonū p̄mitte auderet. qd at ſuperius deo lu-
 dicare. et qd deſperamus hōie p̄tante. qui ſe tāto ma-
 gis tūcndū & ſbūgandū ſupbis p̄tātibz addicāt. que
 bēficare nō poſſūt. q̄tomagis deſperauerat poſſe
 ſui curā geri ab ea p̄tate. que nō malicia ſblimis
 eſſe vult. ſed hōitate ſblimis eſt. **S**i gō maxie p̄tā xps
 aduēt. ut cognoscet homo quātū eū diligit deus. et iō
 cognoscet. ut ei dilectio a quo p̄or dilectus est iardē-
 ret. p̄mūq; illo iubete & dēmonſtrāte diliger. qui nō
 p̄mū sed longe peregrināte diligendū factus est p̄m.
 oīq; ſcriptura diuina que ante ſēpta eſt. ad p̄mūcā-
 dū aduētū dñi ſēpta eſt: & q̄qd poſtea mādātū eſt
 lris & diuina auctoritate firmatū. xpm̄ narrant & di-
 lictionē mouet. **A**uſeſtū eſt nō tān totā legē et
 p̄p̄as ī illis duobz p̄dē p̄ceptis. dilectionis dei & p̄mū.
 qd adhuc ſola ſcriptura ſm̄ erat cū hoc dñs dicit. ſi etiā
 qm̄q; poſterius ſalubrit' q̄ſecrato ſē mēdūq; mādātū
 diuinatū volumina l̄rārū. **Q**uāq; ī veteri teſtamēto
 eſt occultatio nomi: & ī nouo teſtamēto eſt māſtatio
 veteris. **S**dm̄ illā occultationē carnalis itelligētes
 carnales & tūc & nūc penali timore ſbūgati ſp̄. **S**ed
 hāc at māſtationē ſpirituales & tūc q̄bq; p̄ie pulſatibz

etiā occulta patuerūt, et nūc qui nō supbe q̄rūt, ne etiā
 apta claudat spiritualis intelligentes donata caritate libenti
 s̄. Quia ergo cūcat nichil adūsus q̄ iudicia, maret
 at iudic supbia est. idē dñs ih̄s xps deus homo. et diuine
 nō i nos dilectionis iudiciū est et humane apud nos hu/
 militatis exēplū. ut magnis timet vestet maior timor
 contraria medicina. Magna est cū miseria supbus
 homo. sed maior miseria hūilis deus. Hec gō dilectio
 tibi tēp fine p̄posito quo referas oīa que dicis q̄qd nar/
 ras. ita narra. ut ille cui loqueris audiēdo credat. ac
 deo speret. sperando amet. De ipā etiā sceleritape dei qua
 corda mortalium saluberrimo terrore quatit. cūctas
 edificanda est ut ab eo que timet. amari se gaudeat. cū
 redamare audeat. cūq̄ i se dilectiō etiā si ipune posset
 tamē displicere vereat. **R**arissime q̄ppe accidit. ymo vō
 nūq̄ ut q̄q̄ vciat vltis fieri xpianus. qui nō sit aliquo
 dei timore p̄cussus. Si cū aliqd cōmodū spectat ab hoib9
 q̄b9 se alie placiturū nō putat. aut aliqd ab hoib9 i cōmo.
 dū deuītando. quoy offensionē aut iūmicias reformi/
 dat. vult fieri xpianus nō fieri vult potius q̄ fingere.
Fides cū nō res est salutis corpis. sed credētis aī. Sed
 plane sepe adest misericordia dei p̄ ministeriū cathedra/
 tis. et sermōe ḡmotus iā fieri vult q̄ deueniat fingē
Quod cū velle ceperit. tūc cū velle deputem9. Et oc/
 cultū q̄d nobis est q̄n vciat aīo. quē iā corpe p̄ntē
 videm9. sed tamē sic cū eo debem9 agē. ut fiat i
 illo hec voluntas. etiā si nō est. Nichil cū deperit. q̄n
 si est utiq̄ talē nrā actioē firmat. q̄uis quo tpe
 vlt qua hora cepit ignorem9. **V**tile est sane ut p̄mo
 neam̄ antea si fieri potest ab hīs q̄ eū norūt. i quo statu
 animi sint. vlt q̄b9 causis cōmotus ad suscipiēdā r̄ligionē
 veniūt. **Q**uod si defuit alius a quo nouerim9 etiā ipse

V sanareet.

ut rogandus est, ut ex eo qd' respondet dicamq; sermone
 exordium. Sed si fido pectore accessit. Quana comoda ci-
 ples ut comoda fugies. utiq; metum est. tamen ex
 corpore qd' metus capiedu est pnapu. no ut refellatur
 eius mēdaciū quasi tibi certū. si ut si dixerit eo ppositio
 se posse qd' vere approbādū est sine ille verū sine
 falsū dicat. tale tamen ppositū quali se posse respo-
 dit approbātes atq; laudātes. faciamq; eū delectari esse
 se tale quale videri cupit. Si at aliud dixerit. qm opor-
 tet esse i aīo. eiq; q' xpiana fide ībūdus est bladius &
 lenius rephēdo itq; rudē & ignarū & ppiāne doct'ne
 finē verissimū demonstrādū atq; laudādū breuius & gra-
 uiter. ne aut ipa future narratiois occupet. aut cā prius
 nō collocato aīo audas ipone. facias eū velle qd' aut
 p errore aut p simulationē nodū volent. **Ad** si forte
 diuinitus se admonitū ut ficiū esse respondet ut fiet
 xpianus. letissimū nob' exordiedi aditū pber q'ta deo
 cura sit p nobis. **Siue** ab huiusmōi miraculorū siue sop-
 morū ad septuagintā solidiorē vocē & oracula certiora trās-
 ferēda est eiq; itentio. ut & illa admonitio q' miserū
 die ei progata sit nouit anq' scripturis scis illet eret.
 Et utiq; demonstrādū est ei qd' ipse dñs nō eū admonet
 aut pcelleret fici ppiariū. et i corpore ecclē seu talibz
 signis aut ~~reuelationibz~~ reuelationibz erudiret. nisi iā
 iparati ut i scripturis scis ubi nō q'reret visibilia mi-
 racula. si invisibilia specare q'suēsceret neq; dormies
 si vigilās mouet eū securus & tutius cape voluissz.
Inde iā exordieda narratio est ab eo qd' fecit de q'ia bona
 valde & p'ducēda ut diximz usq; ad p'ncipia ipa ecclē. ita
 ut singulariū rerū atq; gestarū que narramz cause
 rationesq; reddat. qbz en i'feramz ad illā finē dilectionis
 vnde nō agēdis aliqd' neq; loquēdis oculis auertēdū est
 si ei fictis poetarū fabulas & ad volūtate oprogitatas aliorū

quoz eibz muge st tamē boni q habet atqz appellat grāma/
 tici ad aliquā utilitatē referre conāt. & q̄q̄ & ipām vanā
 & audā q̄ sagine se cularis. quāto nos docet esse au/
 tiores ne illa que vera narramz sine causā suā
 redditiōe digesta aut tam suauitate aut etiā p̄uicio/
 sa cupiditate narrant. credātur. Non tamē sū asse/
 ramz has causas vt elito narratiōis tractatu cor m̄m
 & lingua ī nodos difficilioris disputatiōis exarrat.
 s; ipā v̄itatis adhibita ratiōis quasi aurū sic gōmarū
 ordinē ligās. nō tamē ornamenti sēd nullā imodū
 nos p̄uicias. Narratiōē finita. spes īfurrectiōis īti/
 mada est. & p̄ capacitate ac viribz auditiōis proq; ipi
 ipis modulo. adūsus vanas v̄isitiōes īfidelū & corpis
 īfurrectiōē tractanda. & futuri vltimi bonitatis ī bonos.
 feruitate ī malos. v̄itate ī oēs. Cōmōratiōēq; cū
 destitutiōē & horrore penis īpiorū. regnū iustoz atq;
 fidelū. & sup̄ illa ciuitas cuiusq; gaudiū cū desiderio
 p̄dicandū est. Tūm v̄o īstruēda & atanda est īfinitas
 hoīs adūsus tēptatiōē & scandala siue foris siue ī ipi/
 itus ecclā. Foris adūsus gentes vt indos vt hereticos.
 intus at adūsus arce dīce palcā. Nō vt cōt. singula
 p̄isōz genera disputet. oēs q; eoz p̄auē opīones
 p̄p̄is questioibz refellat. s; p̄ tpe breui demonstrā/
 dū est ita esse p̄dictū. & que sūt utilitas tēptatiōnū
 erudiēdis fidelibz. et que medicina ī exēplo p̄uiciē
 dei qui statuit vsq; ī finē ista p̄mitte. Cū v̄o adūsus
 eos īstruit quoz p̄uiciē turbe corpaliē īplet ecclias
 simul & p̄cepta breui & dēcē qmōrēnt xpiane atq;
 honeste questatiōis. ne ab ebriosis auaris fraudato/
 ribz alcatoribz adulteris fornicatoribz spectaculoz
 amatoribz. remedioz saclegoz alligatozibz. p̄canta/
 tozibz. mathemathicis. vt quāuilibet artū īpiarū
 & malārū ~~diuiniton~~ diuiniatoribz atq; huiusmōi accis

+ iudicij

ita facile seducantur et ipamini sibi fore arbitrentur quia
videt multos qui xpiani appellantur et hoc amare et agere
et defendere et suadere, **Quod** ei **propter** sit **prostitutus** i
tali vita **perseuerantibus**, et **quod** sunt i ipsa ecclesia tolerandi
ex qua i fine separandi sunt diuinorum librorum testimonis
evidendum est. **Præmittendum** etiam inueniuntur cum i ecclesia
multos xpianos bonos verissimos ciues celestis iherusalem
si esse ipse expectat. **Ad** extremum ne spes eius i hoie po-
nat. sedulo monendus est, quia neque facile ab hoie iu-
dicari potest, quod homo sit iustus, et si facile posset
non ideo nobis propter exempla iustorum, ut ab eis iustifi-
cemur, sed ut eos imitantes ab eorum iustificatore nos
quod iustificari faciamus. **Hinc** et fiet quod maxime gremenda-
dum est, ut cum ille qui nos audit moribus et sciencia profice-
re optet, et viam xpi alacriter ingredi, nec nobis id audeat
assignare nec sibi, sed et seipsum et nos et quoscunque alios
diligat amicos i illo et propter illum diligat quod eum dilexit iumi-
ci, ut iustificans faciat amicum, **Hic** iam non te puto præptore
indigere, ut cum occupata sit terra vel tua vel eorum quod te audiunt
breuiter agas, cum autem largiora largius eloquaris, **Hoc**
et nullo admonente ipsa necessitas precipit, **Sed** illud pla-
ne non prætereundum est, ut si ad te quod scripsi cathesizandus veniet
liberalibus doctrinis exultans, quod iam deuenit esse xpianus,
et ideo veniet ut fiat, difficillimum omnino est ut non multa
mentium septuaginta hauris ignorat, quibus iam instructus ad
sacramentorum participationem tantummodo veniet, **Tales** et
non eadem hora qua xpiani fiunt, sed ante, solent diuina
et diligenter inquirere, et motus animi sui cum quibus possunt concitare
atque discutere, **Cum** hiis itaque breuiter agendum est, et non odiose
taulando que norunt, sed modeste perstringendo ita ut dicamus
nos velle quod iam nouerit illud atque illud, atque hoc modo cunctis
enumerare omnia que rudibus indoctisque taulanda sunt, ut si
quod nouit eruditus iste non tamen a doctore audiat et si quis

adhuc ignorat dū ea gmeoramus que illū nosse tā cre-
dimeq̃ discat. Nec ip̃e sane iūtilit̃ iērogat̃ q̃bq̃ rebq̃
motus sit ut velit esse xpianus. ut si libris cū p̃sua-
sū mēdis siue ~~canon~~ canonicis siue vetitū tractatorū
de hys aliq̃ i p̃ncipio loquaris. collaudās eos p̃ dū fignate
mentoy canonice auctoritatis. & et exponēdo sollertissima
diligēcia. maxieq̃ comedās i septuaginta canonicis admi-
rade altitudis saluberrimā hūilitatē. i illis atq̃ p̃ sua
cuiq̃ facultate aptū supioribq̃ & hoc i firmioribq̃ aū
stilū sonantioris & q̃si ornatioris eloq̃. Sane etiā exp̃-
mēdū de illo est. ut indicet quē maxie legerit. et q̃bq̃
libris familiarius ihesit vnde illi p̃suasū est ut sociari
vellet ecclē. Qd' cū dicit. si nobis noti s̃t libei illi. aut
ecclesiastica fama salē accepimq̃ a ~~cat~~ catholico
aliquo gmeorabili viro esse q̃sptos lecti approbemq̃.
Si atq̃ i alicuiq̃ heretici volumina iauerit. et nescies
forte qd' vera fides i probat. tenuit aū & catholicū ē
arbitrat̃. sedulo edocendus est plata auctoritate vniū
salis ecclē alioq̃ doctissimoq̃ hoīm & disputatioibq̃ et
septioibq̃ i eiq̃ veritate floretū. q̃q̃ & illi q̃ catholici ex
vita hac migrarūt. & aliq̃d hūm xpianarū posteris reli-
querūt i q̃busdā locis opusculoy suoy ṽl nō i intellectu
ṽl sicuti est hūana i firmitas minus valdes aac mēdis
abditiora penetrare. & veri similitudis aberrantes a veritate
presumptioibq̃ & audacibq̃ fuerūt occasio ad aliquā hēsi-
moliedā atq̃ gignēdā. Qd' mirū nō est cū de ip̃is cano-
nicis libris vbi oīa sanissime dicta nō s̃t. nō qd' aliq̃ ac-
cipiedo quedā q̃ ṽl s̃ptoy sensū ṽl se ip̃a veritas habet.
Nā si hoc solū qd' nō hūane i firmitati ad corrigēdū parate
libet ignorat. si qd' p̃uere ac p̃uere opimate s̃t aiositate
acerrima & p̃uicia arrogācia defusitate. multi multa
p̃nciosa dogmata concisa cōionis inuitate pepererūt.

Nec oia cu illo qui ad societate ppli xpiani no idiota ut
 aut. sed doctoꝝ libris expolitus atqꝫ exultus accedit.
 modesta collatio tractanda. sꝫ tantu assumpta papiendi
 auctoritate. ut caueat pꝫsumptioꝝ errores qꝫtū eiꝫ hūilitas
 que illa adduxit iā sentit admittē. Cetera vō scdm regu-
 las dꝫ doctrine salutaris siue de fide qꝫqꝫ narranda vel
 differēda sꝫ. siue de moribꝫ siue de tꝫptatioibꝫ eodꝫ modo
 pꝫcurrēdo quo dixi ad illā supꝫminatioꝝ viā oia referēda
 sꝫ. Sūt itꝫ quodā de scolis vñtarissimis grāmaticozꝫ ora-
 toꝝqꝫ vñtentes. qꝫ neqꝫ inter idiotas numerare audeas.
 neqꝫ itꝫ illos doctissimos. quozꝫ mēbꝫ ~~magna~~ rerū exa-
 tata questioibꝫ. ~~In~~ ~~hꝫ~~ qꝫ qui loquēdi arte ceteris hoibꝫ
 exelle vidēt. cū veniūt vt xpiani fiat. hoc aplius qꝫ
 illis illiteratis iꝫptire debemꝫ. qꝫ sedulo monēdi sꝫ. vt
 hūilitate iduti xpiana. discat nō qꝫtꝫnꝫ quos gignue-
 rūt morū vicia qꝫ vñbz aplius deuitare. et cordi casto
 lingua exorata nō nec qꝫferre audeat qꝫ etiā pꝫferre
 qꝫsuerat. Vñt itꝫ docti sꝫ scripturas audire diuinas.
 ne sordat eis solidū doqꝫ. qꝫ nō est tꝫlatū. neqꝫ arbitratꝫ
 carnalibꝫ sꝫgumētis involuta atqꝫ opꝫta dicta vñ facta sꝫ
 hoim que i illis libris legūt. nō euoluēda atqꝫ apere-
 da vt itelligūt. sed sic accipiēda vt lꝫ sonāt. de qꝫ ipā
 vtilitate secreti vñd etiā mistica vocāt qꝫ valeant
 sugmata labere ad amorē vñtatis ~~apꝫ~~ accēdū
 deutiendūqꝫ fastidiū torpore ipā expꝫiencia qꝫbandū
 est talibꝫ cū aliqd eis qꝫ i pꝫpꝫtu positū nō ita moue-
 bat ~~en~~ enodatioꝝ allegorie alicuiꝫ erunt. Sꝫb em
 maxie vñle est nosse ita esse pꝫponēdas vñbis sentētiabꝫ
~~vt~~ vt pꝫponitꝫ aīqꝫ corpi. Ex quo fit vt ita malle debeat
 vñtiores qꝫ differtiores audire sermōes. sicut malle de-
 bet pꝫudtiores qꝫ formosiores habē amicos. Nouerūt etiā
 nō esse vocē ad aures dꝫ. nisi cū affectū. ita cū nō mri-
 debūt si aliqꝫ amittēs tꝫmīstros ecclꝫe forte ~~ad~~ adaduer-
 terit vñ cū ~~hꝫ~~ barbarismis et soleocismis dꝫu vocare.

magnarū

+ ista

didicerit

ut eadē vba que pnuāat nō intelligē, perturbatq; disti-
guere. Non quia mīme corrigēda sūt. ut ppls ad id qd
plane intelligit dicat amē. s; tamē pic tolēanda sūt
ab eis qd ~~didicē~~ ut sono ī foro sic voto ī ecclā benedicti
Itaq; fortassis illa nōnūq; forte bona dictio: mīq; tamē
benedictio dī potest. De sacramēto at qd accepturi sūt.
sufficiat prudētiōib; audire qd res illa significet. cū
tardiorib; at aliquāto plurib; vbis & similitudinib;
agēdū est. ne qdēpnāt qd vidēt. s; hic tu fortasse exēpli
aliqud sermōis desideras. ut ipō tibi ope ostēda qmōdo
facienda sūt ista que monui. Qd qdē faciā quātū dno
adiuuāte potuero. s; pūs de illa hilaritate gparanda qd
pollicatus sū. dicē debeo. Iā ē de ipis pceptis explicandi
sermōis ī cathesizando eo qd sic vult ut xpianus fiat
quātū satis vult et qd pmissa epistolū. Indebitū qūpe
est ut etiā faciā ipō ī hac volumine que fieri oportere
picipio. Si ego facto ad cumulū valebit. Cumulus at
q pacto a me pfici potest anq; mēsurā debiti exple-
uero. Neq; ē est te maxie cōqueri audiui. nisi qd
tibi sermo tuus ~~vult~~ viliū abiectus qd vidēt cū aliq
xpiano nōie ibueres. Hoc at scio nō tā rerū que di-
cende sūt qb; & facis satis noui paratū & instructū.
neq; ipō locutionis topia. sed at tedio fieri ut illa cau-
sa quā dixi qz magis nos delectat & tenet qd ī silēcio
mēte cernim; nec inde volum; aduocari ad vborū
longe disparē strepitū. ut qz etiā cū sermo locutus est.
magis nos libet audire aut legē que melius dicta sūt.
& que sine mā cura & solitudine promūt. qd ad ali-
enū sensū repētinā vba coaptare tēto exitu sine
vtrū occurrat p sentētia. sine vtrū accipiat vtilit. ut
qz illa que rudib; istimāt eo qd nobis notissima
sūt. et pueritū nrō iā nō necessaria. piget ad ea sepissime

pedire nec tunc in vitiis et tunc in infirmitatibus cum aliqua vo-
 luptate iam grandiusculis animis graditur. **F**acit et loquedi
 tedium auditor immobilis. non quia humane laudis nos esse
 audire deest. sed quia ea que ministramus dei sunt. et quanto
 magis diligimus eos quibus loquimur. tanto magis cupimus ut
 placeant que ad eos porriguntur. salute. **Q**uod si non succedit com-
 tristamur. et in ipso cursu debilitamur et frangimur quasi frust-
 opa geramus. **N**on magis etiam cum auertimur ab aliqua re quam
 desideramus agere. et cuius actio qui nos aut delectabat. aut
 nobis magis necessaria videtur et cogitur. aut iussu aut quod offen-
 dere volumus. aut aliquorum ~~testibus~~ ^{testibus} inevitabili ista causa cathe-
 sizare aliquem iam gentium accedimus ad negotium cui magna
 tranquillitate opus est. dolentes quod neque ordine actionum no-
 bis procedit tenere quod volumus. nec sufficit omnibus possumus.
 atque ita ex ipsa tristitia sermo procedens minus gratus est.
 quod de ariditate mestitiae minus exuberant aliqui. **I**tem ex
 aliquo scandalo meror pectus obsedit. et tunc nobis dicitur
 veni loquere huic. proprius vult fieri. **D**icitur etiam ab ignorantibus
 quod nos clausi intus exiunt. quibus si affirmum nostrum ape-
 rire non oportet. suscipimus ingratum quod voluit. Et profecto
 languidus et stultus ille ~~et~~ sermo erit per verum cordis
 estuante fumanteque traiectione. **T**ot igitur ex causis quelibet
 eorum serenitatem nostre mentis obnubilat. sed in deum quidam
 sunt remedia quibus relaxetur illa contractio et fervore spiritus
 expulsumus et locutorem in tranquillitate boni operis. hilaris
 et dator diligere deus. **S**i et causa illa contristat quod
 intellectum nostrum auditor non capit. a cuius cacumine quodam
 modo descendet cogimur in sillabarum longe infra distan-
 tiam tarditate demorari. et cum gerimus quodammodo lon-
 gis et perplexis anfractibus perdat ex ore carnis quod celer-
 rimo haustu mentis bibuit. et quod multum dissimulat exit.
 videt ~~long~~ loqui et libertate. **C**ogitemus quod nobis propositum
 sit ab illo qui demonstravit nobis exemplum. ut sequamur

fab

¶ Quam

vestigia eius. ~~De~~ vis ei differat articulata vox nra
ab intelligēcie nre vniuersitate. longe differētiā est mor-
talis carnis equalitate dei. Et tamē cū i eadē forma
esset semetipm exinamuit formā serui accipis et
cetera. Quā ob causā? nisi qz factus est infimis infim.
vt infirmos lucrifacēt? Audi eiū imitatorē alibi etiā
dicētē. Hinc ei mēte excessum deo. siue tēperantes
sumus vobis. Salūis ei xpi qdellit nos iudicātes hoc.
qz vnus p oibz mortuus est. Qd modū ei patus est?
ipendi pro aīabz eoz? si eū pigeret iclinari ad aures
eoz? Hic gr factū est pūulus i medio nrm tēp mēte
fons filios suos. Nū ei delectat nisi amor iūct
dauertata et mutilata vba immurmurare? Et optat
hōies habē itantes. qbz id expleat. et suauis est matri
minuta māsā ispuere puulo filio q ipam mādere
ac deuotare gradiora. Nō ergo recedat de pectore etiā
cogitatio galline illi. que languidulis plumis tene-
ros fetus et susurrantes pullos qficta voce aduocat.
cūq blandas alas refugietes supbi. preda fiat aliti-
libz. Si ei itellūs delectat i penetrabilibz sincerissimis.
hoc etiā itelligē delectet qmōdo caritas. quāto officiosius
descendit i infima. tanto robustius re recurrit i itima.
p bonā qfacciā nūqū querēdi ad eis ad qd descendit
ppter eoz sempiternā salutē. Si at magis appetimq
ea que iā parata sūt et melius "lege" dicta v vel audire
et ideo piget inuito exitu ad corpus coaptare que
loqū tātū a vēitate rerū nō aberrēt aīmq. facile
est vt si i vobis audiret aliqd offenderit. ex ipsa
ocasioe discat q si re itellā grēpnēdā si minus
itegre aut minus ppe sonare potuit qd ideo sonabat
vt res itelligēt. Qd si quāne itirmitatis itēcio etiā
ab ipā rerū vēritate aberrauerit. qd i cūctis itadiis

+ si

ridibus ubi via strictissima tenenda est difficile
 potest accidere. tamen ne forte accidat. ut etiam hinc
 offendat. auditor non aliud nobis debet videri accidisse
 se. nisi quia deus expectari nos voluit. utrum cum me-
 tis placiditate corrigamur. ne in defensione nostri erro-
 ris maiore precipitem errore. **Ad** si nemo nobis die-
 rit. nosque eos qui audierunt oīno latuerit. nullus
 dolor est si non fiat. utrum plerumque aut nos ipsi involutes que dice-
 rimus. prophedimus aliqd et ignoramus quomodo cum dicitur acceptum
 sit. magisque dolemus quam in nobis feruet autem si cum falsum est
 libere acceptum. **Deo** oportunitate regna sicut nos ipsos in
 silencio prophedimus. ita curandum est ut etiam illi sensim cor-
 rigantur. qui non dei verbo sed plane nostris in aliquo lapsi sunt
 falsitate. **Si** vero aliqui timore vesano ceciderint nos
 gaudent suscitantes. detrahentes deo odibiles prebeat
 nobis materia excedere patientie cum misericordia. quia et pu-
 nientia dei ad penitentiam eos adducit. **Quid** cum est detestabilis
 et quod magis ~~causa~~ thesauriset. ipsa in die ire et reue-
 lationis iusti iudicii dei. quod de malo alterius mala diaboli simi-
 tudine atque imitatio tenet. **Nominum** etiam cum res omnia ve-
 reque dicuntur aut non velle aliquid aut contra opinionem et
 consuetudinem veris erroris. ipsa novitate asperam offendit
 et perturbat audientem. **Ad** si appuerit sanabileque se prebet
 auctoritatem rationumque copia sine ulla dilatione sanandus
 est. **Si** autem tacita et occulta offensio est. dei ~~inimicitia~~ ^{medicina} sperula
 ri potest. ac si resistit et curari recusaverit. consoletur
 nos dominum illud expropterea. qui offensis hominibus ex verbo suo
 et eorum duris refugitibus etiam hijs qui remanent ait. **Nunc**
 et vos volitis ire. **Paras** est fixum atque immobile debet corde
 retinere thesaurum captivum ab huius seculi babilonia decursis
 temporibus liberari. nullumque ex illa esse perituum. quia qui
 perierit non ex illa erit. firmum est fundamentum dei stat.

habes signaculū hoc. Nōuit dñs q̄ ei⁹ st̄a recedat ab iūq̄tate
oib⁹ q̄ nōiat nomē dñi. Ita cognūtes & iuocātes dñm i cor
nrm, mīq̄ tenebim⁹ iocētos. ep̄tus sermōib⁹ & nrm̄ pp̄
iocētos motus auduoz, delectabitq̄ nos ip̄a p̄fessio mo
lestiari p̄ misericordi op̄e. si nō i eo nr̄am gl̄am req̄ram⁹.
Tūc ei⁹ & v̄ opus bonū cū a cāitate iaculatz iaculatur
agēis iūctio. & t̄p̄ ad locū suū rediēs rursus i cāitate
reſcit. **Sectio** v̄o que nos delectat, aut aliqua auditio
melioris eloq̄i. ut eā promēdo sermōi nr̄o p̄pone
volētes cū pigritia v̄l tedio loquam⁹. alacriores nos
suscipiet. iocūdi⁹q̄ prestabit post laborē. et maiore
fiducia deprecābim⁹ vt loquat⁹ nob⁹ dñ⁹ q̄modo volum⁹
si suscipiam⁹ hilari⁹ vt loquat⁹ p̄ nos q̄modo possum⁹.
Ita fit vt diligētib⁹ dñi oīa cōauriat i bono. It̄a dñs si p̄
sūtata & puillis q̄gruēcia sepe repetere fastidim⁹. q̄gruam⁹
eis p̄ fratē nr̄m paternā maternā q̄ amorē & copulatis
cordi eoz enā nobis noua videbūt. Tantū ei⁹ valet cū
q̄pandis affectus. vt cū illi afficiūt⁹ nobis loquētib⁹.
& nos illis discētib⁹ habitem⁹ i iūctē atq̄ ita & illi
que audiūt quasi loquat⁹ i nobis & nos i illis discam⁹
quodāmod⁹ que docem⁹. **Nōne** acmē hoc solet cū loca q̄dā
āpla & pulchra v̄l vrbīū vel agroꝝ que iā sepe nos vidēdo
sine aliqua voluptate p̄teribam⁹ ostēdim⁹. eis que antea
nr̄q̄ viderāt. vt nr̄a delectatio i eoz nouitatis delectatiōe
renouat⁹. et tanto magis q̄to st̄ amiciatiorē. q̄ p̄ amoris
vinculū i quātm i illis sum⁹. i tantū & nobis noua fiūt
que vetera fuerūt. **Sed** si i rebus q̄c̄plandis aliq̄tū
p̄ficiam⁹. nō volum⁹ eos quos diligim⁹ letari & stupēre
cū intruēt opa manū hoīm. sed volum⁹ eos i ip̄am
artē q̄silū vt iūctūtoris attollē. atq̄ inde exurgē i ad
mirationē laudēq̄ om̄i creatis dei. vbi amoris fructus
sissim⁹ finis est. **Quāto** ergo magis delectare nos oportet.
cū ip̄m dñm iā discē hoīes accedūt. pp̄t̄ que dicenda

it' q'q; dicenda s' et t'cor nouitate inuari. ut si frigi-
 dior est solita nra p'dicatio. soluta eoy ~~predicatio~~ ~~aud~~
 audicio feruiscat. **H**uc accedit ad q'parada leticia,
 q' cogitamus & consideramus de qua erroris morte i' vna
 fidei t'raseat homo. Et si viros v'sitatissimos cu' bene-
 fica hilaritate t'rasimq; quado alicui forte q' errando labo-
 raueat demonstramq; ~~in~~ via. quanto alacrius & cu' gau-
 dio maiore i' doctrina saluari etia' illa que p' nos re-
 t'pere no' opus est pambulare debemq; cu' animi mise-
 randia & errorib; soli fatigata p'itinea paris. ipo q' nob'
 ea p'stitu' iubete deducimq;. **P**ed reuera multu' est
 p'ducare i' loquendo vsq; ad t'minu' p'stitu'. cu' mouet
 nos videmq; audiat. **Q**uod siue no' audeat religionis
 timore g'strictus voce aut aliquo motu corporis signi-
 ficare approbatione sua. siue huana v'candia rep'mat.
 siue dicta no' itelligat. siue g'epnat q'n q'd nob' no' cer-
 netib; anim' ei' incertu' est oia sermone **p**ceptanda s' que
 ad eu' op'itandu' & t'q; de latebus eruenda possint vale.
Nam & timor nimius atq; ipedies declaratione iudi-
 ci' eius blada exhortatio pellendus est. & i'tinuadu' fra-
 terna societate v'candia t'p'etanda & i'trogatio q'redu'
 vtru' itelligat. & danda fiducia. ut si q'd ei' contradicadu'
 videt libere p'ferat. Querendo etia' de illo. vtru' hec
 aliqu' ia' audiuit. et fortassis cu' t'q; nota & prolata no'
 moueat. **E**t agendu' p' ei' responsio. aut vt planius et
 enodatiue loquamr. aut opinione contraria refellamq;
 aut ea que illi nota s' no' explicamq; latius. sed breuiter
 g'plicemq;. eligamq; aliq' ex his que mystice dca s' i' fa-
 ctis suis libris. et maxie i' ipa narratioe que aperitudo
 & relaxado n'r sermo dulcescat. **Q**uod si nimis tardus
 est. et ab oi' tali suauitate absurdus & auersus. mise-
 ricordit' suffereendus est. breuiterq; decursio ceteris ea que
 maxie necessaria s'. de vnitare catholica. de t'p'tationib;

de xpiana cōsuetudine p̄p̄ futurū iudiciū tribuit iocunda
l̄. magisq; p̄ illo ad deū q̄ illi de deo multa dicēda ~~et~~
Sepe etiā fit ut qui p̄mo libere audiebat v̄l audire
uel stād fatigatus. nō iā laudās sed ositas labia adu
cat. et se abire v̄l etiā iuitus ostēdat. **Q**uā vbi senserimq;
aut renouare oportet eiū aī. dicēdo aliq̄ honesta hī
lātate conditiū et aptū rei que agit. v̄l aliq̄ valde mī
randū et stupēdū. v̄l etiā dolēdū atq; plāgendū. et ma
gis de ip̄o. ut p̄p̄a cura pūctus euiliger. qd̄ tamē nō
offendat eiū v̄cidiā. asperitate aliqua: sed potius fa
miliaritate cōaliat. aut oblata sessione succurre q̄q;
sine dubitatioe melius fiat vbi dēbet fieri potest. ut
a p̄ncipio sedēs audiat longe queq; q̄sultius i q̄busdā
eccl̄ijs t̄as marinis nō solū antistes loquūt. ad p̄lm
sedētes. s; ip̄i etiā p̄lō sedilia subiacēt. ne q̄sq; i firmior
stans lassatus. a saluberrima iēctioe auertat. et iā
cogāt abscedē. **E**t tamē multū iēst. si se q̄sq; de mag
na mltitudine p̄trahat ad reparandas ~~vires~~ vires.
q̄ iā sacramētorū societate deuictus est. et si ille discedit
qd̄ plerūq; iēuitabiliter v̄rget. ne iēctiore defectu victus
etiā cūdat. qui p̄mis sacramētis iūctus est. et pu
dore ei nō diat cur eat. et iēctitate stare nō sinit.
Exptus hec dīo. **N**ā fecit hoc qd̄a cū cū cathesizand
homo rursusq;. **V**nde magno ope p̄candū eē didici.
Quā et fēat arrogāciā nr̄am cū viros fr̄es nr̄os
v̄l etiā qd̄ maiore sollicitudinē curādū est. ut sint fr̄es
nr̄i. corā nobis sedere nō facimq;. **E**t ip̄m dñm nr̄m
cui assistūt angeli. sedēs mulier audiebat. **H**anc si
aut becius sermo est futurus. aut cū sessui locus
aptus nō est. stantes audiāt. **S**ed cū multi audiūt.
et nō tūc iūcti. nā cū vñg aut dno aut pauci qui
p̄p̄ia venerūt ut p̄p̄iam fiat p̄cūlosa loqm̄ stā
tibq;. tamē si iā sic op̄imq;. salte aīaduerso ~~ad~~

auditoris tedio et offerenda sessio est. primo vero prius vi-
 gendus ut sedeat. et dicendum aliqd quo renouet. quo
 etiā cura si qua forte inuicē eū auocare ceperat. fugiat
 ex aīo. Quā ei cause iocunde sint. cur iā tacitus recuset
 audire iā scēti aliqd aduersus iocūdes cogitationes se-
 culariū negociorū dicat. aut hilari ut dixi aut tristi mo-
 do. ut si ipse sit que mētē ~~tristat~~ cedat quasi notati accu-
 sate. Si aut ipse nō sit et audiēdo fatigatus est cū de illis
 tēp ipse sint. qm qd ignoramus iopinamū aliqd et extra ordi-
 nariū eo modo quo dixi loquimur. a tedio renouat. Tectio.
 si et breue sit. maxie qz extra ordinē itērit. ne moribū
 fastidiū cui sōueire volumus. etiā augeat ipā medicina.
 acceleranda sit cetera. et p mittendus atqz exhibendus finis
 ppter. Si at qfregit aīū cū aliq^o actiois cui tēp magis
 necessariū iā suspēsus est omīssio. et ppter tristis tūmū
 causēstas. cogitare debet excepto qd' scimus misēdit
 nobis agēdū esse qd' cū hōibz agimz. ut ex officio sūce-
 rissime cūctatis hoc ergo excepto incertū ē qd' utilius
 agamz et qd' oportunius. aut it' mittamz aut oīno omī-
 tamz. Quia ei mēta hōim p qbz agimz qualia sint apud
 deū nō nouimz. qd' eis ad cōpū expediat. aut nulla aut
 tenuissima et incertissima qūctura. suspicamz potius q' cō-
 phēdimz. Rurp' nō qd' agēdas p mō captu ordinare
 debemz quas eo modo quo statuimz si pagē potēimz.
 nō idēo gaudimz qz nobis: si qz deo sic eis agi placuit.
 Si at aliqua incidit nēctas. qua noster ille ordo tūdet.
 flectamz facile nō fragamz ut quē deū mō pposuit. noster
 ipse nō sit noster. Equius est em ut nos eius. q' ut ille nām volūtatē
 fēit. qz ordo agēdarū nām quē mō arbitrio tenē volumz
 ille vñqz approbatus est. vbi potiora pcedūt. Sūc g' nos
 dolemz hōies a dño deo mō tūto potiore pcedi. ut corpō
 quo nām amamz ordinē iordinati esse cupiamz. Vñqz
 ei melius ordinat qd' agit. nisi q' paratior est nō agere

qd' diuina p'tate prohibet: q' cupidior agere qd' huana co-
gitatio meditat'. diuina multe cogitationes s't i corde viri.
q'silum at d'm manet iet'nu. Si v'o ex aliquo scandalo
perturbatus animus no valet eadere serenū iocundūq' ser-
monē. tantū esse cūctatē oportet i eos p' q'b' xps mor-
tuus est volēs eos p'cio sanguis sui ab errore sc'larū
morte redimē. ut h'ocipm qd' nobis tristibus nūciat'. presto
esse aliquē qui desideat fieri xpianus. ad q'solationē illi
resolutionēq' tristitiē valē debeat sicut solēt luctuū gau-
dia dolorū dolorē lenire dāpnorū. **Nō** ē scandalū nos co-
tristat alicuius. nisi quē p'ire i'firmū v'l credidū v'l videm'9
ille igit' q' i'ficiendus aduenit. dū sp'at' posse p'ficere.
dolorē deficiētis abstergat. q' z si timor ille suggerit'
ne fiat profectus filius gehēne. dū mlti t'les versant'
ante oculos. ex q'b'9 oriūt'. ea q'b'9 vrimur scandala. nō
ad retrahendos nos p'tinē debet. s'z magis ad excitandos.
quatinus quē ibidem moneam'9 ut caueat imitationē
eorū. **Quōd'** qui nō ipā veritate s'z solo nōie p'p'iani s't. Nec
eorū turba cōmotus. aut sectari velit eos. aut p'p'm nolit
sectari p'ut' eos. z aut nolit esse i eccl'a dei vbi illi s't. aut
talib' ibi vult esse quales illi s't. Et nescio q'modo i huius
modi ardentior sermone est. cui formit' subministrat
p'sens dolor. ut nō solū p'griores nō sumus. s'z corp' di-
cimus ardentius atq' vehementius. quo securiores frigi-
dus z **lētius** lentius q' dicerem'9. gaudeam'9q' nobis
ocasionē dari vbi motus animi n'rī sine fructificationē
nō trahat. Si at' de aliquo erratu n'rō v'l p'ccō nos met-
tendo q'ph'eat. nō tātū meminerm'9 sacrificiū deo sp'm
esse g'ribulati. s'z etiā illud. q'z sicut aqua ignē. sic ele-
mosina extinguit p'ccm. et q'z v't m'it'ia magis volo q'
sacrificiū. **Sicut** g'o si p'clitarem'9 in cōdio. ad aquā vtiq'
dimerem'9 quo possit extingui. et gratularēm'9 si q's eā
de p'ccō offerret. ita si de n'rō feno aliqua p'ccī flāma

surrexit. et per ista studium data occasio misericordis
 fini opis tui de oblato fonte gaudemus. ut inde illud quod
 exarserat opprimatur. nisi forte tu stulti sumus. ut alacrius
 arbitremur cum pane curredum quo vestire surtidis impleamus.
 quod ~~est~~ cum verbo dei quo mentis istud editis istruamus.
 Huc accedit quod si tantummodo posset hoc facere. non facere
 ac nihil obesset. Felicitas in periculo salutis non in proximi.
 sed in oblato remedio sperneremus. Cum vero ex ore domini
 tam blanda sonet. sermo neque et piger daretur pecunia mea
 numularius. que tande demencia est. quam patrum non angit. ideo ^{nam}
 rursus velle pecunare non dando pecunia dominum volenti et pete-
 ti. Huius atque huiusmodi cogitationibus et considerationibus depulsa cu-
 ligine cordis ad intelligendum aptatur iterum ut suavit-
 er bibat quod ipse atque hilariter de cunctis libertate pro-
 rapit. Hec enim non tam ego tibi quam omnibus nobis dicit ipsa dilectio
 que diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum quod datus est
 nobis. Sed mihi etiam illud. quod priusquam promittere non debe-
 bat iam fortasse debitu[m] plagitas ut aliquid sermonis exempla-
 ri si ego aliquid antehic non me pigeat explicare. et
 itandum tibi ponere. Quod priusquam faciam volo cogites aliam
 esse mentionem dictantis cum lector futurus cogitatur.
 et aliam loquentis cum presens auditor attendit. et in corpore aliam
 in secreto monentis dum nullus alius qui de nobis indicet
 preesto est. aliam palam docentis. quam aliquid dissimularet opinari
 tum constat auditus. Et in hoc genere aliam cum docet unus
 et ceteri aut tamen indicantes aut attestantes que sibi nota
 sunt audiunt. aliam cum o[mn]es cōter quod ad eos perferamus ex-
 pectat. Et rursus in hoc ipso aliam cum quasi privati cōse-
 dat ut sermocinatio consuevit. aliam cum populus tacens
 unus de loco superiore dicturum suspensus itur quicunque
 it est et cum ita dicimus verum pauci assint. an multi do-
 ti ^{an} indotti. an ex utroque genere mixti. velum an rustici.
 an hi et illi simul. an populus ex omni hominum genere copulatus
 sit. fieri enim non potest. nisi aliter atque aliter afficiat locum

atq; auditurū. & ut sermo q̄ p̄fert affectiōis cū a quo
p̄fert quēdā quasi volū gerat. & p̄ eadē diuersitate
diuerse afficiat. iūcē presētia sua. Sed qz de rudibz
ibūdīs de incipō tibi cōfūs sū alit̄ atq; aliter me mo-
neri. cū ante me cōfessandū vīdō eruditū tēre
cūcē ~~p̄~~ peregrinū diuitē paupere p̄uatū honoratū.
i p̄tate aliqua cōstitutū illius aut illius gētis hōiem
illius atq; illius etatis aut sexus. ex illa aut illa secta.
ex illo aut illo vulgari errore videntē. ac p̄ diūsiūte
motus meī. sermo ip̄e & p̄cedit & progredit̄
& finit̄. Et qz eadē oibz debet̄ cūctas. nō eadē est oibz
adhibēda mediāna. Ip̄a itē cūctas alios p̄tulit cū alijs
iūrmat. alios curat edificare. alios cōtremisat offendē.
ad alios se iūclinat. ad alios erigit. alijs blanda. alijs
severa. nulli iūmīca. oibz mater. Et qz nō ex p̄tē eadē
cūctate que dico cū vīdet nos. qz facultas aliqua nobis
donata delectat laudabiliter iūnotescē tōre multitudinis
inde nos b̄tōs p̄uat. Deus at̄ i cui⁹ asp̄cū mīrū gerit⁹
q̄pedit⁹. vult hūilitatē nrām & laborē nrām & dimittit
oīa p̄tā nrā. q̄mōb̄e. si qd̄ tibi i nobis placuit. ut a/
liqua obseruatione sermōis tui a nobis audire q̄retes.
melius vīdō & audiedo nos cū hec agim⁹ q̄ legēdo
cū hec dictamus edisseres. Sed tamē faciāms aliquē
vīssē ad nos q̄vult esse p̄p̄ianus. et de genē f̄c̄ ideatū.
nō tamē rusticanoz. s; urbanoz. q̄lēs apud cartaginē p̄lēs
experiri se nātē est. iūrogatū etiā vtrū p̄p̄ vite p̄tē
aliquā cōmodū. an p̄p̄ regē que post hāc vitā sperat
xp̄ianus esse desiderat. p̄p̄ futūā rēse rēspōdissē
tali fortasse a nobis iūstrueret̄ alloq̄o. Deo gr̄is fia-
ret. valde tibi gratulor. et gaudis de te. qd̄ i t̄m̄is & p̄c̄^{ta}
rūulosīs hūi⁹ sēlī tēp̄tatiōibz de aliqua vera & cōcta
securitate cogitasti. nā & i hāc vitā hōies magnis labo-
ribz regē querūt & securitatē. s; p̄p̄ianis cupiditatibz
nō iūveniūt. Volūt ei regēscē i rebus iūquietis & nō

pmandibz. timoribz qz doloibz eos agitat. nec qeros
 esse pmittit. Si ei diuicias velut homo reſeſcere. ma
 gis ſupbus effiat qz ſecurus. An nō videmz. qz mlti
 eis ſubito pderit. multi ei qz illas perierit. aut cū
 eis habē cupiūt. aut cū eis oppreſſis a cupidioribz
 auferūt? Quē ſi etiā p totā vitā cū hoīe pmaneret
 t nō deſereret dilectore ſuū. ipd illas ſua morte deſe
 reret. Quāta eſt ei vitā hoīs etiā ſi ſeneſcat. aut cū
 ſibi hoīes optat ſenectutē. qd aliud optat niſi longā
 ſtimitatē? Sic z honores huij ſeli. qd ſi niſi tū ciphus
 z la mītas z ruine pculū. Quia ſic ſcriptura ſcā dicit.
 Dis caro ſenu. z claritas hoīs vt flos ſeni. ſenū aruit.
 flos dēdit. vſū at dñi manet ietnū. Ideo qz vērā re
 quie. vērā felicitatē deſiderat. & debet tollē ſpem ſuā
 de rebz mortaliſbz z pterentiſbz. et cū collocare i vbo
 dñi. vt herēs ei qd manet ietnū. etiā ipd cū illo maneat
 ietnū. Sūt etiā hoīes qz nec diuites qūūt. nec ad vanas
 honoz pōpas ambiūt puenire. ſi gaude z reſeſcere volūt
 i poplis z ſocietatibz z i theatris atqz ſpectaculis ni
 gacitatis. que i magnis ciuitatibz gratis habet. S; ſic
 etiā ipi aut qſumūt p luxuriā paupertatē ſuā. et ab
 egeſtate ſua poſtea i ſurta z ſinectus. z aliqñ etiā i
 latrocinia pſiliūt z ſubito multis z magnis timoribz
 iplēt. Et qui i populi pā paulo ante carabūt. iā planctz
 carcelis ſompiāt. Et iudis at ſpectaculoz ſūt demonibz
 ſiles clamoribus ſuis iatando hoīes vt ſelūicē cedat.
 ſcūqz habent gretioſa certamina. qz ſe nō leſerūt dū i
 place itano plō cupiūt. Qd ſi adūerit eſſe gordes. tūt
 eos oderūt z pſequūt z tñj cōſulores vt fuſtibz ver
 beret. exclamāt. et hac iniquitatē facē etiā iſtā iudice
 cognūt. Si at horredas adūſus iūice iūmicias eos
 excutere qgnouerit. ſine ſint equi appellat. ſine
 ſonici. z thimelia. ſine aurige. ſine venatores qz
 miſeros nō ſolū hoīes cū hoībz. ſ; etiā hoīes cū beſtijs

+ Iam

in certamine pugnaque gemitur. Quo maiore adusibus tunc
discreidia fuerint senserit. eo magis amat et delectatur
et iocundus fieri et sanctos iocundat plus adusibus seipos ita
mores ipsi spectatores alter per altero. quod illi quorum itam
itam provocat. si itamodo spectare desiderat. et modo
et sanitas pacis tenere animi potest. quod discordis et cer-
taminibus patitur. Qualis est cibus sumitur: talis valetudo
quod est. Postremo quibus itama gaudia non sunt gaudia.
tamque qualiacumque sunt et quatuorlibet delectet iactantia
diuiciaru. et tumor honoru. et vorago popinaru. et bella
theatroru. et inuidia fornicationu. et prurigo emaru.
aufert omnia ista vna febriacula. et adhuc vinctibus tota
fustam beatitudine subtrahit. Remanet et saucia glaciaria.
deu sensura iudicis. quod noluit habere custodiam. et inuit asperu
dum. quod dulce prem. querere et amare coepit. Tu aut
quod vna regere que post hac vna christiani permittitur quibus.
etiam hic ea inter amarissimas vna huius molestias
suave iocundaque gustabis. si eis quod ea permittit. precepta di-
lexeris. Cito et senties dulciores esse iusticie fructus.
quod iusticie. et verius atque iocundius gaudere hominem de
bona glaciaria et molestias. quod de mala inter delicias.
quod non sit vna coniungi ecclesie dei. ut ex ea spale aliqua
utilitate recipias. Sunt et quod apta voluit ad propriam. ut
aut permittat homines a quibus spalia quomodo expectant.
aut quod offendere noluit quod timet. Sed isti reprobi sunt.
et si ad tempus eos ponat eos ecclesie sicut arca usque ad
tempus utilitatis palam sustinet si non se correxerit.
et apta futura sempiterna regere christiani esse coeperint.
in fine separabunt. Nec sibi blandiantur. quod in arca possunt
esse cum frumento dei. quod in horreo cum illo non erunt. si igni
dehinc destinabunt. Sunt etiam alij meliores quod spale. si
tamque non minore periculo. quod in deum timet et non in rebus
propriam nomen. et simulato corde iurat ecclesiam dei. sed

et nec

i ista vita expectat felicitate. ut feliciores sint i rebus
 terrenis. q̄ illi q̄ nō colūt deū. **I**deo q̄ viderit quosdā se
 beatos i ipso ista felici prosperitate pollicere & excedere. se at
 vlt' minus habere ista vlt' amittere. peribat q̄ sine causa deū
 colat. & facile a fide deficiat. Qui at q̄ beatitudinē sempiternā
 et perpetuā vitam que post hac sibi futurā promittit vult fieri
 xpianus. ut nō sit i igne eternū cū dyabolo. sicut regnū odorū
 metret cū xpō. vnde ip̄e p̄cipimus est. cauitus i oī tēptatōe.
 ne p̄peris rebus corumpat. et ne frangat aduersis. & i ha
 būdāna bonorū frenorū modestus & temperans. & i tēbulatōibz
 fortis & p̄cax. q̄ etiā i tēptatōe p̄uenit ad tale nīm. ut plus
 amet deū q̄ timeat gehēnā. **U**t etiā si dicat illi deus. vtere
 delictis carnalibz sempiternis. et q̄m potes peccā. nec mo
 rieris nec i gehēnā mitteris. sed meū tantū modo nō eris.
 exhorrescat & oīno nō peccat. nō iā ut nō i illud q̄ timet
 nō cadat. sicut ne illū que sic amat offendat in quo vno est
 reges quā oculus nō vidit nec auris audiuit nec i cor hōis
 ascedit quā p̄parauit deus diligētibz se. **D**e qua re significat
 scriptura & nō tacet. qd' ab initio mūdi ex quo deū fecit celū &
 terrā & oīa que tēte sūt. sex diebz opatus est & i septimō die re
 quieuit. **P**otest et op̄e ex vno momēto ip̄s oīa facere. Non
 at laborauerat ut requiescat. qm̄ diuit & fecit. mādauit & creata
 sūt. sicut ut significat qd' post sex etates mūdi huius. septimā
 die. etate nō septimō die requiescat. et i sabbatū suū. qz ip̄s i illo
 requiescat post oīa bona op̄a i q̄bz et seruauerit. qz ip̄s i illis op̄at
 q̄ vocat & p̄cipit. et delicta p̄cāta dimittit. et iustificat eū
 q̄ p̄us erat ip̄ius. **S**icut at cū illi ex dono ei⁹ bene opant.
 rē dicit ip̄e opari: sic cū ~~illo~~ i illo requiescat. rē dicit
 ip̄e requiesce. **N**ā qd' ad ip̄m attinet. ~~pausat~~ a nō quē ^{pausat} pausat
 q̄ labore nō feruit. **F**ecit at oīa p̄ vbiū suū. et vbiū ei⁹ ip̄e
 xp̄s. i quo requiescat mundi & oīs celestes mūdissimi sp̄s i scto
 silencio. homo at p̄ccō lapsus. p̄didit req̄e quā habebat i ei⁹
 diuinitate. et recipit eā i ei⁹ hūanitate. **I**deo q̄ oportuno
 ip̄e quo ip̄e faciebat oporuit fieri homo factus est. & de fecit natus
 est. **A**t nunc q̄m gēminari nō potuit ip̄e nunc potius.

nec

mandatus. Ipse autem sanctus veterum et reuelatione spiritus cognos-
uerunt et prophetauerunt, et sic salui facti sunt credendo quod uideret
ut diligenter deum qui sic nos dilexit ut unicum filium suum mit-
teret. qui humilitatis nostre mortificationis ductus et a peccatoribus
et pro peccatoribus moreretur. Ita et omni ab iustis et sanctis mysteriis
huius altitudo figurari promittitur; non cesset. quoniam deus opus
et bonum et iustum et misericordem. qui fecit omnia bona siue magna
siue parua. siue eterna siue temporalia. siue que uidentur siue
seculi et terra et mare. et in celo sol et luna et cetera sidera. et
terra arborum et fructuum et animalia siue animalia
nature. et omnia corpora uel celestia uel terrena. siue que
non uidentur siue in seipsis quibus corpora vegetantur et uiuantur.
fecit et hominem ad imaginem suam. ut quodammodo ipse per
omnipotentiam suam preestet uniuersae creature. sic homo per intelli-
gentiam. qua etiam creatorem suum cognoscit et colere posset omnibus ter-
renis animalibus. fecit illi etiam adiutorium secundum suam. non ad carnali-
tem concupiscentiam. quoniam nec corruptibilia corpora tunc habebat
ante eos mortalitatis inuaderet. pena peccati. si ut habet et vir-
ginitatem de seculo cum ei precesset ad deum. sed illi preberet immutandam
in sanctam atque pietatem sicut ipse esset gloria dei cum eis sapiam
sequeretur. Imago constituit eos in quodam loco perpetue beatitudinis
que appellatur septimum paradysum. preceptum illis dedit. quod si non
transgrederebantur. in illa secundum immortalitatis beatitudine permanerent.
si autem transgrederebantur. supplicia mortalitatis expenderent. Pre-
sciebat autem deus deus eos transgressuros. sed tamen quia conditor
est et effector omnium bonorum magis eos fecit quam fecit et bestias
ut impleterentur bonis fructibus. Et utique melior est homo etiam
peccator quam bestia. Et preceptum quod non esset seruaturus ma-
gis dedit ut esset excusabilis cum eos uindicare cepisset
Quod et homo fecit. laudabile in suis factis inuenit deum.
Si uero egerit laudabile inuenit per iustitiam promoueri. Si per-
cauerit laudabile inuenit per iustitiam suppliciorum. Si peccatum com-
missum ad uiam uindictae reducit. laudabile inuenit per misericordiam
indulgentiarum. Sicut ergo non facit deus hominem. prius cum per

peccatum pognoscent. cū & stante coronaret. & raderet
 ordinaret. et singulis adiunaret sp & vbiq; ipse gl'osus.
 bonitate iusticia clemēcia maxie. qz & illud p'f'abat
 de p'p'ine mortali tate eis futuros scōs qui nō sibi que-
 reret. si creatori suo gl'am daret. et colendo ab oī cor-
 ruptioe lib'ati. cū angelis scōs sp viue & h'c vnuere
 mereret. **Qui** ei hoīb; dedit liberā arbitriū. ut nō scī
 nōitate f'igeret volutate deū coleret. dedit etiā ange-
 lis. et ideo nec angelus q' cū spiritib; aliis satellitibus suis
 supbi edo deseruit obediētia dī & dyabolus factus est.
 aliq' nocuit deo f' sibi. **Notuit** ei deus ordinare dese-
 retes se aīas. et ex carū iusta miscia i'f'iores p'tes
 creature sue quēientissimis & g'gnetissimis legib;
 admirandē disp'etatiois ornare. **Idē** nec dyabolus aliq'
 deo nocuit. qz vel ipse lapsus est. vel hoīem seduxit ad mor-
 te. nec ipse homo ī aliquo minuit v'itate aut potestate
 q'ditoris sui. qz quāq; sue seducte a dyabolo ad id q'd de
 p'hibuerat p'la volutate g'sensit. **Iustissimis** dī legibus
 oēs dāpnati sūt. deo gl'oso p' eq'tate videte ipi ignomi-
 mosi p' turpitudine pene. ut homo a suo creatore
 auersus. v'itus dyabolo subdet. et dyabolus hoīem
 ad creatore suū cōuerso vincēdus p'ponet. ut q'cūq;
 dyabolo vsq; ī fine g'sentiret. cū illo n'et ī sup'bia etna
 q'atq; at hūiliaret se deo. et p' eis g'v' dyabolū vinceret.
 etna p'mia mereret. **Nec** hoc nos mouē debet. quia
 multi dyabolo g'sentiūt. et pauci deū sequūt. qz et f'ra-
 mēū ī op'uos palcarū valde pauciorē habet nūm.
Sed sicut nouit agricola q'd faciat de t'g'eti arēno pa-
 lee. sic nichil est deo mltitudo p'ccōy. q' nouit q'd de illis
 agat. ut administratio regni ei; ex nulla p'te turbetur
 atq; turpet. **Nec** ideo p'uidus est viciisse dyabolus.
 qz scū plures cū q'ib; a paucis viceret attraxit. **P'ue**
 itaq; ciuitates. vna t'g'oz. alia scōz ab uicio gen'is
 humani vsq; ī fine scī p'ducūt. nūc p'mi v'it corpib;
 sed volūtatib; separate. in **duo** iudici; vō etiā corpe
 die

Reuerentia est.

separare. **p**er et hoies amantes supbia et tpale dnatione
cu vano aplo et popa arroganc. oesq sps q tlia diligut
et glam sua pbertie homi querut. simul vna societate
diuini p. sed sepe aduersu se. p hys rebus dimicat. pa
ri tamen cupiditatis i eade pfuditate picipiant. et sibi
mori meritorqz silitudine quingut. Et rursus oes hoies
et oes sps huius di glam queretes no sua. et cu pie
tate scitantes. ad vna ptinet societate. Et tamen deus
misericordissimus. et sup ipios hoies pater est. et pater
eis pntis atqz correctionis boni. Ma et qd oes diluui
deleuit. excepto vno iusto cu suis quos i archa seruari
voluit. Nouerat qd qd se no correcturi esset. verum
ne cu p eta anos archa fabricata est. pdicabat eis
vbiq ira dei pntia sup eos. et si conuerteret ad deu
perderet eis sicut pepit postea minime ciuitati agdi p
tencia. cu ei p ppham futurum uerum pnuiciasset. **N**on at
fuit deus etia illis quos nouit i malicia pferuati
ros. das p. uedi spaciū ut mām patētia exerceat.
et i formet exēplo suo quo nouerim quātū nos oportet
tolerabiliter malos sustinē. cu ignorem quē postea futuri
sint. quādo ille pepit et finit. os omne quē nichil
futuroz laret. pnuiciabat tamen etia diluuii sacramēto. qd
p lignū. iusti libenti st futura etia. quā rē p. et de
xps misterio sue crucis ab huius tēli submersioe suspēdit.
Neqz et deus ignorabat. qd etia ex illis q fuerūt i archa
seruari nascituri erāt mali. qui facie tēre iustitibus
uerū ipleret. **S**ed tamen et exēplū futuri iudici dedit.
et sūq liberationē. ligni misterio pnuiciauit. **M**a et
post hoc nō cessauit repullulare malicia p supbia et
libidines et illicitas ipietates. cu hoies deserto creatore
suo. nō solū ad creaturā deus cōdidit lapsi st. ut p do ale
ret qd fecit deus. sed etia ad opa manū homi. et ad
fabroz artificia curruerūt aīas suas. vbi de illis tur
pina dyabolus et demonia eupharēt que se i talibus

figmentis aditari venerariq; letaret dū errores suos hu-
 manis errorib; pascat. Neq; tūc sane defuerūt
 iusti. q; deū pie quereret. & supbia diaboli pinceret.
 cūc illius fr̄ ciuitatis. quos regis sui xpi natura
 humilitas p spm reuelata sanauit. Ex q̄b; abrahā
 pius & fidelis dei seruus dectus est. cui demōstraret sacra-
 mētū filij. ut p̄ imitationē fidei oēs fideles om̄i gēti filij
 eius futuri diceret. Ex illo natus est p̄p̄s. a quo vnq; verus
 deus coleret q̄ facit celū & terrā. & oēs gētes simulacris
 & demōnis seruiret. In eo plane p̄p̄o multo quidē
 futura ecclā p̄figurata est. vnt et ibi multitudine carna-
 lis quo p̄p̄ visibilia beneficia colebat deū. Erāt etiā illi
 pauci. futura redē cogitantes. & celestē pat̄r respicientes. q̄b;
 p̄phetas reuelabat. Futura humilitas dei regis & dñi
 nri ihu xpi. ut p̄ eā fidē ab oī supbia & humore sanaret.
Hoc s̄cō q̄ p̄cesserat tpe natiuitatē dñi. nō solū sermo.
 sed etiā vita & coniugia & filij & facta. p̄phetā fuit hui; tpe.
 quo p̄ fidē passionē xpi ex gētib; congregatū ecclā.
 p̄ illos s̄cōs p̄uarchas & p̄phetas carnali p̄p̄o ihu q̄ postea
 iudei appellati s̄. et visibilia beneficia ministrabat. que
 carnalit a dño desiderabat. et exortationē penarū cor-
 poraliū. q̄b; p̄ tpe freret. sicut corp̄ dñi iac agnoscit.
 Et i hīs tamē oib; mysterijs spiritalia significabāt. que
 ad xp̄m & ecclā p̄tinerēt. cui h̄ ecclā membra erat etiā
 illi s̄c̄i q̄m̄s i hac vita fuerūt. anq̄ scdm carnē xps dñs
 nascet. Ip̄s ē vnigenitus filius dei. vbi p̄p̄s. ecclē & cor-
 p̄m p̄p̄i. p̄ qd̄ fca s̄ oīa. h̄o p̄p̄ nos fca est. ut totius
 ecclē t̄p̄ totius corp̄is caput esset. Sed velut totus homo
 dñi nascit. etiā si manu i nascendo p̄mittit. tamē vni-
 uerso corp̄i sub capite coniecta atq; opacta est. Quēad-
 modū etiā nō nulli i ip̄is p̄uarchis ad hui; tpe ip̄ius
 nri signū manu p̄missa nati s̄. ita oēs s̄c̄i q̄ ante dñi
 nri ihu p̄p̄i natiuitatē i terris fuerūt. q̄m̄s ante nati s̄.
 tamē vniūso corp̄i aūq; ille caput est. sub capite colē-

seruit. ppls q̄ ille delatus ī egiptū seruauit durissimo et gra-
uissimis laboribus eruditus. quesuit liberatorē dñi, et
missus est eis de ipso p̄lo fons dei seruus moyses qui ī
v̄tute dei magnis miraculis terreus tūc īpiam gēte
egiptioꝝ. adduxit inde p̄lin dei p̄ mare rubrū. vbi disce-
des aqua. viā p̄buit transeuntibus. Egi p̄ci at cū eos
p̄sequeretur, ~~redē~~ redētibꝝ ī se fluctibꝝ dimerisi
erit. Itā q̄admodū p̄ diluuiū aquis terra purgata
est a neq̄cia p̄ciꝝ qui tūc ī illa t̄ydanosē delati s̄t, et
iusti euaserūt p̄ lignū. sic ex egipto exiens ppls dei p̄ aq̄s
iure iustit̄ie q̄bus ip̄s hostes q̄supti s̄t. Nec ibi defuit lignū
sacramētū. Nā v̄ga percussit moyses vt illud miraculū
fieret. Vtūq; signū est sc̄a baptismi. p̄ qd̄ fideles ī nouā
vitā transeunt. p̄ciā v̄o eoz t̄q̄ ī iūiciā delēt. atq; moriūt
aperius at xpi passio ī illo p̄lo figurata est. cū iusti
sūt ouē occidere z mādūare. z de sanguīe eius postes
suos signare. et hoc celebrare oī āno z appellare pascha
dñi. Manifestissime app̄e gūheria de dñō ihesu xp̄o dicit.
quia t̄q̄ om̄s ad imolandū ductus est. cuiꝝ passiois z cru-
cis signū ī fronte hodie t̄q̄ ī poste signāduꝝ est. oēs q̄
xp̄iani signāt. Inde p̄ desertū ppls ille ductus est p̄ qua
dragita ānos. Accepit etiā legē digito dei sc̄ptā. quo
noīe significabat sp̄s sc̄s. sicut t̄ euāgelio mātes
tissime declarāt. Neq; ei deus forma definitus est corp̄is.
nec sic ī illo mēbra z digiti cogitadi s̄t q̄admodū videmꝝ
ī nobis. sed qz p̄ sp̄m sc̄m dona dei sc̄s diuidūt vt cū
dimerisa possūt. nō tamē discēdat a ~~discedē~~ ~~discedē~~ q̄cordia
caritatis. In digitis at mēbris apparet quedā diuisio
nec tamē ab v̄nitate p̄cisio. siue p̄pterea siue p̄pter
aliā quācuq; causam sp̄s sc̄s appellatus est digitus dei.
nō tamē cū hoc audimꝝ. hūmāni corp̄is forma cogitanda
est. Accepit gō ille ppls legē digito dei sc̄ptā ī tabulis la-
pideis. ad significandū duriciā cordis ~~cor~~ illorū qd̄ legē
nō erāt īpleturi. Legē at nō īplet. nisi caritas. Ideo
A Corporalia app̄e dona desiderātes a dñō. magis carnali timore q̄
spiritali caritate tenebātur.

multis sacramentis visibilibus onerati s^t quo seruili
iugo p^rmet^t iⁿ obseruationib⁹ cibor⁹ & iⁿ sacrificijs animaliu.
& iⁿ alijs inuisibilib⁹ que tamē signa erāt rerū spiritaliū
ad dñm ih̄m xp̄m et ad eccl̄am p^rmetitū, que tūc a pau-
cis & intelligebāt ad fructū salutis, et obseruabāt ad cō-
gruentiā t^{em}p^{or}is, a multitudine vō carnaliū tātmōdo ob-
seruabāt et nō intelligebāt. **P** multa itaq³ & varia sig-
na rerū futurarū quas longū est oēs cōnumerare,
et eas nūc iⁿ eccl̄a videm⁹ impleri. p^rductus est ille ppl̄s
ad t^{er}ra p^rmissionis, vbi t^{em}p^{or}aliter carnalit⁹q³ regnaret
& modo desiderij sui, qd³ tamē terrenū regnū spiritalis
p^rmaginē gessit. Ibi ih̄m cōdita famosissima ciuitas
dei seruicē iⁿ signo libere ciuitatis que celestis ih̄lm
dicat³. qd³ vbi est hebreū & iⁿ iⁿ p^rnt⁹ visio pacis. Cuius
ciues s^t oēs s^cificati hoīes qui fuerūt et q³ s^t & q³ futu-
ri s^t. et oēs s^cificati sp̄s etiā q³q³ iⁿ excelsis celoz p^rib⁹
pia deuotio obsecerat dō. **H**ui⁹ ciuitatis rex est dñs
ih̄s xp̄s vbi dñi quo regūt sūmī angeli, et vbi hoīem
assumēs vt eo regenerēt, & hoīes qui simul oēs cū illo
iⁿ a^{et}erna pace regnabūt, ad hui⁹ regis p^rfigurationē
iⁿ illo f^reno regno ppl̄s isrl⁹ maxie eminuīt rex dauid,
de cui⁹ semine scdm carnē vāt, et verissimus rex n^r
dñs ih̄s xp̄s q³ ē sup oīa bñdictus iⁿ s^cla, q³ vlt⁹ iⁿ illa
t^{er}ra p^rmissionis gesta s^t iⁿ figurā xp̄i v^{er}it⁹ & eccl̄e, que
iⁿ s^cla libris paulatī discē potēis. **P**ost aliquot tūmē
gnationes ostedit aliū t^{em}p^{or} ad rē maxie p^rinēte, nā
captiuata est illa ciuitas ~~et~~ & multa p^r ei⁹ educta iⁿ ba-
bilomā. **S**icut at ih̄lm sigt ciuitate societateq³ scōz, sic
babiloma sigt ciuitate societateq³ iⁿiquoz, qm̄ dicit³
iⁿ p^rnt⁹ q³ fusio. **D**e q³q³ duab⁹ ciuitatib⁹ ab exordio ge-
neis hūmī vsq³ iⁿ fīnē s^cli p^rmitte t^{em}p^{or} varietate cō-
currētib⁹, & vltio iudicio separādis paulo ante iā ~~et~~
dixim⁹, illa q³ captiuitas ih̄lm ciuitatis, & ille ppl̄s iⁿ
babilomā ductus ad seruicū ire iubet³ a dñō p^r iⁿ hēmiā

F regnū

ne imitat³
ipia dyaboli
supbia & an-
geloz eius

illius tyris yllam, Et extiterunt reges babilonie sub quibus
 illi serviebat q' ex eor' occasione comoti, quibusdā miraculis
 agnosceret et coleret et soli inberet omni verū deū qui
 condidit v' multā creaturā. Iussi s' at et orare p' eis a quib'
 captivi tenebantur, et t' eor' pace pacē sperare, et ad g'g'
 nados filios et domos edificandas et plantandos ortos et
 vineas, Post septuaginta at' annos p'mitti eis ab illa
 captivitate liberatio. Hoc at' totū figurare significabat
 eccliam p'p' t' oib' s'c'is ei' q' s' ei'us d'lm celestis servitu'
 vā fuisse s' r'egib' hui' s'c'i. Dicit ei et apostolica doctrina,
 vt ois aīa sublimiorib' potestatibus subdita sit, et vt
 reddat oib' oīa, cui tributū tributū, cui vectigal vecti-
 gal et cetera que solas dei nrō cultu' q'statutioib' humane
 p'cipib' reddim'q, qn et ipse dñs hui' sane doctrine prebet
 exēplū, pro capite hoīs quo dat idutis tributū solūe nō
 dedignatus ē. ^{ad} Iubet at' etiā seruū xpīam et bonū fideles
 dñs suis t'p'alib' equanimiter fidelit'q' servire, quos
 iudicaturi s' si vsq' t' finē u'quos i'venerūt, aut cū quib'
 equalit' ~~et~~ regnaturi s' si et illi ad verū deū conversi
 fuerit, ~~dimittit tamen p'p'at~~ Oib' tamē p'p'at ser-
 vire hūane p'atib' atq' t'rem'is, quousq' post t'p'us
 p'finitū qd' signat septuaginta aīa ab istius s'c'i q'susioē
 t'p' de captivitate babilonie sicut d'lm liberet eccliam, Et
 cui' captivitatis occasioē, ipi etiā terreni reges desertis
 ydolis pro quibus p'sequebāt' p'p'ianos omni verū deū et xpī
 dñm cognoverūt et colūt, p' quib' paulus ap'ls iubet orari,
 etiā cū p'sequeret' eccliam, Sicut ei dicit, obsecro itaq'
 p'mū fieri de p'p'atōib' adriaticōib' et p'ellatōib' grātū actioē
 p' regib' p' oib' hoīb' et oib' q' t' sublimitate s' vt sequā
 et t'raquillā vitā agam' cū oī pietate et cūctate. Itaq' p'
 ipas data est p'p' actioē ~~et~~ t'p'alib' ad edificandas spirita-
 liter domos et plantandos ortos et vineas, nā ecce homo

Iheronimus

Isti sermones edificamus atque plerumque, et hoc fit per orbem totum
 terrarum cum pace legum prophetarum sicut id apostolus dicit. Dei agri
 cultura. Dei edificatio est. Et post annos quod septuaginta quibus
 missa gubernaverat. Ut finem tempus perficeretur. tamē
 ut ipsa figura interpretaretur facta est in illius restitutione edificationis
 templi dei. Sed quod totum figurate agebatur: non erat firma pax
 et libertas reddita iudeis. Itaque postea a romanis victi sunt
 et tributarii facti. Et illo sano tempore ex quo finis promissionis accipe-
 rent. et regere habere ceperunt. ne in aliquo regni suorum completum
 esse arbitrantur quod eis liberator christus promittebatur. apertius
 per multas prophetias prophetatus est populo. non solum ab ipso dauid
 in libro psalmorum. sed etiam a ceteris et magnis et sanctis prophetis
 usque ad tempus captivitatis in babilonia. Et in ipsa captivitate
 fuerunt prophete. qui viderunt dominum ipsum populum liberatorem omnium prophete-
 tarum. Et postea quod templum transactionis septuaginta annis resti-
 tuitum est. tales pressuras et calamitates a regibus gentium in
 dei perpassi sunt. ut intelligeret nodum velle liberatorem quod
 non spiritualiter liberatorem intelligebatur. sed per liberationem carnali
 desiderabat. Factis ergo quibus etiam sancti. quarum prima est ab
 inicio gentis humanam. ab adam qui primus homo factus est usque ad noe
 qui fecit archam in diluvio. Inde secunda est usque ad abraham. qui pri-
 clausus est omnibus quod gentium. que fide ipsius imitaretur. sed tamē
 per progeniem carnis sue. futuri populi iudeorum qui ante prophetiam
 facti gentium vniuersi in omni ore omnium fratrum populos vniuersi vniuersi
 deum colunt ex quo populo saluaretur populus veniret secundum carnem. Isti
 cum articuli diuini etiam eminet in veteribus libris. Reliquarum
 autem trium etiam euangelio declarat. cum carnalis origo domini nostri ihesu
 christi commemoratur. Nam tertia est ab abraham usque ad dauid regem.
 Quarta a dauid usque ad captiuitatem. qua populus dei in babilonia
 transmigratione. Quinta ab illa transmigratione. usque ad ad-
 uentum domini nostri ihesu christi. ex cuius aduentu sexta etiam agitur.
 ut in spiritualibus gratia que paucis tunc patriarchis et prophetis nota
 erat. manifestaretur omnibus gentibus. ne quisquam deum nisi gratis

x. idz

f. illa

cederet. nō visibilia p̄mia seruitutis sue. & p̄ntis vite
felicitate. s; sola vita et̄na i qua ip̄o deo fruere. ab illo
desideris vt hac secula etate nob̄ humana renouetur
ad ~~p~~ p̄maginē dei. sicut sexta die homo factus est ad
p̄maginē dei. **T**ūc ei & lex implet̄. dū nō cupiditate rerū
tp̄alia s; caritate illius q̄ p̄cipit. fuit q̄q; p̄cepit. **Q**uīs at
nō redamare affectet iustissimū & misericordissimū
deū. q̄ prior sic amauit iustissimos & supplicissimos hoīes.
vt p̄t̄ eos mitt̄t unicū filiū p̄ quē fecit oīa. q̄ nō sui
mutatioe s; hoīs assumptioe homo factus nō solū cū eis
vīde. sed et̄a pro eis & ab eis posset occidi. Itaq; nouū
testamētū h̄eduatōis sempiternę manifestans. i quo re
nouatus homo p̄ grām dei ageret nouā vitā. hoc est
vitā spirituale vt oētus ostēdet p̄mū i quo carnalis
p̄lā agēs veterē hoīem. exceptis paucis īelligētib; &
p̄iarchis & p̄phetis et nō nullis latētib; sc̄is carnalit̄
vīcēs carnalit̄ p̄mia desidebat a dño deo & i figura
spiritualit̄ bonorū accipiebat. **Q**uā go bona et̄na cōtēp
sit homo f̄tus dñs ip̄s. vt q̄tēpnēda mōstraret. et
oīa terrena mala sustinuit que sustinēda p̄cipiebat.
vt neq; i illis quereret felicitas. neq; i istis īfelicitas
timeret. **N**atus ei de matre. que p̄uis a viro ītacta
cōceperit. s; q; ītacta p̄māserit. virgo gēp̄ies. virgo
paries. virgo mories. tamē fabro desponsata erat
oēm typū carnalis nobilitatis extinxit. **N**atus et̄a i
ciuitate bethloem. que inter oēs iude ciuitates ita
eat exigua. vt hodieq; villa appellet̄. noluit p̄p̄ de
cuiusq; terrene ciuitatis sublimitate gloriari. **P**aup̄
et̄a factus est. cuius s; oīa & p̄ quē creata s; oīa. ne
q̄sq; cū i cū crederet de terrenis diuitiis auderet ex
tollī. **N**oluit rex ab hominib; fieri. quia h̄militatis ostē
debat oīa miserie. quos ab eo supbia separauerat.

quibus semper in eius regnum vniuersa creatura testetur.
Turrit. qui oves pascit. sumit. q. p. que arat. ovis potius
 et q. spiritalis panis est. et sursum. fons q. sitientia. ab in-
 ne terrestri fatigatus est. q. seipm. nobis via fecit. et celum.
 velut obmurmuravit et abscedit cora. quia dicitur. p. que multum
 locutus est et surdus audiuit. **V**ictus e. q. de infirmitatis
 viculis soluit. **F**lagellatus est. q. omni doloy flagella de
 homin. corporibus finivit. **M**ortuus e. q. mortuos suscitauit.
 sed et surrexit. nup. mortuus. ne ab illo q. sic dicit
~~de~~ morte gressu. quasi nup. futura. **I**nde q. firmatus
 disciplis querens est. cu. eis quadraginta diebus. eis de spet
 tibus ascendit. et celum. **E**t q. pletis a resurrectione quinquaginta
 diebus. misit eis spm. scm. p. miserat. et p. que diffusa caritas
 in cordibus eorum non solum sine opere. s. etia. cu. iocunditate
 lege possent implere. que data e. iudicis i. dicit preceptis q. ap-
 pellat decalogum. que rursus ad duo redigunt. ut diligamus
 deum ex toto corde ex tota anima ex tota mente. et diligamus
 proximum sicut nosmetipsos. na. i. his duobus preceptis tota
 lege applicat. p. pedere ipse dominus et dixit i. euangelio. et suo
 manifestauit exemplo. **K**ia. et p. isrl. ex die quo p. pascha
 i. imagine celebratur. oues occidit et manducates. cuius san-
 guine potus eorum ad salutis tuelam signati s. ex ipso g. die q. n-
 quagesimus dies impletus est. et lege acceptum septem digito-
 rum. quo nunc ia. dipm. significari spm. scm. sicut post d. m.
 passionem et resurrectionem q. est vera pascha. quinquage-
 simo die ipse sps scm. discipulis missus est. non ia. lap-
 deis tabulis corda dura significans. sed cu. esset i. vni loca
 congregati i. ipa. iherlm. factus est subitus de celo sonus q. si-
 ferret. et flatus vehemens. et visus e. illis lingue diuise quasi
 ignis. et ceperunt lingue loqui. ita ut oēs q. ad illos vene-
 rat sua lingua cognosceret. ad illa. et ciuitate ex o. tra. que ie-
 bat. iudei. quatuor. dispersi erant. et diuisas linguas g. m.
 diuisas didicerunt. **P**erinde cu. tota fiducia p. p. p. i. n. o. r.
 eius multa signa faceret. ita ut quodam mortui. et a.

palit. cruci
 us est. qui
 nat. n. o. s.

f. q. s. q.

scilicet petro umbra eius tengeret & resurrexerit. Sed cum
videret iudei tanta signa fieri & ei non. que p[er] p[ro]ph[et]iam
p[er] p[er] erro[re]s quasi p[er]ierunt. alii u[er]itatem p[er] ad p[er]sequendo
p[re]dicatores eius ap[osto]los. alii u[er]o idip[su]m ap[osto]lus admiratores.
q[ui]d[am] ei[us] n[omi]ne que ueluti a se oppressu & uictu r[es]erant
t[ame]n miracula fieret p[er]t[er]endo q[ui]si ar[re]derunt i[st]u[m] m[un]di
lia iudeo[rum]. **N**o[te] erat i[st]a illi t[em]p[or]alia beneficia t[em]p[or]aliu[m]
regnu[m] desideratores a deo. nec p[ro]missa reg[is] p[ro]p[ri]um car
nib[us] expectatores. sed i[m]mortaliter i[n]telligentes. et dili
gentes cu[m] qui p[ro] ip[s]is tanta mortaliter p[ro]tulit. et eis ut q[ui]
ad sui sanguinis effusione[m] p[ec]c[atu]m donauit. & i[m]mortalite[m]
a se sp[er]anda & desideranda ex[em]plo sue r[es]urrectionis ostendit.
Itaq[ue] i[n] p[re]teritis h[ab]itis t[em]p[or]alia desideria mortificatores. et
sp[irit]ualis uite nouitate flagitatores. sicut p[re]cep[er]at d[omi]n[u]s
i[n] eu[an]geliis uidebat o[mn]ia que habebat. & p[ro]p[ri]a reru[m] suaru[m] ante
pedes ap[osto]l[orum] ponebat. ut ip[s]i dist[ri]buere[n]t unicuiq[ue] sicut opus
e[ss]et. **D**iu[er]sesq[ue] xp[ist]iana dilectio[n]e gaudere. no[n] dicebat aliq[ui]d
sunt. si erat illis o[mn]ia q[ui]a. & a[n]i[m]a & cor vnu[m] i[n] deu[m]. **D**einde
etia[m] ip[s]is a iudeis carnalib[us] cu[m]bus carnis sue p[er]fessionem
p[er]secutione[m] passi atq[ue] dis[se]ssi s[un]t. ut latius x[rist]us cor[por]is dis[se]ssi
sio[n]e p[re]dicaret. et imitaret[ur] etia[m] ip[s]i p[er]fessionem d[omi]ni sui.
quia q[ui] p[ro]pter eos m[an]ifestus passus fuerat. m[an]ifestos
p[ro] se pati iubebat. **E**x ip[s]is t[em]p[or]u[m] p[er]secutorib[us] fuerat etia[m] ap[osto]l[us]
paulus & i[st] xp[ist]ianos maxie sequebatur. **S**ed postea credens
et ap[osto]l[us] factus: missus est ut gentib[us] eu[an]geliu[m] p[re]dicaret.
gratiora p[ro]fessus p[ro] n[omi]ne p[ro]p[ri]i. q[uam] ferret con[tra] n[omi]ne
xp[ist]i. **E**ntias atq[ue] q[ui]tutes p[ro] o[mn]ib[us] gentib[us]. qua eu[an]geliu[m] semina
bat ip[s]e se p[re]cipiebat. ut q[ui]m ip[s]i ex p[re]dico[rum] cultu uicini
tes ad vnu[m] deu[m] co[n]cedu[m] ruder. no[n] facile poterat p[ro]p[ri]us
suis uocatis & dist[ri]butis seruire deo. oblatio[n]e faceret
i[n] pauperib[us] s[er]u[is] q[ui] qui erant i[n] ecc[lesi]is iudeis que x[rist]o ardi
derant. **I**ta illos t[em]p[or]u[m] milites. illos atq[ue] t[em]p[or]u[m] stipendiarios
p[ro]uinciales apostolica doctrina constituit. inserens eis x[rist]u[m]
velut lapide[m] angulare[m] sicut p[ro]ph[et]ia p[re]muniat[ur] erant.

simile potest inueniri gaudio vite quā scī acceptū ē. in
 nullis amariū potest. gaudia potest semper nūc liquor
 cruciatibus comparari. **Itaqz** facer q̄firma respō i eius
 nate atqz adiutorio. cui credis aduersus ligas eoz q̄ fide
 mām uideat de q̄d apud de seductora vba loq̄t. maxie
 poles uideat fide resurrectionis. Sed ex tēpo arde futurū
 te esse cū facis. quādo eris ante nō dno facis nūc esse
 te vides. **Ubi** et est ista moles corpis tui et ista forma
 membrorū q̄ copago ante p̄mū **āno** p̄mū natus
 vel quā p̄mū i matris utero acceptus uestis. **Ubi** et
 her moles et hęc ista forma corpis tui. **Nōne** de oculis huius
 creatur scilicet dno deo insibiliter formare possit i luce
 certisqz etatū nūc i motis p̄mū magnitudinē formāqz
 suū. **Ubi** q̄d difficile est deo. qui etā aggeres nubū
 ex ~~oculis~~ oculis i momento contrahit. et otegit celū i tētu
 sp̄s reddē iū quāntū corpis tui sicut ēat qui cū facē potuit
 si nō uat. **Ubi** de q̄d faceret et iquise. q̄ oū que videt q̄
 perendo hūmāno oculis subtrahi. salua et integra se oīp̄erē
 cie dei. q̄ ea cū uoluit sine vlla et difficultate i reparabit ^{mona}
 eā. ut i hūis corpibz reddat hōies factorū suoz rationē i q̄ba
 ea fecerūt. et i hūis mētibz aut q̄mirationē celestis iū
 rapsionis p̄mētibz p̄p̄atis. aut corruptibilia corpis
 conditionē p̄mētibz iūp̄atis. nō que morte soluitur. si
 que materia sempiterna coloribz prebat. **Ubi** q̄d p̄mū
 bile fide et morat bonos. **Ubi** p̄mū illa cometa vbi
 nec totos res deficiūt nec toti moriūt. q̄ba sine fine moris
 est nō posse i iūp̄atibz mori. et exardescere amore atqz desi
 derio sepiēne vne sp̄s. vbi nec op̄osa ē actio nec iūp̄es
 desideriosa. laus dei ē sine fastidio sine defectu. nullū i
 aīo rediū. nullus labor i corpore. nulla idigētia. nec tua
 cū subiectis desideris. nec p̄mū cū sūbuenē festinē.
Ubi de hūis deus ē et facietas se iūp̄atibz ciuitatis i illo
 et de illo sapit b̄nqz vinctis. **Ubi** efficiēt i sicut ab illo p̄
 missū speramus et oportamus equales angelis dei

dūtaxat que
 iusticia eius
 reparada ē
 iudicat

et cum eis parit illa timentis peruenit in per spiritum in qua nunc
 per fide ambulamus. **C**redimus et quod non videmus ut ipse me
 ritus fidei etiam videat quod credimus et tunc mereamur ut equa
 liter patris et filii et spiritus sancti et ipsi timentis unitate. quomodo
 si hoc ea omnis de non in ab eis fidei et spiritus sancti fillis
 plonemur. si quod platonis purissima et auctissima in illa
 silencio sorbeam. **H**ic tene fixa in corde meo. et in ora deum
 cui credis. ut teneat te aduersus temptationes dyaboli. et
 esto cautus ne tibi aliunde hostia ille subrepat. quod ad sola
 cum male ~~et~~ volentissimum damnationis sue cum quibus dignetur
 igitur. **N**on est per eos solos qui christianum nomen oderunt. et dolent
 eo nomine occupari esse omnes fratrum. et adhuc simulacris et
 demoniorum curiositatibus seruire desiderant. audit ille tem
 ptare christianos. si et per eos quod paulo ante quicquam de
 vniuersa ecclesia velut putata vire perios. qui heretia et vltima
 matia dicunt. conat etiam id quod inuicem. **P**er tamen id etiam
 aliqui conat et per iudeos temptare atque seducere. **P**er maxime
 cauendum est ne per hereticos qui sunt in ipsa catholica ecclesia quod velut
 palam utique ad corpus ecclesie sue sustinet vniuersis qui tem
 ptat et decipiat. **I**psa et deus patet est in illos. ut suorum et
 laicorum fide atque prudentia per illos perueniant exerceat et
 firmet. **E**t quod de multis eorum multi proficiunt. et ad placendum
 deo miserati animas suas magno impetu continent. **N**on est oculus
 sibi per pericula dei thesaurisunt in die sine iusti iudicium.
 si multos eadem oportetis patientia perducit ad saluterrima
 perpetue doloris. **N**on donec fiat exerceat per omnes illos qui in
 terram via tenet. non sola tolerancia. si etiam misericordia. **M**ultos
 govisurus es ebriosos. auaros. fraudatores. aleatores. ad
 ulteros. fornicatores remedia sacilega sibi alligantes. per
 toribus et mathematicis vel quicquidque ipsorum artium diui
 nationibus deditos. aduersurus etiam quod ille tunc implet
 ecclesias per dies festos christianorum. que implet et theatra per dies
 solennium paganorum. et hoc videtur ad imitandum septaberis. **E**t
 quod dicitur: **Q**uod etiam nunc in vltis nostri. **N**on est nescias

omnino.

multos q̄ appellat̄ p̄p̄ian̄ hoc oīa mala op̄ari que fecit
 quicquid. et aliquāto fortasse graviora fac̄e hōes non
 ignorab̄ quos non appellat̄ p̄p̄ianos. Sed si hoc aīo
 videri ut quasi securus illa facias. multū erras. nec
 tibi p̄bit nomen p̄p̄i. n̄ experit ille severissime iudicare.
 qui prius dignatus est misericordissime subire. **P**robat
 et ista et ait i. euāgelio. **N**ō oīs q̄ dicit michi dñe dñe.
 intrabit i regnū celoz. s̄ is q̄ facit voluntate patris mei. q̄li
 dicit michi dñe i. nō illa dñe i. nōis tuo māduquimq̄ et bibimq̄.
Oibz q̄ i. talibus opibz p̄seuerat dāpnatio finis est. **Q**uā
 ergo vides multos nō solū hoc fac̄e. sed etiā defende atq̄
 suadere. tunc te ad legē dā et nō sequaris p̄nauitatioē
 eoz. **N**ō cū scdm̄ eoz sensū. s̄ scdm̄ illiq̄ veritate iudicabis.
Nō iudicare hominē quos vides amare teā regē tuū. quā
 tos ei iudicatus es. si et tu talis esse ceperis. **N**ā si spec
 tuculis cū illis esse cupiebas. et eis iherē qui teā vel au
 rigā v̄l venatore vel alique hystione simul amabāt.
 p̄tō magis de delictis debet eoz quicquid teā amat
 dñi. de nūq̄ erubescet amator eoz quia nō solū ipse nō
 potest vici. sed etiā delictores suos reddet iudicos. **A**er
 tamē etiā i ipis hominē qui te v̄l p̄cedit vel tibi comitat̄
 ad deū spem tuā collocare debes. quia nec i teipso
 debes quātūcūq̄ p̄feceris. s̄ i illo qui eos et te iustifi
 cando tales facit. **S**ecurus es et de deo quāp̄ mutat̄
 de hōe at nemo prudēter securus est. **S**i illos q̄ nō
 dū iusti s̄. amare debemq̄ ut sint. q̄to ardetis qz
 iā s̄. amandi s̄. **S**ed aliud est dilige hōem. aliud spem
 pone i hōe. **T**antūq̄ inter est ut illud deus iubeat.
 hoc phibeat. **S**i at aliquas v̄l iustitias v̄l tribulationes
 p̄ nōie xpi passus nō defecis a fide nec a via bona
 demaneris. maiore mercede accepturus es. **Q**ui at
 i hīs opalolo cesserit. etiā minore p̄uit. **S**ed hūilis
 esto deo. ut nō te p̄mittat tēptari ultra vires tuas.
Hys dictis interrogandus est an hoc credat atq̄ obser
 uare desideret. **Q**uā cū respondit solēmiter. ~~et~~ vtiq̄

t quo

710

significandus est & eade moro tractandus. De sacramento
 sane qd' accepit cū ei bene gmadatū fuerit. signacula
 quide rerū diuinariū esse visibilia. s; res ipas inuisibi-
 les i eis honorari nec sic habeda esse illā spēm bndictioe
 significatū qad modū habet i usu quolibet. Dicēdū etiā
 qd' sig' inficit et sermo ille quē audiuit. qd' i illo condit
 cuius ille similitudinē gerit. Deinde monedus est ex hac oc-
 casioe. ut si qd' etiā i scripturis audiat qd' carnalit' sonet
 etiā si nō intelligit. credat tamē spirituale aliqd' signifi-
 cari qd' ad frōs mores futurūq; vna ptineat. Hoc at ita
 breuiter distat. ut qd' audiet ex libris canonis qd' ad di-
 llectionē caritatis et veritatis & scitatis. & ad dilectionē
 p'pini referre nō possit. figurate dictū vlt' gestū esse cre-
 dat. atq; ita conet' intelligi. ut ad geminā dilectionē re-
 ferat. Ita sane ut p'pini nō carnalit' intelligat. s; oēm
 q' cū eo i illa scā caritate potest esse. siue iā siue nodū appa-
 reat. et ut de nullius hōis correctioe desperet. quē patie-
 ria dei videt viuē. nō ob aliud sicut dicit apls aut. nisi ut
 adducat ad p'nticiā. Si longius tibi videt iste sermo. q'
 tū presente rade hōiem instruit. ea tibi dicē breuius lo-
 quore tamē esse debere nō puto. Quāq; it' est multū
 qd' res cū agut' moueat. et qd' audiat p'sentia nō solū ferre
 feniā & fidere ostēdat. Cū at sceleritate opus est. vide q' fi-
 ale explicare tota rē poscit. fac rursus adesse aliqd' q' velit
 esse xpianus. Ergo & it' rogatū illud qd' superior respōdisse.
 q' et si nō hoc respōdet. hoc cū respōde debuisse dicēdū est.
 Deinde hoc modo cetera q' exceda. Vere frater illa magna &
 vna b'itudo est. q' i futuro scō scō p'mittit. Quā vō visibi-
 lia trahunt. et oīs huius scōi p'pni & delit' & curiosius it'eri-
 bunt. et scōi ad it'itū trahit amatores suos. A quo it'eri-
 tu hoc est p'pni sempiternis de q' misericors volēs hōies libe-
 rare si sibi p'pni nō sint iuncti. et nō resistat miseric' eatoris
 sui. misit filiū suū vngētū hoc est vba suū equale sibi. p'
 qd' reddidit oīa. & manēs qd' i sua diuinitate. & nō recedēs

a patre. nec i aliquo mutatus. assumendo tamē hoīem. et
i carne mortali hominibz apparēdo vēit ad hoīes. vt quāmodū
p vnu hoīem q̄ p̄mus fr̄us est. id est. mors intravit i genus
huānū. q̄ oīes sūt mulierū sive seducte a dyabolo vt p̄ap̄tū
dei trāsgrederet̄. sic p vnu hoīem ~~et~~ q̄ etiā deus est dei
filius p̄p̄m ih̄m. deletis oībz p̄c̄is p̄c̄itis credētes i eū
ad eū etiā vitā ingrederet̄. Quia ei que nūc vides i carā
dei et sub xpi noīe p totū orbe terrā ante sc̄la iā p̄dicta
sūt. et sicut ea legim⁹ uā et videm⁹ et inde edificamur
i fidē. Factū est ergo aliqñ diluuiū p totū terrā vt p̄c̄ores
deleteret̄. et tamē illi q̄ euaserūt i archa facimēti futu
re ecclē demonstrabat que nūc i fluctibz scli natat. et p
lignū crucis xpi a submersioē libeat̄. **P**redictū est abrahe
fidei seruo dei vni hoīi. qd̄ de illo esset p̄lō nasciturus qui
colet vnu dū inter ceteros gētes que colebat̄ p̄dola. et
oīa que illi p̄lō vētura p̄dicta sūt. sic erūt vt p̄dicta sūt.
Pphetatus est i illo p̄lō etiā xps rep̄ oīi sc̄o et deus
vētinus ex semine ip̄i abrahā sc̄m carnē quā assūpsit.
vt oēs etiā filij esset abrahe q̄ fidē ei⁹ imitaret̄. et sic
f̄m est. **N**atus est xps de maria v̄gīe. que ex illo genere
fuit. **P**redc̄m est p iulias qd̄ i cruce passū⁹ esset ab eodē
p̄lō iudeorū. de cui⁹ genere sc̄m carnē uēiebat. et sic f̄m
est. **P**redictū est qd̄ resurrectur⁹ esset. resurrexit. et sc̄m
ip̄a p̄dicta p̄phetā aīcendit i celū. et discipulis misit. sp̄m sc̄m.
Predictū ē nō solū a p̄phetis. s; etiā ab ip̄o dño ih̄u xpo. qd̄ ecclā
ei⁹ p vniūsa mūdū orbe terrā esset futura p sc̄o martiria
passioē q̄ disseminata. et tūc p̄dictū quādo adhuc nō ē ei⁹
et latebat gētes. et ubi notū ēat iridebat. et tamē i v̄tutibz
miraculorū ei⁹ sive que p se ip̄s. sive q̄ p seruos suos fecit
dū aīcīat̄. hec et credūt̄. iā videm⁹ qd̄ p̄dictū est esse q̄plātū.
reges q̄ ip̄os fr̄es q̄ antea p̄sequebat̄. xpianos iā xpi noīe
subiugatos. **P**redc̄m est etiā qd̄ sc̄mata et h̄eses ex ei⁹ ecclā

essent exire, et sub eius nomine per locum ubi posset sua non propter
gloriam quaerere, et ista completa sunt. Manifestum est, quod sicut ista predicatio
venerunt, sic etiam illa videri sunt. Quiaque in istis et bulis
adhuc restat, et iudicii dies qui separabit omnes ipsos a iustis
in resurrectione mortuorum, et non solum eos qui sunt extra ecclesiam,
sed etiam ipsi ecclesie paleas quod oportet usque ad novissimam veti-
lationem paucissime sufferat, ad ignem debent segregari.
Qui autem irridet eius resurrectionem, putantes quod caro ista quia
putrescit, resurgere non potest, ad penas in ea resurrecturi sunt,
et ostendet eis deus, quia qui potuit hoc corpus facere antequam essent,
potest et in momento restituere sicut erat. Quos autem fideles reg-
naturi cum Christo ita resurgent in eodem corpore, ut etiam immutari me-
reantur ad corruptionem angelicam, ut fiat ecclesie angelis dei sicut
et dominus ipse promissit, et laudet eum sine aliquo defectu et sine al-
liquo fastidio, sicut videntes in illo cum tali gaudio et beatitudine, qua
si nec dici nec cogitari ab homine potest. Tu itaque credis ista,
cum temptationibus, quod diabolus querit qui seculum perdat, ut non solum
per eos qui extra ecclesiam sunt, sive pagani sive heretici sive iudei,
non te hostis ille seducat, sed etiam quos in ipsa ecclesia catholica
videtis male vivere, aut immoderans voluptatibus veteris
et glutturis, aut impudicis aut vanis curiositatibus vel illi-
citis deditis, sive spectaculorum sive immodicorum aut divinationum
diabolicarum, sive in populo et tempore avaricie atque superbie, sive in
aliqua vita qua lex dampnat et punit, non eos miteris, sed
potius quingaris hominis quod iudicatus est facile si et tu talis
facis, et simul colas et diligas deum gratis, quia totum premium
nummum ipse est, ut in illa vita eius bonitate et pulchritudine per-
firam. Sed amandus est non sicut aliquid quod videtur oculis, sed
sicut amat sapientia et veritas, et si quod aliud tale dicitur, non
quodammodo sunt ista in hominibus, sed quodammodo sunt in ipso fonte incor-
ruptibilis et immutabilis sapientie, Quos itaque ergo videris
habet amare, illis quingere, ut per Christum qui homo factus est ut

Quid ergo
illa que res-
tat non sit ve-
rum?

esset mediator dei et hominum reconcilians deos. **H**omines autem puer
ses etiam si intraret parietes ecclesie. non eos arbitreris ita
turos in regnum celorum. qui suo tempore separabuntur. si se in me
lius non commutauerint. **H**omines ergo bonos imitare. malos
tolerare. **D**es autem. quoniam nescis quid tibi futurus sit quod
hodie malus est. **N**ec coram eis iusticiam. sed idcirco ipse
ama. ut apprehendat iusticiam. quia non solum dilectio dei
nobis precepta est. sed etiam dilectio proximi. in quibus duobus
preceptis tota lex pendet et consistit. quam non implet nisi qui donum
acciperit spiritum sanctum patris et filio utriusque equalis. quia ipse tri
nitas deus est. in quo deo omnis spes ponenda est. in homine non
est ponenda qualiscunque ille fuerit. Aliud est enim ille a quo
iustificamur. aliud illi cum quibus iustificamur. **N**on autem solum pro
iudicatus dyabolus expectat. sed etiam pro terrore insultationum et do
lorum et ipsius mortis. **Q**uia autem homo passus fuit pro nomine christi
et pro spe vite eterne. et permanens tolerauerit. maior ei mer
cedis dabitur. qui si cesserit dyabolo cum illo dampnabitur. **S**ed opera
misericordie cum pia humilitate. impetrant a domino. ut non permittat ser
uos suos expectari plus quam possunt sustinere.

Explacit beatus augustinus episcopus de catholica auditis rudibus.

Retractatio beati augustini episcopi in librum de fide et operibus.

Alterea missa est michi a quibusdam fratribus laicis quidam. sed
diuinorum eloquiorum studiosis scripta non nulla. que ita disti
guerent a bonis operibus christianam fidem. ut sine hac non posse.
sine illis autem posse perueniri suaderet ad eternam vitam. **Q**uibus
respondens scripti. librum. unum cuius nomen est de fide et operibus
In quo disputari non solum quidammodum viuere debeant
gratia christi regenerati. verum etiam quales ad lauacrum
regenerationis admitti. **H**ic liber sic incipit. Quibusdam videtur.

Quibusdam videtur indiscretis omnes admittere os esse
ad lauacrum regenerationis. quod est in christo iesu
domino nostro. etiam si mala turpemque vitam facinoribus et

flagitio euidētissimū notā mutare noluerūt, atq;
 ī ea se pseueraturos apta etiā gressioe declarauē-
 rūt. verbi gratia. si quisq; mētrici adheret. nō
 ei prius p̄cipiat^r ut ab ea discedat et tūc veiat ad
 baptisimū. sed etiā cū ea manēb. māsurūq; se
 gress. sed etiā p̄fites. admittat^r et baptizetur.
 nec īpediat^r fieri mēbrū xpi. etiā si mēbrū me-
 retriciū esse p̄stiterit. sed postea doceat^r q̄ sit
 hoc malū. iāq; baptizatus de mutādis ī melius
 moribus instruat^r. **V**eruersū ei putat^r atq; p̄e-
 posterū prius docē quēadmodū debeat viuere ~~xpi~~
 xpianus et deinde baptizari. sed censent p̄cedē bap-
 tismi sacramētū. ut deinde sequat^r vite morūq;
 doctrīa. quā si tenere et custodire voluerit. vti-
 liter fecerit. si at noluerit. et retēta fide xpiana
 sine qua tētū periret ī quolibet scelere īmū-
 diaq; p̄māserit. saluū eū futurū tū p̄ ignē. ve-
 lut qui edificauit sup̄ fūdamētū qd̄ est xps
 nō aurū. argētū. lapides p̄ciosos. sed ligna. fenu.
 stipulā id est. nō iustos castosq; mores: sed īquos
 & ipudicos. **A**d hāc at̄ disputationē vidēt^r īpulsi.
 qd̄ eos nouerūt nō admitti ad baptisimū. illos q;
 qui dimissis vporib; alias duperūt. vel fēas
 que dimissis vris alijs nupserūt. qz hęc nō cō-
 iugia sed adulteriā esse dñs xpi sine vlla dubita-
 tioe testat^r. **Q**uā ei negare nō possent esse adulte-
 riū. qd̄ vēritas adulteriū esse sine ambage gfu-
 mat. eisq; ~~suffragari~~ suffragari vellet ad accipiēdū
 baptisimū. quos huiusmodi laq̄o ita captos videret.

ut si nō admitteret ad baptisimū sine vllō sacramēto
 mallet vīuere vel etiā mori. q̄ disrupto adulterij vīculo
 liberari. humana quadā miseratōe cōmoti sūt ad eorū
 causam sic suscipiendā. ut oēs cū eis facinorosos et flagitio-
 sos etiā nulla prohibitiōe correptos. nulla īstructiōe cor-
 rector. nulla pēitēcia mutatos ad baptisimū admittēdos
 esse censerēt. existimātes eos nisi fieret ī etnū esse peri-
 tuos: si at fieret. etiā ī illis malis p̄senerātes saluos
 p̄ ignē futuros. *Respondēs hoc p̄mū dico. ne q̄s ea tes-*
timonia scripturā que cōmixtiōe ī ecclia bonorū et
malorū vel presētē indicat vel futurā p̄nūciat sic
accipiat. ut discipline seueritate sine diligēciā soluedā
oīno atq; admittēdā. nō illis edoctus litteris. sed sua opi-
natiōe deceptus existimet. Neq; ei quia illā p̄mū illi
p̄mixtiōe moyses dei famulus patētissime p̄ferbat.
 ideo nō ī multos etiā gladio vindicauit. Et finces sac-
 dos. adulteros simul īuētos ferro ultore q̄sēpit. Quid
 utiq; degradationib; et excoīcatiōib; significatū est
 esse faciendū hoc tpe. cū ī ecclie disciplina visibilis
 fuerat gladius cessaturus. Nec quia bēs apls int̄
 falsos frēs tollerantissime q̄gemisat. et quosdā etiā
 dyaboliciis īuēcie stimulis aguitos. xpm tamē
 predicare p̄mittit. *idē p̄cendū censet illi q̄ uxore*
 p̄is sui habuit. quē p̄cipit q̄gregata ecclia tradē
 dū sathane ī ītētū carnis ut sp̄s saluus fiat ī die
 dñi nr̄i ih̄u xpi. *aut* aut ideo ip̄e alios nō tradidit
 sathane ut discerēt nō blasphemare. aut frustra
 dicat. sēpsi vob̄ ī eplā nō q̄misceri fornicarijs. nō utiq;
 fornicarijs hui; mūdi. aut auarijs. aut raptorib;. aut
 p̄dolis seruitib;. *et* alioq; debueratis de hoc mūdo

exisse. nunc autem scripti vobis non commisceri. Si quis frater. notat^r
 aut fornicator. aut prodigiosus. aut avarus. aut maledicus. aut
 ebriosus. aut iracundus. cum quicunque quod nec cibum simul sumit
 Quis et michi de hiis qui foris sunt iudicare. Nonne de hiis
 qui intus sunt vos iudicatis. De hiis autem qui foris sunt deus iudi-
 cabit. Auferite malum ex vobis ipsis. Vbi quidam quod dictum
 est ex vobis ipsis. ita intelligunt. ut ex seipso unusquisque au-
 ferat malum. hoc est. ut ipse sit bonus. Sed quomodo li-
 bet intelligat. siue ut severitate ecclesie mali exco-
 municatione corripiat. siue ut se quisque corrigendo et corripien-
 do a semetipso auferat malum. illud tamen quod supradictum
 est non habet ambiguitatem. ubi precepit non commisceri eis
 fratribus qui in aliquo vicio supradicto notantur. id est notum fa-
 mosusque sit. Quo autem auctor et qua caritate misericordie ista
 severitas adhibenda sit. non solum eo loco ubi ait. ut ipse
 saluus sit in die domini nostri iesu christi. sed alibi quod euangelium
 ostendit dicens. si quis non obaudit verbo meo per epistolam.
 hunc notate. et nolite commisceri cum eo ut erubescat
 et non ut iudicet eum epistimetis. si corripite ut fratrem
 Et ipse dominus epistolam paenitentiae. singulare. qua etiam in
 duodecim apostolis usque ad passionem dyaboli protulit. et qui
 ait. semite utraque crescit usque ad messiem. ne forte cum
 vobis colligere zizania simul eradiceatis et friciat. Rethiaque
 illa in similitudine ecclesie usque ad lucis. hoc est. usque
 ad solum finem. bonos et malos habituros perdidit. pisces
 et cetera si qua de promixtione bonorum et malorum. siue
 apostolus siue per similitudines est locutus. non tamen omittit
 sedam ceteris ecclesie disciplina. primo vero admonuit ad
 habendam quam ait. Attendite vobis. si peccaverit in te fra-
 tuus. vade et corripe eum te te et ipsum solum. si audierit

te. lucratus eis frēm tuū. **S**i at te nō audierit. as-
 sume teatū vnu vel duos. vt ī ore duorū vel triū testū
 stet oē vbu. **P**er si nō audierit eos. dic ecclie. **S**i at
 eccliam nō audierit. sit tibi sicut ethnicus & publicanus.
Deinde ipi? seruilitatis errore grauissimū adiecit etiā
 eo loco dices. **R**ue solutiōis ī ira soluta erūt & ī celo.
 et q̄ ligaueritis ī terra. ligata erūt & ī terra celo. **P**hi-
 bet etiā sc̄m dari canibus. **N**ec contrariū est ap̄ls dno
 quia dicit. peccātes corā oibz corripe. vt & cet̄i timo-
 re habeat. cū ille dicat. corripe cū int' te & ipz solū.
Utrūq; ei faciendū est. sicut & infirmitatis diuersitas
 admonet eoz q̄s vtrūq; nō p̄cedos sed corrigēdos cu-
 randosq; suscipimz. et alius sic. aliq; at sic sanandus
 est: ita etiā est ratio dissimulandi & tolleradi malos
 ī ecclia. et est rursus ratio castigadi. corripiendi. nō
 amittendi. vel a cōione remouendi. **E**rit at hoies
 nō seruātes modū. et cū ī vnā p̄te ire procliuiter ce-
 perit. nō respiciat diuine auctoritatis alia testimonia
 q̄bz possint ab illa itentioe reuocari. et ī ea q̄ ex vtrūq;
 temperata est v̄itate ac moderatioe consistē. **N**ec ī hac
 re tātūde vna questio est. sed etiā ī alijs multis. **N**ā
 qdā intuetes diuinā testimonia sc̄arū q̄bz vng de q̄
 colē q̄ insinuat. eūde p̄m qui est filius sp̄mz sc̄m
 putauerūt. **A**lii rursus veluti morbo contrariio la-
 borātes. cū attenderet ea q̄bz f̄mitas declarat. nec
 valeret itelligē q̄modo sit vng de q̄. cū & p̄z nō sit
 filius. nec filius sit p̄z. nec sp̄s sc̄s aut filius aut
 p̄z. diuinitates etiā substantiarū asserēdas putarūt.
Quidā intuetes ī scripturis sc̄e vngimitatis laudem. cō-
 nūbia dāpnauerūt. **Q**uidā rursus ea testimonia

consecrantes quibus casta coniugia predicantur, uirginitate mul-
 tibus equauerunt. Quidam cum legeret, bonum est fruges
 non manducare carnes neque uinum bibere et non nulla filia
 creaturam dei, et quas voluerunt etiam immundas esse
 senserunt. Quidam uero legentes, omnis creatura dei bona est,
 et nichil abiciendum quod cum gratum actione precipitur: in uora
 citate uimolentiaque collapsi sunt, non sibi valentes auferre
 uicia, nisi eis contradicatio uel tanta uel maiora succ-
 deret. Sic etiam in hac causa que habetur in manibus
 quodam itineres precepta sinceritatis, quibus ad monemur
 corripere iactos, non dare sanctum canibus, ut ethnicum habere
 ecclesie contemptore, a compage corporis membrum quod scandalizat
 auellere, ita perturbat et ecclesie pacem, ut conetur ante tempus
 separare zizania, atque hoc errore cecati, ipsi potius
 a christi unitate separantur, quam nobis causa est aduersus
 schisma donati, et hoc non cum illis qui nouerunt cecilia-
 num non uariis sed calupniosis criminibus appen-
 ditur, et preciosa sententia sua, mortifero pudore non
 deserunt, sed cum illis quibus dicimus etiam si mali fuisset
 ipse quibus in ecclesia non estis, uos tamen eos ferendo quos emen-
 dare aut segregare in ecclesia minime poteratis, pma-
 ne debuistis. Quidam uero erant uisio piculitates, cum bonorum
 malorumque coniunctione in ecclesia demonstrata uel predicta
 esse deseperent, et patientie precepta didicerunt, quod nos
 ita firmissimos reddunt, ut etiam si uideretur in ecclesia esse
 zizania, non tamen impediat aut fides aut caritas nostra,
 aut quoniam zizania in ecclesia esse cernimus, ipsi de ecclesia re-
 cedamus, istitudinem putat et ecclesiam et disciplinam, quodam
 puerilissimam securitate propositis tribuentes, ut ad eos
 non pertineat nisi dicere quod ea cauendum quod de faciendo sit,
 quod habet atque quod faciat, non curare. Nos uero ad sanam doc-

trimā ptine arbitram. ex vtriusq; sententijs vtrā sente-
 ciāq; modēari. vt ⁊ canes i ecclia p̄t' pacē ecclie tole-
 remq. et sc̄m canibz vbi pax ~~int~~ ecclie tuta est nō demq.
 Cū go sine p negligētiā p̄positoꝝ. sine p aliqua excusa-
 bilē necessitate. sine p occultas obreptioēs incimq i
 ecclia malos. quos ecclesiastica disciplina corrigē aut
 coherere nō possumq. tūc ne ascēdat i cor n̄m ipia
 et p̄uiciosa p̄sūptio. qua estimemq nos ab hys esse
 separandos. ut p̄cis eoz nō iquinem. atq; ita post nos
 trahere conemur. veluti mūdos sc̄osq; discipulos ab v-
 nitatis q̄page q̄si a maloz q̄sortio segregatos. veniat
 i mētē ille de sc̄pturis filiudies ⁊ diuina oracula
 uel c̄tissima exēpla q̄bz demonstratū ⁊ p̄nūciatū est
 malos i ecclia p̄mixtos bonis vsq; i finē sc̄li tēp̄q;
 iudicij futuros. et nichil bonis i v̄nitate ac p̄cipatioē
 sc̄mētoꝝ qui eoz sc̄is nō q̄senserūt obfuturos. cū
 vō eis p q̄s ecclia ignit adest salua pace p̄tas disciplie
 adūsus ip̄obos aut nefarios exerceat. tūc rursus
 ne segulāia socordiaq; dormiamq. alijs aculeis p̄cep-
 toꝝ que ad f̄uēritatē coherētiōis p̄tinet sumo excitadi.
 vt i via d̄m ex vtriusq; testimonijs illo duce atq; adiu-
 tore dirigētes gressus n̄ros. nec patēdie noīe tor-
 pescamq. nec obtētu diligētie seniamq. **H**ac ergo
 sc̄dm sanā doct̄nā modēatioē seruata. vidamq vtrū
 ad p̄cipiēdū baptismū sic admittēdi s̄t hoīes. vt nulla
 ibi vigilet diligētia. ne sc̄m canibus det. vsq; adeo.
 vt nec aptissimi adulteriꝝ p̄tratores. et eiꝝ p̄fuerū-
 cie p̄fessores a sc̄mēto tante sc̄tatis videāt arēdi.
 quo sine dubio admittēret si p ip̄os dies q̄bz eadē
 grām p̄cepturi suis noībz datis. abstinentia. ieiunijs
 exorāsimisq; purgāt. cū suis legitimis et variis vxoibz

6

p nō

se gaubituos ~~profiteretur~~ profiteretur. atq; huius rei quibus
 alio tpe licite paucis ipsis sollempnibus diebus nullā cō-
 tinētiā seruaturus. **Q**uomodo igitur ad illa scā reu-
 sans correptionē adulter admittit? quo recusans
 obseruationē nō admittit? iungatur? **S**ed prius i-
 quit baptizetur. deinde doceatur qd ad bonā vitā moresq;
 pertineat. **S**it hoc. ubi qd forte dies urget extremus.
 ut ad vba paucissima qbus tamē oīa gtingat credat.
 sacramētūq; p̄cipiat. ut si ex hac vita migraverit.
 liberatus exeat a reatu p̄ccatorū oīm p̄ccatorū. **S**i at
 saluus petit. spaciūq; discendi est. qd aliud oportunius
 tēpus reperiri potest quo audiat q̄admodū fidelis
 fieri ac viuere debeat q̄ illud cū attentiore aīo atq; ip̄a
 religioe suspēso saluberrime fidei sac̄mētū petit?
An vsq; adeo dissimulam⁹ a sensibus n̄ris. ut vel
 nos ipsos nō recordemur q̄ fuēim⁹ attēti atq; solliciti
 qd nobis p̄ciperet a q̄b⁹ catholicizabam cū fontis illi⁹
 sac̄mētū peterem⁹. atq; ob hoc q̄perētes etiā voca-
 rem⁹ vlt' nō itueam⁹ alios q̄ p̄ ānos singulos ad laua-
 cū rēgēnatiōis accurrūt. quales sūt ipsi diebus
 q̄b⁹ catholicizant⁹. exoriant⁹. sac̄rat⁹. quāta vigi-
 lantia quēant. quo studio ferueat. qua cura pen-
 deat? **S**i tūc tēpus nō est discēdi que vita aggruat.
 cōto **q**d accipere sac̄ramētū. quando eēt? **A**n vō ^{desiderat}
 cū acceperit i tātis criminib⁹ p̄manētes etiā post
 baptismū. nō noui hoīes. s; ve rei veteres. ut vide-
 licet p̄sūtate mirabili prius eis dicat. iduite
 hoīem nouū. et cū iduti fuerit. postea eis dicat.
 exuite veterē. cū apl's sanū ordinē tenēs dicat.
 exuite veterē et iduite nouū. & ip̄e dñs clamet
 nemo assuit p̄anū nouū vestimēto veteri. et

nemo mittit vinū nouū ī vres veteres. Quid at aliud
agit totū tēpus quo catechuminoꝝ nomē ⁊ locū tenet.
1ª vica nisi vt audiāt que fides ⁊ qualis debeat esse xpianis.
vt cū seipōs pbauerūt. tūc de mēsa dñi māducat
et de calice bibat. qm̄ q̄ māducat ⁊ bibit idigne. m̄
diciū sibi māducat ⁊ bibit. Quid at fit p̄ oē tēpꝫ
qd' ī ecclia salubrit' gstitutū est. vt ad nomē xpi
accedētes. catechuminoꝝ gradus accipiat. hoc fit
multo diligētius ⁊ instantius hīs diebꝫ q̄bꝫ q̄petētes
vocat'. cū ad p̄cipiēdū baptisimū sua nōia iā de
7 derūt. Quid si m̄qūt vgo nesciēs virū viro nup
seit alieno. Hoc si sp̄ nesciat. m̄q̄ ex hoc erit ad
ultera. Si at sciat. iā ex hoc incipiet esse ex quo
cū alieno viro scies cubauit. sicut ī iure p̄dior.
tā diu p̄ q̄sq; possessor bone fidei r̄ssime dicit'.
q̄dū possidere ignorat alienū. cū vō scierit. nec
ab aliena possessiōe recessit. tūc male fidei phi
bebit'. tūc iuste iniustus vocabit'. Absit go vt sen
su nō humano s; plane vano sic doceamꝫ cū flagi
cia corrigūt' t̄q; cōmilia dūmāt'. maxie ī ciuitate
dei ī mōte scō eiꝫ. hoc est ī ecclia. vbi nuptiarū nō
solū vīculū. verū etiā sac̄mētū ita gmedat'. vt
nō liceat viro vxorē suā alteri tradē. qd' ī repub
lica tūc romana nō solū m̄ime culpabilit'. verū
etiā laudabilit' catho fecisse phibet'. Neq; hīc diutius
modo disputare op̄gest. cū ⁊ illi q̄bꝫ respōdeo nō
audeāt affirmare nullū hoc esse p̄m. neq; neget
esse adulteriū. ne ipi dñō scōq; euāgelio ap̄te cō
vīcāt' obfiste. Sed cū eis placet p̄mū admittere
esse tales ad p̄cipiēdū baptisimi sac̄mētū. et

ad dñicā mēsa etiā si correptionē voce manifestissima
 recusauerit. pmo vō nichil eos de hac re prorsus
 admoneri oportet s; postea doceri. vt si pcepti ob-
 seruationē receperit culpāq; correperit. habeant
 i. titico. si atq; pserit inter qzania toleret. satis
 ostēdūt nō se cūia ista defendere. aut qsi leuia vl'
 nulla sint agere. **Q**uod ē bonae spei xpianus adu-
 riu nullū seu pūi crimē existimet. **O**rdinē tamē
 quo hoc i alijs vl' corrigat vel ferat de scripturis scis
 se pferre arbitrat. cū dicat aplos sic egisse. et de
 litteris eoz quedā testimonia pferūt. vbi reperiūt
 prius iūmisse doctrinā fidei. ac deinde morū tradi-
 disse pcepta. atq; hinc itelligi volūt. fidei tātūmod
 iūgula baptizandis esse iūmādā. postea vō iā bap-
 tizatis etiā vitē i melius mutad pcepta tradēda.
 quasi aliquas aploz eplas legāt ad eos qui bap-
 tizandi s; datis. vbi de fide sola disputauerit. et alias
 ad baptizatos qbz pcepta de malis cauēdis bonisq;
 iūmēdis morib; cōtinēt. **Q**uā ergo eos ad xpianos
 iā baptizatos dedisse ~~lūis~~ litteras qstet. cur vtroq;
 sermone cōtēte s; et eo scilicet qui ad fidē. et eo
 qui ad bonā vitā pūnet. **A**n forte illis placet vt
 baptizandis vtrūq; nō ~~den~~ deniq. et baptizatis vtrūq;
 reddamq; **Q**uod si absurde dicit. ergo fateat aplos doc-
 trinā suā ex vtroq; pftam suis eplis ididisse. sed
Antea plerūq; iūmisse prius fidē. ac deinde qd' ad bo-
 nā vitā pūnet subieciisse. quia & i hōie ipso nisi
 pcedat fides. vitā bona sequi nō potest. **Q**uod ē
 homo veluti fecit recte. nisi ad pietatē quē ad deū
 est referat. rectū dici nō oportet. **Q**uod si arbitrat
 aliqui stulti & nimis iperiti. aploz eplas ad cathē-

cum in nos datas. profecto etiā ipi facerēt nōdū baptis-
tis pcepta morū que fidei congruāt simul cū fidei regu-
lis imitanda. nisi forte ad hāc necessitatē sua nos isti
disputatiōe pcellūt. ut pme ptes epistolārū applicatū
vbi de fide loquūt cathecuminis legendas velūt. poste-
riores at fidelib9 vbi iā pcepit q̄damodū xpīam vīre
debeant. qd' scilicet est dicere. Nullū ergo documētū
est hui9 opinionis ex eplis apłoz. cur ideo arbitremur
baptizandos de sola fide. baptizatos at de moribus
admonendos. quia illis p̄mis p̄tib9 litterarū qmē
dauerūt fidē. ac postea p̄sequēt' ut bene a fidelib9
viveret' hortati sūt. Quāvis cū illud prius. hoc pos-
terius. sepissime tamē vna p̄textiōe sermōis utrūq;
cathecuminis. utrūq; fidelib9. utrūq; baptizandis.
utrūq; baptizatis. siue ut instruat'. siue ne obliuisc-
ant'. siue ut p̄ficiat'. siue ut cōfirmēt' dōctrīna sa-
nissima & diligentissima p̄dicandū est. Ep̄lē itaq; pe-
tri et apłē iohānis sūt. de quib9 quedā testimonia cō-
mēorant. addāt & pauli & alior9 apłoz. Ea ratioe
accipiedū est qd' adūterūt prius de fide ac postea
de morib9 dīcī. qd' nisi fallor aptissime exposui. Sed
i actib9 apłoz. petrus īquit sic allocutus est illos qui vbo
audito baptizati sūt vno die fa milia. ut eis solā fidē
qua ī xpm credēt p̄dicaret. Qui cū dixissent. qd' fa-
ciem9. respondit eis. Agite pēitētiā. et baptizet' vn9q;sq;
vrm ī noīe dñi mī ihu xpi ī remissionē pccōz. et ac-
cipietis donū sp̄s sc̄i. Cur ergo nō aduertūt qd' dñm
est. agite pēitētiā? Ibi ē est vīe veteris expoliatio. ut
noua induat' q' baptizant'. Qui at fructuosa est pēi-
tēcia que agit' de mortuis operibus. si ī adulatio
p̄seneret alijs q' sc̄elēib9. q̄b9 dilectio hui9 mudi inuoluit'.

Sed infidelitatis iquit tunc modo qua i xpi nō crediderūt
 eos voluit agē penitentiā. **Quia** prescriptio. **Nolo** gravior
 q̄q̄ dicere, quando eo audito qd̄ dictū est. agite penitentiā. so
 lus infidelitatis acta penitentiā dicit̄ cū vita mutanda ex
 vetere i nouā doctrina euāgelica traderet̄. ubi utiqz z
 et illud est qd̄ i ea sententiā ponit apls. qui furabat̄ iā
 nō furet̄. et cet̄a. q̄bq̄ exegit̄ qd̄ sit deponē veterē
 hoīem et induere nouū. In hīs at̄ ip̄s v̄bis petri ha
 bēt vnde admoneri potuissent. si diligēt̄ attēdē voluis
 sent. Cū ei dixisset agite penitentiā et baptizet̄ vngq̄qz
 v̄m i nōie dñi nr̄i ih̄u xpi i remissione pecc̄y. et acci
 pietis donū sp̄s sc̄i. nobis est ei hec promissio z filiis
 nr̄is et oibq̄ qui s̄ longe quosq̄qz aduocauit dñs
 deq̄m. gr̄mo subiecit qui lib̄ū sc̄psit z ait. et ceteris
 verbis pluribq̄ testificabat̄ dicēs. eripite vos a sc̄lo hoc
 prauo. At illi audissimē accipietes exceperūt v̄ba. et
 crediderūt et baptizati s̄ et adiecta s̄ illa dīc̄ sc̄a mīlia
 aīc. Quis hic nō intelligat et ceteris pluribq̄ v̄bis que a
 sc̄ptore p̄ longitudine nō recitant̄ id egisse petrū. vt
 eriperet̄ se ab hoc sc̄lo prauo. q̄nq̄dē ip̄a sententiā breuit̄
 indicata est. cui psuade de verbis pluribq̄ instabat petri. q̄
 Ip̄a q̄p̄c̄ sūma posita est cū dictū est. eripite vos a
 sc̄lo hoc prauo. verbis at̄ pluribq̄ vt hoc fieret testifi
 cabat̄ petrus. In hīs verbis erat mortuorū hoīm
 q̄dēpnatio. que nequiter agūt huius sc̄li dilectores. et
 cōmēdatio vite quā ~~tenent~~ teneat atqz sortet̄ qui se
 ab hoc sc̄lo prauo eripiūt. Iā itaqz si placet affirma
 re conet̄ eū se eripere ab hoc sc̄lo prauo. qui fatū
 modo credit i xpm. etiā si i flagitiis q̄bq̄ voluerit p̄
 teneret vsqz ad p̄fessionē adulteriij. qd̄ si dicē nefas

est. audiat baptizandi nō solū qd credē debeant. sed etiā
 q̄admodū se ab hoc scō prauo eripiāt. Ibi ē necesse
 est vt audiat. quēadmodū credēs viuere debeant.
 Spado iquit ille quē phillippus baptizauit. nichil plus
 dixit. q̄ credo filiū dei esse ih̄m pp̄z. et ī hac p̄fessioē
 q̄tūmo baptizatus est. **Nū** ergo placet vt hoc solū hōies
 respondeat et q̄tūmo baptizēt. nichil de spū scō.
 nichil de scā ecclia. nichil de r̄missioē p̄ccōz. nichil
 de r̄surrectioē mortuoz. postmo de ipō ih̄u pp̄o
 nichil nisi q̄ filiū dei est. nō de incarnatioē ei⁹ ex
 v̄gīe. de passioē. de morte crucis. de sepultura. de
 ecclie diei r̄surrectioē. de ascensioē ac sede ad dexte
 rā p̄ris aliqd dicēdū est cathēzanti ac p̄fiteōdū credēti.
Si ēi spado cū respōdisset. credo filiū dei esse ih̄m xp̄z
 hoc ei sufficere visū est vt q̄tūmo baptizatus abse
 deret. cur nō id sequimur atq̄ auferim⁹ cetēra que ne
 cesse ~~hab~~ habem⁹ etiā cū ad baptizandū rēporis vz
 get angustia exprimere itrogādo. vt baptizandus
 ad auctā respondeat. etiā si ea mēorie mādare nō
 valuit. **S**i at sc̄ptura tacuit atq̄ itelligēda admisit
 cetēra que cū illo spadone baptizando phillippus erit.
 atq̄ ī eo qd ait. baptizauit ēi phillippus. itelligi voluit
 īpleta oīa que licet taceāt ī sc̄pturis gratia breuita
 tis. tamē serie traditiōis sc̄m⁹ īpleda. pari modo
 etiā ī eo qd sc̄ptū est **et** euāgelizasse phillippū spadoni
 dnm̄. nullo modo dubitandū est. et illa ī cathēismo
 dicta esse que ad vitā moresq̄ p̄tinet ei⁹ q̄ credit
 ī dnm̄. **H**oc est ēi euāgelizare pp̄m. nō tantū dicē
 que sūt credēda de pp̄o. sed etiā que obseruanda
 ei qui accedit ad ap̄agē corpis pp̄i. jmo vō auctā
 dicere que sūt credēda de xp̄o. nō ~~so~~ solū cui⁹ sit fili⁹

+ ih̄m

p que michi mundus crucifixus est. et ego mudo. **proinde**
attendant et videant quemadmodum doceat atque discant xpi
crucifixus. et ad eius crucem non erunt pertinere quod etiam
nos in eius corpore crucifigimus mundo. **Ubi** intelligitur ois
cohercio malarum concupiscenciarum. ac p hoc fieri non po
test ut eis quod uice xpi confirmat. pfecta adulectia p
mittat. **Na** et aplos petrus de sacramento ipsius crucis
hoc est passionis xpi admonet. ut quod ea gesserat per
care desistant. ita loquens xpo suo passo in carne. et
vos eadem cogitatione armamini. quia quod mortuus est car
ne desistat peccare. ut iam non hominum desideris. sed vo
luntate domini dei reliqui in carne uiuat. et cetera. **Quibus**
uerbis gsequens ostendit eum pertinere ad xpm crucifixum.
hoc est per carnem passum. qui in eius corpore crucifixus car
nalibus desideris bene uiuit per euangelium. **quod** quod
etiam illa duo precepta in quibus dominus ait tota lege pph
etate pendere huius sue opinioni suffragari ar
bitratur. et sic ea generalizat. ut quoniam primum preceptum
dictum est. diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. et ex
tota anima tua. et ex tota mente tua. secundum autem simile
huius. diliges proximum tuum tempore teipsum. primum pertinere
ad baptizandum ubi dilao dei precipit. secundum autem ad bap
tizatos. **Ubi** uidetur esse mores conuersationis huma
ne. sic obliu quod scriptum est. si fratrem quem uides non diligis
deum quem non uides quomodo potes diligere. **Et** illud a
liud in eadem iohannis epla. si quis diligit mundum. non est
caritas patris in eo. ac per hoc illud primum preceptum quod
ad baptizandos pertinere arbitrat sine bonis moribus
observari nullo pacto potest. **Nolo** pluribus immorari.

† **Quo** autem pertinet omnia flagicia morum malorum nisi ad mundi
huius dilectionem?

Na diliget q̄sdata ista duo p̄cepta ita ex alterutro
 ḡnēxa reperit. ut nec dilāo dei possit esse i hoīe
 si nō diligit p̄ximū. nec dilāo p̄ximī si nō diligit
 deū. Sed ad 2ē q̄ nūc agit qd̄ de hys duobq̄ p̄cep-
 tis dixim⁹ sufficit. At ei p̄ls isrl' p̄mū p̄ mare
 rubrū ductus est. quo significat̄ baptismus. et
 postea legē accepit ubi dicit̄ q̄admodū viueret.
 Cur gō baptizadis vl' symbolū tradim⁹. reddēdūq̄
 reposim⁹? Nichil ei tale fēm est erga illos quos
 p̄ mare rubrū de 9 ab egiptiis liberauit. Si at rē
 itelligūt hoc ~~mysteriū~~ significari p̄cedētib⁹ mysterijs
 de sanguīe ouis poste illito. et de azimis sincerita-
 tis et veritatis. cur nō etiā illud q̄sequēter itelligūt
 ip̄am ab egiptiis separationē ~~significationē~~ signi-
 ficare discessionē a peccis. quā baptizadi p̄ficiēt?
 At hoc ei p̄tinet qd̄ a petro dictū est. agite pēitēciā
 et baptizet̄ unusq̄sq̄ v̄m i noīe dñi m̄i ih̄u xpi
 t̄q̄ dicet. recedite ab egipto. et p̄ mare rubrū trā-
 site. Vnde et i eplā q̄ ad hebreos it̄ribit̄. cū eorū
 qui baptizāt̄ ḡmēcorarēt̄ uiciā. posita est ibi pēi-
 tēciā a mortuis opib⁹. Sic ei dicit. Ideoq̄ i'mit-
 tētes uiciā xpi b̄bū i ḡsumationē respiciam⁹. nō
 iterū iactētes fūdamētū pēitēcie a mortuis
 opib⁹ et fidei i dēu. ~~lat~~ lauacri. doct̄ne. i'p̄ositionis ma-
 nuū. r̄surrectionis etiā mortuorū et iudicij et̄ni. Hec
 igit̄ oīa p̄tine ad uiciā neophytorū satis apte q̄ s̄p̄-
 tura testat̄. Qd̄ est at a mortuis opib⁹ pēitēciā?
 nisi ab hys que oportet mortificari ut uiuam⁹
 Que si adultēciā fornicatiōes q̄ nō s̄t. qd̄ iā inter
 opa mortua notandū est. Sic at nō sufficit

p[ro]fessio i[n]fessio[n]is a talib[us] nisi etiā lauacris regeneratio[n]is
 acta p[ro]p[ri]a que velut p[ro]sequit[ur] p[ec]c[at]a deleant[ur]. sicut nō
 sufficit israelitis recedere ab egipto. nisi ea q[ue] m[er]sebat[ur]
 hostiū multitud[em] eiusde[m] maris fluctib[us] interiret. qui
 dei v[er]bo t[ra]nsitu[m] libera[n]doq[ue] insidias patuerūt. Qui
 go p[ro]fiteat[ur] ab adulterio nolle se mutare. q[ui]modo p[er] mare
 rubrū duat[ur]. cū ex egipto adhuc recuset abscedere. **De**
 nō attendit i[n] ea lege que post t[ra]nsitū maris rubri illi
 v[er]bo data ē p[ri]mū esse p[re]ceptū. nō erūt tibi d[omi]ni alii p[er] me
 nō facies tibi ydola neq[ue] v[er]ba simulachra q[ua]nq[ue] i[n] celū
 et i[n] f[er]rū. et q[ua]nq[ue] i[n] t[er]ra dorsū. et q[ua]nq[ue] i[n] aqua. et sub t[er]ra
 nō adorabis ea neq[ue] seruias eis. et cetera ad id hoc p[re]ceptū
 p[er]tine[n]cia. Affirmet itaq[ue] ista si voluit con[tra] ip[s]am suā
 assertio[n]ē etiā de vni[us] dei cultu canedaq[ue] ydolatria nō
 adhuc baptizandis. sed iā baptizatis esse p[re]dicandū. it[em] cau[er]e
 et nō iā dicat eis qui baptismū p[re]ceptū s[un]t. fide t[ame]n
 que i[n] deū est i[n]iunnda. et post ei[us] sacramēti p[re]ceptionē
 de morib[us] vite t[er]t[io] de secūdo p[re]cepto eos q[ui] ad dilato[n]ē
 p[ro]p[ri]am p[er]tinet instruendos. **U**trūq[ue] cū lex q[ui]net. quā
 post mare rubrū t[er]t[io] post baptismū p[ro]p[ri]a accepit. istet
 ita f[aci]t est distributio p[re]cepto[rum]. vt ante illius maris t[ra]n
 sitū de canēda ydolatria plebs doceret[ur]. et postea q[ui]
 t[ra]nsierūt audiret honorandū p[ro]p[ri]am et m[at]rem. nō me
 chandū. et nō occidēdū. et cetera. bone atq[ue] i[n]nocētiē co
 nseruatio[n]is humane. **E**rgo ita q[ui]q[ue] v[er]bat[ur] ad s[an]c[t]i lau
 acris p[er]tinet. vt p[ro]fiteat[ur] se ab ydolo[rum] sacrificiis nō re
 cessurū. nisi forte postea quādo placuit. baptismū
 tamē iā i[n]q[ui]t deposcat. t[er]t[io]q[ue] dei v[er]bi se fieri flagitet.
 nō solū cultor deo[rum]. verū etiā i[n] aliquo t[ame]n nefario sa
 cerdotio sacrilego p[er]seuerans. q[ui]o ab illis istis. vtrū
 cū faciendū vel cathecuminiū censeat. **Q**uod p[ro]p[ri]o dubio

fieri nō debere clamabūt. Neq; ei aliud de illorū corde sen-
 tiendū est. Reddāt itaq; rationē scdm testimoniu scriptura-
 riu que sic intelligenda putat q̄modo huic audeat contra-
 dicere. nec admitterendū esse cōfirmet redamātē atq; dicere.
 Didici & voveror. arisū ariasi p̄. credo filiū dei esse ism
 pp̄m. nō me vltia diffens. nichil amplius iā regias.
 quos p̄ euāgelii generabat aplūs. nichil eos nosse tūc
 aplūs q̄ pp̄m ariasi p̄ volebat. post vocē sp̄adonis
 qua se credo ism xp̄m ~~di~~ filiū dei esse respondit. q̄tinuo
 phillip̄s cū baptizare nō distulit. qd̄ me ab ydoloz cultu
 phibes. nec ad sacramētū xp̄i admittis. Prius inde
 discessero. illud a puericia didici. cōsuetudinē ibi grauius
 firma premor. faciā cū potuero. cū comodū fuerit. qd̄
 et si nō faciā. nō tamē sine pp̄i sacramēto hāc vitā
 finia. ne de q̄ epigat atq; aiām meā ~~de~~ de manib; tuis.
 Qd̄ huic respondendū existimat. An placet vt admit-
 tatur? Absit. Nullo modo crederi i tantū eos p̄gredi.
 Qd̄ ergo respondebūt hęc dicēti & addēti qd̄ nichil sibi
 de ydolatria reliquēda saltē dici debuit ante baptis-
 mū. sicut nichil inde ante mare rubrū pl̄s ille audiuit.
 qm̄ lex hoc habet quā ex egipto iā liberatus accepit.
 Profecto dicturi sūt homi. Templū dei futurus es cū bap-
 tismū acceperis. Dicit at apl̄s. Que q̄positio dei templi
 cū ydolis? ~~Quare~~ Quare ergo nō videt similis esse dicē-
 dū. mēbra xp̄i futurus es cū acceperis baptismū. nō
 possūt mēbra xp̄i esse mēbra mētriciis. Quia & hoc
 aplūs dicit qui & alio loco nolite iqt̄ errare. neq; for-
 nicatores. neq; ydolis seruientes et cetera que illic
 enumerat regnū dei possidebūt. Que ergo ad bap-
 tismū ydolis seruientes nō admittim; et fornicatores

13 **¶** et hec quide fuistis. sed abluti estis
 admittere esse putam. cu & hys & ceteris malis dicat
 sed sanctificati estis. si iustificati estis i noie dñi nri ihu
 xpi et i spū dei nri. **¶** Sed igit cause est. ut cu potestas
 pateat utriusq. **phibend** phibendi veniente ad baptismū.
 pmissa fornicarū pmanē. et nō pmissa ydolis serui
 se. cu & illis & illis dñi audia. et hec qd fuistis. sed ab
 luti estis. **¶** Sed eo monēt isti. qz putat esse salutē eoy
 i ~~toto~~ tuto. quibz p ignē qui i xpm crediderūt. sacra
 mēta mētūq. eiā acceperūt. id est baptizati fuerūt. etiā
 si morū corrigēdy ita negligētes sint ut nequiter vivūt.
 Vnde mox videbo si deus iuvērit qd scdm scripturā sen
 tiendū sit. **Nūc** i hac questioe adhuc versor. i qua eis videt
 baptizatos admonēdos esse de moribz ad xpianā vitā p
 tinentibz. baptizandis at solā insinuandā esse fidē. **¶** Sed
 si ita esset. preter cū multa que dixim. nullo modo iohēs
 baptista venientibz ad baptismū dicit. **Veneratis** videri
 vū. qd ostendit vobz fugē a viciis vris. **Facite** go fructū
 dignos pēnitēcie. et ceteri. que vtiqz nō de fidē s; de bo
 nis opētibz admonet. **Vnde** et militibz dicētibz. qd
 faciemz. nō dixit. intēti credere & baptizantū. post au
 dietis qd facē debeat; sed ante dixit. ante pmonuit
 ut vēturo dño i cor eoy qd pcurator mūdaret viā. ne
 minē gasseritis. nulli calūpniā feceritis. sufficiat
 vobis stipediū vrm. **¶** Fili publicanis qrentibus quid
 facē deberet: nichil aplius iquit exigitis pē qd ostēditū
 est vobz. **Hys** brevit gmcōrat; euāgelista. nō cū totos
 cathecismos iterare debuit. satis significavit pēnē
 ad eū a quo baptizandus cathecizat. docere & monere
 de moribz. **¶** Sed si respondissent iohām. profus nō
 faciemz fructū dignos pēnitēcie: et calūpniaturi sumz.

gressuri sumus. et que nobis non debet^r exactioni sumus.
 et nichilominus eos post hanc professionem baptizaret. nec
 sic tamen dici posset. unde modo questio est. non esse temporis
 cum quisque baptizandus est ut prius illi sermo fiat. qui
 admodum bonam vitam agere debeat. **Ad** ipse dominus ut
 alia omittat. cum ab eo dices ille querat. quod boni faceret.
 ut vitam eternam consequeretur. quod responderit recolat. **Si** vis
 venire ique ad vitam. serua mandata. **Et** ille que tunc dominus
 quincorauit precepta legis. non occides. non mechaberis
 et cetera: ubi cum respondisset hec se fecisse a iuuentute
 sua. addidit etiam perfectionis preceptum. ut vedens oib⁹ suis.
 et in pauperum elemosinis erogatis. habet thesaurum in
 celo. et eundem dominum sequeretur. **Videat** non igne^r ei dictum
 esse ut crederet et baptizaretur. quo solo adiutorio putat
 isti hominem venire ad vitam. sed morum precepta homini data.
 que utique sine fide custodiri obseruarique non possunt.
 Nec tamen quia hic de consummada fide dominus videtur tacuisse.
 prescribimus nos atque contenti sumus morum tantummodo
 precepta dicenda esse hominibus ad vitam peruenire cupientibus.
 Utique et cum mutuo conepa sit sicut ante dixi. quod neque
 dilatio dei potest esse in homine qui non diligit deum. **Ideo**
 aliquem alterum sine altero. sine illud pro plena doctrina
 inuenit scriptura quincorare. ut etiam hoc modo intelligatur
 alterum sine altero esse non posse. quia et qui credit deo.
 debet facere quod precipit deus. et qui precepta facit quia precipit
 deus. necesse est ut credat deo. **Quare** illud iam vide
 am⁹ quod exortendum est a cordibus religiosis. ne mala
 securitate salute sua perdant. si ad eam optinendam suf
 ficere fide putauerint. bene autem viuere et bonis operibus
 viam dei tenere neglexerint. **Alia** etiam temporibus apostolorum

proximi. nec
 dilatio proximi
 homine qui non
 diligit.

nō itellās quibusdā obſcuris ſententijs apli pauli, hoc qdā cū
arbitrati ſt dicere. ſciāmꝑ mala ut veānt bona. qui
dixit. lep ſubintravit ut habūdaret delictū. ubi autē
ſuphabauit delictū. ſuphabūdauit grā. **¶** **¶** ideo verū
eſt. quia legē accipietes hōies qui de ſuis vicijs ſup
biſſime preſumelnt. nec diuinū adiutorū vicenda
rū malariū gaudiſ cēciatū rā fidē ipetrantes. pluribus
grauiozibꝫ delictis etiā legē puaricata onerati ſt.
ac ſic magno reatu qpellente. qfugerūt ad fidē qua
miſericordiā indulgēcie mererēt. et auxiliū a dño
qferit celū & terrā. ut diſfuſa p ſpm ſcō caritate i cor
dibꝫ ſuis cū dilcōe agerēt que conſcī huiꝫ cōau
piſcētijs iubet. ſcđm id id qd p dicitū fuerit i pſal
mo. multiplicare ſt iſu mitates eoz. poſtea accēſa
uerūt. **¶** Cū ergo dicat aplus arbitrari ſe iuſtificari hōies
p fidē ſine opibꝫ legis. nō hoc agit. ut pcepta ac pfeſſa
fidē opa iuſtiſcie cōtēpnat. ſed ut ſciat ſe qſqꝫ p fidē
poſſe iuſtificari etiā ſi legis opa nō pceſſerit. **¶** Sequit̃
ei iuſtificatiō. nō pcedat iuſtificandū. **¶** Unde in pre
ſenti ope nō opus eſt latius diſputare. preſertim qz
de hac qſtiōe prolipū libru edidi. qui iſcribit de
lra & ſpū. **¶** Rmꝫ go hoc opū nō modo tūc nō fuerat
exorta. alie eplē & apoſtolice. petri. iohis. iacobi.
inde. cōtra eā maxime dirigūt iſtentionē. ut ve
hemētꝫ aſſeruat fidē ſine opibꝫ nō pdeſſe. ſicut etiā
ipē paulus nō qualelibet fidē qua i dñū credit. ſi
eā ſalubre plane euāgelicū definuit. cuiꝫ opa ex
dilaōne pcedūt. **¶** Et fides iqt que p dilaōne opat̃
¶ Unde illā fidē que ſufficē ad ſalutē qbusdā videt̃
ita nūl pdeſſe aſſeruit ut dicat. ſi habeā oēm fidē
ita ut mōtes trāſſerā. caritātē at nō habeā. nichil

sū. Vbi autē fidelis caritas opat: sine dubio bene vīuit.
 Plenitudo ei legis. caritas. Vnde euāgēl. i. sēda eplā
 petrus cū ad vitē & morū sātātē hortaret. mūdūq;
 istū trāsiturū p̄nūciaret. celos vō nouos et t̄rā no-
 uā expectari que iustis thabitanda ~~profert~~ tra-
 dēt: vt ex hoc attēderēt qualiter eos oporteret vīue.
 vt i. habitatio illa digni fierēt. scīb. de pauli co-
 postoli q̄busdā subobscuris sententiis. nō nullos ū-
 quos accepisse occasione. vt t̄p. securi de
 salute que i. fide est bene vīuere nō cura-
 rēt: q̄mēorauit qdā ad itelligendū difficillima
 esse i. eplīs ei. que hōies puerterēt sicut et alias
 sc̄pturas ad p̄lū suū itētū. cū tamē & ille apls de
 salute et̄na que nisi bene vīuētib; nō daret. eadē
 sentiret que ceteri apli. Sic itaq; petrus. hīs ergo iqt
 homib; pereūtib; q̄les oportet vos esse i. scīs ḡnsa-
 tiōib; & pietatib;. expectātes & p̄perātes ad presen-
 ciā diei dñi. p. quā celi ardētes soluet. et elemēta
 ardore ignis decoquet. Nouos vō celos et t̄rā no-
 uā sc̄dm p̄missa ip̄i expectam. i. q̄b; iusticia habi-
 tat. Quāq; carissimū hoc expectātes. satis ague
 i. violati & imaculati apud eū reperiri i. pace. et dñi
 nri paciēciā salutē epistimate. sicut & carissimū fra-
 ter n̄r noster paulus sc̄dm eā que data est sibi sapiē-
 tiā sc̄psit vob; i. oib; eplīs. loquēs i. eis de hīs i. q̄b; it
 quedā difficilia itellū. que i. docti & istabiles pueritūt
 sicut & ceteras sc̄pturas ad p̄lū suū itētū. Vos igit
 amātissimū p̄scietes. caute ne i. faustorū errore se-
 ducti decedatis a corroborationē vrā. crescite vō i. grā

et i[n]tellec[t]u d[omi]ni m[un]di et saluatoris ihesu xpi. ip[s]i gl[ori]a et m[er]it[um].
 et i[n] die e[st]imatis. Jacobus aut[em] vehementer i[n]fensus est eis q[ui]
 sapiunt fide sine opib[us] valere ad salute[m]. ut illos etia[m] de
 m[un]do g[ra]taret diceb[at]. Tu credis q[uo]d v[er]u[m] e[st] de[us]. bene facis.
 et de[us] o[mn]es credunt et q[uo]d misant. Ad breuius. perius.
 vehementius dici potuit. ~~et~~ et i[n] euangelio legam[us] hoc
 dixisse de[us] o[mn]ia. cu[m] x[p]us filiu[m] dei g[ra]taret[ur] et ab illo coui
 perdet[ur]. q[uo]d i[n] petri g[ra]tior laudatu[m] e[st]. Ad p[er]dit aut
 iacobus fr[ater] mei. si fide q[uo]s dicat se hab[ere]. opa
 aut[em] no[n] habeat. ~~Quid~~ Quid potest fides saluare cu[m] ?
 Dicit etia[m]. quia fides sine opib[us] mortua est. ~~Quid~~
 Quousq[ue] igit[ur] fallit[ur] q[uo]d fide mortua sibi vita[m]
 p[er]petua[m] pollicetur ? Quag[ua]nter diliger[et] carissim[us]
 oportet attendere q[uo]modo accipienda sit apl[us] pauli illa
 sententia plane ad i[n]telligendu[m] difficilis ubi ait. fudam[en]tu[m]
 tu[m] et aliud nemo potest pone[re] p[re]t[er] id q[uo]d positu[m] est
 q[uo]d est x[p]us ihesus. Si q[ui]s aut[em] edificat sup[er] fudam[en]tu[m] hoc
 auru[m] argen[tu]m. lapides p[re]ciosos. ligna. fenu[m]. stipula[m]. vni[us]
 cui[us]q[ue] opus ma[n]ifestabit[ur]. Dies e[st] d[omi]ni declarabit. q[uo]d
 i[n] igne reuelabit[ur]. et vni[us]cui[us]q[ue] opus quale sit ignis p[ro]
 babit. Si cui[us] opus p[ro]maserit q[uo]d sup[er]edificauit. mer
 ce[m] accipiet. Si cui[us] at[que] opus arserit. d[omi]nu[m] patiet[ur].
 ip[s]e aut[em] saluus e[st]. sic tam[en] quasi p[er] igne[m]. q[uo]d ita
 q[ui]da[m] i[n]telligendu[m] putat. ut illi videant[ur] edificare sup[er] hoc
 fudam[en]tu[m]. auru[m]. argen[tu]m. lapides p[re]ciosos qui fidei que
 est i[n] x[p]o est bona opa adiciunt : illi at[que] fenu[m]. ligna. stipu
 la[m]. qui cu[m] eand[em] fide[m] habeant male opant[ur]. Unde ar
 bitrant[ur] p[er] quasda[m] penas ignis eos posse purgari ad
 salute[m] p[ro]picienda[m]. merito fudam[en]ti. Hoc si ita est.

faciemus istos laudabili caritate conari. ut oēs indiscrete
 admittantur ad baptismum. nō solū adulteri & adultere
 contra sententiā dñi falsas nuptias precedētes. **et** verū
 etiā publice mētrices i turpissima p̄fessione p̄seuerantes.
 quas certe nulla etiā negligētissima ecclia q̄sueuit ad
 mittere. nisi ab illa primitus p̄stitutioe libertas. **Sed**
 ista ratioe cur nō oīmodis admittat? oīno nō video
Quis ei nō malit eas posito fundamento licet ligna &
 femi. & stipulā ggerāt. aliquāto certe diuturniore
 igne purgari. q̄ iēsm perire. **Sed** falsa erūt illa
 que obscuritate ambiguitateq; nō habet. si habeā oēm
 fidē. ita ut mōtes trāsserā. caritātē at nō habeā. nichil
 sū. et qd̄ p̄dit fr̄es mei si fidē dicat se qd̄ habē. opa at
 nō habeat. **Quid** poterit fides saluare eū? **Falsa** erūt
 et illud. nolite errare. neq; fornicatores. neq; p̄doli
 seruicētes. neq; adulteri. neq; molles. neq; masculorū
 gubitores. neq; fures. neq; auari. neq; ebriosi. neq; ma
 ledici. neq; rapaces regnū dei possidebūt. **Falsū** est et il
 lud. manifesta sūt opa carnis. q̄ sūt fornicatiōes. imūdiācie.
 luxuria. p̄dolorū seruītus. ueneficia. inimiciācie. q̄tatiōes
 emulatiōes. animositates. dissentiōes. hereses. inuidie.
 ch̄ritates. q̄m̄essatiōes. & h̄is similia. q̄ p̄dico vob̄ sicut
 p̄dixi. qm̄ q̄ talia agūt regnū dei nō possidebūt. **Falsa**
 erūt hec. **Si** ei tātūmodo credāt et baptizēt. q̄uis
 i malis talib; p̄seuerēt. saluū erūt p̄ ignē. atq; ideo
 i xp̄o baptizati etiā qui talia agūt regnū dei pos
 sidebūt. **Frustra** at̄ dicit. et hec qd̄ fuistis. si abluti
 estis. quādo et at̄ abluti hec sūt. **Inaniter** etiā illud dictū
 a petro videbit. sicut vos simili forma saluos fecit

baptisma: nō carnis depositio sordiu. sed officine bone
itrogatio. **Quidē** & habētes pessimas offēctas oīm fla
gicioꝝ et scelerū plenab. nec eoz maloz pēctia mū
tatib. tamē baptisma saluos ~~facit~~ facit. **Itē** fida
mētū ei qđ eo baptismo ponit. licet p ignē salui
erūt. Illud qđ nō vido. cur dñs dixerit. si vis vēire ad
vitā. serua mādāta. et gmcōrauit ea que ad bonos mo
res ptinet. si etiā hīs nō seruatis ad vitā vēire potest [†]
p solā fidē que sine opibz mortua est. **Illud** [†] qđ modō dēde
verū erit. quod eis quos ad sinistram positurus est dicit
ite i ignē etnū qui paratus est dyabolo et angelis eiꝝ.
Quibz nō ~~incipit~~ ~~quia tē~~ incipitat. quia tē nō
accederūt. sed quia bona opa nō fecerūt. **Nā** pfecto
ne sibi qđqđ de fidē ~~sine~~ que sine opibz mortua est.
pmittat vitā etnā. **Itē** oēs gētes segregaturū se dixit.
que pmiſte eiſdē pascuis vtebant. ut appareat eos
illi dicturos. dñe qñ te vidimꝝ illa & illa patiēte et
nō ministravimꝝ tibi. qui tē acceperūt. sed ~~bona~~
bona operari nō curauerūt. tñ de ipā fidē mortua
ad vitā pueniret etnā. **An** forte ibūt i ignē etnū
qui opa misericōdie nō fecerūt. et nō ibūt qui aliena
rapuerūt. vel corrupēdo in se tēplū dei i seipōs imi
sercordeſ fuerūt. quasi opa misericōdie profint aliqd
sine dilāone. dicte aplō. si distibues oia mea pau
peribz. caritātē at nō habēā. nichil michi pdest. aut
diligat qđqđ pprimū sicut seipm. qui nō diligit seipz
Qui ei diligit iſtate. odit aīaz suā. **Nēqz** illud hīc
querere potest i quo nō nulli seipōs seducūt. ignē
etnū dictū. nō ipam penā etnā. **I**gnē qñ qui
etnū est tñsituros arbitrat. eos. quibz ppe fidē
mortuā p ignē promittūt salutē. ut videlicet ipē

ignis et nunc sit. combustio vō eorū. hoc est opatio ignis
 nō sit i eos etna. cū t̄ hoc puidēs dñs t̄p̄ dñs. sen-
 tētia suā ita qd̄ sūt dices. sic ibāt illi i q̄bustione etna. iusti at̄ i
 vita etna. **E**t go etna q̄bustio. sicut ignis. et eos i illa
 ituros vēitas dicit. quoz nō fide. s̄ bona opa de-
 fuisse declarat. **S**i go her oīa et cetera q̄ innumera-
 bilia p̄ oēs s̄pturās sine ambiguitate dicta resperi-
 ri possūt. falsa erūt. potēit verus esse ille itellctus
 de lignis feno t̄ stipula qd̄ hī salui erūt p̄ ignē.
 qui solā i xpō fidē tenētes. bona opa neglexerūt.
Si autē ista et vera et cl̄ **clara s̄. pauldu**
 bio i illa apli sentētia alijs **requēdus est itel-**
 lectus. atq̄ i hīs deputanda est que petrus
 dicit esse i s̄ptis **ei q̄ quedā difficilia itellctū.**
 quā nō debet hōies puertere ad spū suū itēritū.
 vt contra euidentissima testmonia s̄pturarū seuios
 faciāt de p̄cipua salute nequissimos nequicie
 p̄tinacissime coherētes. nec emēdando. aut p̄tē-
 do mutatos. **H**ic iā a me fortasse q̄rat̄. de ipā pau- **16**
 li apli sentētia qd̄ ego sentia. et quonā modo itelli-
 gendā **p̄mo** patē. **F**ateor hīc malle me audire i
 itelligētiōes atq̄ doctiores. qui sic eā exponāt.
 vt illa oīa vera et itoncussa p̄maneat que supra
 memorauī. et q̄cūq̄ alia vt nō q̄mēorauī. q̄bus
 ap̄tissime **mānēt** testat̄ s̄ptura nichil p̄desse
 fidē. nisi eā quā definiuit apls. id est que p̄ dilectiōe;
 opat̄. sine opib; at̄ saluari nō posse **nisi p̄ ignē** neq̄
 quia si p̄ ignē saluat. ipā vtq̄ saluat. **A**bsolute
 at̄ dictū est et ap̄tē qd̄ dictū est. **D**icit q̄s fidē se
 habē. opa at̄ nō habeat. nūq̄ potēit fides saluare

cū: **Q**uā tamē q̄ breuissimē potēo. etiā ip̄e qd̄ sentia
de illa apli sentēcia ad itelligendū diffīcili. dūmodo illud
qd̄ ad meā promissionē attinet p̄cipue teneat̄ qd̄ de
har dixi malle me audire meliores. **F**udamētū xp̄i
est i structura architecti sapiētis. **H**oc exposuio nō
indiget. **A**pt̄s ei dictū est. **F**udamētū ei aliud nemo
potest ponē p̄ id qd̄ positū est qd̄ ē xp̄i ih̄c. **S**i at̄
xp̄i. paul̄ dubio fides xp̄i. **P** fide q̄ue habitat xp̄us i
cordib⁹ n̄ris. sicut idē apt̄s dicit. **D**ouo fides xp̄i
est utiq; illa quā definuit apl̄s. que p̄ dilātōne opat̄.
Nō ē fides illa demonū. cū t̄ ip̄i credāt et q̄t̄ emul̄
cūt. et filiū dei q̄fiteāt̄ q̄ ih̄esū potest accipi i fudamē
tū. **Q**uare. nisi quia nō est fides que opat̄ p̄ dilec
tione. sed que exprimit̄ p̄ timorē. **F**ides itaq; xp̄i.
fides gr̄tis xp̄iane. id est ea fides que p̄ dilātione
opat̄ i fudamēto neminē perire p̄mittit. **S**ed
qd̄ sit edificare sup̄ hoc fudamētū. aurū. argētū. lapi
des p̄ciosos. lignū. fenu. stipulā. si subtilius discerere
coner. vereor ne ad itelligendū diffīcilior. sit ip̄a ex
positio. **E**mitar tamē quātū dñs adiuvat. et breuit̄
quātū potēo diluādēq; expodire qd̄ sentio. **E**cce ille qui
quesiuit a m̄grō bono. qd̄ boni faceret ut vitā et̄nā
haberet. audiuit. si ad vitā vēire vellet. seruāda sibi
esse mandata. **E**t cū q̄reret que mādāta. dictū est ei.
nō occides. nō mechaberis. nō furtū facies. nō falsū
testimoniū dices. honora p̄m̄ tuū t̄ m̄rē tuā. et di
liges. p̄p̄m̄ tuū t̄q; teip̄m. **H**ec facies i fide xp̄i.
tēneret paul̄ dubio fide que p̄ dilātione operatur.
Neq; ei diligeret p̄p̄m̄ t̄q; seip̄m. nisi recepta di
lectione dei sine qua nō diligeret seip̄m. **D**ouo si

p̄ posita

faceret etiā qđ dñs ~~add~~ addidit dicens. si vis pfectus
 esse. vade vende oīa que habes & da pauperib⁹ et habe
 bis thesaurū ī celo et veni sequi me: edificaret sup
 illud fundamētū. aurū. argētū. lapides p̄ciosos. **N**ō enī
 cogitaret nisi que sūt dei. q̄modo placet deo. **E**t hec cogi
 tatio ē. sūt quantū epistimo. aurū. argētū. lapides p̄cio
 si. **P**orro si cura diuicias suas quodā carnali tenet⁹
 affectu. quīs ex eis multas elemosinas faceret. nec
 ad eas agēdas fraudis aliqd rapinēq; moliret⁹. aut
 earū minūcandū amittendūq; metu ī aliqd facinus
 flagitiū ve labet⁹. alioqñ iā se isto modo ab illius fūda
 mēti stabilitate se subtraheret. sed p̄t carnalē vt dixi
 quē ī eis habebat affcū. quo talib⁹ bonis sine dolore
 carere non posset. edificaret sup fundamētū illud ligna.
 fenu stipulā. maxie si & vxorē sic habet. vt etiā p̄t
 ipām cogitaret ea que sūt mūdi. q̄modo placet vxoī.
Hec igit qm affcū dilecta carnali. nō sine dolore amit
 tūt. p̄tēa quia ea sic habet cū habeant ī fundamēto
 fidē que p̄ dilcōnē opat⁹. neq; ista huic nulla intioē
 vel cupiditate preponat. ī eorū amissioē passi detri
 mētū. p̄ ignē quēda doloris pueniūt ad salutē. a quo
 dolore atq; detrimēto. tanto est quisq; ~~deturior~~ securior.
 q̄to ea vel minus amauerit. vel t̄q̄ nō habēs habuēt.
Qui vō p̄t illa vel tenēda vel adipiscēda. homici
 diū. adulteriū. fornicationē. p̄dolātā. et ~~et~~ similia q̄q;
 qmiserit. nō p̄t fundamētū p̄ ignē saluabit⁹. s; p̄
 amisso fundamēto. et nō igne torqbit⁹. ~~et~~ mōbre
 et illud qđ dicūt veluti probare cupiētēs quātū
~~vale~~ valeat sola fides. vbi ap̄lo dicit. qđ si ī fidelis

discedit discedat. nō est ei seruituti subiectus finiter
aut soror ī huiusmodi. id est. ut ~~h~~ fide xpi etiā ipā
vxoī legitima societate quicta sine vlla culpa relin-
quat^r. si cū vno xpiano ppter hoc qd' xpianus est p-
manē noluerit. nō attendit eo modo illā rectissime
dimitti. si vno suo dicat. nō ero vxor tua. nisi michi
de latrocinio diuicias cōgeras. aut nisi soluta
lenocinia q̄b' m̄m domū trāsigebas etiā xpianus
exerceas. aut si qd' aliud vl' facinorosū vel flagitio-
suū ~~vno~~ vno nouerat. quo delectata vel libidinem
explebat. vel facile victū habebat. vel etiā iēcē-
bat ornatioī. Tūc ei ille cui hoc vxor dicit si ve-
raciter egit pēitentia ab opib' mortuis quādo
accessit ad baptisimū. habetq' ī fūdamēto fide que
p dilectionē opat^r. paul' dubio plus tenebit^r amo-
re diuine gracie q' carnis supūrie. et mēbrū vxorū
qd' cū scandalizat fortis amputat. Quidāq' at ī
hac direptionē dolore cordis ppter carnalē affectū
cōiugis sustinebit. hoc est detrimētū qd' patietur.
hic est ignis p quē feno ardēte ipē saluabit^r. Si at
iā sic habebat vxorē quasi nō habēs. nō ppter gaudis
cōiugis sed ppter misericordiā. ne nō forte eā saluā fa-
ceret reddens potius q' epigēs debitū cōiugale.
pfecto nec dolebit carnaliter cū ab illo tale cōiubiū
separabit^r. Neq' ei ī ea cogitabat nisi que st' dei. qmō
placēt deo. ac p hoc ī q̄tū aurū argētū. lapides p-
ciosos. illis cogitatioib' supēdificat: ī tantū detri-
mētū nullū patiet^r. ī tantū ~~et~~ structura ei' q' nō
eat fenestra nullo incendio cremabit^r. Hinc gō ī hac

vita tantū hōies ista patiūt. sine etiā post hāc vitā
 talia quedā iudicia subsequūt. nō abhorret q̄tū
 arbitror a ratioe veritatis iste itellctus huiusmo-
 di sentētie. Verūtamen etiā si est alius qui michi
 nō occurrat potius eligēdus. istū q̄dū tenemus
 nō cogimur dicere iustis. nō subditis. sceleris. gra-
 minatis. paricidis. matriadib. homicidis. forni-
 catoribus. masculoz gaubitoribz. plagariis. mēda-
 cibus. pūris. et si qd aliud sane doctine adūsatur.
 que est scdm euāgelii glē bte dei. **S**i tātū i xpm
 credatis. et sacramētū baptisimi ei accipiat. et
 iā si vitā istā pessimā nō mutaueritis. salui eri-
 tis. Vnde nec illa nobis mulier chananca p̄sabit
 quia dñs ei qd' petebat dedit. cū ante dixisset. nō
 est bonū tollē panē filioz et mittē canibz. quia
 ille cordis ispektor. mutatā vidit quā laudauit. et
 ideo nō ait. o canis magna est fides tua. s; o mulier
 magna est fides tua. Mutauit vocabulū. quia mu-
 tatū vidit affm. atq; illā corruptionē ad fructū
 p̄uēisse cognouit. Miror at si laudaret i ea fidē
 sine opibz. id est. fidē nō talē. que iā p̄ dilātiōē
 possit operari. sed fidē mortuā. et qd' iacobz dicē nō
 dubitauit. fidē nō xpianoz sed deonū. **P**ostremo
 si istā chananca nolūt itelligē mutasse p̄ditos mo-
 res. quādo eā xpc gēpnēdo et corūpiēdo redarguit
 quoscūq; inuenit tātūmodo credē. vitā vō iqui-
 natissimā nec saltē occultare. sed etiā libere pro-
 fiteri et nolle mutare. sanet filios eoz si possūt

sicut sanata est filia chanaanee, nō tamē eos faciūt. ^{in membris} mēbra ppi. cū ipi esse nō desināt. **I**llud sa-
ne nō absurde itelligūt cū peccare ī spm scm. et esse
sine venia reū etni pccā. qui vsq; ī finē vite noluerūt
credē ī xpm. **S**ed utinā recte itelligeret qd sit credē
ī xpm. **N**ō ē hoc est habē demonū fidē que recte
17 mortua phibet^r, sed fidē que p dilectionē opat^r. **Q**ue
cū ita sint. quādo tales ad baptisimū nō admittim⁹
nō ante tēpus zizania conamur euellere. sed nolim⁹
itup sicut dyabolus zizania seminare. nec ad xpm
volētes vēire phibem⁹. sed eos ad xpm vēire nolle
ipā sua pffessioē qviciam⁹. **N**ec xpo vetam⁹ credē
sed demonstram⁹ eos xpo nolle credē. qui vel adulte-
riū dicūt nō esse qd ille adulteriū dicat esse. vel ar-
dūt adulteros eius mēbra esse. quos p aplm dicat
regnū dei nō possidē. et sane doctrine aduersari que
est scdm euāgelium glē beati dei. **U**nde nō sūt isti iter
eos deputandi qui ad quiniū nuptiarū venerūt. sed
it' eos q vēire noluerūt. **C**ū ē ipi doctrine xpi audēt
contradicē aptissime. et scō adūsari euāgelio. nō qsi
vēientes repellūt^r. sed vēire qtpmūt. **Q**ui at scō
salte vbiis renūciāt. etiā si nō factis renūciāt. veniūt
qdē. iter triticiū semināt^r. ī area cōgerūt^r. et ovidius
aggregāt^r. et rethia subeūt. et qviniatib⁹ admiscēt^r.
sed iteus siue lateāt siue pateāt. tūc erit ratio tolle-
radi si nulla potestas est corrigēdi. nec debet esse p-
suptio separandi. **A**bsit at vt sic itelligam⁹ qd scp-
tū est ad cōuinū nuptiarū adductos qō iuenerūt

bonos et malos: ut eos adduxisse credat^r qui se malos
 persecuturos professi s^t. **U**oq^{ue} ipi serui p^rest^r familias
 zizania seminarunt. falsu^mq^{ue} erit illud. inimicus at^que qui ea
 seminat dyabolus est. **S**ed quia hoc falsu^m esse nō potest
 adduxerūt serui bonos & malos. siue qui latet siue qui
 ita adducti et intromissi apparēt. **S**ime bonos & malos
 dictu^m est sedm^{us} hūanā quāda^m conuersationē nō qua^m etiā
 hī qui nondū crediderūt vel laudari vel vituperari solēt
Unde est etiā illud qd^{am} dñs monet discipulos quos ad euā
 gelii p^rdicandū primis mittit. ut ī quacūq^{ue} ciuitate ve
 nerit. querat q^{ui} illic dign^{us} sit. ut apud eū habitet. donec
 inde p^rst^rat. **P**rofecto ille dign^{us} q^{ui} erit? nisi qui epis
 timatioe suorū ciuiū bonus habebitur? **E**t q^{ui} indign^{us}.
 nisi qui s^{ibi} malus innotuit? **E**x hoc utroq^{ue} genere ve
 niūt ad fidē p^rpi. et sic adducūt boni et mali. **Q**uia
 et illi mali a mortuis opib^{us} p^ritentiā nō recusant.
Si at^que recusant. nō intrare cupientes repellūt. sed ab
 introitu ipi apta contradictione discedūt. **E**rit go et
 seruus ille securus. nec inter pigros dāpnabit^r qd^{am}
 dominiciu^m taleū noluit erogare. quādo qd^{am} illi no
 luerūt qd^{am} erogabat accipere. **P**ropt^{er} illos et hoc simili
 tud^{us} p^rposita est. qui nolūt suscipere ī ecclia dispensatoris
 officiu^m. desidiōsa p^rtendentes excusationē. nolle se ra
 tionē reddere de p^rst^r alienis. qui audiūt & nō faciūt
 id est accipiūt & nō reddūt. **S**i nō dispensator fidelis et
 diligēs ī erogando parissim^{us} et lucroz dominicorū a
 auarissim^{us} dicit adultero. noli esse adulter. si vis bap
 tizari credo x^ps qui hoc qd^{am} facis dicit esse adulteriū.
 si vis baptizari noli esse mēbr^{us} mētras si vis fieri
 mēbrū x^pi. ille at^que respondet. nō obediō. nō facio. ipē

nō vult verā penitentiā pecuniā dñicā accipere. sed suū potius
 adulteriū vult thesauris dñicis iportare. Si at se facturū
 pñteret nec faceret. nec postea quibet modo corrigi posset
 incūteret qd d illo fieret. ne alijs iūtilis esset. sibi vtilis
 esse ~~posset~~ nō posset. vt si intra rethia dñi bona piscis
 malus esset. nō tamē pisces dñi & suis malis retibus
 irretiret. hoc est. vt si habet i ecclia vitā malā. nō tamē
 istituert doctnā malā. Cū ei tales facta sua talia defen
 dūt. vel i eis se pñseruatiuros aggrissime proficētes ad
 mittūt ad baptisimū. nichil videt aliud pñdicare
 nisi fornicatores et ad ~~ulteros~~ ulteros etiā vsq i uite hui⁹
 finē i ea neqāa pmanētes regnū dei possessuros. et me
 rito fidei que sine opib⁹ mortua est ad vitā etnā saluē
 vēturos. Nec it mala rethia que cauere debet pñpue
 piscatores. si tamē illa euāgelica similitudinē piscato
 res epī. vel inferioris ordīs eccliarū pñfiteri itelligēdi
 sūt. quia dictū est. vēte et faciā vos piscatores homī.
 Retibus ei bonis capi possūt pisces boni et mali. rethib⁹
 at malis capi nō possūt pisces boni. qm i bona doctna et
 bonus potest esse qui audit & facit. et malus qui audit
 et nō facit. In doctna vō mala. et qui eā verā putat
 qm ei nō obteperet malus est. et qui obteperat pñor
 est. Illud sane mirabile est. qd frēs qui alit sapiūt cū
 debeant ab ista vel noua vl' vetere pñciosa tamē opī
 mone discedere: ipī insup dīcūt nouā esse doctnā.
 qua ne ~~qua~~ nequissimi homēs i suis flagitijs
 se pñseruatiuros i propaculo pñfiteres
 nō admittūt ad baptisimū. quasi nescio
 vbi peregrinēt quado mētrices & hūstrices
 et quibet alij publice turpitudinis pñfessores.

nisi solutis aut disruptis talibus viculis ad xpiana sac-
 mēta nō pmiūtur accedere. Qui utiq; ipsoꝝ sentētia.
 oēs admitteret. nisi antiquū et robustū moꝝ scā
 ecclia retineret. ex illa scilicet liquidissima veritate ve-
 niēte. qua certū habet. qm̄ q̄ talia agūt regnū dei nō
 possidebūt. et nisi egerūt ab hīs mortuis opibꝫ pei-
 tētia. accēdē ad baptismū nō sinūt. Si autē subrep-
 serūt. nisi postea mutati egerūt peitētia. salui esse
 non possūt. Sed ebriosi. auari. maledicti. et si qua
 alia vicia & dāpnabilia aptis factis cōvinci redarguiq;
 nō possūt. pceptis tamē et cathecismis validissime
 flagellant. atq; oēs tales mutare ī melius volūtates
 ad baptismū vidēt accēdē. Sed si forte adulteros quos
 nō lex huāna sed diuina & gēpnat. id est q̄ alienas
 vxores tꝫ suas habēt. vl' femine alienos maritos
 alicubi ~~negligēt~~ "negligētius" admitti negligētius solere aduer-
 terūt. ex illis rectis debet conari ista corrigē. hoc est
 ut etiā isti nō admittant. nō ex hīs prauis illa
 & recta dēprauare. ut neq; de moꝝ correptionē cathe-
 zizandos esse censeat q̄petētes. et q̄sequēt oēs etiā
 illarū publicarū turpitudinū et scelerū p̄fessores.
 hoc est. mēlcos. lenones. gladiatores. et si qd huiusmo-
 di est etiā ī illis malis pmanētes. admitti oportere
 arbitret. Quā q̄que illa que apls enumerat. cōdu-
 cēs qm̄ q̄ talia agūt regnū dei nō possidebūt. qui
 vehemētius agūt. manifesta sibi gōruēt tacepat.
 et resistēs atq; ī eis se p̄mātuos & p̄ficientes

ad ~~capiedu~~ accipiendū baptismū nō admittūt. Qui
 at opinant^r et ceteri elemosinis facile oporari. tria
 tamē mortifera esse nō dubitāt. ex cōcūctioe pūmeda.
 don donet peitēcia humiliore sanēt^r. ipudiciā.
 ydolatriā. homicidiū. Neg; opus est ~~que~~ querē ~~quale~~
 qualis sit eoy ista sentēcia. et utrū corrigēda an ap
 probanda. ne opus susceptū mittam; ī longū pū
 eā questionē que huic absolūde minime necessa
 ria est. Sufficit etiā quia si oīa nō sūt admittenda ad
 baptismi sacramētū. inter hēc oīa est adulteriū.
 Si autē etia ~~ista~~ illa sola epāpieda sūt. etia ī hīs tēg
 est adulteriū. vnde ista disputatio mota est. Sed qm
 maloz pūanorū mores qui fuerūt antea etiā pū
 sinū habuisse nō vidēt^r hoc malū. ut alienas vxo
 res ducerēt viri. aut aliēnis viris femine nuberēt
 nisi fortasse apud quasda ~~ecclias~~ ecclias negligētia
 ista subiepsit ut ī catholicis qpetetū. nec ~~queret~~
 queret^r nec ~~reputet~~ reputet^r hēc vicia. Atq;
 ite factū est ut iāpetet^r et defendi. que tamē adhuc

i baptizatis rara st. si ea nō negligendo nō densa
 faciam⁹. Tale quippe i quibusdā negligētiā. i alijs
 ipericiā. i alijs ignoratiā. probabiliter dñs sopni
 noīe significasse itelligit⁹ ubi ait. Cū at dormirent
 hoīes. venit iunius et supseminauit zizania. Hic
 at existimandū est. nūcū primū apparuisse i morib⁹
 quib⁹ maloz xpianoz. qm̄ beatus cypran⁹ eplā de
 lapsis cū deplorando ⁊ arguēdo multa qm̄coraret.
 qb⁹ merito dicit idignationē dei fuisse cōmotā. vt
 itollēbili psecutioē eccliam suā smeret flagellari.
 hec ibi dño nō noīat: cū etiā illud nō taceat. et ad eos
 de morib⁹ ptinē qfirmet. iūge cū infidelibus vīcula
 matrimonij. nichil aliud esse astruēs. q̄ prostituere
 gētib⁹ mēbra xpi. que nris tēporibus iā nō putat⁹
 esse pccā. qm̄ reuera i nouo testamēto nichil inde
 pceptū est. et ideo aut licere creditū est. aut velut
 dubiū derelictū est. sicut etiā illud ambiguū est. vtrū
 herodes mortui an viui fr̄s uxore duxerit. Et ideo
 nō ita claret. qd ei iohes nō licē dicebat. De cōcubi
 na q̄ si p̄fessa fuerit. nullū se aliū cogniturā. etiā
 si ab illo cui subdita est dimittat⁹. merito dubitat⁹
 vtrū ad p̄cipiendū baptisimū nō debeat admitti. Quisq̄
 etiā uxore i adulterio dephensam dimiserit et aliā
 duxerit. nō videt⁹ equādus eis qui excepta causa for
 mationis adulterij dimittūt ⁊ ducūt. et i ipis diuinis
 sententijs ita obscurū est. vtrū et iste cui quidē sine
 dubio adulterā licet dimittē. adulter tamē habeat⁹
 si aliā duxerit. vt quātū existimo venialiter ibi q̄sq̄

malos

20

21

q̄ cū talis esset admissus est. Aut vō posset singulorū
hōm̄ cūmā qd' īfinitū eēt qm̄cōrari. cū generalis illa
regula satis sup̄q; sufficiat. vbi petrus plurib; vbiis
testificans baptizandis ait. eripite vos ab hoc sc̄lo pra-
uo. **¶** Qs ei dubitet ad huius sc̄li prauitate adulterā p-
tinē t' et illos qui elegerūt ī eadē iūctate p̄sistere?

¶ Fili. at̄ dici potest publicis mētes quas vtiq; ad bap-
tismū nisi ab illa turpitudine liberatas nulla admittit
eccl̄ia. potuisse tūc ī tot milib; tūc credētū p̄ tot gr̄-
tes. et de suscipiendis v' phibedis q̄stitūe ap̄los exēpla
debuisse. Verūtamē de q̄busdā minorib; possum; cōiec-
tare maiora. Si ei ad baptismū ioh̄is vāentes publicani
phibiti s̄t ap̄lis aliqd' epig' q' ad eis faciat q̄stitūe: mī-
nor si vāentib; ad baptismū pp̄i possit p̄mitti adalte-
rū. **¶** Comēorauerūt etiā israhelitas multa mala ē g'ua
p̄petrasse. ē effudisse nucleū sanguinis iapharū. nec tamē
ab hīs factis penitus meruisse deleri. sed ex īfidelitate
sola qua ī xp̄m credē noluerūt. nō intueres **quia** quia nō
p̄c̄m̄ eorū nō hoc solū fuit qz ī xp̄m crediderūt. verū etiā
quia pp̄m occiderūt. quoy vnu p̄inet ad crimē īredu-
litas. alterū ad c̄mē ī crudelitatis. **¶** Illud gō est con-
fide recta. illud cōt' bona vitā. **¶** Vtq; at̄ viciō caret
qui fidē pp̄i habet nō s̄mē opib; mortuā. que etiā ī
dōmib; iūct; sed fidē gr̄atē que p̄ dilāōnē opat'. **¶** Hec
est fides de qua dicit' **Regnū celoy intra vos est.** Hanc
ei diripiūt qui vīm faciūt credēdo īpetrātes sp̄m̄ cūsa-
tis. vbi est plēitudo legis. s̄mē qua lex ī litera. nō libe-
rat eos a reatu p̄uicationis. **¶** Nō itaq; putandū est ideo
dictū. regnū celoy vī patit'. et q' vī faciūt diripiūt illud.
quia etiā mali tātūmodo credēdo et pessime viuēdo

ali' n̄
res fa-
ciebat etiā
p̄uicari
causis

pueniunt ad regnū celoy, sed quia reatus ille puaritionis
 quē sola lex, id est litera sine spū iubēdo faciebat credēdo
 soluitur. et violēcia fidei spū scs ipetrat. p quē diffusa
 caritate i cordibz nris lex que ~~timore pene~~ nō timore
 pene sed iusticie amore gplet. Nequaquā ergo mens icul-
 ta fallat. ut se epistimet deū cognouisse. si cū fide mor-
 tua. hoc est sine opibz bonis qfiteat more demonū. et
 ideo se iā nō dubitet ad vitā etnā esse vcturū. quia dñs
 dicit. hoc est at vitā etnā. ut cognoscat te vnū verū deū
 et quē misisti ihū ppm. Deūe quē i mēte debet etiā
 illud qd' scriptū est. **I**n hoc cognoscamus eū si mādata ei⁹
 seruauerim⁹. quia dicit qui nouit deū ⁊ mādata ei⁹
 nō seruat. mēdax est. et i hoc veritas nō est. Et ne qsq̃
 existimet mādata ei⁹ ad solā fidē ptinē. q̃q̃ hoc dicē
 nullus est ausus. p̃serti qz mādata dixit que multitudi-
 cogitationis pateret. i illis duobz mādati⁹ tota lex pē-
 dat ⁊ pphete. **U**et **g**o dici possent "recte. ad solā fidē
 ptinē dei mādata. si nō mortua. sed uiua illa intelli-
 gat⁹ fides que p dilectionē opat⁹: tamē postea iohēs
 ipse qd' dicit aperuit cū ait. **H**oc est mādatū ei⁹. ut
 credamus nomī filij ei⁹ ihū ppi. et diligamus iuicē hoc
 est. itaqz prodest i deū vā fidē credē. deū colē. deū
 nosse. ut et bene vīdēdi ab illo sit nobis auxiliū. et
 si peccauēim⁹ ab illo idulgēciā mereamur. nō i factis
 que odit securi p̃seuerātes. sed ab eis recedētes ei⁹
 dicētes. **E**go dixi dñs miserē mei. sana aīaz meā
 quia peccavi tibi. **Q**d' nō habet cui dicat qui i eū nō
 credūt et frustra dicūt. qui cū tā longe sint ab illo.
 a gratia mediatoris alieni sūt. **H**ic illa vba sūt i libro

sapientie. q̄ nescio q̄modo intelligit p̄miosa securitas.
 Et si peccauimus tui sumus. qm̄ scilicet bonū & magnū
 deū habemus q̄ velit & possit penitentiu peccā sanare.
 nō qui nūme audat p̄mandes ī malignitate dis-
 p̄de. Deniq; cū dixiss. tui sumus. addidit. scietes po-
 terā tuā ~~unq~~ vniq; potētiā. cui se subtrahē neqat
 aut occultare peccōr. Ideoq; secut⁹ adiūxit. Nō pecca-
 bimus at. scietes qm̄ tui sumus deputati. q̄s ē digne
 cogitās habitationē apud deū ī qua oēs p̄destinatioe
 sūt deputati q̄ scdm̄ p̄positū vocati sūt. s̄c̄ nō emittat ita
 viuē vt tali habitationē q̄gruat. 2d⁹ go ioh̄es dicit.
 hec s̄p̄si volū vt nō peccetis. et si q̄s peccauit aduo-
 catū habemus apud patrē. ihs̄m xp̄m iustū. et ip̄s est
 exoratio & p̄cō n̄r̄s. nō id agit. vt cū securitate
 peccemus. s̄ vt recedentes a peccō si qd̄ admissū est.
 p̄ue illū aduocatū quē nō habet infidelēs. nūme de
 indulgentia desperemus. Nec de hīs igit⁹ verbis m̄ior 23
 illa conditio promittēda est sic ī deū credē volētibus
 vt p̄maneāt ī p̄dictis morib⁹. multo min⁹ de illis vbi
 ap̄ls ait. Qui ī lege peccauerūt sine lege peribūt. q̄ at ī lege pecca-
 hoc loco aliqd̄ distet iter perire & iudicari. cū alio vbo uerūt. p̄ lege
 hoc idē significatū est sit. Solet ēī s̄pturē iudiciū etiā iudicabūt
 pro et̄na dāpnatioe ponere. sicut ī euāgelio dñs lo- tanq̄
 quit. Venit hora ī qua oēs q̄ ī monimētis sūt audiet
 vocē ei⁹. et q̄ bonā fecerūt ī resurrectionē vīc. q̄ vō
 malā egerūt ī resurrectionē iudicij. Neq; id dictū est.
 hoc qui crediderūt. illud at q̄ nō crediderūt. sed hoc illi
 qui bene egerūt. illud q̄ malē egerūt. Inseparabilis
 est q̄ppe bona vīc a fide que p̄ dñs dilationē opat⁹.

sine

procedet

imo vō culpa est bona vita. Videmus ē resurrectionē in
dici dixisse dñm. pro resurrectione dāpnationis etne. De
oibz q̄ppe resurrectionis. vbi paul dubio erāt etiā hī qui
ōmo nō credūt. neq; ē ipi nō sūt ī monumētis. duas
ptes fecit. alios ī resurrectione vite. alios ī resurrectione
iudici resurrectiones esse declarās. **Ad** si dicūt nō ibi
intelligēdos etiā eos qui ōmo nō credūt. sed eos q̄ p̄ igne
salui erūt. quia crediderūt etiā si male vixerūt. vt
eorū tñsitoria penā. iudici nōie significatā arbitret̃
q̄q; hoc ip̄idēissime dicat̃. cū ōmo dñs oēs resurrex-
turos ī q̄bz sine dubio et ~~incredibili~~ **increduli**
erūt ~~īduas~~ duo diuiserit ~~vita~~ vt dñs ait oēs quoniat
īduas ptes. et ī duabz et. vita & iudiciū. ita iudiciū
volens intelligi etnā q̄uis hoc nō addidit. sicut & vitā.
neq; ē ait ī resurrectione vite etne. cū aliud utiq; intel-
ligi noluit. videat tamē qd̄ responsuri sint vbi ait
qui at nō credit iā iudicatus est. **Nā** hī pauldubio
aut iudiciū pro pena etna positū intelligūt. aut p̄ igne
saluos futuros etiā incredulos dicē audebūt. qm̄ q̄
nō credit iquit iā iudicatus est. hoc est iā iudicio des-
tinatus. et nō ēit ~~q̄~~ qd̄ pro magno beneficio polli-
ceant̃ credētibz nequitq; vñctibz. quādo ē hī qui nō
credūt nō erūt p̄dendi s; iudicandi qd̄ dicere nō audebūt.
Nō audeat aliqd̄ mitius polliceri eis de q̄bz dictū
est. p̄ legē iudicabūt. quia cōstat iudiciū etiā pro et-
na dāpnatione solere notari. q̄q; incūq; nō solū mi-
nime mitioris. verū etiā deterioris conditionis esse
illos qui facies peccat. hī sūt ē maxie qui legē
acceperūt. **Nā** sicut sc̄ptū est. vbi lex nō est. nec
p̄uaricatio. hīc ē est & illud. Concupiscētia

nesciebā. nisi lex diceret. nō concupiscas, **O**ccasione itaq; accepta
 patm p mādātū opatū est t me oēm concupiscētiā. et alia
 multa que de hac re idē apl's dicit. **A**b hoc reatu gratio
 re libeat gratia sps scī p ihm xpm dnm nrm. que diffusa
 caritate t credib; mris donat iusticie delectationē. qua
 imoderatio concupiscēcie superet. **H**inc itaq; cōfirmat' non
 solū nichil mitius. sed gravior aliqd intelligendū de qbus
 dictū est. qui t lege peccauerūt p lege iudicabūt' qd de illis
 qui sine lege peccantes sine lege peribūt. nec q pena
 transitoria hoc loco dictū iudiciū. sed pro ea qua etiā nō
 credētes iudicabūt'. **N**ā qui hac vtiut' sententia ad pmittē
 dā salutē p ignē illis q etiā credētes pessime viuūt vt eis
 dicāt qui sine lege peccauerūt sine lege peribūt. qāt t
 lege peccauerūt p lege iudicabūt'. tñ dictū esset nō peri
 būt s; p ignē salui erūt. nec illud attēde potuerūt hoc
 aplm de illis qui sine lege et illis qui t lege peccauerūt
 dixisse cū de gētib; t iudeis ageret. vt nō tantū gētib;
 sed vtriusq; grām ppi qua liberet' necessariā demonstra
 ret. qd tota ipā epistola ad romanos euident' ostendit. **I**n
 ergo etiā iudeis t lege peccatib; de qbus dictū est p lege
 iudicabūt'. nō eos liberāre gratia ppi pmittat si placet
 p ignē salutē. qm de hīs dictū est. p lege iudicabūt'. **E**t
 si non faciūt cont' seipos veniūt qui eos grauissimo iu
 delitatis crimine obstrictos esse dicūt. **V**t qd t trāsserūt ad
 ifideles t fideles t eo qd ad fidē ppi attinet illud qd dictū
 est de hīs qui sine lege et de hīs t qui t lege peccauerūt
 cū de iudeis t gētib; ageret'. vt ad xpi grām vtriq; iui
 taret'. **N**eq; cū dictū est q sine fide peccauerūt. sine fide
 peribūt. qui at t fide peccauerūt p fidē iudicabūt'. sed
 sine lege dictū est et t lege. vt satis appareret illā causā
 tangi. que inter gētes t iudeos agebat'. **N**eq; cū inter

bonos et malos xpianos. **¶** qm si illo loco lege pro fide ac-
cipi voluit. qd nimis ipotunū et absurdū est. etiā hū ap-
tissime possunt lege sententiā apli petri. **¶** Qui cū loquitur
de hijs qui ~~cauatiōne~~ i occasione carnis acceperunt. aut i
velamētū malicie qd scriptū est. nos ad nouū testamētū
p̄tendēs nō esse ancillē filios sed libere. quā libertate
pp̄t nos libeant. et putauerūt hoc esse libere viuere.
vt cū de tanta redēptiōe securi qd et qdlibet liberet ~~liber~~
licere sibi arbitrarēt. nō itūtes qd dictū est. vos i liber-
tate vocati estis fr̄s. tātū ne libertate i occasione carnis
detis. **¶** Unde et ip̄s petrus dicit. liberi nō sicut velamētū
malicie habētes libertate. ait de illis i sēda eplā. sū p̄
fontes siccī. et nebule turbidibz exagitate. qbz caligo et
nebrarū reservata est. **¶** Supbia et vanitatis loquētia
illucit i gaudis carnis ipudicicie eos qui paululū
effugerūt i errore querenti. libertate illis promittētes
cū ipi serui sint corruptiōis. a quo ei qd deuictus est. hūc
et seruus addictus est. **¶** Si ei i fugientes cōignatiōes mudi
i agnitiōe dñi et m̄i et q̄seruatoris ih̄u xpi. hys rursū
i plexi superūt. facta sūt illis postiora deteriora p̄ioribz.
melius ei eāt illis nō gnosce vīa iusticie. q̄ gnosce-
tibus retrosū i p̄lecti a tradito sibi s̄o mandato. Co-
tigit illis res veri p̄bii. **¶** Canis reuersus ad vomitū
et sus lota i volutabro ceni. **¶** Qd adhuc p̄mittit con-
istā manifestissimā veritate condicio melior hīs q̄cōg-
nouerūt vīa iusticie. hoc est dñm xpm. et p̄dite vīuit
q̄ si oīno nō cognouissent. cū ap̄tissime dicat. melius
eāt illis nō cognoscere vīa iusticie. q̄ cognoscētibz
retrosū i p̄lecti ab eo qd traditū est illis s̄o mandato.
¶ Neq̄ ei illud hoc loco intelligēdū est s̄c̄m madatū quo p̄-
ceptū est vt i dēu credamz. q̄p̄ corp̄ totū q̄tinēt. si

ea intelligam qd fide credetū que p dilectionē opat^r sed
 apte expressit qd dicit **scm** scm madatu^m, id est. quo p
 ceptū est. ut ab hui⁹ mudi⁹ iquinatioib⁹ recederet^r, casta
 queritatio^m vnam⁹. Sic ei ait. **Si** ei refugietes co
 iqnatioes mudi i agnitione dei nri et saluatoris ihu
 ppi. hys rursū i plepi superant^r. scā st illis postiora
 peiora pōib⁹. **Nō** aut refugietes ignorāciā dei. aut re
 fugietes i fidelitate scā. v^t tale aliqd. sed coiqnatioes mū
 di. i qb⁹ est vtiq⁹ oīs imūditia. flagitioz. **Nā** de hys supe
 rius loquēs dixit. coepulātes vobiscū. oculos habētes
 plenos adulteriū et idēmetis pccā. **Ideo** ei fontes sitos
 eos appellat. fontes videlicet qd' acceperūt agnitione
~~de dñi~~ dñi xpi: sitos at. qm cōgruet nō vīuūt. **De** talib⁹
 qppe etiā iudas apls loquēs. hū st iqt qui i dilectioib⁹
 vūs maculati copulāt^r. sine timore. seipos pascentes.
 nubes sine aqua. & cetera. **Quid** ei ait petrus. coepu
 lātes vobiscū. oculos habētes plenos adulteriū: hoc
 iudas i dilectioib⁹ vūs maculati copulāt^r. **Quare** st
 ei bonis i epulis sacramētoz et dilectioib⁹ plebū.
Et qd' petrus ait. fontes sitos. hoc iudas. nubes sine
 aqua. hoc iacob⁹. fides mortua. **Nō** itaq⁹ pmittat^r
 pena ignis tñscoria turpiter sceleratq⁹ vīctib⁹
 quia viā iusticie cognouerūt. qb⁹ melius eāt nō cog
 noscē. sicut veracissima scriptura testat^r. **De** talib⁹ qppe
 etiā dñs ait. **Et** erūt nouissima hoīs illi⁹ peiora ~~peiora~~
 q' erāt pīna. qm purgatiois sue habitatores spm scm
 nō recipies fecit i se imūdi spm multiplicatoz redire.
 nisi forte ideo st isti de qb⁹ agit^r meliores habēdi. qz
 nō redierūt ad imūdiā adulteriozū. sed ab ea nō
 recesserūt. nec purgati se rursus iqnauerūt. sed

purgari recusauerunt. Neque ei^{us} reuerata q̄sacra iūer
 tando baptismū dignat^{ur} salte vomere pristinas imūdi
 cias. q̄s annū more iterū sorbeant. sed i lauacri ipi^{us} s̄sacra
 p̄naciter arido pectore indigesta neq̄a tenē credūt.
 nec occultat pollicitatioē eā. vel ficta. sed ipudēcia
 p̄fessiois erutat. nec exētes de zodomis more vpois
 loti i p̄senta iterū attēdūt. si oīno de zodomis dignat^{ur}
 exire. p̄mo ad xp̄z cū zodomis conāt^{ur} itare. **Paulus**
 apls dicit. qui p̄us blasphemus & p̄secutor & iuriosus. si
 misericordiā q̄secutus sū. quia ignoras feci i iuduli
 tate. **Et** istis dicit^{ur}. tūc potius misericordiā ~~q̄secutus~~ co
 sequemū. si s̄cetes male vixētis i ipa fide. **Similis** lo
 gū est & pene ifinitū oīa testimonia s̄pturū velle collige
~~re cognoscere~~. q̄b^{us} apparet nō solū nō esse mitiore causā
 eorū qui s̄cetes q̄ "nescietes" qui. vitā neq̄ssimā et iūst
 simā ducūt. verū etiā hoc ipō esse grauiore. **Proinde**
 ista sufferet. **Taceam** q̄ diliget i adiutorio dñi
 nūc ihū p̄pī nō facere hōes male secutos. dicētes eis.
 qd' si ~~no~~ fuerit i xpō baptizati. q̄modolibet i ea fide
 vixerūt. eos ad salutē et̄nā esse v̄turos. nec sic fa
 ciām^{us} xp̄ianos q̄ modo faciēbat iudei p̄fēlitos. q̄b^{us} dñs
 ait. ve vobis scribe & pharisei p̄pōte. qui cūctis mare
 et t̄rā vt faciatis unū p̄fēlitū. et cū fuerit factus facit^{ur}
 eū filiū gehēne ~~x~~duplo q̄ vos; sed potius sanā doctrīnā
 dei ~~magis~~ magistri i vtrōq; teneam^{us}. et s̄cō baptismo
 cōsona sit vīa xp̄iana. nec cuiq; homī si q̄dlibet horū
~~def~~ defuerit vitā p̄mittat^{ur} et̄nā. **Qui** ei dixit. nisi
 q̄s renatus fuerit ex aqua & spū s̄cō nō intrabit i regnū
 celoz. ipē etiā dixit. quia nisi habuerit iusticiā vīa
 plus q̄ scribarū & phariseorū. nō intrabit i regnū celoz.

De illis quæ ait, **S**cribe & pharisei cathedra moysi sedet.
 que dicunt facite: q̄ at faciunt. facere nolite. **D**icunt ei & nō fa-
 ciunt. **E**rgo iusticia eorū est dicere & nō facere. ac p̄ hoc m̄m̄
 esse voluit habundantē sup̄ illos. id ē. dicere & facere. que
 si nō fuit. nō irabimur ī regnū celoz. nō quia q̄sp̄
 ita dlet extolli ut nō dicā apud alios iactare. sed ad
 seipm̄ putare audeat seī hac vita esse sine pecc. sed
 nisi essent q̄dā īm̄ graviora ut etiā excoꝛatioe plebe-
 da sint. nō diceret apls aggregatis vobis et ī eo spū tr̄
 tradē huiusmōi sathane ī thetū carnis. ut sp̄ saluus
 sit ī die dñi ih̄u. **U**nde etiā dicit. **N**e iugeā mltos qui
 ante peccaverūt & nō egerūt peitēciā sup̄ īmudicia
 & fornicatioe quā gesserūt. **I**te nisi essent q̄dā nō ea
 humilitate peitēcie sanāda qualis ī ecclā dat̄ eis
 qui p̄prie peitētes vocāt̄. sed q̄busdā coꝛeptionū
 medicamentis. nō diceret ip̄e dñs. coꝛripe eū int̄ te &
 ipm̄ solū. et si te audierit. lucratus es fr̄em tuū. **P**ostmo
 nisi essent quedā sine q̄b̄ her vita nō agit̄. nō cotidiana
~~medela~~ medela ponet̄ ī orōne quā docuit. ut dicam. di-
 mitte nobis debita nr̄a sicut & nos dimittim̄ debitoribus
 nr̄is. **I**ā satis quātū arbitror de illa tota op̄inōe q̄d̄ mudi 27
 videt̄ exposui. ubi tres questioes mouerūt. **U**na de
 p̄mixtioe ī ecclā bonoz & maloz t̄p̄ critici & zizanioꝝ
Ubi concedū est. ne ideo putem̄ esse p̄positas istas fili-
 tudies. vel hanc īmudis ī aq̄a aialib̄. vel q̄cuq; alia
 ideo significant ut dormiat ecclē disciplina. de qua ī
 figura illius mulieris dictū est. **S**euere s̄ coꝛuersa-
 tioes eiꝝ. **S**ed nō eousq; p̄grediat̄ demerere potius
 temeritas q̄ seueritas diligēcie. ut q̄li bonos a malis
 p̄ nefaria scismata separare p̄sumat. **N**eq; ei p̄ has
 similitudies et p̄nuācioes consiliū desidie bonis datū

adomus

est. qua negligat qd' prohibe ~~re~~ debet. sed patiente qua pfe-
rat salua doctrina veritatis qd' emendare nō valet. **N**ec
quia scriptū est intrasse ad noe i archā etiā imūda aīalia
ideo prepositi vetare nō debet si qui imūdiſſimi ad bap-
tismū velūt itare saltatib. qd' ē certe mitius q' mechā-
tes. si p hac figurā rei gste prenuātiū est imūdos i ecclia
futuros qut' toleratūe ratione. nō p' doct'ne corruptioem
vl' discipline dissolutione. **N**ō ei quēcūq' libuit imūda
aīalia intraverūt archē qpage contracta. sed ea itegra
p unū atqz idē hostiū qd' artifex fecerat intraverūt.
Altera questio est. i qua eis vīlū est fide solā baptizadis
esse tradēda. postea vō iā baptizatos docēdos esse de mo-
ribus. **S**ed satis demonstratū est nisi fallor tūc magis
p p'ine ad aīā speculatoris. cū oēs qui fideliū qpetūt
sacramētū. oīa que dicūt' intētius et sollicitius audiūt
nō tacē de pena quā male vivētibz dñs gminat'. ne
i ipso baptismo rei sint gravissimoz criminū quo veniūt
ut remittat' reatus omī pccoz. **T**ercia questio est pe-
culosissima. qua parū gsideata. et nō scdm dūinū elo-
quiū p' tractata. tota illa opinio michi videt' ~~aperta~~
exorta. i qua p'mittit' scelerissimē turpissimēqz vivē-
tibz. etiā si eo modo vivē p'seueret et tantūmodo
credat i p'p'm. eiqz sacramēta p'cipiat. eos ad salutē
vitāqz etnā "vētuos" esse. cont' aptissimā dñi sente-
ciā. qui desideratū vitā etnā respōdit. si vis vēire ad
vitā serua madata. et cōmemoravit que madata
saliēt vbi ea pccā vitāt'. qbus nescio q'modo salus
etna p'mittit'. qut' fide sine opibz mortua. **P**er hys
tribz questioibz satis quātū exultimo disputavi. demo-
straviqz. sic tolerādos i ecclia malos. ut nō neg ligat'

ecclesiastica disciplina, sic catholicizandos esse eos q' bap-
tismi petunt. ut nō solū audiat atq' suscipiat qd audeat.
verū etiā qualiter vivē debeat: sic promitti fidelibus
vitā etnā, ut nō etiā p' fidē mortuā que sine opib' q
salvare nō potest ad eā se q'sq' puenire posse arbitretur.
s' p' illā fidē gratie que p' dilectionē ~~gratū~~ opat'. Nō
itaq' culpēt dispensatores fideles nō sua ~~negl~~ negli-
gētia v' pigritia. sed quorūdā potius cōtumacia. qui
pecuniā dominicā recusant accipere. & adulterinā suā
cogit servos dominicos erogare. dū nolūt salte ta-
les esse mali quales ~~scilicet~~ scūs aprianus qmēorat.
s'cō v'bis solis ~~venūat~~ et nō factis remūnātes. quādo
nec verbis remūnāre dyaboli opib' volūt. cū se i adul-
terio p'māsuos voce aptissima proficiunt. ~~si~~ qd ab
eis dici solet qd' forte disputādo nō attigi. tale esse ar-
bitratus sū cui mea responsio necessaria nō fuisset.
sive qd' ad ~~et~~ rē de qua agitur nō ptineret. sive qd'
tā leue esset. ut a quolibet redargui facillime posset. ~~et~~

¶ Explicit liber augustini epi de fide et opibus :-

¶ Incipit retractatio bti augustini epd i. libru de pre-
sentia dei ad dauid epm.

De presentia dei scripsi libru vbi nrā itētio
contra heresim pelagianā maxie vigilat.
non expresse i eo notatā. sed i eo etiā de presen-
tia nature quā deū sumū et verū dicim' & de
tēplo eius operose ac subtiliter disputat'. ~~hic~~
liber sic incipit. scitēs mi frater dilectissime da-
uides, Explicit retractatio.

Incipit liber bñ augustini epd de pñcia dei.
 ateor mi frater dilectissime dardane. illustor
 me tā caritate xpi q̄ i huij sc̄i dignitate: li-
 teris tuis tardius respondisse q̄ debui. Cui rei cau-
 sas nollē quereres. ne molestius me ferat dūctus
 excusante q̄ ptulisses tardius rescribere: cū ego te
 malim offensiōi mee facile ignoscere. q̄ de mea de-
 fensioe iudicare. **Q**uecūq; ille cause fuerit. crede
 nullū tui apud me esse potuisse ḡceptū: p̄mo etenim vō
 citissime r̄sp̄sissen[†]. **N**ec modo quia tardē r̄sp̄si. ideo
 salte aliq̄ dignū aliquid te lectore molitus sū qd'
 meito possem tuo noīe p̄notare. **S**ed rescribere utriusq;
 iā malui. q̄ pati & hāc estate me huij officij debito-
 rē trāsire[†]. nec tua me dignitas terruit fecitq; auctatē:
 cū sit humanitas tua gratioz q̄ illa susceptioz. **S**ed
 vnde vnde te magis amo: hinc difficilius vnde suf-
 ficiā tate auiditati religiosi tui amoris invenio. **H**uc
 accessit qd' p̄ter mutue caritatis flāmā. qua fit ut
 etiā eos quos nūq̄ vidim⁹. diligam⁹. dū eos quos di-
 ligim⁹ habē credim⁹. vbi me utiq; p̄uenisti. fecistiq;
 ut verēar ī me decipi op̄inionē atq; expectationē
 tuā. **P**reter hoc ergo tales michi questioēs ī tua eplā
 p̄posuisti: que si a quolibet p̄posuē foret. oīo q̄ meo
 qd' michi desit nō p̄mū negociū fieret. **C**ū vō abs
 te p̄ponūt^r. cui p̄fuda rimāti. solutiois eaz sup̄ficies
 nequaq; satis est. et p̄ponūt^r occupatissimo. aliarūq;
 curarū molibus vallato et obstricto. tue p̄vidēcie est
 et benivolēcie cogitare q̄ te placidū habē debeat. vel
 qd' diu nō respondi. vel si etiā nūc nō pro tue iten-
 tiois granditate respondeo.

† si te ḡtemp-
 sissen

Queris igitur. mediator dei & hominum homo christus
 ihesus. quomodo non credatur esse in celo cum praedixit
 in ligno itaque moriturus latroni credenti dixerit.
 hodie mecum eris in paradiso. Et hic fortassis intelligendum
 dicitur paradisu. quasi in aliqua parte celi compositu. aut
 quia ubique deus sit. hominem quod illu qui in deo sit ubique
 diffusu: ex hoc nimirum intelligi volens. etiam in paradiso
 esse potuisse quod ubique sit. **U**bi ego quod vel potius ag-
 nosto quemadmodum accipias hominem proprium. non ubique
 sicut quidam heretici verbum dei et carne. hoc est sine anima
 humana. ut verbum esset carni pro anima. vel verbum dei et
 animam et carne sed sine mente humana. ut verbum dei esset
 anima pro mente humana. non itaque sic accipias hominem
 christum. sed sicut superius locutus es ubi dixisti christus
 omnipotens deum ea te ratio credulitatis accipe. ut deum
 non crederes nisi perfectum hominem credidisses. **P**erfecto
 cum dicit hominem perfectum. tota illius natura humana vis
 intelligi: non est autem homo perfectus. si vel animam carni.
 vel anima ipsi membris humana defuerit. **S**i ergo secundum hominem
 quod verbum dei suscepit putamus dictum esse. hodie mecum
 eris in paradiso: non ex hijs verbis in celo expectandus est
 paradisu. Neque enim ipso die in celo futurus erat homo
 christus ihesus. **S**ed in inferno secundum animam: in sepulchro autem
 secundum carne. Et de carne quod eo die in sepulchro
 sit posita: manifestum est euangelium. **Q**uod verum tam anima in illa
 inferno descendit. apostolica doctrina praedicat: quod beatus
 petrus ad hanc rem testimonium de psalmis adhibet. ubi
 de ipso praedictum est demonstrat. **Q**uoniam non deliques animam
 meam in inferno. nec dabis sanctorum tuorum videlicet corruptionem
 Illud de anima dictum est: quae non est ibi derelicta. unde

et anima

ta cito remeant. Illud de corpore dictum est: qd' i sepul-
chro corrupti celeri resurrectione non potuit. Sed i sepul-
chro nemo paradisu intelligit. **Sed si q's' esset ita**
absurdus ut hoc sapere conaret' eo qd' illud se-
pulchru i orto erat. certe ~~ab hac~~ hinc ab ista opi-
nione renocaret' et ille cui dictu est. Hodie me-
cu eis i paradiso. nullo die fuit cu xpo i sepulchro
illo. nec eis fidei pro magno munere offerret' se-
pulchru carnis nichil gaudij vl' doloris sentitio
i morte cu illo de requie ubi sensus est cogitaret.
Restat igit' ut si sedm ho'em dictu est. Hodie mecu
eis i paradiso. i inferno intelligat' esse paradisu
ubi erat eo die futurus sedm humana aiam xpi.
Veru at finis ille abrahe ubi dives ipius cu i
tormentis esset iherm. requiescere paupere vidit. vl'
paradisi censendus vocabulo. vl' ad iheros prin-
cipem existimandus ~~est~~ sit: no facile dixerit. De illo q'ppe
divite legitur dem esse. mortuus e at dives et
sepultus est i iheros. et cu apud iheros i tormentis
esset. i paupis at vl' i rege vel morte no st' iheri notari.
si igit' iqt mori iope illu et auferri ab angelis i
sinu abrahe. Deinde auctu diviti dicat abraha i inter
nos & vos talia magnud firmatu est. tanq' inter infe-
ros. sedesq' b'toy ~~est~~ et finale alicubi septuaginta nome
iheroy positi iuent' i bono. **Vnde etia que q'ri solet**
Si no nisi penalia recte itelligut' ihera? q'modo
aiaz d'm xpi ihu pie credimus fuisse i iheros. **Sed bene**
respondet' ideo fuisse descendisse i iheru: ut q'q'
oportuit subiret. **Vnde b'ts petri-9 dicit eu soluisse**

dolores inferni: et quibus impossibile erat teneri eum. Porro
 si utraq; regio et dolentium et refectum ad est ubi di-
 ues ille torquatur, et ubi pauper ille letatur. In inferno
 esse credenda est, quod audeat dicere dominum nostrum ihesum christum
 ad penales inferni presuisse rationem: nec fuisse
 apud eos qui in abrahe sinu requiescant. Vbi si fuerit:
 ipse est intelligendus paradysus quem latronis ante ipso
 die dignatus est polliceri. Quod si ita sit: generale
 paradisi nomen est, ubi felicitas vivit. Neque enim quod pari-
 sus est appellatus ubi adu fuit ante peccatum: propterea scrip-
 tura prohibita est etiam eadem vocare paradysum cum pomorum
 fructibus. Est autem sensus multo expedior, et ab his
 omnibus abignitatibus liber, si non secundum id quod homo erat:
 sed secundum id quod deus erat christus dixisse accipiat. Hodie me-
 cum es in paradiso. Homo quippe ille christus, illo die secundum car-
 nem in septuagesimo, secundum animam in inferno futurus erat: deus vero
 idem ipse christus ubique spiritus est. Est enim lux vera que illuminat
 lucet in tenebris: quibus enim tenebre non comprehendunt.
 Est virtus et sapientia dei de qua scriptum est, quod attigit a
 fine usque ad finem fortiter et disponit omnia suauiter, et
 attigit ubique propter suam mundiciam: et nichil ignoratum in eum
 incurrit. Ubiqueque sit ergo paradysus, quod quod beatorum ibi est:
 cum illo ibi est, qui ubique est. Cum enim sit christus deus et homo, deus
 utique unde dicit, ego et pater unum sumus. Homo
 autem unde dicit pater maior me est: idque filius eius
 unigenitus a patre, et filius hominis ex semine dauid secundum
 carnem: utriusque in illo observandum est, cum loquitur vel cum
 scriptura de eo loquitur, et quod secundum quod dicitur itudum, sicut
 sicut unus homo est anima rationalis et caro: sic et unus
 christus est verbum et homo. Unde quod ad verbum attinet et carnis

est xpc: oia ei p ipm facta st. **Ad** at ad hoiem creatus
est xpc: factus est ei ex semine dauid scdm carnem: &
i similitudine hominis factus, **Itē**. quia i hoie duo st:
aia & caro: scdm aiam tristis fuit vsq; ad mortē.
scdm carnē at passus est mortē: nec tamē cū filiū
dei xpm dicim⁹. hoiem separam⁹: aut cū eūdē xpm
filiū hois dicim⁹. separam⁹ deū. **Scdm** **Secūdu** hoiem
nāq; i tra erat nō i celo: vbi nūc est quādo dice
bat. **Nemo** ascendit i celū. nisi q' descendit de celo fili⁹
hois qui est i celo: q' nūc scdm id qd' fili⁹ dei erat i
celo esset: scdm id vō qd' fili⁹ hois erat adhuc esset i
tra nūduq; ascendit i celū. **Sic** cū scdm id qd' filius dei
esset est sit dñs glorie. scdm id at qd' fili⁹ hois ē cruci
fixus sit. ait tamē apostol⁹. **Si** ei cognouisset. nūq;
dñm gl'e crucifixisset: ac p hoc & filius hois scdm
deū erat i celo: et fili⁹ dei scdm hoiem crucifigebat
i tra. **Sic** q' recte potuit dici dñs gl'e crucifixus.
cū ad solā carnē illa passio ptineret: ita recte dici potuit
dehinc. hodie meū eis i paradiso. cū iux' hūanā hu
militatē p carnē i sepulchro. p aiaz i ifno die illo
futur⁹ esset. iux' diuinā vōtmuitabilitatē nūq; de
paradiso. quia vbiq; sp est. recessit. **Noli** itaq; dubi
tare vbi nūc esse hoiem xpm vnde vdturus est.
memoriterq; recole et fidelit' tene ppiā g'es
sionē. qm i surrexit a mortuis. ascendit i celū sedet
ad dexterā dei p'is. nec aliunde q' idē vdturus est ad
vivos & mortuosq; i iudicandos. **Et** sic vdturus est
angelica illa voce testante q'admodū est i re visus i
celū. id ē i eadē forma carnis atq; substantia. cū pfecto
imortale dedit naturā nō abstulit. **Scdm** hāc formā

nō est putandus ubiqz diffusus. Candē est ei ne ita
 diuinitate gstruamz hoīs vt vēitātē corpīs aufe-
 ramz. **N**ō est atqz sequēz: vt qd' ī deo est. ita sit v-
 biqz sicut deus. **N**ā & de nobis vērāissima scripturaz
 dicit. qd' ī illo vniūmz mouemur & sumz. nec tamē
 sicut ille ubiqz sumz. sed aliter homo ille ī deo: qm̄
 aliter est ~~homo~~ deqz ille ī hoīe qm̄ quodā & singu-
 lari modo. **U**na ē psona est deqz et homo. et vtrūqz
 vngest xpc ihc: ubiqz p id qd' deqz est. ī celo atqz p id
 qd' homo: qm̄ ī corpō qd' dicit deqz ubiqz diffusus.
 carnali resistēdū est cogitatiōi. et mēz a corpīs sen-
 sibus auocanda: ne quali spaciōsa magnitudine
 opinemur deū pfudi aūtā. diffusi sicut humz aut
 humor aut aer aut lux ista diffundit. **Q**uō ei huius
 modi magnitudo minor est ī sui pte qm̄ ī toto: sed
 ita potius sicuti est magna sapiētia ~~et~~ etiā ī hoīe
 cuius corpus est pūm. et si duo sint sapiētes quoz
 sit alter corpe grādiōr. neuter sapiētiōr: nō est illa
 ī maiore maior. minor ī minore, aut minor ī vno
 qm̄ ī duobz: sed tāta ī hoc. quāta ī illo: et tāta ī vno.
 quoz. quāta ī vtroqz. **N**eqz ei si equalit' st oīno sa-
 piētes. plus sapiūt ambio qm̄ singuli: gradmodū
 si equalit' st īmortales. nō plus viuūt alio qm̄ sin-
 guli. **I**pa deniqz īmortalitas corpīs que ī xpi carne
 pcessit. nobisqz ī fine futura pmittit'. cū magna
 sit res. nō est pfecto molest' magna. **S**ed licet corpa
 lit' habeat: īcorporea excellētia est. **N**ā cū ipm̄ īmor-
 tale corpus nimis sit ī pte qm̄ ī toto. īmortalitas
 tamē nō est minor ī pte qm̄ ī toto: et cū sint alijs
 alia maiora. nō tamē alijs alia īmortaliōra st mēbra:

sicut nunc quando oī ex pte sanī sumus secūdu modū
 presentis ī corpe sanitatis; nō quia maior est man⁹
 tota q̄ digitus. ideo manus totius sanitatē maiore
 diamus esse q̄ digitī. sed ī illis īequalibus equalis
 est ipa. 4. quando ita breuioza grandioribus cōpa-
 rat⁹: ut qd' tā magnū esse nō potest q̄ est aliud.
 possit tamē esse tā sanū. Est at maior sanitas ī
 maiorib⁹ mēbris: si essent maiora saniora. Cū
 vērō nō est ita. sed maiora atq; minora tā sana sint:
 dispar est pfecto ī mēbroz molibus quātitas. sed
 par est disparib⁹ sanitas. Cū gō sit corpg aliqua s̄-
 stācia. quātitas est magnitudie moles ei⁹. sanitas
 vō ei⁹ nō quātitas sed qualitas ei⁹ est: nō ergo po-
 tuit obtinē quātitas corpis qd' potuit qualitas.
Itē. Itē ita distatib⁹ ptrib⁹ quō quo simul esse
 nō possūt. qm̄ sua queq; locoz spacia tenet.
 minores minora. maiores maiora. nō potuit esse
 ī singulis q̄busq; ptrib⁹ tota vel tāta. sed āprior
 est quātitas ī āpriorib⁹ ptrib⁹. breuior ī breuiorib⁹:
 et ī nulla pte tāta. quāta p totū. Qualitas vērō
 corpis que sanitas dicit⁹ cū sanū corpg est totū:
 tanta est ī maioribus. quāta ī minorib⁹ ptrib⁹.
 Nō ēi que min⁹s magne sūt: aut que simplicio-
 res. ideo saniores. Absit ergo ut qd' potest ī corpe
 qualitas creati corpis nō possit ī seipā s̄stācia
 creatoris. Est gō deus p ciuita diffusus. ip̄e q̄m̄c
 ait p pphetā. Celū & terrā ego īpleo. et qd' paulo ante
 posui de sapientia ei⁹. **Atq;** attingit a fine vsq; ad

x ideo minus
 sane sūt

finē fortis. et disponit oīa suauiter. Itēq; sc̄ptū
 est. **S**pc̄ dñi repleuit orbē terrarū. eiūq; dicit̄
 quodā psalmo. **Q**uo ibo a spū tuo? et quo a
 facie tua fugiā? **S**i ascēdeo ī celū tu illuc es. ibi.
 si descēdo ī infernū tu ades. **S**ed sic est de⁹ p
 cūcta diffusus. ut nō sit qualitas mūdi. sed p̄
 stācia creaturū mūdi. sine labore regēs. et sine
 onere gētes mūdi. nō tamē p spācia locorū
 quasi mole diffusa. ita ut ī dīmidio mūdi cor
 pore sit dīmidius. et ī alio dīmidio dīmidius. atq;
 ita p totū totus. sed ī solo celo ~~totus~~ totus. et ī
 celo et ī terra totus. et ī sola terra totus. et ī nullo
 gētus loco. sed ī seipō ubiq; totus. Ita p̄ ita filiū
 ita sp̄ sc̄s: ita snitas vnus de⁹. **R**eq; ei mūdi
 inter se ī tres ptes diuiserūt. quasi singulas
 singuli īplerēt: quasi nō haberet vbi esset filiū.
 aut sp̄ sc̄s ī mūdo. si totū occupasset pater. **N**ō
 ita se habet natura īcorporea īmutabilisq; diuī
 nitas. **N**ō ei corpa s̄: quorū āplior sit ī tribus
 q̄ ī singulis magnitudo. **R**ec loca suis molibus
 tenet. ut distātib; spācijs simul esse nō possūt.
Si ei aīa ī corpe gstituta nō solū nullas angustias.
 verūetiā quādā latitudinē inuenit. nō corpaliū
 locorū sed spiritaliū gaudiōrū. cū sit qd̄ aut āpl̄.
Nefariū qm̄ corpa vīa teplū ī nob̄ est sp̄ sc̄a quē ha
 betis a deo? **N**ec dici nisi stultissime potest nō habē
 locū ī corpe nrō spm̄ scm̄ qd̄ totū aīa nrā īpleneit
 quāto stultius dicit̄ illis angustijs īpediri alicubi
 trinitatē. ut p̄ et filiū et sp̄ sc̄s ubiq; simul

esse nō possunt. Verū illud est multo mirabilius: qđ
cū deus ubiq; sit totus. nō nō tamē ī oib; habitet.
Nō ē oib; dici potest qđ aut apl's. vel qđ iā dici. vl'
etiā illud. nescitis qm̄ tēplū dei estis. et sp̄s dei habitat
ī vobis. Vnde ⁊ cōuerso de qbusdā idē dicit. Quis
at spm̄ dei xpi nō habet: hic nō ē ei⁹. Quis pouo audeat
~~huc~~ opinari. nisi qđ issepabilitate trinitatis penitus
ignorat. qđ ī aliquo habitare possit pater aut fili⁹.
ī quo nō habitat sp̄s scūs? aut ī aliquo sp̄s scūs. ī
quo nō habitat pater aut fili⁹? Vnde fatedū est
ubiq; deū esse p̄ diuinitatis presentia: sed nō ubiq;
p̄ habitatiōis grām. Pot' hāc ē habitatiōis ubi p̄
cūctubio grātia dilectiōis ei⁹ agnoscat'. nō dicim⁹
p̄z n̄r qđ es ubiq;. cū ⁊ hoc verū sit: sed p̄z n̄r qui
es ī celis? aut potius tēplū ei⁹ cōmemorem⁹ ī orōne
qđ ⁊ nos ip̄i esse debem⁹. Et ī quātū sum⁹: ī tantū
ad ei⁹ societate et adoptiōis familiā ptinem⁹. Si ei
ipl's dei nodū factus equalis angelis ei⁹ adhuc ī
istā peregrinatiōe ei⁹ dicit' tēplū ei⁹ ~~celis est~~. q̄to
magis tēplū ei⁹ ī celis est. ubi est angeloy ipl's. q̄b; q
aggregādi ⁊ cōsequādi sum⁹? cū finita peregrinatiōe.
qđ promissū est superserim⁹? Quā igit' de⁹ qđ ubiq; est
nō ī oib; habitet. etiā ī q̄b; habitat nō equaliter ha
bitat. Nā vnde est illud qđ helizēus poposcit vt ī eo
duplēt' fiet sp̄s dei qui erat ī helya? et vnde ī oib;
scūs s̄t alij alijs sanctiores? nisi sanctiores habūdātius
habēdō habitatiōis deū? Q̄modo go verū est vt supra
dixim⁹ qđ deus ubiq; est totus? quādō ī alijs est ap̄lius
ī alijs minus? Sed nō est negligēt' itruēdū qđ dixim⁹
ī seip̄o ubiq; esse totū? nō ergo ī eis: qz alia plus
eū ⁊ capiūt alia minus. Ideo ei ubiq; esse dicit': quia

nulli rerū pti absens est. Ideo totus, quia nō pti rerū
 pte sua presens prebet. et alterā pte alia pti. egleb
 equalibz. minori minore. maioriq; maiore: sed nō
 solū vniuersitati creature. verū etiā cuiuslibet pti ei⁹ tot⁹
 pariter adest. Hūq; ab eo longe esse dicūt: qui pecū
 do dissimilini facti sūt: et hū q; appropinquare. qui ei⁹
 similitudinē pie vniuerso recipiūt: sicut rē dicūt
 oclī tanto esse longius ab hac luce: quāto fuerit ceciores.
 Qd tā longe a luce luce q; cecitas: etiā si lup pte
 sit atq; oclōs pfudat extinctos: Propinquare at luci
 merito phibet: oculi: qui sanitatis accessu acē recipiē
 do pficiūt. Porro at qd parū distictē putauim⁹ posse
 itelligi cū dicēma deū ubiq; esse totū. nisi adderem⁹ i
 seipo: videro diligētius exponēda. Qmōdo ei ubiq; i
 tot⁹ i seipo est: Ubq; scilicet. qd nūq; est absens. In
 seipo at: qz nō q̄tinet ab eis q̄b⁹ est p̄sens t̄p sine
 hūc esse nō possit. Nā spacia locorū tolle corporib⁹. nūq;
 corpa erūt: et quia nūq; erūt nec erūt: tolle ipā corpa
 q̄litateb⁹ corpm. nec erūt ubi sint: et ideo necesse ē
 vt nō sint. Item cū p totā suā mole corpa equalit⁹ sanū
 est. ac equalit⁹ candidū. nō est i vna q; i alia pte ei⁹ sanū
 tas maior aut cadōr: nec maior ~~pte~~ i toto q; i pte:
 quia nō sanius aut candidius totū constat esse q; pte.
 Si at iequaliter sit sanū aut iequalit⁹ candidū: fieri
 potest vt i minori pte sit sanitas maior aut cadōr:
 cū minora q; maiora saniora vel candidiora sūt me
 bra: vsq; adeo nō mole constat qd i q̄litatebus magnū
 esse dicūt: et pl parū. ~~Verū~~ Verūtamē si moles ipā
 corpi quātūcūq; vel ~~quātū~~ quātūcūq; sit penit⁹
 auferat: qualitates ei⁹ nō erūt ubi sint q̄uis nō
 mole metiede sint. Totus ei i seipo ~~est~~ est: nec

in quibus est ita est ut indigeat eis tempus non possit esse nisi in eis.
Nec et ad habitandum diuidit se per hominum corda seu corpora.
alia sui parte quic tribuit alij alia. sicut lux ista per
aditus et fenestras domorum non sed potius si quilibet
sonus cum corporum res sit ac transitoria surdus non ca-
pit. siuidaster totum non capit atque in hijs qui audiunt cum
pariter propinquat: tanto cum magis aliud alio capit. quanto
est acutioris. tanto aut minus quanto est obtusioris audi-
tus: cum ille non varie magis minus ve non et: sed
eo loco in quo sunt. omnibus equaliter preesto sunt. Quanto excelle-
ntior est deus incorporea natura et immutabiliter una.
qui non sicut sonus per moras temporis tendi et diuidi po-
test. nec spacio aereo tempus suo loco indiget. ut preste-
tibus preesto sit: sed eterna stabilitate ipse in se manens totum
adesse omnibus rebus potest et singulis totus. **Quoniam**
in quibus habitat. habeat cum pro sue capacitatis diuersitate.
alij amplius alij minus: quos ipse sibi dilatatum gratia
seplum sue bonitatis edificat. **Et** donationum quod dicte
sunt diuisiones tempus per partes. et membra unius corporis ubi et oes
simul unum seplum et singuli singula sepla sumus: quia
non est deus in omnibus quod in singulis maior. **Et** fit plerumque
ut plures cum ~~min~~ minus capiant: unus amplius. **Sed**
cum dixisset apostolus. diuisiones aut donationum sunt: optimo
subiecit. idem aut spiritus. **Ite** cum ipse donationum diuisiones
commendasset: omnia aut haec inquit operatur unus et idem spiritus. diuidens
singulis prout vult. **Diuidens** ergo non ipse diuisus.
quia ipse unus atque idem. **Ipsa** vero diuisiones sunt sicut
membrorum in corpore: quia non idem valet aures quod
et oculi: atque ita membra cetera diuersis officiis cor-
diter distributa: que tamen cum sumus una neque

diuersa. nec alii maiore alii minore. sed cū ipā disparia
 sint. cōi & parili salute ggaudet. **H**uius g^o corpis caput
 est pp^r huius corpis unitas mō sacrificio qmēdat^r.
 qd' breuiter significauit aplē dices. vnus panis vni
 corpus mlti sum⁹. **P** caput mēm reuocāmur deo
 quia i illo est diuinitas vniuersi facta p^riceps mor-
 talitatis mō: ut & nos p^rincipes ei⁹ immortalitatis et
 essem⁹. **H**or at sacmētū longe est a cordibus sapientiū
 supbor⁹. et ideo nō pp^riano⁹. ac p^r hoc nec vere sapie-
 tiū: illorū etiā dico sapientiū qui nō cognouerūt deū.
Qui recognoscentes deū sicut dicit aplē nō sicut deū
 glorificauerūt aut grās egerūt. **N**osti ei i quo sacri-
 ficio dicat^r. grās agam⁹ dno deo mō. a cui⁹ sacrificij
 humilitate longe est typus et coturnus illorū. et ideo
 multū mirabilis res: quēadmodū quorūdā nondū deū agnosce-
dū cognoscentiū nō sit. **N**ec illi ei ad templū dei p^rtinēt
 qui cognoscentes deū nō ut deū sicut glorificauerūt
 aut grās egerūt: et ad templū dei p^rtinēt puuli sacri-
 cati sacmēto pp^r regenerati spū scō: qui certe p
 etate nodū possint cognoscere deū. **U**nde quē po-
 tuerūt illi nosse nec habē: isti possūt habē anteq^m
 nosse. **B**eatissimi at it' qb⁹ hoc est datū habē qd' nosse:
 ipā q^mpe noticia plenissima veracissima felicissima
 est. **H**inc iā oportet illā quā post **aple** epistole tue
 subscriptionē addidisti p^rtractare questionē. **S**i adhuc
 puuli ignorat deū: q^mmodo iohēs etiā anteq^m nasceret^r
 ad aduētū & p^resentiā matris dñi i sue matris
 vtero potuit epulcare? **C**ū ei qmēorasses legisse te
 lib^rū meū de baptismo puulorū addidisti & aisti. **D**e
 p^regnātib⁹ qd' sentias opto agnoscere: cū credulitatis

tū sit i
 habitator
 dei. et quo-
 rūdā

fidē pro puero mater iohis baptiste respondit. **H**ec st
certe vba elizabeth matris iohannis. **B**ondata tu inter mu
lieres: et bñdctus fructus vteris tui. Et vnde hoc michi?
vt veniat mater dñi ad me? **E**cce ei vt facta est vox salu
tationis tue i auribz meis: exultavit i gaudio ifans in
vtero meo. **H**oc at vt diceret sicut euāgelista plenius
impleta est spū scō. quo paul dubio reuelate cognouit
qd illa exultatio significasset ifantis: id est. illi venisse
matrem. cui ipse p̄cursor et demonstrator esset futurus.
Potuit ergo ista significatio esse rei tantū a maioribz
cognoscere. nō puulo cognire. **N**ā neqz cū hoc ante i
euāgelio narraretur dictū est. credidit infas deo i vtero
eius. sed exultavit? sed neqz dixit exultavit i fidē
i vtero meo: sed exultavit i gaudio. **V**idemus exulta
tionē nō solū pueroz s; etiā p̄cor. nō utiqz de aliq
fidē vlt religioe vel quacūqz rationali cognosce p̄eiente?
sed hoc plane insitata vt noua optitit: et quia i vtero
et ad adueni ei que homi saluatore erat paritura.
Ideo mira: ideo i magnis signis & deputanda. **I**deo
hec exultatio et tq̄ matri dñi reddita saluatio sicut solet
miracula fieri facta est diuinitus i ifante nō huma
nitus ab ifante. **Q**uāq; etiā si vsq; adeo est i illo puero
accelerat ~~acceleratus~~ vsus ratiois et voluntatis. vt intra ma
terna viscera iā posset agnosce. ~~az~~ crede. q̄sentire.
qd i alijs puulis etas expectat? vt possint? etiā hoc
i miraculis habendū diuine potēcie: nō ad humanū
trialēdū est exēplar nature. **N**ā qñ de9 voluit et in
metū mutū rationalit est locutus: nec ideo s; admo
niti hōies i deliberationibz suis etiā ab azma expect
tare q̄silia. **Q**uo circa qd factū est i iohāne q̄tepno?
nec inde regula qd sentiendū est de paruulis figo:

+ nec

pmo id i illo ptea mirabiliter predicto. quia i alijs no
 tuemo. Habet qppe aliqd simile illud i reberre pteo
 luctu geminoz. Veru & hoc vsqz adeo prodigiū fuit.
 vt diuinū ptea mulier oraculū querebat & audiret
 duobz infantulis illis duos plos fuisse figuratos.
 Nescire at diuina puulos qui nec humana adhuc
 nouerūt si vbiis velimz ostendere? per-eor ne ipibz
 adhuc sensibus nrīs videamur facere iniuriā. quā
 do id suademz loquedo. vbi oēs vires loquedo
 officinaz sermois facillime separat euidentia ver
 tatis. An nō videmz etiā cū articulate vocis q̄lia
 cūqz signa edere ceperit. atqz ad uicū fundi trāsire
 ab infācia. adhuc eos talia sentire ac dicē. i qbz
 si remāsissent anis qz accedētibz tales esse p̄sisterēt.
 nullus eos vl' fatuus nimū eos fatuos esse dubi
 taret? nisi forte id restat vt i vagitu infācie. vl'
 i ipō adhuc pteri silēcio credamz puulos fuisse sa
 pientes. postea vō qz nobiscū ceperit loqui ad hanc
 ignorāciā quā videmz credēdo venisse? qd' opinari
 vides qz sit absurdū cū pueroz sensus i qualiacūqz
 verba prorūpens qui certe ad ea que maiores sa
 piūt. pene nullus est tamē cōparatus illi i quo
 nascūt? itelligēcia dici potest. Vnde at i ipō tato
 salutis presidio quādo eis xpiana gratia subuenit?
 qd' vocibus q̄bus possūt et moribz reluctāt. non
 eis iputat. atqz oīs renisus eoz nichil pedit. do
 nec i eis sacramēta peragāt. qbz id qd' de origi
 nali dāpnatiōe tractū est expiet? nisi qz tātū
 nesciūt qd' faciūt vt nec facere uideēt? Porro
 si iā pteret? ratiōis & volūtatīs arbitrio quo ibi

sanctificationi adhiberi deberet assensus: quātū mali esset
resistere gratie tante que nō solū nichil prodesset qd' fieret.
Verū etiā inde reatus accresceret q' q's p'pianus ignorat.
Dicim' go i baptizatis p'uulis q'uis id nesciat habitare
l' cū spm' scm. sic ei nesciūt q'uis sit i eis. quāmodū nesciūt
et mēte suā cui' i eis ratio qua vti nondū possūt velut
quedā similla sopita est exatada etatis accessu. Neq;
hoc i p'uulis mirū mapimūq; debet videri: cū apl's etiā
quidusdā maiorib; dicat. Nescitis q' tēplū dei estis? et
sp' dei habitat i vobis? De q'bus paulo ante p'dixerat.
Malis at homo nō p'cipit que s' sp' dei: q's etiā p'uulos
vocat. nō carnis etate si mēte. Nō p'cipiebāt cogni-
tioē spm' scm qui habitat i eis? et habitare i se spū scō
adhuc nāles. nondū spirituales erāt: quia nōdū poterāt
habitatores suū spm' cognitiōē p'cipere. Habitare ideo
t' talibus dicit: quia i eis occulte agat ut sint tēplū
eius. idq; i p'ficiēdi' et p'ficiēdo p'seneratibus p'ficiat. + sicut aliis
et dicit.
Spe ei salui facti p'sum' sicut dicit apl's. Saluos nos
fecit p' lauacry regēciōis. Cū go hoc dicat. saluos nos
fecit. t' ipā salus iā data sit. quāmodū accipiēdū sit
illuc exponit vbi ait. Spe ei salui facti sum'. Spe at
que videt nō ē sp's. qd' ei videt q's. qd' sperat? Nō at
qd' nō videm' speram': p' p'āam exp'm'. Multa igit'
dicūt i sc'pturis t' facta sint: cū adhuc i spe esse i'el'
ligant. Vnde est illud qd' dñs discipulis suis ait. Oīa que
audim' a p're meo notu feci vob'. qd' vsq; adeo scdm
spem dictū est futurorū: ut eis postmodū dicat. Multa
habes vobis dicē. s' nō potest' portare mod'. Agit ergo
+ i quibus adhuc mortalibus habitat ipā edificatio
habitatulī sui? quā nō i ista sed i alia post hāc p'ficiat:

quādā & absorbebit mors i victoria hāc dicit qz ei ubi est
 mors victoria tua. ubi est mors aculeus tuus. qd
 est at mortis aculeus? nisi peccatū. ppter qd nūc etiā
 renati ex aq & spū oibz qz peccatū fuit origo ex adā i
 quo oēs peccaverūt. fuit factoz. dictoz. cogitationūq;
 mīz i illig lauariū mūdationē deletis: tūc qz mā
 simq i hac vita humana que tēptatio est sup hā. me
 rito dicimz. dimitte nob debita mā. Et hac orōne vni
 ūsa dicit ecclia quā mūdavit saluator sanguine suo et
 lauario aq i vbo qz ut ea sibi exhibeat glōfā nō habe
 te maculā neqz rugā aut aliqd huiusmodi: tūc vtiqz cū
 pficiet i re. ubi nūc pficiēdo ābulat i spe. Nā qmod
 est nūc nō habes maculā aut rugā aut aliqd huiusmodi.
 que vlt i oibz ad eū ad pīnctibz hoibz qui iā ratione
 mētis vtiūt & voluntatis arbitrio. mortalisq; carnis
~~farcine~~ sarcinā portant. vel certe qd etiā ipos gētiosos
 necesse est facē i multis mētibz suis veraciter dicit.
 dimitte nob debita mā. Tū itaqz proficiēs i qbz mor
 talibus habitat. dū de die i die renouat magis ma
 gisq; iustificet. exaudiat orātes. mūdēt qfiteres. vt ex
 hibeat sibi tēplū imaculatū tētū. merito dicit non
 ihabitare i eis qui cognoscentes deū nō sicut deū glorifi
 cauerūt aut grās egerūt. colēdo & seruēdo cātūre potius
 qd cātū: atq; dū ita volūt nō vniq veri dei tēplū se esse
 voluerūt: atq; dū ita volūt eū habere cū multis fa
 cilis fecerūt vel eū nō haberet. qz i dijs multis falsisq;
 misceret. Et merito dicit ihabitare i eis quos scdm pro
 posuū potādos. iustificādos. glorificādos suscepit. etiā
 anteq i corporeā que vbiqz tota est valeat ei nōsse
 naturā. quātū nosci ex pre p speculū i enigmate ab
 hōie i hac vita cū plurimū profecerit potest. Sūt ei

+ Replu

i qbus habitat multi tales. qbus dicit apls. **N**o potui vob
loqui qsi spiritalibz sed quasi carnalibz: tñ p uilis i xpo
lar vobis potu dedi nō estā. **M**odu ei adhuc poteratis: sed nō
qde adhuc poteratis. **S**ed hūc qque etiā illud dicit. **M**esatis
quia sps dei estis? & sps dei habitat i vob? **H**os tales etiā
mō pueniat ad spirituale metis etate. vbi nō lacte
alant? sed solido cibo. dies vite huius extremi iuuenit?
pfiat i eis habitabit illoz qd hic ming itelligēcie
habuerit. qm ad unitate corpis xpi q nobis via facta
est. et a templo dei societate nō recesserūt. **V**nde ut nō re
cedat regula fidei pusillis magnisq cōmune i ecclā pfe
ueriter tenet. vel i q' puenierūt i eo abulet: donec eis
reuelat de q si qd aliter sapiūt. **C**ogitationes suas carna
les nō dogmatifant? qz nō obdurat cōtenciosis defen
sionibz i manded: sed quodammodo abulando id est proficiē
do defudat itelligēcie pspiciuitate impetrātes p fidei
pietate. **R**ue cū ita sint duo ista que i vno fuit hoīe
nasci & renasci. ad duos hoīes pūnet? vnu ad illū pmi
adā: alterū ad illū scādu qui dicit xpc. **S**ed nō prius
ait apls qd spirituale est. sed qd aīale: postea qd spūi
tuale. **P**rimus homo de terra tēnq: scdus homo de celo ce
lestis. **Q**ualis tēnus tales & tēni: et qualis celestis
tales & celestes. **S**icut portauimz ymaginē tēni:
portemz & ymaginē ei qui de celo est. **I**te dicit. p vnu
hoīem mori: et p vnu hoīez iſurrectio mortuoz. **E**t
ait ei i adā oēs moriūt. ita & i xpo oēs viuificabūt.
Et oēs. ideo dixit q quia ad mortē nemo nisi p illū:
ad vitā nemo nisi p illū. **I**n primo patuit qd hoīb
valeret arbitriū ad mortē: i scdō at qd dei adiutorū
valeret ad vitā. **D**eniqz primus homo nō nisi homo:
scādu vō & deus & homo. **P**er pccm ei factū est relecto

deo: iusticia nō fit sine deo. Ac p hoc nō moreremur, nisi
 si p carnale imaginē de mēbris illis videremur: nec
 viverem, nisi p spirituale conceptionē mēbra huius
 essemus: et ideo opus nobis fuit nasci & renasci.
 Illi at tantūmodo pnt nos nasci: nos at a pccō ad
 iusticiā renascēdo trāsimg: ille at a nullo pccō ad iusti-
 ciā trāsitu fecit: sed i eo qd baptizatus est nūc regene-
 rationis sacramētū sua hūilitate altius qmēdauit.
 Peterē tamē hōiem nūm sua passio: nouū at resur-
 rectioē significās. In obediēcia concupiscēcie quē habi-
 tat i carne mortali. qua fit vt eādē mēbra etiā p
 voluntatis arbitriū. ad eū modū ~~redigantur~~ redigūt
 iusticiā coniugali. vt licite copulatis parētibz generēt.
 qbz fit necessariū regenerari: nō tamē p hūmodi ~~quē~~
 concupiscēciā maris & fēie velle voluit carne suā xpc:
 sed de vrgē. nichil tale i eis cōceptu concupiscēcie simi-
 litudinē carnis pccōi supsit ille pro nobis qua caro
 pccōi mūdaret i nobis. Sicut ei p vni⁹ delictū ait
 apls i oēs hōies ad cōdēpnationē: ita & p vni⁹ iusti-
 ficationē i oēs hōies ad iustificationē vite. Nemo
 ei nascit nisi opērite concupiscēcia carnali. quē tracta-
 est a pmo hōie qui est adā: et nemo ~~non~~ renascit
 nisi opērite grātia sps quē data est p scēdū hōiem
 qui est xpc. Quāpt si ad illū nascēdo ptenem⁹. et
 ad hūc renascēdo nec renasci qd potest anq nat⁹
 sit: pfecto ille singularit⁹ natus est. cui opus renas-
 ci nō fuit: quia nō ē pccō i quo nūq fuit trāsitu
 fecit. neq nqitate cōceptus est: aut eū i delictis mater
 ei⁹ i vtero aluit: q sps sūus supuēt i eā. et vltus
 altissimi obubrauit eā: vnde qd natū est ex ea scy.
 vocabit⁹ filius dei. Nuptiarū ei hominē nō extinguit

sed modificat obediētū mediōz malū: ut limitata
quodāmodo cōcupiscētia carnalis. fiat salte pudiciā
gingalis. **V**irgo at maria cui dictū est. victus al
tissimi obubrabit tibi: i cōcipienda prole scā sub tali
vmbaculo nullo ardore gēcupiscēcie huius estuauit.
Hoc ergo excepto lapide angulari. nō video qmōdo
edificet hoies i domo dei ad habedū i se ihabitāte
deū: nisi cū fuerit renati. qd' nō possūt esse anq'
nati. Quālibet itaq; sentētia de pregnātibz pmo
de homibz habeamz. adhuc inter materna viscēa
cōstituis matris existimemz eos nec ne donari
posse aliquo sctificatiōis modo: vel ppter iohāne qui
nō editus i hac luce. tamē expulauit i gaudio. qd'
vtiq; nisi opatiōis sps scī fieri potuisse qd' credat.
Vel ppter iheremiā. cui dñs dicit. pulsā te foras
i vtero noui te: et anq' exires de vluā sctificauit te.
Tamē illa sctificatiō qua efficiamur singuli tepla
dei. et i vni oēs teplū. nō est nisi renatiō. qd' nisi
nati. esse hoies nō possūt. Nullus at vitā i qua natz
est bene finiet: nisi renatus anq' finiat. **Q**uod si dicit
q'sq' iā esse natū hoiem etiā cū adhuc i vtero matris. est
testimoniūq; adhibet ex euāgelis q' dictū est ad io
sepz de pregnāte vglē dñi matre. qd' ei i ea natū
est. de spū scō est. nūq' nō huius natiuitati accedit
secūda natiuitas. **A**lioq' nō ēit secūda natiuitas:
sed tertia. **D**ñs at cū hinc loq'et. nisi qd' renatus
fuit denuo. ea q' scilicet cōputas primā natiuitate
que fit matre pariete. nō cōcipiete atq; pregnāte:
que fit ex ea. nō que fit i ea. **N**eq; ei p renatū

dicimus hominem quem mater peperit tempore iterum natus sit.
 quia ideo iam semel natus fuerat in utero? sed illa na-
 tuitate non computata que gravidam facit natus dicitur.
 et homo partu ut non possit renasci ex aqua et spiritu:
 secundum quam ex matre natiuitate. etiam ipse dominus in beth-
 leem iude dicitur natus. Si igitur homo regenerari per
 gratiam spiritus in utero potest. quoniam restat adhuc illi nasci?
 renascatur ergo antequam nascatur: quod fieri nullo modo potest.
 Proinde in opagine corporis proprii tempore in vniuersam structuram
 templi dei que est ecclesia eius. nati homines non ex operibus
 iusticie que fecerunt: sed renascendo per gratiam. trans-
 feruntur tempore de massa ruine ad edificij firmamentum.
 Preter hoc et edificium quod beatificandum construunt ad
 eternam habitationem dei: vita hominis omnis israelip. et mors est
~~ita~~ potius appellanda quam vita. Quis ergo inhabitat a deo
 ne ira dei maneat super eum ab hoc corpore. ab hac vita.
 ab hoc templo. ab hac ciuitate non erit alienus. Omnis
 ei non renatus. alienus est. Sacramentum porro regene-
 rationis nostre manifestum esse voluit manifestatus
 mediator. Erat autem antiquis iustis aliud occultum: cum
 tamen et illi eadem in fide salui fieret que fuerat tunc
 reuelanda. Non ei audeamus fideles ipsius nostri pretere
 amicos dei. per quos nobis ista prophetata sunt: cum deum a-
 braham deum ysaac deum iacob ita se deus esse commendat.
 ut hoc dicat suum nomen eternum. Quod si cunctis antiquis
 sanctis pro baptismo fuisse creditur? quod respondebitur
 de hijs qui antequam hoc preceptum esset deo placuerunt. non
 tamen sine fide. quia sine fide ut scriptum est ad hebreos
 impossibile est placere deo? Habebat et eundem fidei spiritum

igitur apostoli: propter quod scriptum est. Credidi propter quod locutus sum: et non
credimus propter quod et loquimur. Nolo diceret eundem: nisi et illorum
ipse idem esset spiritus fidei. Sicut autem illi quando id sacramentum
occultum erat credebatur propter incarnationem futuram? Sic et nos
credimus esse factum: et a nobis autem et ab illis futurum ex-
pectatur ad iudicium esse eius aduentus. Nolo est ei aliud
dei misterium. nisi Christus in quo oportet vivificari mor-
tuos in Adam: quia sicut in Adam omnes moriuntur. Sic et in Christo
omnes vivificabuntur. quemadmodum superius differimus.
Quomodo deus qui ubique presens est. et ubique totus. non
in omnibus habitat. sed in eis tantum quos efficit beatissimum
templum suum. vel beatissima templa sua: erues eos a po-
testate tenebrarum. et transferes eos in regnum filii dei.
talis sue quod incipit a regeneratione. Aliter autem
dicitur templum eius in sanctificatione cum sit per manus hominum
de rebus inanimatis? Sicut tabernaculum de lignis. velis.
pellibus atque huiusmodi mobilibus: sicut etiam per salomonem
regem templum lapidibus. lignis. metallis. Aliter vero de re
ipsa vera que illis significandis figurata est: unde
dicitur. et vos ipsi lapides vivi edificamini domus spiri-
tuales. et unde iter scriptum est. Nos ei templum dei vivi-
ficamus sicut deus dicit? quoniam inhabitabo in illis et ambulabo:
et ero deus illorum. et ipsi erunt michi populus. Nec nos mo-
vere debet quod per quidam ad hoc templum non pertinent. vel
nondum pertinentes. id est in quibus non habitat vel nondum inha-
bitat deus aliquid virtutis operatur? Sicut pillus qui in nomine
propter expellebat demonia. cum propter non sequeretur: quod
permitti iussit. propter multas et utile nomine sui comen-
datione. Multos quod ait in novissima die sibi dicturos.
in nomine tuo virtutes multas fecimus: quibus ubique non res-
ponderet. non novi vos. si ad templum dei pertineret quod

habitando bñficiat. Cornelius q̄ cōturio anq̄ r̄gencā
 nō incorporaretur. hinc t̄plo. missū ad se angelū
 videt: audiatq̄ dicte. qd' exaudire sint orōnes ei
 et elemosine accepte s̄t. Agit ei hoc deus t̄p̄ ubiq̄
 p̄sens: vel p̄ fr̄os angelos suos. **N**ā illa prius q̄
 exiret de volua s̄cificatio īh̄enic. q̄q̄ nō nulli hoc
 ī t̄p̄u saluatoris accipiat qui regeneratioe nō eguit.
 cū etiā si de ip̄a p̄pheta accipiat. potest & s̄c̄m p̄e
 destinationē nō īcōueniet̄ itelligi. sicut filios dei
 appellat euāgelium nondū r̄genciatos. ut ap̄ phas
 cū de dño dixisset. expedit vobis ut ~~unus~~ vnq̄ mo-
 riat̄ homo p̄ p̄lo et nō tota gēs pereat: mox
 euāgelium secūm aduēxit. **H**oc at̄ a semetip̄o nō
 dixit: s̄ cū esset p̄nt̄p̄s an̄i illius p̄phetavit. qz
 p̄p̄t moriturus est p̄ gēte & et nō tantū p̄ gēte. s̄
 ut filios dei qui erāt disp̄si ḡgaret ī vnu: filios
 dei vniq̄ appellabat. p̄pter hebreā gēte ī ceteris etiā
 oib̄ gētib̄ constitutos. nōdū fideles. nōdū bapti-
 zatos. **Q**uomodo gō dei filios appellauit? nisi s̄c̄m
 p̄destinationē. s̄c̄m quā & ap̄ls ait. qd' elegerit nos
 deq̄ ante mūdi cōstitutionē ī xp̄o? **I**lla vō ī vnu
 ḡgregatio. factura ēat eos filios dei. **N**eq̄ ei ī vnu
 est dictū aliquē corpale locū: cū de tali vocatione
 gētū p̄pheta p̄dixit. et adorabūt eū vnq̄ q̄sq̄ de
 loco suo oēs is̄ule gētū? sed cōgregaret ī vnu dictū
 est sp̄m. et ī vnu corp̄? aut̄ ~~vnus~~ vnu caput est p̄p̄s.
Talis cōgregatio. edificatio est t̄pli dei: talē cōgre-
 gationē nō gencatio carnalis sed regeneratio
 sp̄ualis facit. **H**abitat itaq̄ ī singulis deus t̄p̄
 ī suis t̄plis. et ī oib̄ simul congregatis ī vnu

tñ i tēplo suo: qđ tēplū qđ dñi sicut archa noe i hoc scđo
fluctuat. fit qđ i psalmo dictū est. **Dñs diluuiū ihabi-**
tat. Quāuis ei p̄t multos i orbz gētibz p̄los fidelū
quos **aqua** aquarū noīe apocalipsis significat: pos-
sit cōgruēt' intelligi dñs diluuiū ihabitat. **Scit' at.** et
sedebit dñs rex ietnū: utiqz i illo tēplo suo iā i vni-
etna post fluctuationē huius scđi constituto. **De** igit'
vbiqz p̄sens est. et vbiqz p̄sēs totus est: nec vbiqz ha-
bitas sed i tēplo suo. cui p̄ grām benignast. **Capit'** ^{++ apiculus}
at habitas ab alijs aplūs. ab alijs minūs. **De** ipso
at capite nrō apl's aut. qz i ipso oīs ihabitat plen-
tudo diuinitatis corpali: nō ideo corpali. quia cor-
poratus est deus ē sed aut vbo trās lato vsus est. tñ
i tēplo manufacto nō corpali. sed verbaliter
habitauit. id est p̄figurātibus signis: nā illas oēs
obseruatōes. vmbrae futuroꝝ vocat etiā ipso trās-
lato vocabulo. **Sūmus** ei deus sicut sc̄ptū est nō
i manufactis tēplis ihabitat. **Aut** certe corpali dictū
est: qz i xpi corpore qđ assūpsit & v̄gic tñ i tēplo
habitauit deus. **Hinc** est ei qđ iudex signū quere-
tibus. cū dixisset. soluite tēplū hoc & i triduo reedi-
ficabo illud: euāgelista qđ hoc esset cōsequēt' opponēs
ait. **Hoc** at dicebat de tēplo corporis sui. **Qđ** go hocine
it' esse arbitramur it' caput & mēbra cetera? qđ
i quolibet q̄ius p̄cipuo mēbro velut i aliquo magno
p̄pheta aut aplō q̄ius diuinitas habuēt: nō
tamē sicut i capite qđ est p̄t oīs plenitudo diuini-
tatis. **Nā** & i nrō corpore testis singulis mē-
bris ē sed nō tantus quātus i capite: vbi prorsus
est oīs sensus quinqz p̄tius. **Ibi** ei visus. auditus.

olfactus. gustus. & tactus: i ceteris at solus est tactus.
 In etiā preter hoc qd' tñ i tēplo i illo corpe habuit
 oīs pleitudo diuinitatis ~~et~~ est aliud qd' intersit
 inter illud caput et cuiuslibet mēbri excellētia.
Est plane. qd' singulari quadā susceptioe hoīs illi
 vna fca est psona cū vbo dei. De nullo ei scōz
 dīa potuit. aut potest. aut poterit: vbi caro fcm
 est. Nullus scōz qlibet prestācia gratie. vni geniti
 nomē accepit: ut qd' est ipm dei vbi ante scā. hoc
 simul cū assumpto hoīe diceret. Singularis est go
 illa susceptio: nec est hoīb; aliq; scīs quātali
 bet sapientia et scātate prestātib; vllomodo potest
 esse cōis: vbi diuine gratie satis pspiciū clarūq;
 documētū est. **Q**uē ei sit tā sacrilegus: ut audeat
 affirmare aliquā posse aīam p meritū liberi
 arbitij ut ~~ali~~ alter sit ppter efficere. **P**ot ergo
 ad psonā vbi vni geniti ptineret quo pacto p li
 berū arbitiū cōter oīb; et naturalit' creatū vna
 sola aīa meruisset: nisi hoc singularis gratia pre
 titisset. quā fas est ^{predicare} de qua nefas est iudica
 re velle. **H**ec si pro vūib; nris quātū dñs adiu
 uit rē tractauim; qñ vbiq; p sēntē dñi et nō spa
 cīs distātibus quasi aliqua mole vl' distētiōe dif
 fusū. sed vbiq; totū cogitare te optedis: auerte aīam
 ab oīb; ~~pmaginatioib;~~ pmaginibus corpm quas
 humana cogitatio voluere cōsuevit: nō ē sic sa
 pientia. nō iusticia. nō deniq; sic cūctas cogitatur:
 de qua qua scptū est. **D**e cūctas est. Cū vō eius
 habitationē cogitas. vnitatē cogitas. cōgregatio
 neq; fidelū. vel scōz maxie i celis: vbi ppter ea

¶ velle

præcipue dicitur habitare. quia ibi fit voluntas eius. perfrui
coram quibus habuit obedientiam: deinde in terra ubi edificavit
domum suam inhabitat in fine seculi dedicanda. Christus
autem Dominus nostrum unigenitum dei filium equalem patri eundemque
filium hominis. quo maior est pater. et ubique totum
esse presente non dubites tamen Deum: et in eodem templo dei
esse tamen inhabitantem Deum et in loco aliquo celi propter veri
corporis modum. Sed dum me delectat loqui tecum. nescio
utrum servaverim modum sermonis sufficientis: quasi
diuturnum silentium loquantate compensem. Verum quia
religiosa et benivolentia qua me preoccupasti ita in vis.
ceratus est cordi meo. ut tamen cum amico vero collo-
querer: quicquid in opere filii mei ~~laborum~~ elaboratum utile
esse cognoscas. Deo gratias age. Si qua autem vitia mea
perspicias. ut carissimus amicus ignosce: eadem scilicet
sinceritate michi dilectionis optans medicinam qua
concedis et veniam. Explicit liber beati augustini episcopi
ad dardanum episcopum. De presentia dei:

